SACROSANCTI CONCILII TRIDENTINI

Canones, & Decreta.

CVM CITATIONIBVS EX VTROQVE Testamento, & Iuris Pontificij Constitutionibus, alijsq. S. R. E. Concilijs,

AB HORATIO LVTIO CALLIENSI I. C. & Modoetiæ Archypresb. collectis.

His nouissimè preter Piorum IV. & V. Rom. Pont. Bullas; necnon Indicem Seß. Dec. Cap. Librorumq. prohibitorum illum postremò publicatum;

Acceßit aurea Margarita materiarum, omnes gemmas in ipsius Concilij singulis contextibus abditas copiosè depromens.

CVM GIACYNTO

Omnium Conciliorum ex primo sub Diuo Petro, vsque ad Paulum Quintum.

PER MAG. MAVRITIVM DE GREGORIO Ordinis Prædicatorum Siculum Camaratensem.

Quæ omnia hac postrema editione accuratiſſimè recognita, emendatiora, & vberiora prodeunt.

Cum Superiorum Licentia, & Priuilegio.

VENETIIS, MDCXX.

APVD PETRVM MILOCVM.

Descriptio Tridentinæ Ciuitatis.

RIDENTI Ciuitas in finibus Venetæ Prouinciæ, inter montes, in planicie posita est: muris vallata lapideis, quam ex Septentrione abluit Athesis fluuius, ambitus, miliaris Itali. In ea vias latas, & lapidib. structas, domos verò ita honorificas cernas, vt nouam, nō veterem Ciuitatem præseferat, Templa satis pulchra conspicias, sed in omnibus ijs parum structuræ. Arcem habet conspicuam, vt domum auream dicas potius, & quam possint & Imperatores, & Reges percommodè inhabitare, à Bernardo Clesio Trid. Præside auctam, & illustratam non multos ante hac annos. Influit placidè in vrbem per muros ab Oriente aquæ riuus, super quo ædificia sericea, & molæ frumentariæ multæ sunt, vnde item plurimi riuuli dedúcuntur per medias vias in vsum, & publicam cōmoditatem. Super Athesim, ad portam quæ dicitur S. Laurentij, Pontem habet magnificum, sed ligneum. 140. passuum longitudinis. Montes circum se habet niuib. continuè obsitos, scopulosos, inacessos, præcipites, & ita præaltos, vt dicas cælum summa montium cacumina contingere. Fauces habet duas, quarum altera vergit ad Septentrionem, altera verò ducit Veronam. Planiciem admodum paruam, sed ridētem & arboribus, et vitib. mirum in modum consitam, quam Athesis circuit, & lambit vndequaque. Promiscua habitantibus lingua. s. Theutonica, & Itala, sed Itali omnes etiam, cum placet, Theutonicè loquuntur. Tridentum Germanorum sentina, Italorum verò refugium est, cùm quid infortunij, illis occurrit. Parum frumenti, sed plurimum vini, ac persuaue habent album, & subrubeum. Per æstatem cæ-

ſum temperatum eſt; diebus autem canicularibus, Sol apprimè feruens. Hyberno verò tempore propter niuium, & glacierum ingentes horrores, vix huiuſmodi regio habitari poteſt; neque ſatis ſunt hominibus hypocauſta ad depellenda frigora, quæ eo tempore tam magna ſunt, vt non ſinant aquas deſcendere in terram, ſed ſtatim venientes, conuertant in niues. Et quod datur miraculo, vt putei ipſius Ciuitatis per tempus id aquis omninò careant. Boues, & vaccas pro mulis aſellis,& equis onerarijs habent,cum eorum plauſtris, tam ad res conuehendas facilibus,vt ad montium cacumina ſic properent, ac ſi eſſent in planicie, à viarumq. publicarum curatoribus ita iuga aptata ſunt,vt vſque ad culmen acceſſibile quorumcumque montium ab eiſdem iri poſſit. Nunc demum Ciuitas iſta & opulenta, & clara effecta eſt propter Concilium,quod in ea fuit per plurimos annos,& nunc viget maximè. Nam huc conuenere quinque primum Card. Præſidentes, & Legati Concilij pro S. D. N. D. Pio Quarto Pont. Opt. Maximo,Duo ſimiliter Cardinales,Lotharingus, & Madrutius, Patriarchæ tres, Archiepiſcopi 33. Epiſcopi 235. Abbates 7. Ordinum Generales 7. cum Theologis 146. & vltra,ſæcularibus,& regularibus,Ferdinandiq. Cęſaris,Regis Galliæ,Hiſpaniarum,Portugallię, Hungarię, Bohemię,Polonię, Venetiarum, Septem Cantonum, Heluetiorum,Bauarię, Sabaudię,Florentię, & aliorum Principum Eccleſiaſticorum Oratores.

BVL-

BVLLA INDICTIONIS Sacri œcumenici, & generalis Concilij Tridentini, ſub Paulo III. Pontif. Maximo.

Paulus Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

INITIO noſtri huius Pontificatus, quem non ob merita noſtra, ſed propter ſuam magnam bonitatem, Dei Omnipotentis prouidentia nobis commiſit, cernentes iam tum in quas perturbationes temporum, quotq. incommoda rerum ferè omnium noſtra Paſtoralis ſollicitudo & vigilantia eſſet vocata, cupiebamus, quidem mederi Chriſtianæ Reip. malis, quibus illa iam dudum vexata, & propemodum oppreſſa eſt: ſed ipſi etiam, vt homines circumdati infirmitate, ad tantum onus tollendũ impares vires noſtras eſſe ſentiebamus. Nam cum pace opus eſſe intelligeremus ad liberandam, & conſeruandã à plurimis impendẽtibus periculis Rempub. omnia inuenimus odijs, & diſſenſionibus plena, diſſentiẽtibus præſertim principibus ijs, inter ſe, quibus ſumma rerũ penè omnis à Deo permiſſa eſt. Cum vnum Ouile, & vnum Paſtorem Dominici eſſe gregis ad integritatem Chriſtianæ religionis, & ad celeſtium bonorum ſpem in nobis confirmandam, neceſſarium ducerem⁹; ſchiſmatis diſſidijs, hæreſibus erat Chriſtiani nominis diuulſa iam penè, & lacerata vnitas. Cum tutam, atque munitam ab infidelium armis, atque inſidijs Rempub. optaremus: noſtris erratis, noſtraq. cunctorum culpa, Dei videlicet ira peccatis noſtris imminente, Rhodus fuerat amiſſa; Hungaria

vexata; conceptum & meditatum contra Italiam, contraq. Austriam, & illyricum terra, mariq. bellum: cum impius, & immitis hostis noster Turca nullo tempore requiesceret, nostrorumq. inter se odia, & dissensiones suam bene gerendæ rei occasionem duceret. Igitur, vt dicebamus, in tanta hæresum, dissensionum, belliorumq. tempestate, tantisq. excitatis fluctibus cum essemus ad moderandam, & gubernandam Petri nauiculam vocati, nec viribus ipsi nostris satis fideremus: primum coniecimus in Domino cogitatus nostros, vt ipse nos nutriret, animumq. nostrum firmitate, & robore, mentem, consilio, sapientiaq. instrueret: deinde animo repetentes maiores nostros sapientia admirabili, & sanctitate prędıtos, sępè in summis Christianę Reip. periculis remedium optimum, atque opportunissimum, œcumenica Concilia, & Episcoporum generales Conuentus adhibuisse, ipsi quoque animum ad generale habendum Concilium adiecimus, exquisitisq. Principum sententijs, quorum nobis videbatur vtilis in primis, & opportuna ad hanc rem esse consensio: cum eos tunc non alienos ab hoc tam sancto opere inuenissemus: œcumenicum Concilium, & generalem eorum Episcoporum, aliorumq. Patrum, ad quos pertineret, Conuentum in ciuitate Mantuæ indiximus, anno Incarn. Domini, (sicut litteris, & monumentis nostris testatum est) 1537. Pont. nostri III. ad X. Kal. Iun. inchoandum: spem prope certã habentes, fore, vt cum illic in nomine Domini essemus congregati, ipse sicuti promisit Dominus, *Matt.* 18. in medio nostrum affuturus, & bonitate, ac misericordia sua omnes temporum procellas, omniaq. pericula Spiritu oris sui facilè depulsurus esset. Sed, vt semper insidiatur pijs actionibus humani generis hostis, primum contra omnem spem, & expectationem nostram denegata fuit nobis Mantuana

Ciuitas,

Ciuitas, nisi aliquas conditiones subiremus ab institutis maiorum nostrorum, & conditione temporum, nostraq; ac huius S. Sedis, ac nominis Ecclesiastici dignitate, libertateq. prorsus alienas, quas in alijs nostris literis expressimus. Quapropter alium inuenire locum, aliamq. deligere Ciuitatem necesse habuimus, quæ cum non statim nobis occurreret idonea, & apta ad sequentes Kalen. Nouembr. prorogare Concilij celebrationem fuimus coacti. Interim sæuus, & perpetuus hostis noster Turca, ingenti classe Italiam adortus, aliquot opida in litoribus Apuliæ cępit, vastauit, diripuit, prædas hominum abegit. Nos in maximo timore, & periculo omnium muniendis litoribus nostris, finitimisq. auxilio iuuandis fuimus occupati: nec tamen interea destitimus consulere, & hortari Christianos Principes, vt, de idoneo habendi Concilium loco quid sentirent, nobis exponerent, quorum cum essent incertæ, variæq. sententiæ, tempusq. diutius, quàm erat opus, videretur extrahi; nos optimo animo, atque vt arbitramur etiam consilio? Vincentiam elegimus, vrbem copiosam, & Venetorum, qui eam nobis concedebant, virtute, auctoritate, potentia, cum aditum patentem; tum stationem omnibus liberam, atque tutam in primis in se habentem. Sed cum iam tempus longius progressum esset, nouæq. vrbis electionem omnibus significari conueniret, iamq. Kal. Nouembr. appetentes facultatem huius diuulgationis excluderent, hiemsq. esset propinqua; rursus altera prorogatione tempus Concilij differre in proximum sequens ver, Maijq. futuras Kal. compulsi fuimus. Qua re firmiter constituta, atque decreta, cum & nos ipsos, & cetera omnia ad eum benè agendum Deo iuuante, celebrandumq. conuentum pararemus, plurimum reputantes interesse cum celebrationis Concilij, tum vniuer-

sæ Christianæ Reip. Christianos Principes pace inter se, et concordia consentire, charissimos in Christo filios nostros, Carolum Rom. Imp. semper August. & Christianissimum Regem Franciscum, duo præcipua Christiani nominis firmamenta, atque subsidia orare, atque obsecrare institimus, vt ad colloquium inter se, & nobiscum vna conuenirent: quorum quidem apud vtrumque litteris, Nūcijs, & à latere nostro missis, ex venerab. Fratrum nostrorum numero Legatis, sæpissimè egeramus, vt ex simultate, & diffidijs ambo in vnum fędus, & piā amicitiam vellent conuenire, labentibusq. succurrere Christianis rebus quarum seruandarū cum esset illis potestas à Deo præcipuè tributa, si id non agerent, & ad commune Christianorum bonum sua consilia non dirigerent, acris, & seuera ratio eidem Deo ab ipsis reddenda esset. Qui aliquando precibus nostris annuentes, Nicæam se contulere, quo nos quoque longum iter, & senili ętati nostræ vehementer contrarium; Dei, & pacis conciliandę causa suscepimus. Neque pręteremisimus interea, cum tempus Concilij pręstitutum, Kal. videlicet Maię appropinquarēt, tres Legatos summę virtutis, ac auctoritatis à latere nostro de numero eorumdē fratrum nostrorum S. R. E. Card. Vincentiam mittere, qui initium Concilij facerent; Pręlatosq. vndique venientes exciperent, & ea, quę iudicarent esse opus, agerent, & tractarent, quo ad nos ab itinere, & negotio pacis reuersi, omnia accuratius dirigere possemus. Interim verò in illud sanctum opus, maximeq. necessarium, tractationem videlicet pacis inter Principes incubuimus, & quidem omni animi studio, omni pietate, ac diligentia. Testis est nobis Deus, cuius freti clementia, nosmetipsos itineris, & vitę periculo exposuimus. Nostra testis conscientia, quę nihil habet in hac re quidem, in quo nos arguat, aut pręteremissę, aut non quęsitę ad pa-

pacificandum occasionis. Principes ipsi testes, quos tam sępè, tamq. amanter Nuncijs, litteris, Legatis, monitis, hortatu, precibusq. omnibus obsecraueramus, vt simultates deponerent, vt societatē coirent, vt Christianę Reip. in maximum, & propinquum iam adductę discrimen, omnibus studijs, & subsidijs opitularētur. Iam verò testes illę vigilię, atque curę, illi diurni, nocturniq. animi nostri labores, grauesq. sollicitudines quas ob hāc rē, et causam, plurimas iā suscepimus, nec tamen ad optatum exitum nostra consilia, & acta ad huc perducta sunt. Ita.n. visum Domino Deo est: quem tamen nō desperamus, aliquando optata nostra benignius respecturum, ipsi quidem, quantum in nobis fuit, nihil, quod esset nostro Pastorali officio debitum, in hac re omisimus. Quod si qui sunt, qui actiones pacis nostras in aliam interpretentur partem, dolemus quidem, sed tamen in dolore nostro, gratias Deo Omnipotenti agimus, qui ad exemplum, & doctrinam patientiæ nostræ suos voluit Apostolos haberi dignos, qui pro nomine Iesu, qui pax nostra est, cōtumeliam paterentur. Verum in illo congressu, colloquioq. nostro, quòd Nicææ habitum est, etsi, peccatis nostris impedientibus inter duos Principes vera, & perpetua pax non potuit confici, inducię tamen decennales factę sunt, quarum opportunitate nos sperantes, & sacrum Concilium commodius celebratum iri, & deinde ex concilij auctoritate perfici posse pacem: apud Principes institimus, vt & ipsi venirent ad Cōcilium, & Prelatos suos pręsentes ducerent, absentesq. accerserent. Qui cum de vtroque se excusassent, quod & ipsis redire in Regna sua tum necesse esset, & Prelatos, quos secū habuissent, itinere, atque impendijs fessos, atque exhaustos, recreari, & refici oporteret; nos hortati sunt, vt aliam quoque prorogationem temporis habendi Concilij decerneremus. Qua in re

conce-

concedenda cum essemus aliquantum difficiles, literas interim à Legatis nostris, qui Vincentiæ erant, accepimus, trãsacto iam, & longius præterito Cõcilij ine indi die, vnum vix, aut alterum ex externis nationib. Prælatũ Vincentiam se cõtulisse. Quo nuncio accepto, cum videremus eo tẽpore nulla iam rõne haberi Concilium posse, ipsis Principibus concessimus, vt differretur tps agendi Concilij vsque ad sanctũ Pascha, diemq. festum futuræ Dominicæ Resurrectionis. Cuius nostri præcepti exspectationisq. decretæ litteræ Genuæ anno Incarnationis Domini 1538. 4. Kal. Iul. factæ, publicatæq. sunt, atque hanc dilationem eo propensius fecimus, ꝙ pollicitus est nobis vterq. Princeps, Legatos suos Romam ad nos se missurum, vt ea, quæ ad perfectionem pacis reliqua essent, neque Nicææ ob breuitatẽ temporis potuerant omnia cõfici, Romæ cõmodius corã nobis agerentur, & tractarentur, & ob hanc rõnem etiam à nobis ambo petierunt, vt hæc pacificationis procuratio Concilij celebrationi præponeretur, cum ipsum Concilium, pace facta, multo deinde vtilius, & salutarius Christianæ Reip. futurum esset: semper. n. hæc pacis spes nobis iniecta, Principum nos volũtatibꝰ assentiri hortata est, quam spem vehementer auxit post discessum à Nicæa nostrum ipsorum duorum Principũ inter se beneuola, amicaq. congressio, quæ maxima nostra cum lætitia, à nobis intellecta confirmauit nos in bona spe, vt tandem aliquando nostras preces apud Deum exauditas, & vota pacis accepta esse crederemus. Hanc igitur pacis conclusionem cum & experteremus, & vrgeremus, nec solum duobus antedictis Principibus, verum etiam charifs. in Christo filio nostro Ferdinando Regi Rom. videretur, actionem Concilij, nisi pace facta, suscipi non oportere, cui etiq. à nobis, per litteras, suosq. Oratores contenderent, vt alias rursus temporis prorogationes

tiones faceremus. præcipuè autem instaret Sereniss. Cæsar, promisisse se demonstrans ijs, qui à Catholica vnitate dissentiunt, operam suam apud nos interpositurum, vt aliqua concordiæ ratio iniretur, quod ante suam in Germania, profectionē aptè nō posset fieri: Nos, eadem semper spe pacis, & tantorū Principum volūtate adducti, cum præsertim cerneremus, ne ad dictū quidem Resurrectionis festū alios Prælatos Vincentiam côuenisse, prorogationis nomen iam fugiētes, quod tam sępè frustra fuerat repetitū, celebrationē generalis Concilij, ad nostrum, & Sedis Apost. beneplacitum suspendere maluimus, itaque fecimus, & de suspensione huiusmodi litteras ad singulos supradictorum Principum 10. die Iun. 1539. dedimus, sicut ex illis perspicuè potest intelligi. Ea itaque suspensio necessariò per nos facta, dum tempus illud magis idoneū à nobis, pacisq. aliqua conclusio expectaretur, quę & dignitatē postea, frequētiamq. Concilio, & Christianæ Reip. præsentiorem salutem erat allatura; Christianæ interea res in deterius quotidie prolapsæ sunt, Hungaris, Rege ipsorū mortuo, Turcam vocantib. Ferdinando Rege bellum in eos mouente: Belgis ad defectionem à Cæsare ex parte quadam incitatis, cuius defectionis cōprimendæ causa per Galliam amicissimè, & cū Rege Christianiss. cōcordissimè, magno beneuolæ inter eos voluntatis Iudicio, trāsiens in Belgas Sereniss. Cęsar, & illic deinde in Germaniam profectus, Conuentus Germaniæ Principum, & ciuitatum, tractandæ eius, quā dixerat, cōcordię causa habere cępit. Sed cum spe pacis iam deficiente, ille quoque modus curādę in Conuentibus, tractandæq. concordię ad maiores potius discordias concitandas aptus esse videretur: inducti fuimus ad pristinum Concilij generalis remedium reuerti, idq. per Legatos nostros S. R. E. Card. ipsi Cæsari obtulimus, quod etiam postremò, &

præ-

præcipuè in Ratisponensi conuentu egimus cum, illic dilectus fil. noster Gaspar, tit. S. Praxedus Card. Contarenus, summa doctrina, & integritate Legatum nostrum ageret. Nam cum id, quod ne accideret, antea veriti eramus, ex eius conuentus sententia peteretur à nobis, vt ab Ecclesia dissentientium quosdam articulos tolerandos declararemus, quoad per œcumenicũ Concilium illi executerentur, & deciderentur, idq. nobis, vt concederemus, neque Christiana, & Catholica veritas, neque nostra, & Sedis Apost. dignitas permitteret, palam potius Concilium, vt quam primum fieret, proponi mandamus. Neque verò in alia vnquam sententia, & voluntate fuimus, quã vt primò quoque tempore Concilium œcumenicum, & generale congregaretur. sperabamus. n. ex eo & pacẽ populo Christiano, & Christianæ religionis integritatem posse recuperari: verumtamen id cum bona gratia, & voluntate Christianorum Principum habere volebamus. Quam volũtatem dum expectamus, dum obseruamus tempus absconditum, tempus beneplaciti tui, ò Deus; aliquando tandem decernere compulsi sumus, omne esse tempus beneplacitum Deo cum de rebus sanctis, & ad Christianã pietatem pertinentibus consilia ineuntur. Quapropter videntes, maximo quidem animi nostri cum dolore, rem Christianam quotidie in peius ruere. Vngaria à Turcis oppressa, Germanis periclitantibus, ceteris oĩbus metu, mœroreq. afflictis, nullius iam Principis consensum expectare, sed tantum Dei omnipotentis voluntatem, & Christianæ Reip. vtilitatem attendere constituimus Itaque cum Vincentiam amplius non haberemus, cuperemusq. cum vniuersæ Christianorum saluti, tum Germanicæ nationis incommodis in eligendo per nos noui Concilij habendi loco consulere, aliquotq. locis propositis, ipsam Tridentinã Ciuitatem ab ipsis desiderari

vide-

videremus, nos etsi in citeriore Italia cōmodius omnia tractari posse iudicabamus, ad eorum tamen postulationes nostram voluntatem paterna charitate deflexinius. Itaque Tridentinam Ciuitatem elegimus, qua in Ciuitate œcumenicum Concilium ad proximè venturas Kal. Nouemb. haberetur, idoneum locum illum statuentes, quo ex Germania quidem, alijsq. Germaniæ finitimis nationibus facillimè, ex Gallia, Hispania, ceterisq. Prouincijs remotioribus nō difficiliter Episcopi, & Prælati conuenire possent. Dies autem Concilij eà à nobis spectata est, quæ spatium in se haberet, & publicandi per Christianas nationes nostri huius Decreti, & facultatis omnibus Prælatis ad veniendum tribuendæ. Quo minus autem annuum tempus præfiniremus mutādo Concilij loco sicut quibusdam constitutionibus alias præscriptum est, ea res fuit in causa, ꝙ longius extrahi spem sanandæ aliqua in parte Christianæ Reip. quæ tot detrimentis, & calamitatib. affecta est, noluimus: & tamen videmus tempora, agnoscimus difficultates: quid sperari possit ex consilijs nostris, incertum esse intelligimus. Sed quia scriptum est: Reuela Domino viam tuam, & spera in eo: & ipse faciet: magis Dei clementiæ, & misericordiæ confidere, quàm nostræ imbecillitati diffidere, constituimus. Sæpe enim fit in bonis operibus incipiendis, vt, quod humana consilia nō valent, diuina virtus efficiat. Huius igitur ipsius Dei omnipotentis Patris, & Filij, & Spiritussancti, ac Beatorum eius Apostolorum Petri, & Pauli auctoritate, qua nos quoque in terris fungimur, freti, atque subnixi, de venerabilium item fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu, sublata, amotaq. suspensione, de qua supra commemoratum est, quam per præsentes tollimus, & amouemus, sacrum œcumenicum, & generale Concilium in Ciuitate Tridentina, loco commodo, &

libero,

libero, omnibusq. rationibus oportuno, ad Kalendas proximas Nouembris, anni præsentis ab Incarnatione Domini M. D. XLII. incipiendum, prosequendum, & eodem Domino adiuuante, ad ipsius gloriam, atque laudem, & Christiani totius populi salutem absoluendum, perficiendumq. indicimus, annunciamus, conuocamus, statuimus, atque decernimus, omnes omnibus ex locis, tam venerabiles Fratres nostros Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios Abbates, quàm alios quoscumque quibus iure, aut priuilegio in Concilijs generalibus residendi, & sententias in eis dicendi permissa potestas est, requirentes, hortantes, admonentes, ac nihilominus eis vi iurisiurandi, quod nobis, & huic S. Sedi præstiterunt, ac sanctę virtute obedientiæ, alijsq. sub pęnis, iure, aut consuetudine in celebrationib. Conciliorum aduersus nō accedentes ferri, & proponi solitis, mandantes, arcteq. præcipientes, vt ipsimet (nisi fortè iusto detineantur impedimento, de quo tamen fidem facere compellantur) aut certè per suos legitimos procuratores & Nuncios sacro huic Concilio omninò adesse, & interesse debeant Supra autem dictos, Imperatorem, Regemq. Christianissimum, necnon ceteros Reges, Duces Principes, quorum præsentia, si aliàs vnquam, hoc quidem tempore maximè Sanctissimæ Christi fidei, & Christianorum omnium futura est salutaris, rogantes, atque obsecrantes per viscera misericordiæ Dei, & D. N. Iesu Christi, cuius fidei veritas, & religio & intus, & extra grauiter iam oppugnatur, vt si saluam volunt Christianā esse Remp. si se Domino obstrictos, & obligatos pro maximis illius erga se beneficijs intelligunt, ne deserant ipsius Dei causam, & negotium, ipsimet ad sacri Concilij celebrationem veniant, in quo ipsorum pietas atque virtus communi vtilitati, salutiq. suæ, ac ceterorum, &

tempo-

temporali,& æternæ plurimũ est profutura. Sin autem (id quod nollemus) accedere ipsi non poterunt; at graues saltem viros Legatos cum auctoritate mittant, qui personã Principis sui quisque & cum prudentia,& cum dignitate possint in Concilio referre. In primis verò vt id curent, quod ipsis facillimum est, vt ex suis cuiusque Regnis, ac Prouincijs Episcopi,& Prælati sine tergiuersatione,& mora ad Cõcilium proficiscantur; quod maximè quidẽ a Prælatis, Principibusq. Germaniæ Deum ipsum, atque nos impetrare æquũ est, vt cùm eorũ præcipuè causa, ipsisq. cupientibus Cõcilium indictum sit, & in ea Ciuitate indictũ, quæ ab eis est desiderata, non grauentur ipsi sua cunctorum præsentia id celebrare,& ornare; quo melius, atque commodius, quæ ad integritatem,& veritatẽ Christianæ religionis, quæ ad bonorum morum reductionem, emendationemq. malorum, quæ ad Christianorum inter se tam Principum, quam populorum pacem, vnitatem, cõcordiamq. pertineãt; & quæ ad repellẽdos impetus Barbarorũ,& infidelium, quibus, illi vniuersam Christianitatem obruere moliuntur, sint neceſſaria, Deo nostris cõsultationibus præeunte, & lumen sapientiæ suæ, ac veritatis mentibus nostris præferente, agi in dicto sacro œcumenico Concilio, & conspirante omnium charitate, consuli, tractari, confici, adoptatosq. exitus deduci quamprimum,& quam optimè possint. Atque, vt nostræ hæ litteræ, & quæ in eis continentur, ad notitiam cunctorum, quorum oportet, perueniant, neve quis illorum ignorantiæ excusationem prætendat, cum præsertim etiam non ad omnes eos quibus nominatim illę essent intimandę, tutus forsitan pateat accessus, volumus,& mandamus, vt in Basilica Vaticana Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi, cum ibi multitudo populi ad audiendam rem diuinam congregari solita est, palàm clara voce per Cu-

riæ

riæ nostræ Cursores, aut Notarios aliquos publicos legantur, lectæq. in valuis dictarum Ecclesiarum, itemq. Cancellariæ Apostolicæ portis, & Campi Floræ solito loco affigantur, vbi ad lectionem, & notitiam cunctorum aliquamdiu expositę pendeant, cumq. inde amouebuntur, earum nihilominus exempla in eisdem locis remaneant affixa. Nos enim per lectionem, publicationem, affixionemq. huiusmodi, omnes, & quoscumque quos antedictæ nostræ litteræ comprehendunt, post spatium duorum mensium à die litterarum publicationis, & affixionis, ita volumus obligatos esse, atque astrictos, ac si ipsismet illæ coram lectæ, & intimatæ essent, transumptis quidem earum, quæ manu publici Notarij scripta, aut subscripta, & sigillo personæ alicuius Ecclesiasticæ in dignitate constitutæ, munita fuerint, vt fides certa, & indubitata habeatur; mandamus, atque decernimus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ indictionis, annunciationis, conuocationis, statuti, decreti, mandati, præcepti, & obsecrationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Datum Romę, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę 1542. xj. Kal. Iun. anno VIII.

Blasius.

Hier. Dand.

SES-

SESSIO PRIMA SACROSANCTI Oecumenici, & Generalis Concilij Tridentini,

SVB PAVLO III. PONT. MAX.

Celebrata die 13. Menſ. Dec. Ann. Dom. 1545.

Decretum de inchoando Concilio.

LACETNE vobis, ad laudem, & gloriam Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ad incrementum, & exaltationem fidei, & religionis Chriſtianæ, ad extirpationem hæreſum, ad pacem, & vnionem Eccleſiæ ad reformationem Cleri, & populi Chriſtiani, ad depreſſionem, & extinctionem hoſtium Chriſtiani nominis, decernere, & declarare, ſacrum Tridentinum, & generale Concilium incipere, & incæptum eſſe? Reſponderunt, Placet.

Indictio futuræ Seſſionis.

Et cum proxima ſit celebritas Natiuitatis D.N.I.C. & ſubſequantur aliæ feſtiuitates labentis, & incipientis anni, placetne vobis primam futuram Seſſionem habendam eſſe die Iouis poſt Epiphaniam, quæ erit ſeptima menſis Ian. anno Dom. 1546? Reſponderunt, Placet.

SESSIO II.

Celebrata die VII. Mensis Ianuar. 1546.

Decretum de modo viuendi, & alijs in Concilio seruandis.

SACROSANCTA Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, in ea Præsidentibus eisdem trib. Apostolicæ Sedis Legatis; agnoscens cum B. Iacobo Apostolo, quòd omne datum optimum, & omne donū perfectum desursum est, descendens à Patre luminum, qui ijs, qui postulant à se sapientiam, dat omnibus affluenter, & non improperat eis, & simul sciens, quòd initium sapientiæ est timor Domini, statuit, & decreuit omnes, & singulos Christi fideles in ciuitate Tridentina congregatos, exhortandos esse, prout exhortatur, vt se à malis, & peccatis hactenus commissis emendare, ac de cetero in timore Domini ambulare, & desideria carnis non perficere, orationibus instare, sæpius cōfiteri, Eucharistiæ sacramētum sumere, ecclesias frequentare, præcepta denique Dominica, quantum quisque poterit, adimplere, necnon quotidie pro pace Principum Christianorum, & vnitate Ecclesiæ priuatim orare velint: Episcopos verò, & quoscum-

Iac. 1. c. Psalm. 110. Eccl. 11. Prou. 1. & 9.

cum-

cumque alios in Ordine sacerdotali constitutos, œcumenicũ Concilium in ea ciuitate concelebrantes, vt assiduè in Dei laudibus incũbere, hostias, laudes, & preces offerre, sacrificium Missæ quolibet saltem die Dominico, in quo Deus lucẽ condidit, & à mortuis resurrexit, ac Spiritum Sanctũ in Discipulos infudit, peragere satagant, faciẽtes, sicut idẽ Spiritus Sanctus per Apostolum præcipit, obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro SS. D. N. Papa, pro Imperatore, pro Regibus, & ceteris, qui in sublimitate constituti sunt, & pro omnibus hominibus: vt quietam, & tranquillam vitam agamus, pace fruamur & fidei incrementum videamus. Praeterea hortatur, vt ieiunent saltem singulis sextis ferijs in memoriã Passionis Domini, & eleemosynas pauperibus errogent; in Ecclesia autem cathedrali singulis quintis ferijs celebretur Missa de Spiritu sancto cum Letanijs & alijs orationibus ad hoc institutis; in alijs verò Ecclesijs, eadem die dicantur ad minus Letaniæ, & orationes: tempore autem, quo sacra peraguntur, collocutiones, & confabulationes non fiant; sed ore, & animo celebranti assistatur. Et quoniam oportet Episcopos esse irreprehensibiles, sobrios, castos, domui suæ benè præpositos, hortatur ẽt, vt ante omnia quilibet in mẽsa seruet sobrietatem, moderationemq. ciborum, deinde cum in eo loco sæpè otiosi sermones oriri soleant, vt in ipsorum

Act. 1. c. qđ die dis. 75.

1. Tim. 2.

Conc. Tol. 2. c. 1. ca. ieiunia, de consec. dis. 3. c. de illis 11. q. 5.

Inf. Ses. 22. in decr. de obseruãdis in cel. Mis.

Tit. 3. 1. Tim. 3. ca. fi. 2. q. 7. cum sim. Conc. Tol. 3. ca. 3. Conc. Rhemense.

Clem.ca. 17. Euseb. 14. decr. & if. Sess.22.c.1. de ref.c. in omnib. de consecr. d. 5.c.pro reuer.44.dis.

Episcoporum mensis, diuinarũ Scripturarum lectio admisceatur, familiares verò suos vnusquisque instruat, & erudiat, ne sint rixosi, vinosi, impudici, cupidi, elati, blasphemi, & voluptatum amatores, vitia demũ fugiant, & virtutes amplectantur, & in vestitu, & cultu, & omnibus actibus honestatẽ præseferant, sicut decet ministros ministrorũ Dei. Ad hæc, cũ huius sacrosancti Cõcilij præcipua cura, sollicitudo, & intentio sit, vt propulsatis hæresum tenebris, quæ per tot annos operuerũt terram catholicæ veritatis lux, Iesu Christo, qui vera lux est annuẽte, cãdor, puritasq. refulgeat, & ea, quæ reformatione egent, reformentur, ipsa Synodus hortatur oẽs catholicos hic cõgregatos, & cõgregãdos, atque eos præsertim, qui sacrarũ litterarũ peritiã habẽt, vt sedula meditatione diligenter secum ipsi cogitent, quib. potissimum vijs, & modis ipsius Synodi intentio dirigi, & optatum effectum sortiri possit, quò maturius, & cõsultius damnari damnanda, & probanda probari queãt: vt per totum orbem omnes vno ore, & eadem fidei cõfessione glorificẽt Deum, & patrem Domini nostri Iesu Christi.

1.Tim.3.

Io.1.c.cum ex iniũcto. ex.de hær.

Cõnc.Tol. 1.c.1. Cõc. Constan.Sess.1. in princ. ca.in loco. 5.q.4.

In sententijs verò dicẽdis, iuxta Toletani Cõcilij statutũ, in loco benedictionis considẽtib. Domini sacerdotibus, nullus debeat, aut immodestis vocib. perstrepere, aut tumultibus perturbare, nullis etiã falsis, vanisvè, aut obstinatis disceptationibus contendere, sed quidquid dicetur sic mi-

tissima

tissima verborum prolatione temperetur, vt nec audientes offendantur, nec recti iudicij acies perturbato animo inflectatur.

Insuper ipsa sacra Synodus statuit, ac decreuit, quod, si fortè contigerit, aliquos debito in loco non sedere, & sententiam etiam sub verbo Placet proferre, congregationibus interesse, & alios quoscumque actus facere Concilio durante; nulli propterea præiudicium generetur, nulliq. nouum ius aquiratur.

Deinde indicta fuit futura Sessio ad diem Iouis, quartã mensis Feb. proximè venturi.

SESSIO III.

Celebrata die 4. mensis Febr. proximè venturi. M. D. XLVI. Signare

Decretum de Symbolo fidei.

IN nomine Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Hæc sacrosancta, œcumenica, & generalis Tridẽtina Synodus in Spiritusancto legitimè congregata, in ea præsidentibus eisdem tribus Apo

stolicæ Sedis Legatis, magnitudinem rerum tractandarum considerans, præsertim earum, quæ duobus illis capitibus de extirpandis hæresibus, & moribus reformandis cōtinentur, quorū causa præcipuè est congregata; agnoscens aūt cū Apostolo, non esse sibi colluctationem aduersus carnē, & sanguinem, sed aduersus spirituales, nequitias in cælestibus, cum eodem omnes, & singulos inprimis hortatur, vt confortentur in Domino, & in potentia virtutis eius, in omnibus sumentes scutum fidei, in quo possint omnia tela nequissimi ignea extinguere, atque galeam spei salutis accipiant, cum gladio spiritus, quod est verbum Dei. Itaque, vt hæc pia eius sollicitudo principium, & progreßum suum per Dei gratiam habeat; ante omnia statuit, & decernit, præmittendam eße Confeßionem fidei, Patrū exēpla in hoc secuta, qui sacratioribus Cōcilijs hoc scutum contra omnes hæreses in principio suarum actionum apponere consueuere: quo solo aliquando, & infideles ad fidē traxerūt, & hæreticos expugnarūt, & fideles confirmarunt. Quare Symbolum fidei, quo sancta Romana Ecclesia vtitur, tāquā principiū illud, in quo oēs, qui fidē Christi profitētur, necessariò cōueniūt: ac fundamētū firmū, et vnicū, cōtra quod portæ inferi nunquam præualebūt totidē verbis quib. in omnibus Ecclesijs legitur exprimendū esse censuit, quid quidē eiusmodi est.

Credo in vnum Deum patrem omnipotētem,

Eph. 6.

cap. qui resistit. 11. q. 3. Aug. ser. de Ver. Dom.

Conc. Nicenum. Cōc. Rom. sub Innocen. I. Conc. Hisp. in princ. Cōc. Cōst. 6. actione 17. cum si. Conc. Magunt. 1. Clem. epis. 1. vers. ergo cūctis. c. 1. dist. 15. ca. baptizandos, cum seq. de con sec. dist. 4. c. 1. de sū. Trinit. & Cōc. Cōs. 6 Act. 17. Matt. 16. c. I nouo. 21. dist. ca Saluator. q. 3.

factorem cæli, & terræ, visibilium omnium, & inuisibilium: & in vnum dominum Iesum Christum, filium Dei vnigenitum, & ex Patre natum ante omnia sęcula: Deũ de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt; qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis, & incarnatus est de Spiritu sancto, ex Maria Virgine, & homo factus est, Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est, & resurrexit tertia die secundum Scripturas: & ascendit in cælum, sedet ad dexteram Patris: & iterum venturus est cum gloria iudicare viuos, & mortuos: cuius regni non erit finis: & in Spiritum sanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre, Filioq. procedit; qui cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas, & vnam sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam: Confiteor vnum Baptisma in remissionem peccatorum, & expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi sæculi. Amen.

Conc. Nic. in fin. & Conc. Car. 6. ca. 10. Conc. Bra. 3. ca. 6. in princ. Conc. Constan. c. 7. Ep. 1 prin. Cõc. Chal. 1 med. Syn. Ro. sub Iul. I. in princ.

Indictio futuræ Sessionis.

EAdem sacrosancta œcumenica, & generalis Tridẽtina Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, in ea pręsidentibus eisdem tribus Apost. Sedis Legatis, intelligẽs multos Prælatos ex diuersis partibus accinctos esse itineri, nõnul-

A 4 los

los etiam in via esse, quo huc veniant, cogitans omnia ab ipsa sacra Synodo decernenda eo maioris apud omnes existimationis, & honoris videri posse, quò maiori fuerint, & pleniori Patrum consilio, & præsentia sancita, & corroborata, statuit; & decreuit, futuram Sessionem post præsentem celebrandam esse die Iouis, quæ subsequetur Dominicam, Lætare, proximè futuram: interim tamen non differri discussionem, & examinationem eorum, quæ ipsi Synodo discutienda, et examinanda videbuntur.

SESSIO IV.

Celebrata die 8. mensis Aprilis. M. D. XLVI.

Decretum de Canonicis Scripturis.

ACROSANCTA, Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritusancto legitimè congregata, Præsidentibus in ea eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, hoc sibi perpetuò ante oculos proponens, vt sublatis

Ioan. 13. *erroribus, puritas ipsa Euãgelij in ecclesia conser-*

Psal. 109. vt intelligit, Aug. li. 16. *uetur, qđ promissum ante per Prophetas in Scripturis sanctis, Dominus noster Iesus Christus,*

Dei

Dei filius, proprio ore primũ promulgauit, deinde per suos Apostolos tamquã fontẽ omnis, et salutaris veritatis, & morũ disciplinæ omni creaturæ prædicari iussit, perspiciensq. hanc veritatem, & disciplinam cõtineri in libris scriptis, & sine scripto traditionib. quæ ab ipsius Christi ore ab Apostolis acceptæ, aut ab ipsis Apostolis Spiritusancto dictante, quasi per manus traditæ, ad nos vsque peruenerũt, orthodoxorũ Patrũ exempla secuta, oẽs libros tã veteris, quã noui Testamẽti, cũ vtriusque vnus Deus sit auctor, necnon traditiones ipsas, tũ ad fidem, tum ad mores pertinentes, tamquam vel oretenus à Christo, vel à Spiritusancto dictatas, & continua successione in Ecclesia Catholica conseruatas, pari pietatis affectu, ac reuerentia suscipit, & veneratur. Sacrorum verò librorũ Indicem huic decreto adscribendum censuit, ne cui dubitatio suboriri, possit, quinam sint, qui ab ipsa Synodo suscipiuntur. Sũt verò infrascripti Testamenti veteris, quinque Moysi, id est, Genesis, Exodus, Leuiticus, Numeri, Deuteronomiũ, Iosue, Iudicũ, Ruth: quattuor Regũ: duo Paralipomenon: Esdræ primus, & secundus, qui dicitur Nehemias, Tobias, Iudith, Hester, Iob, Psalterium Dauidicum cẽtum quinquaginta Psalmorũ, Parabolæ, Ecclesiastes; Canticũ Canticorum, Sapientia, Ecclesiasticus, Isaias, Ieremias cum Baruch, Ezechiel, Daniel, duodecim Prophetæ minores, idest, Osea, Ioel, Amos,

de Ciuit. Dei. c. 17. To. 8. Mar. vlt. Matth. 28. c. in nouo. dist. 21.

2. Thes. 2. 1. Cor. 11. 2. Timot. 1. c. ecclesiasticarũ. 11. dist. c. illa autem 12. dis. ca. cum Mar. de celeb. miss.

In ca. Aposto. ca. 84. Inn. I. epis. 3. c. 7 Gell. 1. in fin. ep. Conc. Lao. 1. c. 59. Conc. Car. 3. ca. 47. & c. Sãcta Romana. dist. 15. Conc. Plac. ad fin.

Amos, Abdias, Ionas, Micheas, Nahum, Habacuch, Sophonias, Aggæus, Zaccharias, Malachias, duo Machabæorum, primus, & secundus. Testamenti noui, quattuor Euangelia, secundum Matthæum, Marcũ, Lucam, & Ioannem. Actus Apostolorum à Luca Euangelista conscripti: quattuordecim Epistolæ Pauli Apostoli, scilicet ad Romanos, duæ ad Corinthios, ad Galatas, ad Ephesios, ad Philippenses, ad Collossenses, duæ ad Thessalonicẽses, duæ ad Timotheum, ad Titum, ad Philemonẽ, ad Hebræos. Petri Apostoli duæ; Ioannis Apostoli tres; Iacobi Apostoli vna, Iudæ Apostoli vna, & Apocalypsis Ioannis Apostoli. Si quis autem libros ipsos integros cum omnibus suis partibus, prout in Ecclesia Cath. legi consueuerunt, & in veteri vulgata Latina editione habentur, pro Sacris, & Canonicis non susceperit, & traditiones prædictas sciens, & prudens contempserit: anathema sit. Omnes itaque intelligant quo ordine, & via, ipsa, Synodus, post iactum fidei confessionis fundamentum, sit progressura, & quibus potissimum testimonijs, ac præsidijs in confirmandis dogmatibus, & instaurandis in Ecclesia moribus sit vsura.

Decretum de editione, & vsu sacrorum librorum.

IN super eadem sacrosancta Synodus cõsiderãs non parum vtilitatis accedere posse Ecclesiæ Dei, si ex omnib. Latinis editionib. quæ circumferun-

ferun-

feruntur, sacrorũ librorum, quænam pro authentica habenda sit, innotescat; statuit, & declarat, vt hæc ipsa vetus, & vulgata editio, quæ longo tot sæculorum vsu in ipsa Ecclesia probata est, in publicis lectionibus, disputationibus, prædicationibus, & expositionibus pro authentica habeatur: & vt nemo illam reijcere quouis prætextu audeat, vel præsumat,

Prꝗterea, ad coercẽda petulãtia ingenia, decernit, vt nemo suæ prudentiæ innixus, in rebus fidei, & morum, ad ædificationẽ doctrinæ Christianæ pertinentium, sacram Scripturam ad suos sensus contorquens, cõtra eum sensum quem tenuit, & tenet Sancta Mater ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione Scripturarum sanctarum, aut etiam contra vnanimem consensum Patrum ipsam Scripturam sacram interpretari audeat, etiam si huiusmodi interpretationes nullo vnquam tempore in lucem edendæ forent. Qui contrauenerit, per Ordinarios declarentur, & penis à iure statutis puniantur.

c.hęref.24. q.3. & inf. Ses.13.c.2. de Euc.Sac. Leo Papa epi.ad Syn. Theol.c.6. c.exijt, circa fin. qui verb.sig.in 6.c.palàm. 11. dis. ca. de libellis, 20.dis.cap. omnes. 22. dist.c.relatum.37. d. ca.hæresis. 24.q.3.d.c. hæresis. & tot. tit. de hęre.

Sed & impressoribus modum in hac parte, vt par est, imponere volens, qui iam sine modo, hoc est, putantes sibi licere quidquid libet, sine licentia Superiorum ecclesiasticorum, ipsos sacræ Scripturæ libros, & super illis annotationes, & expositiones quorumlibet indifferenter, sæpè tacito, sæpè etiam ementito prælo; & quod grauius est, sine nomine auctoris imprimunt; alibi etiam

impres-

impressos libros huiusmodi temerè venales habent decernit, & statuit, vt post hac sacra Scriptura, potissimū verò hæc ipsa vetus, & vulgata editio, quā emendatissimè imprimatur, nulliq. liceat imprimere, vel imprimi facere quosuis libros de reb. sacris sine nomine auctoris, neque illos in futurum vendere, aut ēt apud se retinere, nisi primum examinati, probatiq. fuerint ab Ordinario: sub pæna anathematis, et pecuniæ in Canone Concilij nouissimi Lateranensis apposita. Et si regulares fuerint, vltra examinationē, & probationem huiusmodi, licentiam quoque à suis superioribus impetrare teneātur recognitis per eos libris iuxta formam suarū ordinationū. Qui autē scripto eos communicāt, vel euulgant, nisi anteà examinati, probatiq. fuerint, eisdem pęnis subiaceant quibus impressores. Et qui eos habuerint, vel legerint, nisi prodiderit auctores, pro auctoribus habeantur. Ipsa verò huiusmodi librorum probatio in scriptis detur, atque ideò in fronte libri vel scripti, vel impressi authenticè appareat, idq. totum, hoc est & probatio, & examen gratis fiat, vt probanda probentur, & reprobentur improbanda. Post hæc, temeritatem illam reprimere volens, quæ ad profana quæq. conuertuntur, & torquētur verba, & sentētiæ Sacræ Scripturæ ad scurrilia. s. fabulosa, vana, adulationes, detractiones, superstitiones impias, & diabolicas incantationes, diuinationes, sortes, libellos

Sessio. 10. de impressione lib.

etiam

etiam famosos, mandat, & præcipit, ad tollendam huiusmodi irreuerentiam, & contemptum, ne de cetero quisquam quomodolibet verba Scripturæ Sacræ ad hæc, & similia audeat vsurpare, vt omnes huius generis homines temeratores, & violatores verbi Dei, iuris, & arbitrij pœnis per Episcopos coerceantur.

Indictio futuræ Sessionis.

Item hæc sacrosancta Synodus statuit, & decreuit, proximam futuram Sessionem tenendam, & celebrandam esse feria quinta post sacratissimum festum proximum Pentecostes.

SESSIO V.

Celebrata die 17. mensis Junij. M.D.XLVI.

Decretum de peccato originali.

VT fides nostra Catholica, sine qua impossibile est placere Deo, purgatis erroribus. in sua sinceritate integra, & illibata permaneat, & ne populus Christianus omni vẽto doctrinę circũferatur: cum Serpens ille antiquus, humani generis perpetuus hostis, inter plurima mala, quibus Ecclesia Dei his nostris temporibus perturbatur, etiam de peccato originali, eiusq. remedio nõ

Heb. 11. Conc. Magun. can. 1.

Gen. 3. c. vis. 16 q. 2.

solum

solum noua, sed vetera et dissidia excitauerit: sacrosancta, œcumenica, & generalis Trid. Synodus, in Spiritu Sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, iam ad reuocandos errantes, & nutantes confirmandos accedere volens, Sacrarũ Scripturarum, & Sanctorum Patrum, ac probatissimorum Conciliorum testimonia, & ipsius Ecclesiæ iudicium, & consensum secuta, hæc de ipso peccato originali statuit, fatetur, ac declarat.

Cœlestinus I I. epist. 1. c. 4.

Genes. 3.

Si quis non cõfitetur, primũ hominem Adam, cum mandatũ Dei in Paradiso fuisset transgressus, statim sanctitatem, & iustitiam, in qua constitutus fuerat, amisisse, incurrisseq. per offensam præuaricationis huiusmodi, irã, & indignationẽ Dei; atque ideò mortem, quã anteà illi comminatus fuerat Deus, & cũ morte captiuitatem sub eius potestate, qui mortis deinde habuit imperiũ, hoc est Diaboli, totumq. Adam per illam præuaricationis offensam, secundum corpus, & animã in deterius commutatum fuisse: anathema sit.

Conc. Araus. c. 1.

Rom. 5. 1. Cor. 15. & Cõc. Arausi. c. 5. c. quõ. de pe. dist. 2. c. placuit. il 2. de consecr. d. 4. inf. Sess. 6. ca. 1. & 7. de iustific.

Si quis Adæ præuaricationem sibi soli, & non eius propagini asserit nocuisse, & acceptã à Deo sanctitatem, & iustitiam quã perdidit, sibi soli, & nõ nobis etiam eũ perdidisse, aut inquinatum illum per inobedientiæ peccatũ, mortem, & pœnas corporis tantum in omne genus humanum transfudisse; nõ autem, & peccatum ꝙ mors est animæ: anathema sit, cum contradicat Apostolo

[illegible] ipsi soli et non ejus propagi[illegible] lo ni

lo dicenti: Per vnum hoiem peccatũ intrauit in mundũ, & per peccatũ mors, & ita in oẽs homines mors pertransijt, in quo omnes peccauerunt. Rom. 5. d. c. placuit, c. regenerãte, & c. quęris in fi. de consecr. distinct. 4. Conc. Mileuit c. 2.

Si quis hoc Adæ peccatũ, quòd origine vnum est, & propagatione, non imitatione transfusum omnibus, inest vnicuique proprium, vel per humanæ naturæ vires, vel per aliud remedium asserit tolli, quàm per meritum vnius mediatoris Domini nostri Iesu Christi, qui nos Deo reconciliauit in sanguine suo, factus nobis iustitia, sanctificatio, & redemptio: aut negat ipsum Christi Iesu meritum per Baptismi sacramentum in forma ecclesiæ ritè collatum, tam adultis quam paruulis applicari: anathema sit: quia non est aliud nomen sub cęlo, datum hominibus, in quo oporteat nos saluos fieri. Vnde illa vox: Ecce agnus Dei: Ecce qui tollit peccata mundi. Et illa: Quicumque baptizati estis, Christum induistis. 1. Tim. 2. c. multiplex, de pę. dist. 1. & inf Sef. 22. de nuo Sãcto. post pr. Act. 4. Io 1. ca. nemo, de consecr. dis. 4. Gal. 3.

Si quis paruulos recẽtes ab vteris matrũ baptizandos negat, ét si fuerint à baptizatis parentib. orti: aut dicit in remissionem quidem peccatorum eos baptizari, sed nihil ex Adam trahere originalis peccati, quod regenerationis lauacro necesse sit expiari ad vitã æternam consequẽdam; vnde sit consequens, vt in eis forma Baptismatis in remissionẽ peccatorũ non vera, sed falsa intelligatur: anathema sit; quoniam non aliter intelligendum est id, quod dixit Apostolus: Per vnum hominem peccatum intrauit in mundum, & per Conc. Mileuit. ca. 2. Cõc. Aph. c. 77 & d. c. placuit. de consecr. distin. 4. Cle. vni. de sum. Trin. c. 2. ĩ fi. eo. tit. ex c. 3. vers cũ ergo. de bapt. inf. sess. 7. c. 13. de bapt. Rom 5. ca. placuit.

pecca-

cap. queris. In fin. & c. regeneran te. de consecr. dis.4. *peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransijt, in quo omnes peccauerunt: nisi quemadmodum Ecclesia Catholica, vbiq. diffusa, semper intellexit. Propter hanc enim regulam fidei ex traditione Apostolorum, etiam paruuli, qui nihil peccatorum in semetipsis adhuc committere* Io.3.ca. fili⁹, & c.nō dubito, de consec.dis. 4.c.debitū. cū seq. de bapt. *potuerunt, ideò in remissionem peccatorum veraciter baptizantur, vt in eis regenerationes mūdetur, quod generatione contraxerunt. Nisi enim quis renatus fuerit ex aqua, & Spirituſancto, non potest introire in regnum Dei.*

Inf. Sess.7. c.6.cū seq. de Sacram. *Si quis per Iesu Christi Domini nostri gratiam, quæ in Baptismate confertur, reatum originalis peccati remitti negat, aut etiam asserit non tolli* Ro.6. & c. propriè, de consec.dis. 4.d.c.regenerante. Rom.8. *totum id, quod veram, & propriam peccati rationē habet: sed illud dicit tantū radi, aut non imputari: anathema sit. In renatis enim nihil odit Deus, quia nihil est damnationis ijs, qui verè consepulti sunt cum Christo per Baptisma in mortem: qui non secundum carnem ambulant, sed veterē ho-* Col.3. Eph.4. c.qūo renouari de pe. dist.2. Rom.8. Gal.3. c.non omnis.32.q.2. Aug.l.6 cōtra.vlt.Pel. 6. Tom.7. &c. *minem exeuntes, & nouum, qui secundum Deū creatus est, induentes, innocentes, immaculati, puri, innoxij, ac Deo dilecti effecti sunt, hæredes quidē Dei, cohæredes autem Christi, ita vt nihil prorsus eos ab ingressu cæli remoretur. Manere autem in baptizatis concupiscentiam, vel fomitem, hæc sancta Synodus fatetur, & sentit: quæ cum ad agonem relicta sit, nocere non consentientibus, sed viriliter per* CHRISTI IESV,

gra-

gratiam repugnantibus non valet: quinimò, qui legitimè certauerit, coronabitur. Hanc concupiscentiam, quã aliquando Apostolus peccatum appellat, S. Synodus declarat, Ecclesiam catholicam nũquam intellexisse peccatum appellari, quòd verè, & propriè in renatis peccatum sit, sed quia ex peccato est, & ad peccatum inclinat. Si quis autem contrarium senserit, anathema sit.

2. de consecrat. dist. 4. 2. Tim. 2. Colos. 3. Rom. 7. c. nã cõcupiscẽtiam. ext. de const.

Declarat tamen hæc ipso S. Synodus, non esse suæ intentionis comprehendere in hoc decreto, vbi de peccato originali agitur, beatã, & immaculatam Virg. Mariam, Dei genitricem; sed obseruandas esse constitnit, fel. rec. Xysti Papæ IV. sub pœnis in eis Constit. contentis, quas innouat.

In extrau. cõ. lib. 3. de reliq. & venerat. sãct. cap. 2.

Decretum de reformatione.

Cap. I.

EAdem sacrosancta Synodus, pijs summorum Pontificum, & probatorum Cõciliorum constitutionib. inhærens, vsque amplectens, & illis adijciens: ne cœlestis ille sacrorum librorum thesaurus, quem Spiritus sanctus summa liberalitate hoĩbus tradidit, neglectus iaceat: statuit, & decreuit, quòd in illis ecclesijs, in quib. præbẽdæ, aut præstimonium, seu aliud quouis nomine nuncupatum stipendium pro lectorib. sacræ Theologię deputatum reperitur. Epi, Archiepiscopi, Primates, & alij locorum Ordinarij, eos qui præbendã, aut prestimonium, seu stipendium hmõi obtinent, ad ipsius sacræ Scripturæ expositionem, & inter-

pretationem per seipsos, si idonei fuerint, alioquin per idoneum substitutum ab ipsis Episcopis, Archiepiscopis, Primatibus, & alijs locorum Ordinarijs eligendũ, ét per subtractionẽ fructuum cogant, & compellant. De cætero uerò præbenda, prestimoniũ, aut stipendium hmõi non nisi personis idoneis, & quæ per seipsos id munus explicare possint, cõferãtur, & aliter facta prouisio nulla sit, & inualida. In ecclesijs autẽ Metropolitanis, vel cathedralib. si ciuitas insignis, vel populosa fuerit, ac ẽt in collegiatis, existẽtib. in aliquo insigni oppido, ẽt nullius diœcesis si ibi clerus numerosus fuerit, vbi nulla præbenda, aut præstimonium, seu stipendium hmõi deputatum reperitur, præbenda quõcunque, præterquam ex causa resignationis, primo vacatura, cui aliud onus incompatibile iniunctum non sit, ad eum vsum ipso facto perpetuò cõstituta, & deputato intelligatur. Et quatenus in ipsis ecclesijs nulla, vel non sufficiens præbẽda foret. Metropolitanus, vel Eps ipse per assignationem fructuum alicuius simplicis beneficij, eiusdem tamen debitis supportatis oneribus, vel per contributionem beneficiatorũ suæ ciuitatis, & diœcesis, vel alias, prout commodius fieri poterit, de capituli cõsilio ita prouideat vt ipsa sacræ Scripturæ lectio habeatur, ita tamẽ, vt quæcunq; aliæ lectiones vel cõsuetudines, vel quauis alia rõne institutę pp id minimè pretermittantur: Ecclesię vero, quarũ, annui prouentus

Ca. quia & c. si d mag. & inf. Ses. 23. de ref. c. 18.

Inf. Ses. 24. c. 15. de reform.

tenues

tenues fuerint, & vbi tā exigua est clerici, & populi multitudo, vt Theologiæ lectio in eis cōmodè haberi non possit: saltem magistrum habeant, ab Epo cum consilio Capituli eligendum, qui clericos, aliosq. scholares pauperes: Grāmaticā gratis doceat, vt deinceps ad ipsa sacræ Scripturæ studia annuēte Deo, transire possint. Ideoque illi magistro Grāmatices, vel alicuius simplicis beneficij fructus, quos tandiu percipiat, quamdiu in docendo perstiterit; assignentur; dum tamen beneficiū ipsum suo debito non fraudetur obsequio, vel ex Capitulari, vel Episcopali mensa condigna aliqua merces persoluatur; vel aliàs Episcopus ipse aliquam rationem ineat suæ Ecclesiæ, & diœcesi accommodam; ne pia hæc, vtilis, atque fructuosa prouisio quouis quæsito colore negligatur.

Cōc. Cōst. 6. ca. 5. cum alleg. àme. in tract. de prisch. pri. 88. c. 1. & ca. quia de Mag. Cōc. Later. sub Alexā. III. c. 18. & sub Inn. III. ca. 11. & inf. Sess. 23. ca. 18. de ref. Cle. de in agro de statu Monac. cap. 1. de Mag.

In Monasterijs quoque Monachorum, vbi commodè fieri queat, etiam lectio sacræ scripturæ habeatur. Qua in re si Abbates negligentes fuerint, Episcopi locorum, in hoc, vt Sedis Apostolicæ delegati, eos ad id oportunis remedijs compellant. In cōuentib. verò aliorum Regularium, in quibus studia commodè vigere possunt, sacræ Scripturæ lectio similiter habeatur; quæ lectio à Capitulis generalibus, vel prouincialibus assignetur dignioribus magistris. In Gymnasijs etiā publicis, vbi tam honorifica, & cæterorum omnium maximè necessaria lectio hactenus instituta non fuerit, religiosissimorum Principum,

Abbatis officiū in lectore eligēdo.

c. 2. de Mag.

ac Rerum publicarũ pietate, & charitate ad catholicæ fidei defensionem, & incrementum, sanæq. doctrinę conseruationem, & propagationem instituatur: & vbi instituta foret, & negligeretur, restituatur. Et, ne sub specie pietatis impietas disseminetur, statuit eadẽ S. Synodus neminẽ ad huiusmodi lectionis officium tam publicè, quã priuatim admittendum esse, qui prius ab Episcopo loci de vita, moribus, & scientia examinatus, & approbatus non fuerit: quòd tamen de Lectoribus in claustris Monachorum non intelligatur. Docentes verò ipsam sacram Scripturam, dum publicè in scholis docuerunt, & scholares, qui in ipsis scholis student, priuilegijs omnibus de perceptione fructuum, pręberdarum, & beneficiorum suorum, in absentia, à iure communi concessis, plenè gaudeant, & fruantur.

c. fi. de ma. cõ alleg. in meo tract. de priuil. sch. priuil. 98.

Inf. Ses. 24. c. 4. de ref.

Cap. II.

Côc. Car. 4. c. 20. Conc. Magun. ca. 25. Concil. Rhemen. c. 14. & 15. c. Episc. li. 3. 88. dis. inf. Ses. 24. ca. 4. de refor. Conc. Lat. sub Innoc. III. ca. 10. c. inter cætera, de off. ord.

QVia verò Christianę Reipublicę non minus necessaria est pręedicatio Euangelij, quam lectio, & hoc est, pręcipuum Episcoporum munus, statuit, & decreuit eadem sancta Synodus, omnes Episcopos, Archiepiscopos, Primates & omnes alios Ecclesiarum Pręlatos teneri per seipsos, si legitimè impediti non fuerint, ad pręedicandum sancti Iesu Christi Euangelium. Si verò cõtigerit Episcopos, et alios prædictos legitime detineri impedimento, iuxta formã generalis Cõcilij, viros idoneos assumere teneantur ad huius- modi

modi ꝑdicationis officiũ salubriter exequendum. Si quis autem hoc adimplere cõtempserit, districtè subiaceat vltioni. Archipresbyteri quoque, Plebani, & quicunque Parochiales; vel alias curã animarũ habẽtes, ecclesias quocũq; modo obtinẽt, ꝑ se, vel alios idoneos, si legitimè impediti fuerint, dieb. saltẽ Dominicis, & festis solẽnibus plebes sibi commissas pro sua, & earũ capacitate pascãt salutarib. verbis, docẽdo ea, quæ scire oĩb. necessariũ est ad salutem: annunciandoq. eis cum breuitate, & facilitate sermonis vitia, quæ eos declinare, & virtutes, quas sectari oporteat, vt pœnã æternã euadere, & celestẽ gloriam cõsequi valeant. Id verò si quis eorũ præstare negligat, etiam si ab Episcopi iurisdictione quauis ratione exẽptũ se esse prætenderet, etiam si ecclesiæ quouis modo exemptæ dicerentur, aut alicui monasterio, ét extra diœcesim existenti forsan annexæ, vel vnitæ; modo re ipsa in diœcesi sint; ꝓuida pastoralis Epõrum sollicitudo non desit, ne illud impleatur. Paruuli petierũt panẽ, & nõ erat q̃ frangeret eis. Itaq; vbi ab Episcopo moniti triũ mensiũ spatio muneri suo defuerint, per cẽsuras Ecclesiasticas, seu aliàs ad ipsius Episcopi arbitriũ cogãtur, ita vt etiam, si ei sic expedire visũ fuerit ex beneficiorum fructibus alteri, qui id præstet, honesta aliqua merces persoluatur, donec principalis ipse resipiscens officium suum impleat.

Cõc. Constan.6.c.8. c.exiij. §. habetur ẽt de verb.signi. Concil. Later. vlt. Sess.15.

Ier. Tren. 4.

Si qua verò parochiales Ecclesiæ reperiantur

subiectæ monasterijs in nulla diœcesi existētib. si Abbates, & regulares Prælati in prædictis negligētes fuerint, a Metropolitanis, in quorū prouincijs diœceses ipsę sitæ sunt, tāquam, quo ad hoc Sedis Apostolicæ delegatis, compellātur. Neque huius decreti executionē, consuetudo, vel exemptio, aut appellatio, aut reclamatio, siue recursus impedire valeat, quousque desuper à competenti iudice, qui summariè, & sola facti veritate inspecta, procedat, cognitū, et decisum fuerit. Regulares verò cuiuscūque Ordinis, nisi à suis Superioribus de vita, moribus, & sciētia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Ecclesijs suorum Ordinum prædicare non possint, cū qua licētia personaliter se corā Episcopis præsentare, & ab eis benedictionē petere teneantur, antequam prædicare incipiāt. In Ecclesijs verò, quæ suorum Ordinum non sunt, vltra licentiam suorū Superiorum, etiam Episcopi licentiam habere teneantur, sine qua in ipsis Ecclesijs nō suorum Ordinum nullo modo prædicare possint; ipsam autem licentiam gratis Episcopi concedant.

Conc. Lat. vlt. Sess. 11. demon. p.

Si verò (quod absit) Prædicator errores, aut scandala disseminauerit in populum, ēt si in monasterio sui, vel alterius Ordinis prædicet, Episcopus ei prædicationem interdicat. Quòd si hæreses prædicauerit, contra eum secundum iuris dispositionem, aut loci consuetudinē procedat, ēt si pdicator ipse generali vel speciali priuilegio exemptum

Ca. excōicamus. §. qa verò. de hære. inf. Sess. 24. ca. 4. de ref. & c. nō liceat. 92. dist. ad Rom. 10.

ptum se esse prætenderet; quo casu Episcopus authoritate Apostolica, & tanquam Sedis Apostolicę delegatus procedat. Curent autem Episcopi, ne quis prædicator uel ex falsis informationibus, vel aliàs calumniosè vexetur; iustamve de eis conquerendi occasionem habeat.

Caueāt ꝑterea Epi, ne aliquem, uel eorū qui cū sint nomine Regulares extra claustra tamen, & obedientiam religionū suarum viuunt, vel Presbyterorū sæcularium, nisi ipsi noti sint, & moribus, atque doctrina probati et quorūlibet priuilegiorum prætextu, in sua ciuitate, vel diœcesi prædicare permittant, donec ab ipsis Episcopis super ea re sancta Sedes Apost. consulatur: à quo priuilegia huiusmodi nisi tacita veritate, & expresso mēdacio ab indignis extorqueri uerisimile nō est.

Quæstores verò eleemosynarij, qui etiam, quæstuarij vulgo dicūtur cuiusq. cōditionis existant, nullo modo nec per se, nec per aliū prædicare præsumant, & contra facientes ab Episcopis, & Ordinarijs locorum, priuilegijs quibuscunque non obstantibus, opportunis remedijs omninò arceantur.

Conc. Lat. sub Innoc. III. c. 62, c. cum ex eo. de pęnit & remiss. Clem. abusionib eo. tit. inf. Ses. 21. qui res. c 9. cap. vt officium. §. compescēdi, de hæret. in 6.

Indictio futuræ Sessionis.

ITem hæc sacrosancta Synodus statuit, & decreuit primam futuram Sessionem tenendam, & celebrandam esse die Iouis, feria quinta post festum Beati Iacobi Apostoli.

Prorogata deinde fuit Sessio ad diem 13. mensis Ian. 1547.

SESSIO VI.

Celebrata die XIII. Mensis Januar. 1547.

Decretum de iustificatione.
Procemium.

C*Vm hoc tempore non sine multarum animarum iactura, & graui Ecclesiasticæ vnitatis detrimento, erronea quędam disseminata sit de iustificatione doctrina ad laudem, & gloriam omnipotentis Dei, Ecclesiæ tranquillitatem, & animarum salutem, sacrosancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea nomine Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Pauli, diuina prouidētia Papæ III. Reuerēdissimis Dominis, Dominis Io. Maria Episcopo Prænestino de Monte, & Marcello titul. S. Crucis in Hierusalem Presbytero, Sanctæ Romanæ Eccl. Cardinalibus, & Apostolicis de latere Legatis: Exponere intendit omnibus Christi fidelibus veram, sanamq. doctrinam ipsius iustificationis, quam Sol iustitiæ Christus Iesus, fidei nostræ auctor, & consummator docuit, Apostoli tradiderunt, & Catholica Ecclesia, Spiritu sancto suggerente, perpetuò retinuit: districtius inhibendo, ne dein-*

deinceps audeat quisquam aliter credere, prædicare, aut docere, quam præsenti decreto statuitur, ac declaratur.

De naturæ, & legis ad iustificandos homines imbecillitate. Cap. I.

PRimum declarat S. Synodus, ad iustificationis doctrinam probè, & sincerè intelligendam, oportere, vt vnusquisque agnoscat, & fateatur, quòd cum omnes homines in præuaricatione Adę innocentiā perdidißent, facti immundi, & vt Apostolus inquit, natura filij irę, quemadmodum in decreto de peccato originali exposuit, vsque adeò serui erant peccati, & sub potestate Diaboli, ac mortis, vt non modò Gentes per viam naturę, sed ne Iudęi quidem per ipsam etiam litteram legis Moysi inde liberari, aut surgere possent: tametsi ī eis liberum arbitrium minimè extinctum esse, viribus licèt attenuatum, & inclinatum.

Aug. To. 1. lib. 5. Confess. c. 9. 1. Cor. 15. Rom. 5. Eph. 3. sup. Sess. 5. in pr. Rom. 8. & 9.

De dispensatione, & mysterio aduentus Christi. Cap. II.

QVo factū est, vt cęlestis Pater, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, Christum Iesum filium suum, & ante legem, & legis tempore multis Sanctis Patribus declaratum, ac promißum, cum venit beata illa plenitudo temporis, ad homines miserit;

2. Cor. 1. Gen. 49. cū fin. Gal. 4. Psal. 2. 88. & 100. Isa. 7. 11. & 45. Ier. 23. Abacuc. 1.

vt

Osee 6. Baruch 3. 1.Reg.1. Dan.9. Aug.lib.7 de Ciuit. Dei,c 32. Tom.5. Eph.1. Rom.3. Coloss.2. 1.Tim.2 & 2. Tim.1.c. multiplex. de pęn.d.1. 1.Ioan.2. Eccl.17. & c.fin. enim de pęnit. dist.2. Psal.102.et 129. 2.Cor.5.& 2.

vt & Iudæos, qui sub lege erant, redimeret, & Gentes, quæ non sectabantur iustitiam, iustitiam apprehenderent, atque omnes adoptionē filiorum reciperent. Hunc proposuit Deus propitiatorem per fidem in sanguine ipsius pro peccatis nostris, non solum autem pro nostris, sed etiam pro totius Mundi.

Qui per Christum iustificantur. Cap. III.

VErum, & si ille pro omnib. mortuus est, non omnes tamen mortis eius beneficium recipiunt: sed ij duntaxat, quibus meritum passionis eius communicatur. Nam sicut re vera homines nisi ex semine Adæ propagati nascerentur, non nascerentur iniusti, cum ea propagatione per ipsum dum cōcipiuntur, propriam iniustitiam contrahant: ita, nisi in Christo renascerentur, nunquam iustificarentur: cum ea renascentia per meritum passionis eius gratia, qua iusti fiunt; illis tribuatur. Pro hoc beneficio Apostolus gratias nos semper agere hortatur Patri, qui dignos nos fecit in partes sortis Sanctorum in lumine; & eripuit de potestate tenebrarum, transtulitq. in regnum filij dilectionis suæ; in quo habemus redemptionem, & remissionem peccatorum.

Inf. can.1.

Coloss.1.

Insinuatur descriptio iustificationis impij, et modus eius in statu gratiæ. Cap. IV.

Qvibus verbis iustificationis impij descriptio insinuatur, vt sit translatio ab eo statu in quo homo nascitur filius primi Adæ, in statum gratiæ, & adoptionis filiorum Dei per secundum Adam Iesum Christum Saluatorem nostrũ; quæ quidem translatio post Euang. promulgatum, sine lauacro regenerationis, aut eius voto fieri non potest, sicut scriptum est: Nisi quis renatus fuerit ex acqua, & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei.

Gal. 4. Tit. 3. Cl. de sum. Trin. 1. Cor. 15. Ioan. 3. Ca. filius, & ca. non dubito qui cõsecr. dis. 4. c. debitũ, cũ seq. extra d Bapt.

De necessitate præparationis ad iustificationem in adultis, & vnde sit. Cap. V.

Declarat præterea ipsius iustificationis exordium in adultis à Dei per Christum Iesum præueniente gratia sumendũ esse, hoc est, ab eius vocatione, qua nullis eorũ existentibus meritis, vocantur; vt, qui per peccata à Deo auersi erant, per eius excitantẽ, atque adiuuãtem gratiam ad cõuertendum se ad suam ipsorum iustificationẽ, eidẽ gratię liberè assentiẽdo, & cooperãdo disponantur; ita vt, tangẽte Deo cor hominis per Spiritus sancti illuminationem, neque homo ipse nihil omninò agat, inspirationem illam recipiens: quippe qui illam, & abijcere potest: neque tamen

Infr. can.

sine

sine gratia Dei mouere se ad iustitiam coram il-
Zac.1. *lo libera sua voluntate possit. Vnde in sacris lit-*
Ioel.2.e.cõ
uertimini.
de pen.dis.
1.
teris cum dicitur, Conuertimini ad me, & ego conuertar ad vos; libertatis nostræ admonemur. Cum respondemus: Conuerte nos, Domine, ad
Iere.in fin.
orationis.
te, & conuertemur; Dei nos gratia præueniri con fitemur.

Modus præparationis. Cap. VI.

Disponuntur autem ad ipsam iustitiam, dum excitati diuina gratia, & adiuti, fidem ex auditu concipientes, liberè mouentur in Deum, credẽtes vera esse, quæ diuinitus reuelata, et pro Missa sunt: atque illud in primis, à Deo iustificari impiũ per gratiã eius, per redemptionem, quę est in Christo Iesu, & dũ peccatores se esse intelligen tes, à diuinæ iustitiæ timore, quo vtiliter cõcutiũ tur, ad considerandã Dei misericordiam se conuertendo, in spem eriguntur: fidentes Deum sibi propter Christum propitium fore: illumq. tanquam omnis iustitiæ fontem diligere incipiunt: ac propterea mouentur aduersus peccata, per
Inf.c.14.&
Ses.24.c.4.
de contri-
tione.
odium aliquod, & detestationem, hoc est, per eam pęnitentiam, quam ante Baptismum agi oportet; denique dum proponũt suscipere Baptismum, inchoare nouã vitam, & seruare diuina mandata.
Heb.11.
Mar.2.
Matth.9.
Eccl.1.
De hac dispositione scriptum est. Accedẽtem ad Deum oportet credere quia est, & quòd inquirentibus se remunerator sit. Et, confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Et, Timor Domini

ex-

expellit peccatũ. Et, Pœnitentiã agite, & baptizetur vnusquisque vestrũ in nomine Iesu Christi in remissionem peccatorum vestrorum, & accipietis donum Spiritus sancti. Et, Euntes ergo docete omnes Gentes, baptizantes eos, In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, docentes eos seruare quęcunque mandaui vobis. Denique, Preparate corda vestra Domino.

Acto.2. c. agunt & c. propriè. de consi. dis. 4. Matth. vlt. Luc. 24. c. 1. c. si qua, & c. propriè. de consec. d. 4. 1. Reg. 7.

Quid sit iustificatio impij, & quæ eius causę. Caput VII.

HAnc dispositionem seu pręparationẽ, iustificatio ipsa consequitur, quę non est sola peccatorum remissio, sed & sanctificatio, & renouatio interioris hominis per uoluntariam susceptionem gratię, & donorum. Vnde homo ex iniusto fit iustus, & ex inimico amicus, vt sit hęres secundum spem vitę ęternę. Huius iustificationis causę sunt finalis quidem gloria Dei, & Christi, ac vita ęterna: efficiens verò, misericors Deus, qui gratuitò abluit, & sanctificat, signãs, & vngens Spiritu promissionis sancto; qui est pignus hereditatis nostrę; meritoria aũt, dilectissimus vnigenitus suus, Dominus noster Iesus Christus, qui cum essemus inimici, propter nimiam charitatem, qua dilexit nos, sua sanctissima passione in ligno crucis nobis iustificationẽ meruit, & pro nobis Deo Patri satisfecit: instrumentalis item, Sacramentum Baptismi, quod est Sacramen-

Tit. 3. Eph. 2.

c. nihil est. de cõs.dist. 4.c. hoc est de consec. dist.2.

mentum fidei, sine qua nulli vnquã contingit iustificato: demũ vnica formalis causa est iustitia Dei; non qua ipse iustus est, sed qua nos iustos facit; qua videlicet ab eo donati, renouamur spiritu mẽtis nostræ, & non modo reputamur, sed verè iusti nominamur, & sumus, iustitiam in nobis recipientes, vnusquisq; suã secundum mensuram, quam Spiritus sanctus partitur singulis, prout vult, & secũdum propriã cuiusq. dispositionem, & cooperationem. Quamquam.n. nemo possit esse iustus, nisi cui merita passionis D. N. Iesu Christi cõicantur: id tamẽ in hac impij iustificatione fit, dum eiusdem S. passionis meritò per Spiritusanctum charitas Dei diffunditur in cordib. eorum, qui iustificantur, atq; ipsis inhæret. Vnde in ipsa iustificatione cum remissione peccatorum hæc oĩa simul infusa accipit homo per Iesum Christum, cui inseritur; fidem, spem, & charitatem. Nam fides nisi ad eam spes accedat, & charitas, neque vnit perfectè cum Christo, neque corporis eius viuum membrum efficit; qua rõne verissimè dicitur: Fidem sine operib. mortuam, & otiosam esse. Et, In Christo Jesu, neq; circũcisionem aliquid valere, neq; præputium; sed fidem, quæ per charitatem operatur. Hanc fidem ante Baptismi Sacramentũ ex Apostolorum traditione Cathecumeni ab ecclesia petunt cũ petunt fidem, vitam æternã præstãtem: q̃ sine spe, & charitate fides præstare non põt. Vnde & statim verbũ Christi audiunt. Si vis ad

cap. multiplex. de pe. distinc.1.c. nec quem quam post prin. de cõ secr. dis.4.

Philip.3.

Rom.5.

Inf. can.10 Conc. Mogun. c.1. c. fertur, &c. sicut vrgẽti.1.q.1.& sac.2. in fi.

Gal.5. c. circuncisio, et c. firmum, de pen.d.2 c.1.§. quia verò, de sac. vnct.

Matth. 19. Luc.15. quo c. re-

ad vitã ingredi: serua mandata. Itaque verã, & Christianã iustitiã accipiẽtes, eã ceu primam stolam pro illa, quam Adam sua inobedientia sibi, & nobis perdidit per Christũ Iesũ illis donatam, candidam, & immaculatã iubẽtur statim renati conseruare, vt eã perferãt ante tribunal Domini nostri Iesu Christi, & habeant vitam eternam.

nouari. de pęn. dist. 2. Cel. 1. epis. 1. ca. 4. Rom. 5. supr. Sess. 5. de pęn. ca. ori. post princ.

Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis iustificari. Cap. VIII.

CVm verò Apostolus dicit iustificari hominẽ per fidẽ, & gratis; ea verba in eo sensu intelligenda sunt, quem perpetuus Ecclesia Cath. consensus tenuit, & expressit, vt scilicet per fidẽ ideo iustificari dicamur, quia fides est humanę salutis initium, fundamentũ, & radix oĩs iustificationis; sine qua impossibile est placerę Deo, & ad filiorum eius consortium peruenire: gratis autem iustificari ideò dicamur, quia nihil eorum, quæ iustificationem pręcedunt siue fidès, siue opera, ipsam iustificationis gratiam promeretur: si enim gratia est, iam non ex operibus: alioquin, vt idem Apostolus inquit gratia iam non est gratia.

Rom. 5.
Heb. 11.
Inf. can. 9.
Rom. 10. Eph. 2. Tit. 3.

Contra inanem hæreticorum fiduciam. Caput IX.

QVamuis autem neceßarium sit credere, neque remitti, neque remissa vnquam fuisse peccata, nisi gratis, diuina misericordia propter Chri-

Christum: nemini tamen fiduciam, & certitudinem remissionis peccatorum suorum iactanti, & in ea sola quiescenti peccata dimitti, vel dimissa esse; dicendum est, cùm apud hęreticos, & schismaticos possit esse, imò nostra tempestate sit, & magna contra ecclesiam catholicam contentione prędicetur vana hęc, & ab omni pietate remota fiducia. Sed neq; illud asserendũ est, oportere eos q verè iustificati sunt, absq; vlla oĩno dubitatione apud semetipsos statuere se esse iustificatos, neminemq. à peccatis absolui, ac iustificari, nisi eum, qui certò credat se absolutum, & iustificatum esse; atque hac sola fide absolutionem, & iustificationem perfici: quasi qui hoc non credit, de Dei promissis, deq. mortis, & resurrectionis Christi efficacia dubitet. Nam sicut nemo pius de Dei misericordia, de Christi merito, deque Sacramentorum virtute, & efficacia dubitare debet: sit quilibet, dum seipsum, suamq. propriam infirmitatem, & indispositionem respicit, de sua gratia formidare, & timere potest: cum nullus scire valeat certitudine fidei, cui non potest subesse falsum, se gratiam Dei esse consecutum.

Inf.ca. 12. & 13.

Inf.ca. 14. Psal.83.

De acceptæ iustificationis incremento.

Cap. X.

Inf.ca. 14. 2.Cor.4.in fin. colos.3.ca. cum sãcta. de pęnit. dist.2.

SIc ergo iustificati, & amici Dei, ac domestici facti, euntes de virtute in virtutem, renouantur, vt Apostolus inquit, de die in diem, hoc est, mortificando membra carnis suæ, &

ex-

exhibendo ea arma iustitiæ in sanctificationem, per obseruationem mandatorum Dei, & Ecclesiæ in ipsa iustitia per Christi gratiā accepta, cooperāte fide, bonis operibus, crescunt atque magis iustificantur, sicut scriptum est; Qui iustus est iustificetur adhuc. Et iterum. Ne verearis usque ad mortē iustificari. Et rursus: Videtis, quoniam ex operibus iustificatur homo, & non ex fide tantum. Hoc verò iustitiæ incrementum petit sancta Ecclesia cum orat. Da nobis, Domine, fidei, spei, & charitatis augmentum. Apoc.vlt. Eccl.18. Iacob.3.

De obseruatione mandatorum, deq. illius necessitate, & possibilitate. Cap. XI.

NEmo autem, quantumuis iustificatus, liberum se eße ab obseruatione mandatorum putare debet; nemo temeraria illa, & à Patrib. sub anathema prohibita uoce vti; Dei pręcepta homini iustificato ad obseruandum esse impossibilia. Nam Deus impossibilia nō iubet, sed iubēdo monet, & facere ꝙ possis, & petere quod non possis, & adiuuat, vt possis. Cuius mandata grauia non sunt, cuius iugum suaue est, & onus leue. Qui enim sunt filij Dei, Christum diligunt; qui autem diligunt eum, vt ipsemet testatur, seruāt sermones eius; quod vtique cum diuino auxilio præstare possunt. Licet enim in hac mortali vita, quantumuis sancti, & iusti in leuia saltem, & quo- 1.Ioan 5. Inf.ca.18. Matt.2. in fin. Io.24. Cōc. Aph. c.81.82.88

Cõc. Mile. c.7.8. & 9. *tidiana, quæ etiam venialia dicuntur, peccata, quandoque cadant non propterea desinunt esse iusti. Nam iustorum illa vox est: & humilis, & verax. Dimitte nobis debita nostra. Quo fit, vt iusti ipsi eò magis se obligatos ad ambulandum in via iustitiæ sentire debēt, quo liberati iā à peccato; serui aūt facti Deo, sobriè, iustè, & piè viuentes proficere possunt per Christum Iesum, per quē accessum habuerunt in gratiā istā: Deus namque sua gratia semel iustificatos nō deserit, nisi ab eis prius deseratur. Itaq; nemo sibi in sola fide blandiri dēt, putans fide sola se hæredem esse constitutum, hæreditatemq. consecuturum, ēt si Christo non compatiatur, vt & conglorificetur. Nam & Christus ipse, vt inquit Apostolus, cum esset Filius Dei, didicit ex ijs, quę passus est, obediētiam, & consummatus factus est omnibus obtēperantibus sibi, cā salutis æternæ. Propterea Apost. ipse monet iustificatos, dicens. Nesciti, quod ij, qui in stadio currunt, oēs quidem currunt, sed vnus accipit brauium? sic currite, vt cōpræhendatis. Ego igitur sic curro, nō quasi in incertū: sic pugno non quasi aerem verberans: sed castigo corpus meū, & in seruitutem redigo; ne fortè, cū alijs prædicauerim, ipse reprobus efficiar. Itē princeps Apostolorum Petrus, Satagite, vt per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis: hæc.n. facientes, nō peccabitis aliquādo. Vnde constat, eos orthodoxæ religionis doctrinæ ad-*

Matt 6. Luc. 11. ca. vnū. 25. dic. adhuc, & ca. de quotidianis. de pęn. dis. 3. Tit. 2. Inf. ca. 10. Phillp. 2. Heb. 5. 1. Cor. 9. Ibidem. 2. Pet. 1. Inf. can. 25

uer-

uerſari, qui dicũt, iuſtũ in omni bono opere ſaltem venialiter peccare, aut (quod intolerabilius eſt) pœnas æternas mereri, atq; ẽt eos, qui ſtatuunt, in oĩbus operib. iuſtos peccare, ſi in illis ſuam ipſorum ſocordiã excitando, & ſeſe ad currendum in ſtadio cohortãdo, cum hoc, vt in primis glorificetur Deus, mercedẽ quoq; intuentur æternã: cum ſcriptũ ſit, Inclinaui cor meum ad faciẽdas iuſtificationes tuas pp retributionem, et de Moyſe dicat Apoſtolus, ꝙ reſpiciebat in remunerationẽ. Inf.ca 31. Pſal. 118. Heb. 11

Prædeſtinationis temerariam præſumptionem cauendam eſſe. Cap. XII.

NEmo quoque, quamdiu in hac mortalitate viuitur, de arcano diuinæ prædeſtinationis myſterio vſq; adeò præſumere debet, vt certò ſtatuat, ſe omninò eſſe in numero prædeſtinatorum, quaſi verum eſſet, quòd iuſtificatus, aut amplius peccare non poſſit, aut ſi peccauerit, certam ſibi reſipiſcentiam promittere debeat. Nam niſi ex ſpeciali reuelatione ſciri non poteſt, quos Deus ſibi elegerit. Inf ca. 15. & 6.c. corripiatur, in fin. 24. q 3. Prou. 29. Ezech. 18. Galat 3.

De perſeuerantiæ munere. Cap. XIII.

SImiliter de perſeuerantiæ munere, de quo ſcriptum eſt: Qui perſeuerauerit vſque in finem, hic ſaluus erit: quod quidem aliunde habe ri non poteſt, niſi ab eo, qui poteſt eſt eum, qui Mat. 16. 24. c ſuggeſtu. 7. q. 1. & ca. non reuertebantur. de pænit. diſt. 2. inf. cano. 6 & 22. Ezech. 33.

stat, statuere, vt perseueranter stet, & eum, qui cadit, restituere: nemo sibi certi aliquid absoluta certitudine polliceatur: tametsi in Dei auxilio firmissimam spé collocare, & reponere omnes debent: Deus enim, nisi ipsi illius gratiæ defuerint, sicut cœpit opus bonũ, ita perficiet, operans velle
Philip. 2. & perficere. Verumtamen, qui se existimãt stare,
1. Cor. 10. videant ne cadãt; & cũ timore, ac tremore salutẽ suã operentur in laboribus, in vigilijs, in eleemosynis, in orationibus, & oblationibus, in ieiunijs, & castitate. Formidare. n. dẽnt, scientes, q̃ in spem gloriæ, & nondũ in gloriã renati sunt, de
Rom. 6. pugna, q̃ superest, cũ carne, cũ mundo, cum diabolo; in qua victores esse nõ possunt, nisi cũ Dei gratia Apostolo obtẽperẽt, dicenti. Debitores sumus nõ carni, vt secundum carnem viuamus: si enim secundũ carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis.

De lapsis, & eorum reparatione. Caput XIV.

Inf. ca. 13. & 10. ca. firmiter. in fin. ext. de sũ. Trin. ca. secunda post naufra. de pœn. dis. 1.

QVi verò ab accepta iustificationis gratia per peccatum exciderunt, rursus iustificari poterunt, cũ excitante Deo per Pœnitentiæ Sacramẽtũ, meritò Christi amissam gratiam recuperare procurauerint. Hic. n. iustificationis modus est lapsis reparatio, quam secundam post naufragium deperditæ gratiæ tabulam, Sancti Patres aptè nuncuparũt. Et enim pro ijs, qui post Baptismum

mum in peccata labuntur, Christus Iesus Sacramentum instituit Pœnitentiæ, cum dixit: Accipite Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt. Vnde docendum est, Christiani hominis pœnitentiam post lapsum multò aliam esse à baptismali, eaq. contineri non modo cessationem à peccatis, & eorum detestationem, aut cor contritum, & humiliatum, verum etiam eorundem sacramentalem confessionem, saltem in voto et suo tempore faciendam, & sacerdotalem Absolutionem, itemq. Satisfactione per ieiunia, eleemosynas, orationes, & alia pia spiritualis vitæ exercitia, non quidem pro pœna æterna, quæ vel Sacramento, vel Sacramenti voto vnà cum culpa remittitur, sed pro pœna temporali, quæ, vt sacræ litteræ docent, non tota semper, vt in Baptismo fit, dimittitur illis, qui gratiæ Dei, quam acceperunt, ingrati, Spiritum sanctum contristauerunt, & templum Dei violare non sunt ueriti. De qua pœnitentia scriptum est. Memor esto vnde excideris; age pœnitentiam, & prima opera fac. Et iterum. Quæ secundum Deum tristitia est pœnitentiam in salutem stabilem operatur. Et rursus. Pœnitentiam agite, & facite fructus dignos Pœnitentiæ.

Ioan.20. c. vt constitueretur. 50.dis.c. vt euidēter.1. q.1.cum si. infra Sess. 14.de pœn. ca.2.3.& 4. Psalm.50. c.sacrificiū de pœn.d.1.

Eph.4. 1.Cor.3.

Apoc.2 ca. quia sancitus.50.dist. & c.miror. dist.1. 2.Cor.7. Matt.3. & 4. Luc.3.

Quolibet mortali peccato amitti gratiam, sed non fidem. Cap. XV.

Inf. ca. 25.
Rom. 16.

ADuersus etiam hominum quorundam callida ingenia, qui per dulces sermones, & benedictiones seducunt corda innocentium, asserendum est, non modò infidelitate, per quam & ipsa fides amittitur, sed etiam quocunque alio mortali peccato, quamuis non amittatur fides, acceptam iustificationis gratiã amitti, diuinæ legis doctrinam defendendo, quæ à regno Dei non solùm infideles excludit, sed, & fideles quoque fornicatos, adulteros, molles, masculorum cõcubitores, fures, auaros, ebriosos, maledicos, rapaces, cæteroque omnes, qui lætalia committunt peccata, à quibus cum diuinæ gratiæ adiumento abstinere possunt, & pro quibus à Christi gratia separatur.

1. Tim. 1.

De fructu iustificationis, hoc est, de merito bonorum operum, deque ipsius meriti ratione. Cap. XVI.

1. Cor. 15. in fine.

HAc igitur ratione iustificatis hominibus, siue acceptam gratiam perpetuò conseruauerint, siue amissam recuperauerint, proponenda sunt Apostoli verba: Abundante in omni opere bono: scientes, quòd labor vester non est inanis in Domino. Non enim iniustus est Deus, vt obliuiscatur operibus vestris, et dilectionis quam ostendistis in nomine ipsius. Et, Nolite amittere confidentiam vestram, quæ magnam habet remune-

ratio-

rationem. Atque ideò bene operātibus vsque in finem, & in Deo sperantibus, proponenda est vita æterna, & tanquam gratia filijs Dei per Christum Iesum misericorditer promissa: & tanquam merces, ex ipsius Dei promissione bonis ipsorum operibus, & meritis fideliter reddenda. Hæc est enim illa corona iustitiæ, quam post suum certamen, & cursum, repositam sibi esse, aiebat Apostolus, à iusto iudice sibi reddendam: non solum autem sibi, sed et omnibus, qui diligunt aduētum eius. Cum enim ille ipse Christus Iesus, tanquam caput in membra, & tanquam vitis in palmites, in ipsos iustificatos iugiter virtutem influat: quæ virtus bona, eorum opera semper antecedit, & comitatur, & subsequitur, & sine qua nullo pacto Deo grata, & meritoria esse possent; nihil ipsis iustificatis amplius deesse credendum est, quo minus plenè illis quidem operibus, quæ in Deo sunt facta, & diuinæ legi pro hujus vitæ statu satis fecisse, & vitam æternam suo etiam tempore (si tamen gratia decesserint) consequendam, verè promeruisse censeantur. cum Christus Saluator noster dicat: Si quis biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non sitiet in æternum: sed fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. Ita neque propria nostra iustitia, tanquam ex nobis propria statuitur, neque ignoratur, aut repudiatur, iustitia Dei; quæ enim iustitia nostra dicitur, quia per eam nobis inhærentem iustifica-

Heb.6. cā. nō est tam iniustus & pœn.dis.2. Heb.10. in fi. Inf. can. 26.

1.Tim.4.

Ioan.15. 1.Cor.11. & Aug.super Hom. Ioan.15.

Ioan.4.

mur illa eadem Dei est, quia à Deo nobis infunditur per Christi meritum. Neque verò illud omittendum est, quòd licèt bonis operibus in sacris litteris vsque adeò tribuatur, vt etiam qui vni ex minimis suis potum aquæ frigidæ dederit, promittat Christus, eum nō esse sua mercede carriturum, & Apostolus testetur, id quod in præsenti est momentaneum, & leue tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternū gloriæ pondus operari in nobis: absit, tamen, vt Christianus homo in se ipso vel confidat, vel glorietur, & nō in Domino, cuius tanta est erga omnes homines bonitas, vt eorum velit esse merita, quæ sunt ipsius dona. Et quia in multis offendimus omnes, vnusquisque sicut misericordiam, & bonitatem, ita seueritatem, & iudicium ante oculos habere debet, neque seipsum aliquis, etiāsi nihil sibi conscius fuerit, iudicare, quoniam omnis hominum vita non humano iudicio examinanda, & iudicanda est, sed Dei; qui illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium, & tunc laus erit vnicuique à Deo; qui vt scriptum est reddet vnicuique secundum opera sua. Post hanc catholicam de iustificatione doctrinam, quam nisi quisquam fideliter, firmiterq. receperit, iustificari non poterit: placuit sanctæ Synodo hos Canones subiungere, vt omnes, sciant, non solùm quid tenere, & sequi, sed etiam quid uitare, & fugere debeant.

Matt. 10. in fin. & Marc. 9. circa fin.
2. Cor. 4.
1. Cor. 4. in fin.
2. Cor. 1. fi.
Gal. 6.
Ierem. 6.
Iac. 3.
2. Cor. 4.
Matt. 16.

DE

CANON I.

SI quis dixerit, hominem suis operib. quæ vel per humanæ naturæ vires, vel per legis doctrinam fiant, absque diuina per Iesum Christum gratia posse iustificari coram Deo; anathema sit. Sup.c.1.& Rom.3. 1. Cor.10.

CANON II.

Si quis dixerit, ad hoc solum diuinam gratiam per Christum Iesum dari, vt facilius homo iuste viuere, ac vitam æternam promereri possit, quasi per liberum arbitrium sine gratia vtrumque sed ægre tamen, & difficulter possit; anathema sit. Conc.Mileuit.c.5. Cōcil. Aph.c. 80.& c.vlt. de cōs.dis. 4.infr.can. 4.

CANON III.

Si quis dixerit, sine præueniente Spiritus sancti inspiratione, atque eius adiutorio hominem credere sperare, diligere, aut pœnitere posse, sicut oportet, vt ei iustificationis gratia conferatur; anathema sit. Sup.c.5. Rom.5.

CANON IV.

Si quis dixerit, liberum hominis arbitrium, à Deo motum, & excitatum nihil cooperari, assentiendo Deo excitanti, atque vocanti, quò ad obtinendam iustificationis gratiam se disponat, ac præparet, neq; posse dissentire, si velit, sed veluti inanime quoddam nihil omninò agere, mereq. passiuè se habere; anathema sit. Sup.can.3. & c.5.

CANON V.

Si quis liberum hominis arbitrium post Adæ peccatum amissum, & extinctum esse dixerit,

aut

aut rem esse de solo titulo, imò titulum sine re; figmentum denique à Satana inuectum in Ecclesiam; anathema sit.

CANON VI.

Ioan. 1. Cōc. Arausic. circa fi.

Si quis dixerit, non esse in potestate hominis, vias suas malas facere, sed mala opera, ita vt bona Deum operari, non permissiuè solum, sed etiam propriè & per se, adeò vt sit proprium eius opus non minus proditio Iudæ, quàm vocatio Pauli; anathema sit.

CANON VII.

Psal. 17. Luc. 12. & Mat. 1. in fi.

Si quis dixerit, opera omnia, quæ ante iustificationem fiūt, quacunque ratione facta sint, verè esse peccata, vel odium Dei mereri, aut quanto vehementius, quis nititur se disponere ad gratiam, tanto eum grauius peccare; anathema sit.

CANON VIII.

Sup. c. 7. & 8.

Si quis dixerit, gehennæ metum, per quem ad misericordiam Dei de peccatis dolendo confugimus, vel à peccando abstinemus peccatum esse, aut peccatores peiores facere; anathema sit.

CANON IX.

Si quis dixerit, sola fide impiū iustificari, ita vt intelligat, nihil aliud requiri, quod ad iustificationis gratiam consequendam cooperetur, & nulla ex parte necesse eße, eum suæ voluntatis motu præparari, atque disponi; anathema sit.

CANON X.

Sup. ca. 7.

Si quis dixerit, hoīes sine Christi iustitia, per quam

quam nobis meruit, iustificari, aut per eam ipsam formaliter iustos esse; anathema sit. Gal. 2. & 3. Eph. 1. & 4.

CANON XI.

Si quis dixerit, homines iustificari, vel sola imputatione iustitiæ Christi, vel sola peccatorum remissione exclusa gratia, & charitate, quæ in cordibus eorum per Spiritum sanctum diffundatur, atque illis inhæreat: aut etiam gratiam, qua iustificamur, esse tantum fauorē Dei; anathema sit. Sup. c. 8.

CANON XII.

Si quis dixerit, fidem iustificātem nihil aliud esse, quam fiduciam diuinæ misericordiæ peccata remittentis propter Christum, vel eam fiduciam solam esse, qua iustificamur, anathema sit. Sup. c. 9.

CANON XIII.

Si quis dixerit, omni homini ad remissionem peccatorum assequendam necessarium esse, vt credat certò, & absque vlla hæsitatione propriæ infirmitatis, & dispositionis peccata sibi esse remissa; anathema sit. Sup. c. 10.

CANON XIV.

Si quis dixerit, hominem è peccatis absolui, ac iustificari ex eo, quòd se absolui, ac iustificari certò credat, aut neminem verè esse iustificatum, nisi qui credat se esse iustificatum, & hac sola fide absolutionem, & iustificationem perfici; anathema sit. Sup. ca. 9.

CANON XV.

Si quis dixerit, hominem renatum, & iustificatum Sup. ca. 12.

ratum teneri ex fide ad credendum, se certò esse in numero prædestinatorum; anathema sit.

CANON XVI.

Sup.c.12. & 13. Gal.3. Ezec.18. Prouer.26. *Si quis magnum illud vsque in finem perseuerantiæ donum se certo habiturum absoluta, & infallibili certitudine dixerit, nisi hoc speciali reuelatione didicerit; anathema sit.*

CANON XVII.

Sup.ca.11. 2.Ioan.3. Rom.11. *Si quis iustificationis gratiam, non nisi prædestinatis ad vitã contingere dixerit, reliquos verò omnes, qui vocantur, vocari quidem, sed gratiam non accipere, vtpotè diuina potestate prædestinatos ad malum; anathema sit.*

CANON XVIII.

Si quis dixerit, Dei præcepta homini, etiam iustificato, & sub gratia constituto, esse ad obseruandum impossibilia; anathema sit.

CANON XIX.

Si quis dixerit, nihil præceptum esse in Euangelio præter fidẽ, cætera esse indifferentia, neque præcepta, neq; prohibita, sed libera; aut decẽ præcepta nihil ptinere ad Christianos; anathema sit.

CANON XX.

Sup. c.11. *Si quis hominem iustificatum, & quantumlibet perfectũ dixerit non teneri ad obseruantiam mandatorum Dei & Ecclesiæ, sed tãtum ad credendum, quasi verò Euangelium sit nuda, & absoluta promissio vitæ æternæ sine conditione obseruationis mandatorum; anathema sit.*

CA-

CANON XXI.

Siquis dixerit, Christum Iesum à Deo hominibus datum fuisse, vt redemptorem, cui fidant, non et vt Legislatorē, cui obediant; anathema sit.

CANON XXII.

Si quis dixerit, iustificatum, vel sine speciali auxilio Dei in accepta iustitia perseuerare posse, vel cum eo non posse; anathema sit. Sup.c.13.

CANON XXIII.

Siquis hominē semel iustificatum dixerit, amplius peccare non posse neque gratiam amittere; atque ideò eum qui labitur, & peccat, nunquam verè fuisse iustificatum; aut contra, posse in tota vita peccata omnia etiam venialia vitare; nisi ex speciali Dei priuilegio, quemadmodum de Beata Virgine tenet Ecclesia; anathema sit. Sup.c.14.

CANON XXIV.

Siquis dixerit, iustitiā acceptā nō conseruari, atq; ēt nō augeri corā Deo p bona opera, sed opera ipsa fructus solū modo, et signa esse iustificationis adeptæ; nō aūt ipsius augēdæ causā; anath. sit. Sup.c.10.

CANON XXV.

Si quis in quolibet bono opere iustum saltem venialiter peccare dixerit, aut (qđ intolerabilius est) mortaliter, atque ideò pœnas æternas mereri: tantūq. ob id non damnari, quia Deus ea opera non imputet ad damnationem; anathema sit. Sup.c.11. in fin.

CANON XXVI.

Si quis dixerit, iustos, nō debere pro bonis ope- Sup.c.16.

ribus,

ribus, quæ in Deo fuerint facta, expectare, & sperare æternam retributionem à Deo per eius misericordiam, & Iesu Christi meritum, si bene agendo, & diuina mandata custodiendo vsque in finem perseuerauerit; anathema sit.

Mat. 19. & 24.

CANON XXVII.

Sup. c. 15.

Si quis dixerit, nullum esse mortale peccatum, nisi infidelitatis: aut nullo alio, quantũuis graui, & enormi, præterquam infidelitatis peccato, semel acceptam gratiam amitti; anathema sit.

CANON XXVIII.

Sup. c. 14.

Si quis dixerit, amissa p̃ peccatũ gratia simul & fidẽ sẽper amitti, aut fidẽ, q̃ remanet, non esse verã fidẽ, licet nõ sit viua; aut eum, qui fidẽ sine charitate habet, nõ esse Christianũ; anathema sit.

CANON XXIX.

Inf. Sess. 14. cano. 15. de pœn.

Si quis dixerit, eum, qui post Baptismũ lapsus est, non posse per Dei gratiam resurgere: aut posse quidem, sed sola fide amissam iustitiam recuperare sine Sacramento Pœnitentiæ, prout sancta Romana, & vniuersalis Ecclesia, à Christo Domino, et eius Apostolis edocta, huc usque professa est, seruauit, & docuit; anathema sit.

CANON XXX.

Inf. Sess. 25. in princ.

Si quis post acceptam iustificationis gratiam cuilibet peccatori pœnitenti ita culpã remitti, & reatum æternę pœnæ deleri dixerit, vt nullus remaneat reatus pęnæ temporalis exoluendæ, vel in hoc sæculo, vel in futuro in Purgatorio, antequam

quam ad regna cælorum aditus patere possit; anathema sit. Sup ca. 11. in fin.

CANON XXXI.

Si quis dixerit, iustificatum peccare, dum intuitu æternę mercedis benę operatur; anath. sit.

CANON XXXII.

Si quis dixerit, hominis iustificati bona opera ita esse dona Dei, vt nō sint etiam bona ipsius iustificati merita, aut ipsum iustificatum bonis operibus, quæ ab eo per Dei gratiam, & Iesu Christi meritum, cuius viuum membrum est, fiunt, non verè mereri augmentum gratiæ, uitam æternam & ipsius vitę ęternę (si tamen in gratia decesserit) consecutionem, atque etiam gloriæ augmentum; anathema sit.

CANON XXXIII.

Si quis dixerit, per hanc doctrinam catholicā de iustificatione à S. Synodo hoc pręsenti decreto expreßam, aliqua ex parte gloriæ Dei, vel meritis Iesu Christi D. N. derogari, & non potius, veritatem fidei nostrę, Dei denique, ac Christi Iesu gloriam illustrari; anathema sit.

Decretum de reformatione. Cap. I.

EAdem sacrosancta Synodus, eisdem Presidentibus, & Apostolicæ Sedis Legatis, ad restituendam collapsam admodum Ecclesiasticam disciplinam, deprauatosq. in Clero, & populo Chri-

Christiano mores emendandos se accingere volens, ab ijs, qui maiorib. ecclesijs præsunt, initium censuit esse sumendũ. Integritas .n. præsidentium salus est subditorum. Confidens itaq; per Domini, ac Dei nostri misericordiã, prouidamq. ipsius Dei in terris Vicarij solertiã oĩno futurum, vt ad ecclesiarum regimen (onus quippe angelicis humeris formidãdũ) qui maximè digni fuerĩt, quorũq. prior vita, ac oĩs ætas, à puerilib. exordijs vsque ad perfectiores annos per disciplinæ stipendia ecclesiasticæ laudabiliter acta testimoniũ præbeat, secundum venerabiles beatorum Patrum sanctiones assumantur: omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus ecclesijs, quibuscunq; quouis nomine, ac titulo præfectos monet, ac monitos esse vult, vt attendẽtes sibi, & vniuerso gregi, et in quo Spiritus sanctus posuit eos regere Ecclesiã Dei, quã acquisiuit sanguine suo, vigilent, sicut Apostolus præcipit, in oĩbus laborent, & ministeriũ suum impleant: implere autem illud se nequaquam posse sciant, si greges sibi commissos mercenariorum more deserant, atque ouium suarũ, quarum sanguis de eorum est manibus à supremo Iudice requirẽdus custodiæ minimè incumbant; cum certissimum sit, non admitti pastoris excusationem, si lupus oues comedit, & pastor nescit. Ac nihilominus, quia nonnulli (quod vehemẽter dolendũ est) hoc tempore reperiuntur, qui propriè etiam salutis imme-

c. inter corporalia. extr. de trãslat. Epis.

ca. in sacerdotib. & c. Episcopũ. 61. dis. c. si. 59. dist. & inf. Ses. 24. de ref. c. 1.

Act. 20. 2. Timo. 4. Ioã. 30. ca. sit rector. 43. d. c. aduersitas. 7. q. 1 nisi. de renunc.

Ezech. 3. Acto. 10. c. Ephesijs. 43. dist. c. 1. 13. q. 1. & inf. Ses. 24. ca. 1. in fin. de reform.

mores,

mores, terrenaq. cœlestibus, ac diuinis humana præferētes, in diuersis curijs vagantur, aut in negotiorū tēporaliū sollicitudine, ouili derelicto, atque ouium sibi commißarū cura neglecta, se detinēt occupatos: placuit sacrosanctæ Synodo, antiquos Canones, q tēporum, atque hoīum iniuria penè in desuetudinē abierūt, aduersus nō residentes promulgatos innouare: quemadmodum virtute præsentis decreti innouat, ac vlterius pro firmiori eorundē residentia, & reformandi in Ecclesia morib. in hūc qui sequitur, modū statuere, atque sancire. Si quis à Patriarchali, Primatiali, Metropolitana, seu Cathedrali Ecclesia, sibi quocūq; titulo, causa, noīe, seu iure commissa quacunque illa dignitate, gradu, & præeminētia præfulgeat legitimo impedimento, seu iustis, & rationabilibus causis cessantibus, sex mensib. continuis extra suā diœcesim morando abfuerit: quartæ partis fructuū vnius anni, fabricæ Ecclesiæ, & pauperib. loci per Superiorē Ecclesiasticum applicandorū pęnā ipso iure incurrat. Quod si per alios sex mēses in hmōi absētia perseuerauerit, aliā quartā partē fructuū, similiter applicandā eo ipso amittat. Crescente verò cōtumacia, vt seueriori sacrorum Canonum censuræ subijciatur, Metropolitanus suffraganeos Episcopos absentes, Metropolitanum verò absentē suffraganeus Episcopus antiquior residens, sub pęna interdicti ingressus Ecclesiæ eo ipso incurrēda, infra tres mēses per literas,

c. Peruenit. cum multis seq. c. 7. q. 1. d cler. non resid. per totū. & c. cū ex eo. de elec. in 6.

c. ex tua. de cle. nō resi. c. quoniā, §. porrò, vt lit. nō contest.

Inf. Sel. 23. de ref. ca. 1. & 2. Sel. 24 ca. 12. de refor. & Seff. 22. ca. 3. de reform.

teras, seu nuncium Romano Pontifici denunciare teneatur, qui in ipsos absẽtes, prout cuiusque maior, aut minor contumacia exegerit, suæ supremæ Sedis auctoritate animaduertere, & Ecclesijs ipsis de Pastoribus vtilioribus prouidere poterit, sicut in domino nouerit salubiter expedire.

c. ex parte. de cler. nõ resid.

Caput II.

c. fi. de rest. in 6.

EPiscopis inferiores, quæuis beneficia Ecclesiastica, personalem residentiam de iure, siue consuetudine, exigentia, in titulũ, siue cõmendam obtinentes, ab eorum Ordinarijs, quemadmodum eis pro bono ecclesiarum regimine, & diuini cultus augmento, locorum, & personarum qualitate pensata, expediens videbitur, opportunis iuris remedijs residere cogantur, nulliq. priuilegia, seu indulta perpetua de non residendo, aut de fructib. in absentia percipiendis, suffragẽtur. Indulgentijs verò, & dispensationib. temporalibus ex veris, & rationabilib. causis tantum cõcessis, & coram Ordinario legitimè probandis, in suo robore permansuris quib. casib. nihilominus officium sit Episcoporũ, tãquam in hac parte à Sede Apostolica delegatorum prouidere, vt per deputationẽ idoneorum Vicariorum, & congruæ portionis fructuum assignationem, cura animarum nullatenus negligatur; nemini, quo ad hoc, priuilegio, seu exemptione quacunque suffragante.

c. cũ ex eo. de ele. c. in 6. c. beneficium, de regu. eo. lib. & inf. Ses. 7. c. 5. & 7. de ref. c. 1.

Ca-

Caput III.

ECclesiarum Prælati ad corrigendum subditorum excessus prudenter, ac diligenter intendant, & nemo sæcularis Clericus, cuiusuis personalis, vel regularis, extra monasterium degens, etiam sui ordinis priuilegijs prætextu, tutus censeatur, quominus, si deliquerit, ab Ordinario loci, tanquam super hoc à Sede Apostolica delegato, secundum canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi valeat.

i cu

Inf.. de ref.. 1, & 4 & Sef. fi.ca.14.de reg.

Caput IV.

CApitula Cathedralium, & aliarum maiorum ecclesiarum, illorumq. personæ, nullis, exemptionibus, consuetudinibus, sententijs, iuramentis, concordijs, quæ tantum suos obligent auctores, non etiam successores, tueri se possint, quominus à suis Episcopis, & alijs maioribus Prælatis per seipsos solos, vel illis, quibus sibi videbitur, adiunctis iuxta canonicas sanctiones, toties, quoties opus fuerit, visitari, corrigi, & emẽdari etiam auctoritatẽ Apostolica, possint, & valeant.

Inf.Sef.vlt. de ref.ca.6

Caput V.

NVlli Episcopo liceat, cuiusuis priuilegij prætextu, Põtificalia in alterius diœcesi exercere, nisi de Ordinarij loci expressa licentia, & in personas eidem Ordinario subiectas tantùm; si secus factum fuerit, Episcopus ab exercitio

Inf.Sef.14. c.2. de ref. c.omnia vtriusque.ſ̃ pœnit & remis. c. sacerdos, de pœn.dist.6.

Pontificalium, & sic ordinati ab executione Ordinum, sint ipso iure suspensi.

Indictio futuræ Sessionis.

PLacetne vobis, proximam futuram Sessionē
sc *celebrari die Iouis feria quinta post primam*
4.
ap. *Dominicam subsequētis Quadragesimæ, quæ erit die tertia mensis Martij? Responderunt Placet.*

SESSIO VII.

Celebrata Die III. Mensis Martij. M. D. XLVII.

Decretum de Sacramentis Procemium.

AD consumationem salutaris de iustificatione doctrinæ, quæ in præcedenti proxima Sessione vno omnium Patrum consensu promulgata fuit, consentaneum visum est de sanctissimis Ecclesiæ Sacramētis agere, per quę omnis vera iustitia vel incipit, vel cæpta augetur, vel amißa reparatur, propterea sacrosancta œcumenica, & generalis Trident. Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostol. Sedis Legatis, ad errores eliminandos,

&

& extirpandas hæreses, quæ circa sanctissima ipsa Sacramenta hac nostra tempestate, tum de damnatis olim à patribus nostris hæresibus suscitatæ, tum etiam de nouo adinuentæ sunt, quæ Catholicæ Ecclesiæ puritati, & animarum saluti magnopere officiũt: sanctarum Scripturarum doctrinæ, Apostolicis traditionibus, atque aliorum Conciliorum, & Patrum consensu inhærẽdo, hos præsentes canones statuendos, & decernẽdos censuit: reliquos, qui supersunt ad cœpti operis perfectionẽ, deinceps, diuino spiritũ adiuuãte editura.

DE SACRAMENTIS.

CANON I.

SI quis dixerit, Sacramenta nouæ legis nõ fuisse omnia à Iesu Christo, Domino nostro instituta, aut esse plura, vel pauciora quàm septem, videlicet, Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem, & Matrimonium, aut etiam aliquod horum septem non esse verè, & propriè Sacramentum; anathema sit. c. ad abolendam. de hær.

CANON II.

Si quis dixerit, ea ipsa nouæ legis Sacramenta à Sacramentis antiquæ legis non differre, nisi quia cærimoniæ sunt aliæ, & alij ritus externi; anathema sit.

CANON III.

Si quis dixerit, hæc septem Sacramenta ita ca. nihil. de consecr.

dist.2. cum si. *esse inter se paria, vt nulla ratione aliud sit alio dignius; anathema sit.*

CANON IV.

Sup. Sess. 6. de iust. ca. 7. & can 5. *Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non esse ad salutem necessaria, sed superflua, et sine eis, aut eorum voto, per solam fidem homines a Deo gratiam iustificationis adipisci, licet omnia singulis necessaria non sint; anathema sit.*

CANON V.

Conc. Flor. sub Eug. IV. ver. hoc docet eccles. *Si quis dixerit, hæc Sacramẽta propter solam fidem nutriendam instituta fuisse; anathema sit.*

CANON VI.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non continere gratiam, quam significãt; aut gratiam ipsam, non ponentibus obicem, nõ conferre, quasi signa tantum externa sint accepta per fidem gratiæ, vel iustitiæ, & notæ quædam Christianæ professionis, quibus apud homines discernuntur fideles ab infidelibus; anathema sit.

CANON VII.

Si quis dixerit, non dari gratiam per huiusmodi Sacramenta semper, & omnibus, quantum est ex parte Dei, etiam si ritè ea suscipiant, sed aliquando, & aliquibus; anathema sit.

CANON VIII.

Sup. Sess. 5. de pe. orig. *Si quis dixerit, per ipsa nouæ legis Sacramenta ex opere operato non conferri gratiam, sed solam fidem diuinæ promissionis ad gratiam consequendam sufficere; anathema sit.*

CA-

CANON IX.

Si quis dixerit, in tribus Sacramentis, Baptismo scilicet, Confirmatione & Ordine, non imprimi Characterem in anima, hoc est signum quoddam spirituale, & indelebile, vnde ea iterari non possint; anathema sit.

c. consultationi. de tẽpo. ord. & c. displicet. 23. q. 4. & c. liciте 32. q. 7. c. quo ante med. de consec. dist. 4. Inf. Ses. 14. de pœn. c. 6.

CANON X.

Si quis dixerit, Christianos omnes in verbo, & omnibus Sacramentis administrandis habere potestatem; anathema sit.

CANON XI.

Si quis dixerit in ministris dum Sacramenta conficiunt, & conferunt; non requiri intentionem saltem faciendi, quòd facit Ecclesia; anathema sit.

CANON XII.

Si quis dixerit, ministrum in peccato mortali existentem, modò omnia essentialia, quæ ad Sacramentum conficiendum, aut conferendum pertinent, seruauerit, non conficere, aut conferre Sacramentum; anathema sit.

c. multæ. c. remissione ca. Christus cum plu. seq. 1. q. 1. & vlt. 15. q. vlt. c. ad abolendam. de hæred. inf. Ses. 22. de obser. ĩ celeb. miss. c. omnes d. 22. c. qs nesciat. 11. dist. cũ præce. & c. nõ decet. cum mult. seq. dist. 12. c. alienus. & c. quia. 24. q. 2.

CANON XIII.

Si quis dixerit, receptos, & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in solemni. Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut sine peccato à ministris pro libito omitti, aut in nouos alios per quemcunque Ecclesiarum Pastorem mutari posse; anathema sit.

DE BAPTISMO.

CANON I.

ca.aliud.& c.non regenerabãtur. de conf.d. 4. ca. pen. de baptis. Io. 3. c filij & ca. non dubito. de cõsecr.d.4.

SI quis dixerit, Baptismũ Ioãnis habuisse eandem vim cũ Baptismo Christi; anathema sit.

CANON II.

Si quis dixerit, aquam veram, & naturalem non esse de necessitate Baptismi; atque ideò uerba illa Domini nostri Iesu Christi: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, ad metaphoram aliquam detorserit; anathema sit.

CANON III.

c.nõ decet 12.d.ca. ad abolẽdam, de hęr.cap. 2. de sum. Trin.ca.1. eo.tit.in 6. Cõc. Flor. de vnion. Ar.c. 5 ca. dictũ. 6 quod verò cũ 2. c. seq. 1.q. 1.c.Romanus cu seq. & c.siue hęret. de cõs. d.4.ca. nulla pręter ad cons.dis.4. Io.3.ca.maiores de bapt.

Si quis dixerit, in Ecclesia Rom. quæ omnium ecclesiarũ mater est, & magistra, non eße veram de Baptismi Sacramento doctrinã; anathema sit.

CANON IV.

Si quis dixerit, Baptismum, qui etiã datur ab hæreticis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, cũ intentione faciendi, quod facit Ecclesia, non esse verum Baptismum; anathema sit.

CANON V.

Si quis dixerit, Baptismum liberum esse, hoc est non necessarium ad salutem; anathema sit.

CANON VI.

Si quis dixerit, Baptizatum non posse, etiam si velit, gratiam amittere, quantumcunque peccet, nisi nolit credere; anathema sit.

CANON VII.

Si quis dixerit, baptizatos per Baptismum ipsum solius tantum fidei debitores fieri, nõ autem vni-

vniuersæ legis Christi seruandæ; anathema sit.

CANON VIII.

Si quis dixerit, baptizatos liberos esse ab omnibus sanctæ Ecclesiæ præceptis, quæ vel scripta, vel tradita sunt, ita vt ea obseruare non teneantur, nisi se sua sponte illius submittere voluerint; anathema sit.

CANON IX.

Si quis dixerit, ita reuocandos esse homines ad Baptismi suscepti memoriam, vt vota omnia, quæ post Baptismum fiunt, vi promissionis in Baptismo ipso iam factæ, irrita esse intelligant, quasi per ea, & fidei quam professi sunt, detrahatur, & ipsi Baptismo; anathema sit.

CANON X.

Si quis dixerit, peccata omnia, quę post Baptismum fiunt sola recordatione, & fide suscepti Baptismi, vel dimitti, vel venialia fieri; anathe. sit.

CANON XI.

Si quis dixerit, verũ, & ritè collatũ Baptismũ iterandũ esse illi, q apud infideles fidẽ Christi negauerit, cũ ad pęnitẽtiã cõuertitur; anathema sit.

CANON XII.

Si quis dixerit, neminem esse baptizandum, nisi ea ętate qua Christus baptizatus est, vel in ipso mortis articulo; anathema sit.

CANON XIII.

Si quis dixerit, paruulos, eò quòd actũ credendi nõ habẽt, suscepto baptismo inter fideles computan-

c. qđ quidam, 1. q. 1. & c fi. ext. de Sacr. nõ itera. ca. hi. de quib. c. rebaptizare. & c. cũ itra. de cõs. dis. 4. et ca. dictum est. de consec. dist. 5. c. fi. de bapt. & toto tit. de Sac. nõ itera. ca. 2. ad fi. de sum. Tri. & Cle. vni. §. fi. eo. tit. c. maiores. de hæ. sup. Ses. 5. de pec. origin.

putandos non esse, ac propterea, cum ad annos discretionis peruenerint, esse rebaptizandos; aut præstare omitti eorum Baptisma, quam eos non actu proprio credentes baptizari in sola fide Ecclesiæ; anathema sit.

Sup. Sess. 5. de pec. orig. in me.

CANON XIV.

Si quis dixerit, huiusmodi paruulos baptizatos, cum adoleuerint, interrogādos esse, an ratum habere velint, quod Patrini eorum nomine, dum baptizarentur, polliciti sunt, & vbi se nolle responderint, suo esse arbitrio relinquendos, nec alia interim pęna ad Christianam vitam cogendos, nisi vt ab Eucharistiæ, aliorumque Sacramentorum perceptione arceantur, donec resipiscant; anathema sit.

DE CONFIRMATIONE.

CANON I.

SI quis dixerit, Cōfirmationem baptizatorum otiosam cæremoniam esse & non potius verum, & proprium Sacramentum, aut olim nihil aliud fuisse, quam Cathechesim quandam, qua adoloscentiæ proximi fidei suæ rationem coram Ecclesia exponebant; anathema sit.

CANON II.

Si quis dixerit, iniurios esse Spiritui sancto eos qui sacro Confirmationis chrismati virtutem aliquam tribuunt; anathema sit.

CANON III.

Si quis dixerit, sanctæ Confirmationis Ordinarium

c. nullus ministrorū de consec d. 4 c. 1. cū seq. de consecr. dist. 5. c. manus. de cōs. dist. 5. Conc. Tol. 1. c. 20. Conc. Car. 2. ca. 3. Cōc Brac. ca. 37. c. omni tempore. de cons. dis. 4. c. si iubet; 26. q. 6. c. quāto. de consuetud.

rium ministrum non esse solum Episcopum, sed quemuis simplicem sacerdotem; anathema sit.

Inf.Ses.24. c.4.de sacr. ord.

Decretum de reformatione.

EAdem sacrosancta Synodus, eisdem præsidentibus, & legatis, inceptum residentiæ, & reformationis negotium ad Dei laudem, & Christianæ religionis incrementum prosequi intendens, vt sequitur, statuendum censuit, salua semper in omnibus Sedis Apostolicæ auctoritate.

Sup.Sess.6. c.2. de ref. & inf.Sess. 23.c.1.

Inf.Ses.vlt. de refor.c. 21.

Caput I.

AD Cathedralium ecclesiarum regimen nullus nisi ex legitimo matrimonio natus, & ætate matura, grauitate morum, litterarumq. scientia, iuxta constitutionem Alexandri III. quæ incipit, Cum in cunctis, in Concilio Lateranensi promulgatam, præditus assumatur.

Inf.Ses.22. c.2.& Sess. 24.c. 1. de ref.c. cum in cunctis. de elect.

Caput II.

NEmo, quacunque etiam dignitate, gradu, aut præeminentia præfulgens, plures Metropolitanas, seu cathedrales Ecclesias, in titulum, siue commendã, aut alio quouis nomine, contra sacrorum Canonum instituta recipere, & simul retinere præsumat: cum valdè felix sit ille censendus, cui vnam Ecclesiam benè, ac fructuosè, & cum animarum sibi commissarum salute, regere contigerit. Qui autem plures ecclesias cõtra præsentis decreti tenorem nũc detinent, vna, quam

d.c.cum in cunctis.§ cum verò, c. sicut. de exces.prælat. Cõc.Chalced.c.10.c. 1. & 2. & 21.q.1.c. Sanctorum 70. dist.c. vnio.10.q. 3.c.quia in quantum. c. ad hæc. & c.de multa.de preb.

quam maluerint, retenta, reliquas infra sex menses, si ad liberam Sedis Apostolicæ dispositionem pertineant, aliàs infra annum dimittere teneantur: alioquin ecclesiæ ipsæ, vltima obtenta duntaxat excepta, eo ipso vacare censeantur.

Caput III.

INferiora beneficia ecclesiastica, præsertim curam animarum habentia, personis dignis, & habilib. & quæ in loco residere, ac per se ipsos curam ipsam exercere valeant, iuxta constitutionem Alexan. III. in Lateranẽsi, quæ incip. Quia nonnulli, & aliam Gregorij X. in generalis Lugdunensi Concilio, quæ incip. Licet canon, editam, conferantur: aliter autem facta collatio, siue prouisio, omninò irritetur: & Ordinarius collator pœnas constitutionis Concilij generalis, quæ incipit, Graue nimis, se nouerit incursurum.

Caput IV.

QVicũque de cætero plura curata, aut aliàs incompatibilia beneficia ecclesiastica, siue per viam vnionis ad vitam, seu commendæ perpetuæ, aut alio quocũque nomine, & titulo, contra formam sacrorum canonũ & præsertim constitutionis Innocentij III. quæ incipit, De multa, recipere, ac simul retinere præsumpserit: beneficijs ipsis, iuxta ipsius constitutionis dispositionem, ipso iure, etiam præsentis canonis uigore, priuatus existat.

Ca-

[Marginal notes:] ...dis nõnul... de mag. c. cum sing. de præben. in 6. Gl. gratiæ, de ref. ca. execrabilis. § qui verò in extrauag. cõ. de præb. & inf. Ses. 24. ca. 17. de reformat. Clem. quia regulares, de suppl. negl. prælat. c. quia nõ nulli. de cl. non resi. c. licet ea. de elect. in 6. c. graue nimis de præben. Sup. c. 2. ca. demissa de præben.

Caput V.

ORdinarij locorum quoscunque plura curata, aut aliàs incōpatibilia beneficia ecclesiastica obtinentes, dispensationes suas exhibere districtè compellant, & aliàs procedant, iuxta constitutionem Greg. X. in Generali Lugdunensi Concilio editam, quæ incipit, Ordinarij, quam eadem S. Synodus innouandam censet, & innouat: addens insuper, quod ipsi Ordinarij, etiam per idoneorum Vicariorum deputationem, & congruæ portionis fructuum assignationem omninò prouideant, vt animarum cura nullatenus negligatur, et beneficia ipsa debitis obsequijs minimè defraudentur: appellationibus, priuilegijs, exemptionibus, quibuscunque etiam cum iudicum specialium deputatione, & illorum inhibitionibus in præmissis nemini suffragantibus.

Inf Sess. 24. c. 17.

c. ordinarij. de off. ord. in 6.

Inf. ca. 7. & sup Sess. 6. de refor. c. 2. in fin.

Caput VI.

VNiones perpetuæ, à xl. annis citra factæ, examinari ab Ordinarijs, tanquam à Sede Apostolica delegatis, possint: & quæ per subreptionem, vel obreptionem obtentæ fuerint, irritæ declarentur. Illæ verò, quæ à dicto tempore citra cōcessæ nondum in toto, vel in parte sortitæ sunt effectum, & quæ deinceps ad cuiusuis instantiam, fient nisi eas ex legitimis, aut alias rationabilibus causis, coram loci Ordinario, vocatis, quorum interest, verificandis, factas fuisse constiterit: per subreptionem obtentæ præ-

Inf. Sess. 24. de ref. c. 13. & Sess. 25. de ref. ca. 9. & inf. Sess. 14. c. 9.

præsumatur: ac proptereà, nisi aliter à Sede Apostolica declaratũ fuerit, viribus omninò careant.

Caput VII.

Inf. Sess. 14. de ref. c. 9.

BEneficia Ecclesiastica curata, quæ cathedralibus collegiatis, seu alijs ecclesijs, vel monasterijs, beneficijs, seu collegijs, aut pijs locis quibuscumque perpetuò vnita, & annexa reperiuntur, ab Ordinarijs locorũ annis singulis visitentur, qui sollicitè prouidere procurent, vt per idoneos Vicarios, etiam perpetuos, nisi ipsis Ordinarijs, pro bono ecclesiarum regimine, aliter expedire videbitur, ab eis cum tertiæ partis fructuum, aut maiori, vel minori, arbitrio ipsorum Ordinariorum portione, etiam super certa re assignãda, ibidem deputãdos, animarũ cura laudabiliter exerceatur: appellationibus, priuilegijs, exemptionibus, etiam cum iudicum deputatione, & illorum inhibitionibus quibuscunque in præmissis minimè suffragantibus.

Sup. can 5. Inf. Sess. vlt. de ref. c. 16 Pius V. in Bulla. quæ incip. Ad exequẽdũ.

Caput VIII.

Inf. Sess. 24. de ref. ca. 9. & Sess. 21. c. 8. Conc. Tol. 4. c. 35. Cõc. Brac. 2. ca. 1. Conc. Arel. c. 17. decernimus. ca. Episcop. & c. placuit. 19. q. 1.

LOcorum ordinarij ecclesias quascunque, quomodolibet exemptas, auctoritate Apostolica singulis annis visitare teneantur, & opportunis iuris remedijs prouidere, vt, quæ reparatione indigent, reparentur: & cura animarũ, si qua illis immineat, alijsq. debitis obsequijs, minimè defraudentur: appellationibus, priuilegijs, consuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore præ-

præscriptis, iudicum deputationibus, & illorum inhibitionibus penitus exclusis.

Caput IX.

AD maiores Ecclesias promoti, munus consecrationis infra tempus à iure statutum suscipiant, & prorogationes, ultra sex menses concessæ, nulli suffragentur.

c. quoniam quidē. dist. 100. & inf. Sess. 23. de refor. c. 1.

Caput X.

NOn liceat Capitulis Ecclesiarum, Sede vacante, infra annum à die vacationis, ordinandi licentiam, aut litteras dimissorias, seu reuerendas, vt aliqui vocant, tam ex iuris communis dispositione, quàm etiam cuiusuis priuilegij, aut consuetudinis vigore, alicui, qui beneficij Ecclesiastici recepti, siue recipiendi occasione arctatus non fuerit; concedere, si secus fiat, Capitulum contraueniens Ecclesiastico subiaceat interdicto: & sic ordinati, si in minoribus Ordinibus constituti fuerint nullo priuilegio clericali, præsertim in criminalibus, gaudeant; in maioribus verò, ab executione Ordinum, ad beneplacitum futuri Prælati, sint ipso iure suspensi.

c. cū nullus de tēp. ord. in 6.

Inf. Sess. de ref. c. 10.

Caput XI.

FAcultates de promouēdo à quocūque nō suffragentur, nisi habentib. legitimam causam, ob quā à proprijs Epis ordinari nō possint, in litteris exprimendam, & tunc non ordinentur, nisi ab Epo in sua diœcesi residente, aut pro eo Pontificalia exercente, & diligenti præuio examine.

Ca-

Caput XII.

c. licet eo. & c. cū ex eo. de cler. in 6.

FAcultates de non promouendo prᴂterquam in casibus iure expressis, concessᴂ, ad annum tantum suffragentur.

Caput XIII.

Inf. Sess. 14. c. 13. de reform. & Sess. 24 c. 18. de ref. & Sess. 15. c. 9.

PRᴂsentati, seu electi, vel nominati à quibusuis Ecclesiasticis personis, etiam Sedis Apostolicᴂ Nuncijs ad quᴂuis Ecclesiastica beneficia non instituantur, nec confirmentur, neque admittantur, etiam prᴂtextu cuiusuis priuilegijs, seu consuetudinis, etiam ab immemorabili tempore prᴂscriptᴂ, nisi fuerint prius à locorum Ordinarijs examinati, & idonei reperti. Et nullus appellationis remedio se tueri possit, quominus examen subire teneatur. Prᴂsentatis tamen electis seu nominatis ab vniuersitatibus, seu collegijs generalium Studiorum exceptis.

Caput XIV.

c. 2. de priuil. in 6.

IN Exemptorū causis Constitutio Innoc. IIII. quᴂ incipit, Volētes, in generali Concil. Lugdunensi edita, seruetur: quam eadem Sacrosancta Synodus innouandam censuit, & innouat, addendo insuper, quòd in ciuilibus causis mercedū, & miserabilium personarum Clerici sᴂculares, aut regulares, extra Monasterium degentes, quomodolibet exempti, etiam si certum Iudicem à Sede Apostolica deputatum, in partibus habeant, in alijs verò si ipsum Iudicem non habuerint coram locorum Ordinarij, tanquam in hoc ab

Inf Sess. 14. de ref. c. 6. in fi.

ipsa Sede delegatis, conueniri, & iure medio ad soluendum debitum cogi, & compelli possint: priuilegijs, exemptionibus, Conseruatorum deputationibus, & eorum inhibitionibus aduersus præmissa nequaquam valituris.

Caput XV.

CVrent Ordinarij, vt hospitalia quæcunque à suis administratoribus, quacũque illi nomine censeantur, etiam quomodolibet exemptis fideliter, & diligenter gubernentur; Constitutionis Conc. Viennensis, quæ incipit: Quia contingit forma seruata: quam quidem Constitutionem eadem S. Synodus innouandam duxit, & innouat, cum derogationibus in ea contentis.

Indictio futuræ Sessionis.

ITem hæc sacrosancta Synodus statuit, & decreuit proximã futurã Sessionẽ habendam, & celebrãdã esse die Iouis, fer. v. post sequẽtẽ Dom. in Albis, q̃ erit xxi. mens. Apr. p̃sentis an. 1547.

Bulla facultatis transferendi Concilij.

PAVLVS Episcopus seruus seruorum Dei, venerabili Fr. Io. Mariæ Episcop. Prænestino, & dilectis filijs, Marcello tit. Sanctæ Crucis in Hierusalem Presb. ac Reginaldo S. Mariæ in Cosmedin Diacono, Cardin. nostris, & Apostol. Sedis Legat. de latere, salutem, & Apostol. benedict. Regimini vniuersalis Ecclesiæ, meritis licèt imparibus, disponente Domino præsidentes, nostri officij partes esse putamus, vt, si quid grauius causa Reipub. Christianæ constituendum sit, id non modo tempore opportuno, verum etiam loco

commodo, & idoneo perficiatur. Cum itaque nos nuper, postquam suspensionem celebrationis sacri œcumenici, & vniuersalis Cōcilij, aliàs per nos in ciuitate Trident. ex causis tunc expressis, de venerabilium Fr. nostrorum S. R. E. Card. cōsilio, & assensu indicti, ex certis alijs etiam tunc expressis causis, vsque ad aliud opportunius & cōmodius tempus per nos declarandum, de simile consilio, & assensu factam audita pace inter clarissimos in Christo filios nostros, Carolum Rom. Imp. semper August. & Francisc. Francorum Regem Christianiss. conciliata, pari consilio, & assensu sustuleramus, & amoueramus, nequeuntes ipsi, tūc legitimè impediti, ad dictam ciuitatem personaliter accedere, & eidem Concilio interesse; vos nostros, & Apost. Sedis Legatos de latere, in eodem Concilio de simili consilio constituerimus, & deputauerimus, vosq. ad eandem ciuitatem tāquam pacis Angelos, destinauerimus, prout in diuersis nostris desuper confectis litteris plenius continetur; Nos, ne tam sanctum celebrationis Concilij huiusmodi opus ex incommoditate loci, aut aliàs quouis modo impediatur, aut plus debito differatur, oportunè prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, pariq. consilio & assensu, vobis insimul, aut duobus ex vobis, reliquo legitimo impedimento detento, seu inde fortè absente, quandocunque vobis videbitur Concil. prædictum de eadem Ciuit. Trid. ad quamcūque aliam commodiorem, & opportuniorem, seu tutiorem ciuitatem, de qua vobis etiam videbitur, transferēdi, & mutandi, ac illud in ipsa ciuitate Tridentina supprimendi, & dissoluendi, necnon Prælatis, & alijs personis Concilij huiusmodi, ne in eo ad vlteriora in dicta ciuitate Tridentina procedant, etiam sub censuris, & pœnis Ecclesiasticis inhibendi, ac

idem

Idem Conciliũ in alia ciuitate huiusmodi, ad quam illud transferri, & mutari contigerit, cõtinuandi, tenendi, & celebrandi, & ad illud Prælatos, & alias personas Côc. Trident. huiusmodi etiam sub periurij, & alijs in litteris indictionis Concilij huiusmodi expressis pœnis euocandi, eidemq. sic translato, & mutato Concilio, nomine, & auctoritate prædictis præsidendi, ac in eo procedendi, cæteraq. in præmissis, & circa ea necessaria, & opportuna, aliàs iuxta priorum vobis directarum litterarum continentiam, & tenorem faciendi, statuendi, ordinandi, & exequendi, plenam, & liberam Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus potestatem, & facultatem, ratũ, & gratum habituri quidquid per vos in præmissis factum, statutum, ordinatum, executumve fuerit, idq. facturi, Auctore Domino inuiolabiliter obseruari: Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisq. contrarijs quibuscunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnat. Dominicæ, 1544. 8. Kal. Mart. Pontificatus nostri anno vndecimo.

Fab. Episcopus Spol.

B. Motta.

SESSIO VIII.

Celebrata die XI. Mensis Martij 1547.

Decretum de Translatione Concilij.

LACETNE vobis decernere, & declarare, de huiusmodi morbo ex præmissis, & alijs allegatis ita manifestè, & notoriè constare, vt Prælati in hac ciuitate sine vitæ discrimine commorari; & in ea idcircò inuiti minimè retineri possint & debeant? itemq. attento recessu multorũ Prelatorũ post proximè preteritã Sessionem, & attentis protestationibus aliorũ complurium Prelatorũ in Congregationibus generalibus factis, hinc omninò timore ipsius morbi abire volentium, qui iuste detineri non possunt, & ex quorũ discessu Concilium, vel dissolueretur, vel ex paucitate Prælatorum, bonus eius progressus impediretur: & attento etiam imminenti periculo vitæ, & alijs causis per aliquos ex Patribus in ipsis congregationibus allegatis; vtpote notoriè veris, & legitimis, placetne vobis similiter decernere, & declarare, pro cõseruatione, et prosecutione ipsius Cõcilij, & securitate vitę ipsorũ Prælatorum, Cõcilium ipsum ad ciuitatem Bononię,

nis, veluti ad locum magis paratum, salubrem, & idoneum, pro tempore transferendũ esse, et ex nunc transferri, et ibidem Sessionẽ iam indictam statuta die 21. Aprilis celebrandam esse, & celebrari, & successiuè ad vlteriora procedendum donec Sanctissimo Domino nostro, & Sacro Concilio expedire videbitur, vt ad hunc, seu aliũ locum communicato etiam consilio cum Inuictissimo Cęsare, Christianissimo Rege, et alijs regibus, ac Principibus Christianis, ipsum Concilium reduci possit, & debeat? Responderunt, Placet.

SESSIO NONA.

BONONIÆ CELEBRATA DIE XXI. mensis Aprilis M. D. XLVII.

Decretum de prorogatione Sessionis.

HÆC sacrosancta œcumenica, & generalis Synodus, quę dudum in ciuitate Tridenti congregata erat, nunc Bononiæ in Spiritusancto legitimè congregata, præsidentibus in ea nomine sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri. Domini Pauli diuina Prouidentia Papę III. Eisdem Reuerendiss. Dominis, D. Io. Maria de Monte, Episcopo Prenestino, & Marcello tit. S. Crucis

in Hierusalem Presbytero S. R. E. Cardinalibus & Apostolicis de latere Legatis, considerans, q̃ die 11. mensis Martij, præsentis anni, in generali publica Sessione, in eadẽ ciuitate Tridenti, & in loco consueto celebrata, omnibusq. agẽdis de more peractis, ex causis tũc instantibus, urgentibus, & legitimis interueniente, etiam auctoritate sanctæ Sedis Apostolicæ, eisdẽ Reuerendissimis Præsidentib. etiam specialiter concessa, decreuit, & ordinauit, Concilium ex eo loco in hanc ciuitatem transferendũ esse, sicuti transtulit; itemq. Sessionem pro præsenti die 21. Aprilis illic indictam, vt de Sacramẽtorum, et reformationis materijs, de quib. tractandum proposuerat, canones sancirentur, et promulgarẽtur in hac ipsa ciuitate Bononiæ celebrari debere, considerãsq. nonnullos ex Patrib. qui in hoc Concilio interesse consueuerũt, his superiorib. maioris hebdomadæ, & solẽnitatis Paschalis diebus, in proprijs ecclesijs occupatos, aliquos etiam alijs impedimẽtis detẽtos, huc nondũ accessisse, quos tamen breui affuturos sperandum est, at propterea factum esse, vt non ea, quã sancta Synodus desiderabat, Prælatorũ frequentia potuerint materiæ ipsæ sacramentorum, & reformationis examinari, & discuti; vt oĩa maturo cõsilio cum dignitate, & grauitate debita fiant, bonum, opportunum, & expediẽs cẽsuit, censetq. Sessionem prædictam, quę hoc ipso die, vt prefertur, celebrãda erat, ad diem Iouis, infra

Octa-

Octauam Pentecostes proximè futuram, quoad ipsas materias expediendas, differẽdam, & prorogandam esse, quemadmodum differt, ac prorogat, quam diem & rei gerendæ maximè opportunam, & Patribus, præsertim absentibus, percõmodam, iudicauit, & iudicat; hoc tamen adiecto quod terminũ ipsum, ipsa sancta Synodus, pro eius arbitrio, & voluntate, sicuti rebus Concilij putauerit expedire, etiã in priuata Congregatione restringere, & imminuere possit, & valeat.

SESSIO X.

BONONIÆ CELEBRATA

die 2. mensis Iunij 1547.

Decretum Prorogationis Sessionis.

QVAMVIS hæc sacrosancta œcumenica, & generalis Synodus, Sessionem, quæ diæ vigesimaprima mẽsis Aprilis, proximè præteriti, super sacramentorũ, & reformationis materijs in hac inclyta ciuitate Bononiæ, ex decreto, in vrbe Tridẽtina, in publica Sessione, die vndecima mensis Martij promulgato, celebrãda erat, propter aliquas causas, ac præsertim propter ab-

sentiam nonnullorum Patrum, quos breui affuturos sperabat, ad hunc præsentē diem differendam, & prorogandam esse decreuerit, volens tamen cum iis qui non venerint, etiam adhuc benignè agere eadem sacrosancta Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdē S. R. E. Cardinalibus, & Apostolicæ Sedis Legatis, statuit & decreuit, Sessionē ipsam, quam hac die secunda mensis Iunij, præsentis anni millesimi quingentesimi quadragesimi septimi, celebrare decreuerat, ad diem Iouis post festum Natiuitatis Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit decimaquinta mensis Septembris proximè futuri, quò ad prædictas, & alias materias expediendas, differendam, & prorogandam esse, quemadmodum differt, & prorogat: ita tamen, quod prosecutio discussionis, & examinationis tā eorum, quæ ad dogmata, quàm quæ ad reformationem pertinent: interim non omittatur, & terminum ipsum ipsa sancta Synodus pro eius libito, & voluntate, etiam in priuata Congregatione abbreuiare, & prorogare liberè possit, & valeat.

Die XIV. Septemb. M. D. XLVII. in Congregatione generali Bononię prorogata fuit Sessio, quę futura erat die sequenti, ad beneplacitum sacri Concilij.

BVL-

BVLLA
RESVMPTIONIS
Concilij Tridentini.
SVB IVLIO TERTIO
PONT. MAX.

IVLIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad futuram rei memoriam. Cum ad tollenda religionis nostræ dissidia, quæ in Germania longo tempore non sine totius Christiani Orbis perturbatione, & scandalo viguerunt; bonum opportunum, & expediens esse videatur, sicuti etiam carissimus in Christo filius noster Carolus Romanorum Imperator semper Augustus, nobis per suas litteras, & Nuncios, significari fecit, vt sacrum œcumenicum, generale Conciliũ per fel. rec. Paulum III. prædecessorem nostrum indictum, & per nos tunc Cardinalatus honore, fungẽtes, atque ipsius prædecessoris nomine, vna cũ duab. alijs Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus ipsi Concilio præsidentes, incœptum, ordinatum, & continuatũ, in quo plures publicæ, & solẽnes habitę fuerunt Sessiones, pluraq. tam in caussa fidei, quàm reformationis

pro-

promulgata decreta, multaq. etiam ad vtramque causam pertinentia examinata, & discussa, ad ciuitatem Tridentinam reducatur: Nos, ad quos, & summos pro tempore Pontifices spectant generalia Concilia incidere, & dirigere, vt Ecclesiæ pacē, & Christianæ fidei atque orthodoxæ religionis incrementum ad omnipotentis Dei laudem, & gloriam procuremus, & quantum in nobis est, tranquillitati ipsius Germaniæ, quæ sanè prouincia retro actis temporibus in vera religione, ac sacrorum Conciliorum, & Sanctorum Patrum doctrina excolenda, exhibendaq. maximis Pontificibus, Christi Redemptoris nostri in terra Vicarijs, debita obedientia, & reuerentia, nulli Christianorum prouinciæ fuit vnquam secunda, paternè consulamus, sperantes per ipsius Dei gratiam, & benignitatem futurum, vt Reges oēs, ac Principes Christiani, iustis, pijsq. nostris in hac re votis annuant, faueant, atque assistant; venerabiles fratres Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios Abbates, omnesq. alios, & singulos, qui de iure, vel consuetudine, vel priuilegio Concilijs generalibus interesse debent, quosque idem prædecessor noster in suis indictionibus, & alijs quibuscunque desuper confectis, & publicatis litteris, Concilio interesse voluit, per viscera misericordiæ Domini nostri Iesu Christi, hortamur, requirimus, & monemus, vt proximis futuris

Calend.

Calend. Maij, quem diem ad ipsum Concilium in eo, in quo nunc reperitur, statu resumendum, & prosequendum, pręuia matura deliberatione, & ex certa nostra scientia, & de Apostolicę auctoritatis plenitudine, ac venerabilium Fratrũ nostrorum, eiusdem sanctę Romanę Ecclesię Cardinalium consilio, & assensu statuimus, decreuimus, & declaramus, in ipsa Ciuitate Tridenti, legitimo cessante impedimento, conuenire, & se congregare ac ipsius Concilij continuationi, & prosecutioni, omni mora postposita, incumbere velint. Nos enim operam sedulò daturi sumus, vt eodem tempore, in eadem Ciuitate nostri omnino adsint Legati, per quos, si per ętatem nostram, valetudinemq., & Sedis Apostolicę necessitates personaliter adesse nequiuerimus, Spiritu sancto duce, ipsi Concilio præsidebimus, quacunque ipsius Concilij translatione, & suspensione, cęterisq. contrarijs, non obstantibus quibuscunque, ac pręsertim illis quę idem prędecessor noster in suis litteris prędictis, quas cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & Decretis in suo robore permanere volumus, atq; decreuimus, & quatenus opus sit, innouamus, voluit non obstare, irritum nihilominus decernentes, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum hortationis, requisitio-

quisitio-

quisitionis, monitionis, statuti, declarationis, innouationis, voluntatis, & Decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Datum Romę, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicę M. D. XLVIII. Kal. Decembr. Pontificatus nostri anno primo.

M. Cardinalis Crescen.

Rom. Amasæus.

SA-

SACROSANCTI OECVMENICI, ET Generalis Concilij Tridentini.

SESSIO XI.

Quæ est j. sub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata Kalend. Maij, M. D. LI.

Decretum de resumendo Concilio.

LACETNE vobis ad laudem, et gloriam Sanctæ, & indiuiduæ, Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti, ad incremẽtum, & exaltationem fidei, et religionis Christianę, sacrum œcumenicum, & generale Concil. Tridentinum, iuxta formam, & tenorem litterarum Sanctissimi Domini nostri, resumi debere, & procedendum esse ad vlteriora? Responderunt, PLACET.

Indictio futuræ Sessionis.

P*Lacetne vobis, proximam futurã Sessionem habendam, & celebrandam esse in futuris Kal. Septembris? Responderunt, PLACET.*

SES-

Quæ est ij. sub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die prima Septemb. 1551.

Decretum prorogationis Sessionis.

SAcrosancta œcumenica, & generalis Trid. Synodus, in Spiritusancto legitimè congregata, Præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostol. Legato, & Nuncijs, quæ in proxima præterita Sessione sequentem hanc hodie habendam, & ad vlteriora procedendum esse, decreuerat; cum ob inclyte Germanicæ nationis, cuius præcipuè causa agitur, absentiam, ac non magnam cæterorum Patrum frequentiam procedere hactenus distulerit: de venerabilium in Christo fratrum, & filiorum suorum, Maguntini, & Treuerensis Archiepiscoporum, ac sacri Romani Imperij Principū Electorū, & complurium ipsius, aliarumq. prouinciarum Episcoporum, sub hanc ipsam diem aduētu in Domino exultās, et dignas ipsi omnipotenti Deo agens gratias, firmamq. spem concipiens, quamplurimos alios tam ipsius Germanicæ, quàm aliarum nationū Prælatos, & sui officij debito, & hoc exemplo cōmotos, prope-

diem esse venturos, futuram Sessionem ad quadragesimam diem, quæ erit vndecima mensis Octobris, proximè sequentis, indicit; & Concilium ipsum in statu, in quo reperitur, prosequendo, cum in præteritis Sessionibus de septem Sacramentis nouæ legis in genere, & in specie de Baptismate, & Confirmatione definitum fuerit, statuit, & decreuit de Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento, necnon, quod ad reformationem attinet, de reliquis, quæ ad faciliorem, & commodiorem Prælatorum residentiam pertinent, agi, & tractari debere: ac monet, & hortatur omnes Patres, vt interim, Domini nostri Jesu Christi exemplo, quantum tamen humana fragilitas patietur, ieiunijs, & orationibus vacent; vt tandem placatus, qui in sæcula sit benedictus Deus, corda hominum ad veræ suæ fidei agnitionem, & Sanctæ Matris Ecclesiæ vnitatem, ac rectè viuendi normam reducere dignetur.

Matt.4. Mar.1. Luc.4. Ioan.17. Luc.8.

SESSIO XIII.

Quæ est iij. sub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die 11. Mensis Octobr. 1551.

Decretum de Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento.

SAcrosancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritusancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nuncijs, et si in eum finem; non absque peculiari Spiritussancti ductu, & gubernatione conuenerit, vt veram, & antiquam de fide, & Sacramentis doctrinam exponeret, & vt hæresibus omnibus, & alijs grauissimis incommodis, quibus Dei Ecclesia misere nūc exagitatur, & in multas, ac varias parte scinditur, remedium afferret, hoc præsertim iam inde à principio in votis habuit, vt stirpitus conuelleret zizania execrabilium errorum, & schismatum, quæ inimicus homo his nostris calamitosis temporibus in doctrina fidei, vsu, & cultu sacrosanctæ Eucharistiæ superseminauit: quam alioqui Saluator noster in Ecclesia sua, tanquam Symbolum reliquit eius vnitatis, & charitatis, qua

Matt. 13.

cap. 1. de sum. Trin.

Chri-

Christianos omnes inter se coniunctos, & copulatos esse voluit. Itaque eadem sacrosancta Synodus sanam, & sinceram illam de venerabili hoc & diuino Eucharistiæ Sacramento doctrinam tradẽs, quam semper Catholica Ecclesia, ab ipso Iesu Christo Domino nostro, & eius Apostolis erudita, atque à Spiritusancto, illi omnem veritatem in dies suggerente, edocta, retinuit, & ad finem vsque sæculi conseruabit: omnibus Christi fidelibus interdicit, ne post hac de Sanctissima Eucharistia aliter credere, docere, aut prædicare audeant, quam vt est hoc præsenti decreto explicatum, atque definitum.

Eph 4. Luc.22.c.2 Pet. Ego p te 21. d. & inf. Sess.22. ca.1. & supra Sess. 3.

De reali præsentia Domini nostri Iesu Christi in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento. Cap. I.

PRincipio docet Sancta Synodus, & apertè, ac simpliciter profitetur, in almo Sanctæ Eucharistiæ Sacramento, post panis, & vini consecrationem, Dominum nostrum Iesum Christum verum Deum, atque hominem, verè realiter, ac substantialiter sub specie illarum rerum sensibilium contineri. Nec enim hæc inter se pugnant, vt ipse Saluator noster semper ad dexteram Patris in cœlis assideat, iuxta modum existendi naturalem, & vt multis nihilominus alijs in locis sacramentaliter præsens sua substantia nobis adsit, ea existendi ratione, quam etsi verbis exprimere vix possumus, possibilem tamen esse

Ioan.1. c.1. de sũ. Trin. sub Sess.3. in Symb. Eph 1. Psal. 15. & 100. Mar.22. Mar.12. & 16. in fin. Heb. 10. Actor.7. Col.3. Matt.9. Luc.1.

Deo cogitatione per fidem illustrata, assequi possumus, & constantissimè credere debemus. Ita enim maiores nostri omnes, quotquot in vera Christi Ecclesia fuerunt, qui de SS. hoc Sacramento disseruerunt, apertissimè professi sunt, hoc tam admirabile Sacramentũ in vltima cena Redemptorem nostrum instituisse, cum post panis, viniq. benedictionem se suum ipsius corpus illis præberet, ac suum sanguinem, disertis, ac perspicuis verbis testatus est: quæ verba à sanctis Euangelistis cõmemorata, & à D. Paulo posteà repetita, cum propriam illam, & apertissimam significationem, præseferant, secundum quam à Patribus intellecta sunt, indignissimum sanè flagitium est ea à quibusdam contentiosis, & prauis hominib. ad fictitios, & imaginarios tropos, quibus veritas carnis, & sanguinis Christi negatur, contra vniuersum Ecclesiæ sensum detorqueri, quæ, tamquam columna, & firmamentum veritatis, hæc ab impijs hominibus excogitata commenta, velut Satanica, detestata est, grato semper & memore animo præstantissimum hoc Christi beneficium agnoscens.

Cle. vni. de rel. & vener. Sanct.

Matt. 26. Matt. 14 Luc. 22. ca. cũ Marthæ, de celeb. Miss. 1. Cor. 11.

1. Tim. 3. Ben Pap. in suis decret. ver. cetera. Aug. supra illud Pau. ad Heb. 1. Portansq. omnia.

De ratione institutionis sanctissimi huius Sacramenti. Cap. II.

ERgo Saluator noster discessurus ex hoc mundo ad Patrem, Sacramentum hoc instituit, in quo diuitias diuini sui erga homines amoris, voluit effudi memoriam faciens mirabilium suorum:

rum: & in illius sumptione colere nos sui memoriam præcepit, suamq. annunciare mortem, donec ipse ad iudicandum mundum veniat. Sumi autem voluit Sacramentum hoc tamquam spiritualem animarũ cibum, quo alantur, & confortẽtur viuentes vita illius, qui dixit. Qui manducat me, & ipse viuet propter me: & tamquã antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalib. præseruemur. Pignus præterea id esse voluit futuræ nostræ gloriæ, & perpetuæ felicitatis, adeoq. Symbolum vnius illius corporis, cuius ipse caput existit, cuiq. nos tamquã membra arctissima fidei, spei, & charitatis connexione astrictos esse voluit, vt id ipsum omnes diceremus, Nec essent in nobis schismata.

Luc.22.ca. iteratur. de conf. distin.2. 1. Cor. 11

Ioan.6. Ephes.2.

1.Cor. 11. Ephes.5. Com.12.

1.Cor. 11.

De excellentia SS. Eucharistiæ super reliqua Sacramenta. Cap. III.

Commune hoc quidem est SS. Eucharistiæ cum ceteris Sacramentis, Symbolum esse rei sacræ, & inuisibilis gratiæ formam visibilem: verum illud in ea excellens, & singulare reperitur, ꝙ reliqua Sacramenta tunc primũ sanctificandi vim habent, cũ quis illis vtitur; at in Eucharistia ipse sanctitatis auctor ante vsum est: nondum.n. Eucharistiam de manu Domini Apostoli susceperant, cum verè tamen ipse affirmaret corpus suum esse, ꝙ præbebat, & semper

cap. sacrificium. de consec.d.2.

ca.multi.1. q 1. Luc.22. Mar.26. 1. Cor.11.

hæc fides in Ecclesia Dei fuit, statim post consecrationem verũ Domini nostri corpus, verumq. eius sanguinẽ sub panis, & vini specie vna cum ipsius anima, & diuinitate existere: sed corpus quidem sub specie panis, & sanguinem sub vini specie, ex vi verborum: ipsum autem corpus sub specie vini, & sanguinem sub specie panis, animamq. sub vtraque, vi naturalis illius connexionis, & concomitantiæ, qua partes Christi Domini, qui iam ex mortuis resurrexit, non amplius moriturus, inter se copulantur: diuinitatem porrò propter admirabilem illam eius cum corpore, & anima hypostaticã vnionem. Quapropter verissimũ est, tãtundem sub alterutra specie, atque sub vtraque cõtineri: totus.n. & integer Christus sub panis specie, & sub quauis ipsius speciei parte, totus item sub vini specie, et sub eius partib. existit.

Inf. cap. 1. Rom. 6. cap. semel Christus, c. 1. iteratur, c. singuli, & c. qui manducant, de consecr. d. 2. inf. c. 3. Inf. Sess. 21. c. 3. Luc. 23. Ioan. 6. 1. Cor. 11.

De transsubstantiatione. Cap. IV.

QVoniam autem Christus Redemptor noster corpus suum id, quod sub specie panis offerebat, verè esse dixit; ideo persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, idq. nunc denuò sancta hæc Synodus declarat, per consecrationem panis, & vini conuersionem fieri totius substantiæ panis in substantiam corporis Christi Domini nostri, & totius substantiæ vini in substantiam sanguinis eius, quæ conuersio cõuenienter, et propriè à San-

ca. panis. de cons. d. 2. ca. cum Matth. de cel. Miss. ca. firmiter §. 1. de sũ. Trin. & fi. Cat. & inf. can. 2. & c. corpus & cap. sicut est vetus, de consec. dist. 2.

à Sancta Catholica Ecclesia Transubstantiatio est appellata.

De cultu, & veneratione huic Sanctissimo Sacramento exhibenda.

Caput V.

NVllus itaque dubitandi locus relinquitur, quin omnes Christi fideles pro more in catholica Ecclesia semper recepto latriæ cultum, qui vero Deo debetur, huic sanctissimo Sacramento in veneratione exhibeant. Neque enim ideò minus est adorandum, quòd fuerit à Christo Domino, vt sumatur institutum. nam illum eundem Deum præsentem in eo adesse credimus, quem Pater æternus introducẽs in orbem terrarum dicit: Et adorent eum omnes Angeli Dei: quem Magi procidentes adorauerũt; quem denique in Galilæa ab Apostolis adoratum fuisse, Scriptura testatur. Declarat præterea sancta Synodus piè, & religiosè admodũ in Dei Ecclesiam inductum fuisse hunc morem, vt singulis annis peculiari quodam, & festo die præcelsum hoc, et venerabile Sacramentum singulari veneratione, ac solemnitate celebraretur, vtq. in processionibus reuerenter & honorificè illud per vias, & loca publica circumferretur. Æquissimum est enim, sacros aliquos statutos esse dies, cum Christiani omnes singulari, ac rara quadam significatione gratos, & memores testentur animos erga communem Dominum, & Redempto-

Inf. can. 6. venerabilia. de consecr. dist. 2.

Heb. 1.

Psalm. 96.

Matt. 8. & 14.

Inf. can. 9. Cle. vnic. de reliq. & ven. Sanct.

1.Cor.15. Hebr.2. *rum pro tā ineffabili, & planè diuino beneficio, quo mortis eius victoria, et triumphus repræsentatur, atque sic quidem oportuit victricē veritatem de mendacio, & hæresi triumphum agere, vt eius aduersarij in conspectu tanti splendoris, & in tanta vniuersæ Ecclesiæ lætitia positi, vel debilitati, & fracti tabescant; vel pudore affecti & confusi aliquando resipiscant.*

De asseruando sacræ Eucharistię Sacramento, & ad infirmos deferendo.

Caput VI.

Inf. ca. 7. ca. sanè de cel. miss. c. 1. de cust. Eucha. ca. presbyt. de cōs. dist. 2. Concilio Rhem. c. 2. Cōc. Later. sub Innoc. III. c. 26. c. præsente, d. 93. c. peruenit. de consecr. distinct. 2.

Consuetudo asseruandi in sacrario sanctā Eucharistiam adeò antiqua est, vt eam sæculum etiam Nicæni Concilij agnouerit. Porrò deferri ipsam sacram Eucharistiam ad infirmos, & hunc vsum diligenter in ecclesijs conseruari, præterquam quòd cum summa æquitate, & ratione coniunctum est, tum multis in Cōcilijs præceptum inuenitur, & vetustissimo catholicæ ecclesiæ more est obseruatum. Quare sancta hæc Synodus retinendum omninò salutarem hunc, & necessarium morem statuit.

De præparatione, quæ adhibenda est, vt dignè quis sacram Eucharistiam percipiat. Caput VII.

Si non decet ad sacras vllas functiones quempiam accedere, nisi sanctè; certè quo magis sanctitas, & diuinitas cælestis huius Sacramenti viro Christiano comperta est, eo diligentius

cauere

cauere ille debet ne absque magna reuerẽtia, & sanctitate ad id percipiendũ accedat, presertim cũ illa plena formidinis verba apud Apostolũ legamus: Qui mãducat, & bibit indignè, iudiciũ sibi manducat, & bibit, non dijudicans corpus Domini. Quare communicare volenti reuocandum est in memoriam eius præceptum. Probet † se ipsum homo. Ecclesiastica autem consuetudo declarat eam probationem neceßarium esse, vt nullus sibi conscius mortalis peccati, quantumuis sibi cõtritus videatur absque præmissa sacramẽtali Cõfessione, ad sacrã Eucharistiã accedere debeat; quod à Christianis omnibus, etiam ab ijs sacerdotibus, quibus ex officio incubuerit celebrare, hec sancta Synodus perpetuò seruandum esse decreuit, modò non desit illis copia Confessoris: quod si necessitate vrgente sacerdos absque præuia confessione celebrauerit, quamprimùm confiteatur.

1.Cor. 11. c.quid est. c.& sancta. c. sicut Iudas.& c.timorem.de cons. dist. 1.† 1.Cor. 11.c.de scelerate.cap. de cõs.dist. 2.ca.quotidie.& c. panẽ. de cõs. dis.2.c.omnis. qui cũ seq..de pœ. dist.1. Inf.c.11.

De vsu admirabilis huius Sacramenti.
Caput VIII.

QVoad vsum aũt, rectè, & sapienter Patres nostri tres rationes hoc sanctũ Sacramentum accipiendi distinxerunt. Quosdã.n. docuerũt sacramẽtaliter dũtaxat id sumere, ut peccatores: alios tantũ spiritualiter illos nimirũ, qui voto ꝓpositũ illũ celestẽ panẽ edẽtes, fide viua, que ꝑ dilectionem operatur, fructũ eius, & vtilitatẽ sentiũt; Tertios porrò sacramẽtaliter simul, & spiritualiter: hi aũt sunt, qui ita se prius ꝓbant, & in-

c.quid est, cum seq. c. dupliciter, & c.in illo. de consecr. dist. 2. & inf.Ses.22. c.6. de cel. mis. Gal.4. Inf. can.8.

Matt. 22. *struunt vt vestem nuptialem induti ad diuinam hanc mensam accedant. In sacramentali aũt sumptione semper in Ecclesia Dei mos fuit, vt laici à sacerdotibus cõmunionem acciperẽt; Sacerdotes autem celebrantes seipsos communicarent; qui mos, tamquam ex traditione Apostolica descendens, iure ac meritò retineri debet. Demum autem paterno affectu admonet S. Synodus, hortatur, rogat, et obsecrat per viscera misericordiæ Dei nostri, vt omnes, & singuli, qui Christiano nomine censentur, in hoc vnitatis signo, in hoc vinculo charitatis, in hoc cõcordiæ Symbolo iam tandem aliquando conueniant, & concordẽt, memoresq. tantæ maiestatis, & tam eximij amoris Iesu Christi Domini nostri, qui dilectam animam suam in nostræ salutis pretium, & carnem suam nobis dedit ad manducandum, hæc sacra Mysteria corporis, & sanguinis eius, ea fidei constantia, & firmitate, ea animi deuotione, ea pietate, & cultu credant, & venerentur, vt panem illum supersubstantialem frequenter suscipere possint, & is verè eis sit anima, vita, & perpetua sanitas mentis; cuius vigore confortati, ex huius miseræ peregrinationis itinere ad cœlestem patriam peruenire valeant, eundem panem Angelorum, quem modo sub sacris velaminibus edunt, absque vllo velamine manducaturi.*

ca. reatum. de cõsecr. dist. 2.
Inf. can. 10.
Hebr. 5. & 7.
Io. 6. ca. prima de cõs. dist. 2.
Psalm. 77. c. reuera. & ca. omnis, de consec. dist. 2.
Aug. super Psalm. 33.
Cle. vni. de reliq. & vener. Sanct.

Quoniam autem non est satis veritatẽ dicere, nisi detegãtur, & refellãtur errores; placuit sanctæ

Etæ Synodo hos Canones subiungere, vt omnes iam agnita catholica doctrina intelligãt quoque, quæ ab illis hæreses caueri, vitariq. debeant.

De Sacrosancto Eucharistiæ Sacramento.

CANON I.

Si quis negauerit, in sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento contineri verè, realiter, & substantialiter corpus & sanguinem, vnà cũ aĩa, & diuinitate Domini nostri Iesu Christi, ac proinde totum Christum; sed dixerit tantummodò esse in eo, vt in signo, vel figura, aut virtute; anath. sit. Sup. c. 8.

CANON II.

Si quis dixerit, in sacrosancto Eucharistiæ sacramento remanere substantiam panis, & vini, vnà cũ corpore, & sanguine Domini nostri Iesu Christi, negaueritq. mirabilem illam, & singularem conuersionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem, manẽtibus dumtaxat speciebus panis et vini, quam quidem conuersionem Catholica Ecclesia aptissimè Transubstantiationẽ appellat; anathema sit. Sup. ca. 4. ca. firmiter. §. Vna. de sum. Trinit.

CANON III.

Si quis negauerit, in venerabili Sacramento Eucharistiæ sub vnaquaque specie, & sub singulis cuiusque speciei partibus, separatione facta, totum Christum contineri; anathema sit. Sup. ca. 3. & inf. Sess. 21. c. 1. de cõ. & c. singuli. cum seq. de consecr. dist. 2.

CANON IV.

Si quis dixerit, per acta cõsecratione in admirabili Eucharistiæ Sacramento nõ esse corpus, & san-

ſanguinem Domini noſtri Ieſu Chriſti, ſed tantum in vſu, dum ſumitur; non autem antè vel poſt, et in hoſtijs ſeu particulis conſecratis, quæ poſt communionem reſeruantur, vel ſuperſunt, non remanere verum corpus Domini; anathema ſit. Sup.c.3.

CANON V.

Sup.c.2. Si quis dixerit, vel præcipuũ fructuũ ſanctiſſimæ Euchariſtiæ eſſe remiſſionem peccatorum, vel ex ea non alios effectus peruenire; anathema ſit.

CANON VI.

Sup.c.5. Si quis dixerit, in sãcto Euchariſtiæ Sacramẽto Chriſtũ vnigenitũ Dei filiũ nõ eſſe cultu latriæ ét externo, adorãdũ: atque ideo nec feſtiua peculiari celebritate venerandũ, neq; in proceſſionib. ſecundũ laudabilẽ, & vniuerſalẽ Eccleſiæ ſanctę ritũ, & cõſuetudinẽ ſolẽniter circũgeſtãdum, vel non publicè, vt adoretur, populo proponendũ, & eius adoratores eſſe idolatras; anathema ſit.

CANON VII.

Sup.c.6. & ca. ſanè, de ccl. miſ. Si quis dixerit, non licere ſacrã Euchariſtiam in ſacrario reſeruari, ſed ſtatim poſt cõſecrationẽ aſtantib. neceſſariò diſtribuendã, aut non licere, vt illa ad infirmos honorificè deferatur; anat. ſit.

CANON VIII.

Sup.c.8. Si quis dixerit, Chriſtum in Euchariſtia exhibitum, ſpiritualiter tantum manducari, & non etiam ſacramentaliter, & realiter; anathema ſit.

CANON IX.

Si quis negauerit, oẽs, & ſingulos Chriſti fideles

les vtriusque sexus, cum ad annos discretionis peruenerint teneri singulis annis, saltem in Paschate, ad communicandum, iuxta præceptum sanctæ Matris Ecclesiæ; anathema sit.

ca. omnis vtriusque, de pœn. & remiss. Conc. Later. sub Innoc. III. c. 21. & infra Sess. 14. ca. 8. de pœnit. Cle. 1. vers. licet, de rel. & ven. sup. c. 8. cap. 8.

CANON X.

Si quis dixerit, non licere sacerdoti celebranti seipsum communicare; anathema sit.

CANON XI.

Si quis dixerit, solã fidẽ esse sufficientẽ præparationem ad sumendum sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum; anathema sit. Et, ne tantũ Sacramẽtũ indignè, atque ideò in mortẽ, & cõdemnationẽ sumatur: statuit, atque declarat ipsa sancta Synodus, illis, quos conscientia peccati mortalis grauat, quantumcũque ẽt se contritos existimẽt, habita copia Confessoris, necessariò præmittendã esse Confessionem sacramentalem. Si quis autem contrarium docere, prædicare, vel pertinaciter asserere, seu etiam publicè disputando defendere præsumpserit, eo ipso excommunicatus existat.

Decretum de reformatione. Cap. I.

EAdẽ sacrosancta Tridentina Synodus, p̃siden tib. in ea eisdẽ S. Sedis Apostolicæ Legato, et Nũtijs, intẽdens nonnulla statuere, q̃ ad iurisdictionem p̃tinẽt Eporum, ut iuxta proximæ Sessionis decretũ, illi in cõmissis sibi Ecclesijs eo libentius resideãt, quo facilius, & cõmodius sibi subiectos regere, et in uitæ, ac morũ honestate cõtinere potuerint; illud primum eos admonendos censet,

Tit. 1. Ti. 3. 1. Pet. 5. dist. 3. in princ. dist. 94.

ca.vlt.dist. 95.ca esto subiectus. *vt se pastores, non percussores esse meminerint, atque ita præesse subditis oportere, vt non in eis dominētur, sed illos, tamquā filios, et fratres, diligāt, elaborentq. vt hortādo, & monēdo ab illicitis deterreant: ne, vbi deliquerint, debitis eos pœnis coercere cogantur: quos tamen, si quid per humanā, fragilitatē peccare cōtigerit, illa Apostoli est ab eis seruāda præceptio, vt illos arguāt, obsecrent, increpent, in omni bonitate, & patientia, cum sæpè plus erga corrigendos agat beneuolentia, quàm austeritas, plus exhortatio, quàm comminatio: plus charitas, quàm potestas. Sin aūt ob delicti grauitatē virga opus fuerit; tunc cū māsuetudine rigor, cū misericordia iudicium; cū lenitate seueritas adhibenda est: vt sine asperitate disciplina populis salutaris, ac necessaria cōseruetur, & q correpti fuerint, emēdētur, aut si resipiscere noluerint, ceteri salubri in eos animaduersionis exēplo, à vitijs deterreātur; cū sit diligentis, & pij simul pastoris officium, morbis ouiū lenia primū adhibere fomēta, post vbi morbi grauitas ita postulet, ad acriora, & grauiora remedia descendere: sin autem ne ea quidē proficiant, illis submouēdis, ceteras saltē oues à cōtagionis periculo liberare. Cū igitur rei criminum plerumque ad euitandas pœnas, & Eporum subterfugiēda iudicia, querelas, & grauamina simulēt, & appellationis diffugio iudicis pcessū impediāt, ne remedio ad innocentiæ præsidiū instituto,*

2.Tim.4.

c.resecādę. & ca.corripiātur. 24. c.2. ca. cū speciali.§. porrò.de app.

ad

ad iniquitatis defensionem abutantur, atque vt huiusmodi eorũ calliditati, & tergiuersationi occurratur, ita statuit, & decreuit: in causis visitationis, & correctionis, siue habilitatis, & inhabilitatis, necnon in criminalibus, ab Episcopo, seu illius in spiritualib. Vicario generali ante definitiuã sententiam ab interlocutoria, vel alio quocumque grauamine non appelletur: nec Episcopus, seu Vicarius appellationi huiusmodi, tamquam friuolæ, deferre teneatur, sed ea, ac quacumque inhibitione ab appellationis iudice emanata, necnõ omni stylo, & consuetudine, et immemorabili, contraria nõ obstante, ad vlteriora valeat procedere: nisi grauamẽ huiusmodi per definitiuam sententiam reparari, vel ab ipsa definitiua appellari nõ possit; quibus casibus sacrorum, & antiquorum Canonũ statuta illibata persistãt.

In Seff.28. ca 1.& 44. c.20.de refor.c.licet. de off.ord.

c. vt debitas de app. cum si. cũ sim.

Caput II.

A Sententia Episcopi, vel ipsius in spiritualibus Vicarij generalis, in criminalibus appellationis causa, vbi appellationi locus fuerit, si Apostolica auctoritate in partibus eam committi contigerit; Metropolitano, seu illius etiam Vicario in spiritualibus generali; aut, si ille aliqua de causa suspectus foret, vel vltra duas legales dietas distet, seu ab ipso appellatum fuerit, vni ex vicinioribus Episcopis, seu illorum Vicarijs; non autem inferioribus iudicibus committatur.

c. statutũ. de ref. in 6.

Ca-

Caput III.

REus, ab Epo, aut eius Vicario in spiritualib. generali, in criminali causa appellãs, coram iudice, ad quem appellauit, acta primæ instantiæ omninò producat: & iudex, nisi illis visis, ad eius absolutionẽ minimè procedat. Is aũt, à quo appellatum fuerit, intra xxx. dies, acta ipsa postulanti gratis exhibeat: alioquin absq; illis causa appellationis hmõi, prout iustitia suaserit, terminetur.

Caput IV.

Degradatio actualis, quõ facienda.

CVm vero tam grauia nonnunquam sint delicta, ab Ecclesiasticis commissa personis, vt ob eorum atrocitatem è sacris Ordinib. deponendæ, & Curiæ sint tradẽdæ sæculari, in quo secundũ Sacros Canones certus Eporum numerus requiritur, quos si omnes adhibere difficile esset, debita iuris executio differretur; si quãdo autem interuenire possent, eorum residentia intermitteretur: propterea statuit, & decreuit, Epo per se, seu illius Vicarium in spiritualib. generalẽ, contra Clericum, in sacris etiam Presbyteratus Ordinib. Constitutum, etiam ad illius condemnationem, necnon verbalem depositionem, & per seipsum etiam ad actualẽ, atque solemnem degradationem ab ipsis Ordinibus, & gradibus ecclesiasticis, in casibus in quibus aliorum Eporũ præsentia in numero, à Canonib. definito, requiritur, etiam absque illis procedere liceat; adhibitis tamen, & in hoc sibi assistentibus totidem Abbati-

ca. si quis. cũ seq. 15. q.7. ca. degradatio, de pœnit. in 6.

Conc. Agat. 1. c. si quis, cap. felix, & c. si aũt. 25. q. 7. d. c. degradati. de pœn. in 6.

bati-

batibus; vsum mitræ, & baculi ex priuilegio Apostolico habentibus, si in ciuitate, aut Diœcesi reperiri, & commodè interesse possint; alioquin alijs personis, in Ecclesiastica dignitate constitutis, quæ ætate graues, ac iuris scientia commendabiles existant.

Caput V.

E*T quoniam per fictas causas, quæ tamen satis probabiles videntur, interdum accidit, vt nonnulli eiusmodi gratias extorqueant, per quas pœnæ, illis Episcoporum iusta seueritate inflictæ, aut remittuntur omninò, aut minuuntur, cum non ferendum sit, vt mendacium, quod tantoperè Deo displicet, non modò ipsum impunitum sit, verum etiam alterius delicti veniam impetret mentienti: id circò, vt sequitur, statuit, et decreuit: Episcopus apud Ecclesiam suam residens, de surreptione, & obreptione gratiæ, quæ super absolutione alicuius publici criminis, vel delicti de quo ipse inquirere cœperat, aut remissione pœnæ, ad quam criminosus per eum condemnatus fuerit, falsis precibus impetratur, per seipsum tamquam Sedis Apostolicæ Delegatus etiam summarie cognoscat; ipsamq. gratiam, postquam per falsi narrationem, aut veri taciturnitatem; obtentam esse, legitimè constiterit, non admittat.*

Exo.23. Leu.19. Prouer.6. 8.10.12. & 15.c. si quis dixerit. cũ seq. & c. nemo periorũ. 11.q.3.

ca. super lĩteris. & ca. cum dilec. de resc.

Ca-

Caput VI.

c. sunt nonnulli. 2. q. 7. inf. Sess. 24. c. 1. de ref. c. qualiter, & quando. il 2. de accus.

QVoniam verò subditi Episcopo, tametsi iure correpti fuerint, magnoperè tamen eum odisse, & tanquam iniuria affecti sint, falsa illi crimina obijcere solent, vt quoquo pacto possint, ei molestiam exhibeant; cuius vexationis timor plerumque illum ad inquirenda, & punienda eorum delicta segniorem reddit: idcirco ne is magno suo, & Ecclesiæ incommodo gregem sibi creditum relinquere, ac non sine Episcopalis dignitatis diminutione vagari cogatur: ita statuit, & decreuit: Episcopus, nisi ob causam, ex qua deponendus, siue priuandus veniret, etiam si ex officio, aut per inquisitionem, seu denunciationem, vel accusationem, siue alio quouis modo procedatur, vt personaliter compareat, nequaquam citetur vel moneatur.

c. accusatio quoque, c. accusat. Episcoporū, c. testes, 2. q. 7. & ca. vlt. 2 q. 5. Cōc. Rom. sub Siluest. 1. c. 1. & 2. de translat. c. vt debitus, ext. de appellat. ca. maiores de bapt. c. quamuis. & c. dudū. 3. q. 6.

Caput VII.

TEstes in causa criminali ad informationem, vel indicia, seu aliàs in causa principali contra Episcopum, nisi contestes, & bonæ conuersationis, existimationis, & famæ fuerint, non recipiantur, & si odio, temeritate, aut cupiditate aliquid deposuerint, grauibus penis mulctentur.

Caput VIII.

CAusæ Episcoporum, cū pro criminis obiecti qualitate cōparere debeant, corā Pontifice Maximo referantur, ac per ipsum terminentur.

De-

Decretum prorogationis definitionis quattuor articulorum de Sacramento Eucharistiæ, & Saluiconductus, Protestantibus dandi.

EAdem Sancta Synodus errores omnes, qui super hoc Sanctissimo Sacramento repullularunt, tamquam vepres ex agro Domini euellere, ac omnium fidelium saluti prospicere cupiens, quotidianis precibus Deo omnipotenti piè oblatis, inter alios, ad hoc Sacramentum pertinentes articulos diligentissima veritatis Catholicæ inquisitione tractatos, plurimis, accuratissimisq. pro rerum grauitate disputationibus habitis, cognitis quoque præstantissimorum Theologorum sententijs, hos etiam tractabat: An necessarium sit ad salutem, & diuino iure præceptum, vt singuli Christi fidelis sub vtraque specie ipsum venerabile Sacramentum accipiant. Et: Num minus sumat, qui sub altera, quàm qui sub vtraque communicat. Et: An errauerit Sancta mater Ecclesia, laicos, & non celebrantes Sacerdotes, sub panis specie duntaxat communicando. Et: An paruuli etiam communicandi sint. Sed quoniam ex nobilissima Germaniæ prouincia ij, qui se Protestantes nominant, super his ipsis articulis, antequàm definiantur, audiri à S. Synodo cupiunt, & eam ob causam fidem publicam ab illa postularunt, vt ipsis tutò huc venire, & in hac vrbe commorari, ac liberè

Inf. Ses. 21. c. 1. cũ seq. & c. 1. & Cath. car. 155. 31.

Inf. Ses. 22. in dec. sup peti. cõce.

Inf. Ses. 21. c. 4. & can. an.

coram Synodo dicere, atque proponere quæ senserint, & postea cum libuerit, recedere liceat: sancta ipsa Synodus, licet magno desiderio eorũ aduentum multos antea menses expectarit: tamen, vt pia mater, quæ ingemiscit, & parturit, summoperè id desiderãs ac laborans, vt in ijs, q Christiano nomine censentur, nulla sint schismata, sed quemadmodũ eumdem omnes Deũ, & Redemptorem agnoscũt, ita idem dicant, idem credant, idem sapiant, confidens Dei misericordia, & sperans fore, vt illi in sanctissimam, & salutarem vnius fidei, spei, charitatisq. concordiam redigantur, libenter eis in hac re morem gerens, securitatem, & fidem, vt petierunt publicam, quam saluũ conductũ vocant, quod ad se pertinet, eius, qui infrascriptus erit, tenoris, dedit, atque cõcessit: & eorum causa definitionem illorum articulorum ad secundam Sessionem distulit; quam, vt illi cõmodè ei interesse possint, in diem festũ Conuersionis D. Pauli, quæ erit vigesimaquinta die mensis Ianuarij anni sequentis, indixit. Illudq. præterea statuit, vt in eadem Sessione de Sacrificio Missæ agatur, propter magnam vtriusque rei connexionem: interea Sessione proxima de Pœnitentiæ, & Extremæ vnctionis Sacramentis tractandum. illam aũt die festo D. Catharinæ Virginis, & Martyris, qui erit vigesimaquinta Nouembris, habendam esse decreuit, simulq. vt in vtraque, materiam reformationis prosequatur.

SALVVS CONDVCTVS datus Protestantibus.

SACROSANCTA, Generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, præsidentibus in ea eisdem S. Sedis Apostolicæ Legato, & Nūcijs, omnibus, & singulis, siue Ecclesiasticis, siue sęcularibus personis vniuersæ Germanię, cuiuscumque gradus, status, conditionis, & qualitatis sint, quæ ad œcumenicum hoc, & generale Cōcilium accedere voluerint, vt de ijs rebus, quæ in ipsa Synodo tractari debēt, omni libertate conferre, proponere, & tractare, ac ad ipsum œcumenicum Cōcilium liberè, & tuto venire, & in eo manere, & commorari, ac articulos, quot illis videbitur, tam scripto, quàm verbo offerre, proponere, & cum Patribus, siue ijs, qui ab ipsa S. Synodo, delecti fuerint conferre, & absque vllis conuicijs, & contumelijs disputare, necnon & quando illis placuerit, recedere possint, & valeant, publicam fidē, & plenam securitatem, quam Saluum conductum appellant, cum omnibus, & singulis clausulis, & decretis necessarijs, & opportunis, etiam si specialiter, & non per verba generalia exprimi deberent, quæ pro expressis haberi voluit, quantum ad ipsam S. Synodum spectat, concedit. Placuit præterea S. Synodo, vt si pro maiori libertate, ac securitate eorum, certos tam pro commissis, quam pro committendis per eos delictis, Iudices eis deputari cupiant, illos sibi beneuolos nominent, etiam si delicta ipsa quantumcunque enormia, ac hæresim sapientia fuerint.

Quæ est iiij. sub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die XXV. Nouemb. M. D. LI.

Doctrina de Sanctissimis Pœnitentiæ, & extremæ Vnctionis Sacramentis.

SACROSANCTA, œcumenica, et generalis Tridẽtina Synodus, in Spiritusancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Sanctæ Sedis Apostolicè Legato, & Nuncijs, quamuis in decreto de Iustificatione multus fuerit de Pœnitentiæ Sacramento, propter locorum cognationẽ, necessaria quadam ratione sermo interpositus, tãta nihilominus circa illud nostra hac ætate diuersorum errorum est multitudo, vt non parum publicæ vtilitatis retulerit, de eo exactiorem, & pleniorem definitionem tradidisse; in qua demonstratis, & conuulsis, Spiritussancti præsidio, vniuersis erroribus, catholica veritas perspicua, & illustris fieret; quam nunc sancta hæc Synodus Christianis omnibus perpetuò seruandam proponit.

Sup. Ses. 6.

De

De necessitate, & institutione Sacramenti Pœnitentiæ. Cap. I.

SI ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum esset, vt iustitiam in Baptismo, ipsius beneficio, & gratia susceptam, cõstanter tuerentur: non fuisset opus, aliud ab ipso Baptismo Sacramentum, ad peccatorum remissionem esse institutum. Quoniam autem Deus, diues in misericordia cognouit figmentum nostrum, illis etiam vitæ remedium contulit, qui sese postea in peccati seruitutem, & Dæmonis potestatem tradidissent, Sacramentum videlicet Pœnitentiæ; quo lapsis post Baptismum beneficium mortis Christi applicatur. Fuit quidem pœnitentia vniuersis hominibus, qui se mortali aliquo peccato inquinassent, quouis tempore ad gratiam, & iustitiam assequendã necessaria, illis etiam, qui Baptismi Sacramento ablui petiuissent, vt, peruersitate abiecta, & emendata, tantam Dei offensionem cum peccati odio, & pio animi dolore detestarentur. Vnde Propheta ait; Conuertimini, & agite pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris, & non erit uobis in ruinã iniquitas. Dominus etiam dixit: Nisi pœnitentiam egeritis, omnes similiter peribitis. Et princeps. Apostolorum Petrus peccatoribus Baptismo initiandis pœnitentiam commendans, dicebat: Pœnitentiã agite, & Baptizetur vnusquisque vestrum. Porrò nec ante aduen-

Inf. can. 1. Psalm. 102. Ephes. 2. Sup. Sess. 6. 11. de iust. Conc. Cabilon. c. 8.

Ezec. 18. & 73 & Ioel. c. 2.

Luc. 13.

Act. 2. c. agunt. & ca. propriè de coui. dis. 4.

tum Christi Pœnitentia erat Sacramentum, nec est post aduentum illius cuiquã ante Baptismum. Dominus autem Sacramentum Pœnitentiæ tunc præcipuè instituit, cũ à mortuis excitatus, insufflauit in discipulos suos, dicens: Accipite Spiritum sanctum: quorum remiseritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt. Quo tam insigni facto, & verbis tam perspicuis, potestatem remittẽdi, & retinẽdi peccata ad reconciliandos fideles, post Baptismũ lapsos, Apostolis, & eorũ legitimis successoribus fuisse communicatam, vniuersorum Patrum consensus semper intellexit. Et Nouatianos, remittendi potestatem olim pertinaciter negantes, magna ratione Ecclesia Catholica, tamquam hæreticos, explosit, atque condemnauit. Quare verissimum hunc illorum verborum Domini sensum, sancta hæc Synodus probans, & recipiens, damnat eorum commenticias interpretationes, qui verba illa ad potestatem prædicandi verbum Dei, & Christi Euangelium annunciandi contra huiusmodi Sacramẽti institutionem falsò detorquent.

Ioan. 20. Matt. 13. & 18. c. vt cõstitueretur 50. dist. & inf. c. 8. in fi. & can. 3. ea, audiuimus, cum seq. 24. q. 2 Cat. car. 69 4. & 165. 29. Conc. Nic. cap. 8. Cõc. Arel. 2. 9. c. si qui voluerint, 1. q. 7. c. quidam. 24. q. 3. c. fi. vers. certè. de pœn dist. 2. Ses. 6. de iusti. ca. 11. & inf. c. 1.

De differentia Sacramenti Pœnitentiæ, & Baptismi. Cap. II.

CEterum hoc Sacramentum multis rationibus à Baptismo differre dignoscitur. Nam, præter quam quod materia, & forma, quibus Sacramenti essentia perficitur, longissimè dissidet:

det: constat certè, Baptismi ministrum iudicem esse non oportere: cum Ecclesia in neminem iudicium exerceat, qui nõ prius in ipsam per Baptismi ianuam fuerit ingressus. Quid enim mihi (inquit Apostolus) de ijs, qui foris sunt, iudicare? Secus est de domesticis fidei, quos Christus Dominus lauacro Baptismi sui corporis membra semel effecit. Nam hos, si se postea crimine aliquo cõtaminauerint, nõ iam repetito Baptismo ablui, tum id in Ecclesia Catholica nulla ratione liceat, sed ante hoc tribunal, tamquam reos, sisti voluit: vt per sacerdotum sententiam, non semel, sed quoties ab admissis peccatis ad ipsum pœnitentes confugerent, possent liberari. Alius est præterea Baptismi, & alius Pœnitentiæ fructus: per Baptismum enim Christum induentes, noua prorsus in illo efficimur creatura, plenam & integram peccatorum omnium remissionem consequentes: ad quam tamen nouitatem, & integritatem per Sacramentum Pœnitentiæ sine magnis nostris fletibus & laboribus, diuina id exigente iustitia, peruenire nequaquam possumus, vt merito Pœnitentia laboriosus quidam Baptismus à sanctis Patribus dictus fuerit. Est autem hoc Sacramentum Pœnitentiæ lapsis post Baptismum ad salutem necessarium, vt nondum regeneratis ipse Baptismus.

1. Cor. 5. in fi. ca. multi 2. q. 1. c. gaudemus, de diu. c. verbum. de pęn. distinct. 2.

Gal. 3. in fi. 2. Cor. 5. in fin.

De partibus, & fructu huius Sacramenti. Caput III.

DOcet præterea sancta Synodus, Sacramenti Pœnitentiæ formam, in qua præcipuè ipsius vis sita est, in illis ministri verbis positam esse; ego te absoluo, &c. quibus quidem de Ecclesiæ sanctæ more preces quædam laudabiliter adiunguntur; ad ipsius tamen formæ essentiam nequaquā spectant, neque ad ipsius Sacramenti administrationem sunt necessariæ. Sūt autem quasi materia huius Sacramēti ipsius pœnitētis actus, nempè, Contritio, Confessio, & Satisfactio. Qui quatenus in pœnitente ad integritatem Sacramenti, ad plenamq., & perfectam peccatorum remissionem ex Dei institutione requirantur, hac ratione Pœnitentiæ partes dicuntur. Sanè verò res, & effectus huius Sacramenti, quantum ad eius vim, & efficaciam pertinet, reconciliatio est cum Deo, quam interdum in viris pijs, & cum deuotione hoc Sacramentum percipientibus, conscientiæ pax, ac serenitas cum vehementi spiritus consolatione consequi solet. Hæc de partibus, & effectu huius Sacramenti, sancta Synodus tradens simul eorum sententias damnat, qui pœnitentiæ partes incussos conscientiæ terrores, & fidem esse contendunt.

Conc. Flor. sub Eugen. Quarto. Sup. Sess. 6. de iustific. c. 14. & ss. c. 4. Cat car. 164. 6.

De Contritione. Cap. IV.

Sup. Sess. 6. de iustif. c. 5. & 14.

COntritio, quæ primum locū inter dictos pœnitentis actus habet, animi dolor, ac de-

tesla-

testatio est de peccato commisso, cũ proposito non peccandi de cetero. Fuit aũt quouis tpe ad impetrãdam veniam peccatorũ hic cõtritionis motus necessarius, & in homine post Baptismum lapso ita demum præparat ad remissionẽ peccatorum, si cum fiducia diuinæ misericordiæ, & voto præstãdi reliqua, cõiunctus sit, q̃ ad ritè suscipiẽdum hoc Sacramentum requiruntur. Declarat igitur sancta Synodus, hãc contritionẽ non solũ cessationẽ à peccato, et vitæ nouæ propositum, & inchoationem: sed veteris ẽt odium continere, iuxta illud; Proijcite à uobis omnes iniquitates vestras, in quib. præuaricati estis, & facite vobis cor nouum, & spiritum nouum. Et certè, qui illos sanctorum clamores cõsiderauerit: Tibi soli peccaui, & malũ coram te feci; Laboraui in gemitu meo, lauabo per singulas noctes lectum meũ: Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine animæ meæ, et alios huiusmodi generis; facile intelliget eos ex vehemẽti quodã anteactæ vitę odio & ingẽti peccatorũ detestatione manasse. Docet præterea, etsi Contritionem hanc aliquando charitate perfectam esse contingat, hominemq. Deo reconciliare, prius quàm hoc Sacramentum actu suscipiatur, ipsam nihilominus reconciliationem ipsi Contritione sine Sacramẽti voto, quod in illa includitur, non esse adscribendam. Illã verò Contritionem imperfectam quę attritio dicitur, quoniam, vel ex turpitudinis peccati cõsideratione,

Tho. Aqui. 4. sent. dis. 18. q. 2. art. 1. ca. 1. ĩ fi. c. pę. & c. 1. risor. qui pęn. dist. 3. Cat. car. 167. ca. 26.

Inf. can. 5.

Ezech. 18.

Psalm. 50. ca. & venit. de pęn. dis. 1. & cap. totam. de pę. dist. 3. Psal. 6. c. si quis. d. 50. Isa. 38. in Cãt. incip. Ego dixi.

vel ex gehennæ, & pœnarum metu cõiter cõcipitur; si voluntatem peccandi excludat, cũ spe veniæ; declarat non solum non facere hominem hypocritam, & magis peccatorem, verum etiã donum Dei esse, & Spiritus sãcti impulsum, nõ adhuc quidem inhabitantis, sed tantum mouentis, quo pœnitens adiutus viam sibi ad iustitiã parat. Et quamuis sine Sacramento Pœnitentiæ per se ad iustificationẽ perducere peccatorem nequeat, tamen eũ ad Dei gratiã in Sacramẽto Pœnitentiæ impetrãdã disponit. Hoc.n.timore vtiliter cõcussi Niniuitæ, ad Ionæ prædicationem plenã terroribus pœnitentiã egerunt, & misericordiã à Domino impetrarunt. Quamobrem falsò quidã calumniantur Catholicos scriptores, quasi tradiderint, Sacramentũ Pœnitentiæ, absque bono motu suscipientiũ, gratiã cõferre; quod nũquã Ecclesia Dei docuit, neque sẽsit. sed et falsò docẽt, Cõtritionẽ esse extortã, & coactã, nõ liberã, & voluntariam.

Ioan.3. Matt.21. Lucæ 12. c. quamobrem, de pœn.dist.1.

De Confessione. Cap. V.

EX institutione Sacramẽti Pœnitentiæ iã explicata, vniuersa Ecclesia semper intellexit, institutam ét esse à Domino integrã peccatorũ Confessionẽ, et omnib. post Baptismũ lapsis, iure diuino, necessariã existere: quia Dominus noster Iesus Christus à terris ascensurus ad cœlos, sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit, tãquam præsides, et iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quæ Christi fideles ceciderint: qui,

Lucæ 5. & 17. Iac.5. 1.Ioan.1. Inf.c.6. Ioan.20. Matt.16. c.verbum. de pœn.d.1. et c.adhuc. & c. inter hæc, lib.2. de pœn.d.2

pro

pro potestate clauium remissionis aut retentionis peccatorũ, sentẽtiam pronuncient. Constat enim, sacerdotes iudicium hoc, incognita causa, exercere non potuisse, neque æquitatem quidẽ illos in pœnis iniungendis seruare potuisse, si in genere dumtaxat, et nõ potius in specie, ac sigillatim sua ipsi peccata declarassent. Ex his colligitur, oportere à pœnitẽtibus oĩa peccata mortalia, quorum post diligentẽ sui discussionẽ conscientiã habẽt in confessione recenseri ẽt, si occultissima illa sint, & tantũ aduersus duo vltima Decalogi pcepta commissa, q̃ nõnunquam aĩum grauius sauciãt, et periculosiora sunt ijs, q̃ in manifesto admittũtur. Nã venialia quib. à gratia Dei nõ excludimur, & in q̃ frequentius labimur, quamquã rectè, & vtiliter, citraq. oẽm psumptionẽ in Cõfessione dicãtur q piorum hominũ vsus demonstrat, taceri tamen citra culpam, multisq. alijs remedijs expiari possunt. Verũ, cũ vniuersa mortalia peccata, etiam cogitationis, homines iræ filios, & Dei inimicos reddant; necessum est omnium ẽt veniam, cum aperta, & verecunda Cõfessione, à Deo quærere. Itaque dũ omnia, quæ memoriæ occurrũt, peccata Christi fideles confiteri student, proculdubio oĩa diuinæ misericordiæ agnoscenda exponãt; qui verò secus faciũt, et scienter aliqua retinẽt, nihil diuinæ bonitati per sacerdotem remittendũ proponũt. Si.n. erubescat ægrotus vulnus medico detegere; q ignorat, medicina non curat. Colligitur pre-

Iof.ca. 65. Deut.5. Exo.20.

Sup. Ses.6. de iust.c.2. ca. adhuc. & ca. de quotidianis. de pœn. dist.3. Eph.2.

ca. considerat, de pen. dis. 5. & ca. omnis vtr usque, d penit. & remis. c. aut facta, de pen. dist. 1. Cat. car. 170. 15. & 177. 22.

præterea, etiam eas circumstantias in Confessionē explicandas esse, quæ speciē peccati mutāt, quod sine illis peccata ipsa nec à pœnitentibus integrè exponātur, nec iudicibus innotescāt, & fieri nequeat, vt de grauitate criminū rectè censere possint, & pœnam quam oportet pro illis pœnitentibus imponere. Vnde alienum à ratione est, docere circumstantias has ab hominibus otiosis excogitatas fuisse; aut vnā tantùm circumstantiā confitendā esse, nempè peccasse in fratrem. Sed & impium est, Cōfessionē, q̄ hac rōne fieri pcipitur, impossibilē dicere, aut carnificinam illā conscientiarum appellare. Constāt. n. nihil aliud in Ecclesia à Pœnitētib. exigi, quā, ut postquā quisque diligentius se excusserit, & cōscientiæ suæ sinus omnes, & latebras explorauerit, ea peccata cōfiteatur, quibus se Dn̄m, & Deū suū mortaliter offendiße meminerit: reliqua autem peccata, quæ diligēter cogitanti non occurrunt in vniuersum, eadē confessione inclusa esse intelliguntur: pro quib. fideliter cum Propheta dicimus: Ab occultis meis

Psalm. 18.

mūda me Dn̄e, Ipsa verò huiusmodi Confessionis difficultas, ac peccata detegēdi verecūdia grauis quidem videri posset, nisi tot, tantisq. commodis & consolationib. leuaretur, quæ omnibus dignè ad hoc Sacramentum accedētib. per Absolutionem certissimè cōferuntur. Ceterùm, quò ad modum confitendi secreto apud solum Sacerdotem, etsi Christus non vetuerit, quin aliquis in vin-

dictam

dictam suorum scelerum, & sui humiliationem, cum ob aliorum exemplũ, tum ob Ecclesiæ offensæ ædificationem, delicta sua publicè cõfiteri possit: non est tamen hoc diuino præcepto mãdatum, nec satis consultè humana aliqua lege præciperetur, vt delicta, præsertim secreta, publica essent confessione aperienda. Vnde cum à sanctissimis, & antiquissimis Patrib. magno, vnanimiq. consensu secreta Confessio sacramentalis, qua, ab initio, Ecclesia sancta vsa est, & modo etiã vtitur, fuerit semper commendata, manifestè refellitur inanis eorũ calumnia, qui eam à diuino mandato alienam, & inuentum humanũ esse, atque à Patribus in Concilio Lateranensi congregatis initium habuisse docere nõ verentur. Neque.n. per Lateranense Concilium Ecclesia statuit, vt Christi fideles confiterentur; quod iure diuino necessarium, & institutum esse intellexerat, sed vt præceptum Confessionis saltem semel in anno, ab omnibus, & singulis, cum ad annos discretionis peruenissent, impleretur. Vnde iam in vniuersa Ecclesia cum ingenti animarũ fidelium fructu, obseruatur mos ille salutaris confitendi sacro illo, et maximè acceptabili tp̃e Quadragesimæ: quem morem hæc S. Synodus maximè probat, & amplectitur, tamquam pium, & meritò retinẽdum.

Conc. Cabil. ca. 8. & 33.
Cle. 1. 1. ep. 1. ad Iac.

Inf. can. 8. & c. 4.
Conc. Lat. sub Innoc. III. c. 21. c. omnis vtriusque. de pœn. & remis.

De ministro huius Sacramenti, & Absolutione. Cap. VI.

Circa ministrum autem huius Sacramenti, decla-

Inf. cap. 10.

declarat S. Synodus, falsas esse, & à veritate Euãgelij penitus alienas doctrinas oẽs quę ad alios quosuis hoĩes ꝑter Epos, & sacerdotes, clauium ministeriũ perniciosè extẽdunt: putãtes verba illa Domini: Quęcũque alligaueritis super terrã, erunt alligata, & in cęlo; & quæcumque solueritis super terrã, erũt soluta & in cælo: &, Quorũ, remiseritis peccata, remittũtur eis: & quorum retinueritis, retẽta sũt: ad oẽs Christi fideles indifferẽter, et ꝓmiscuè, cõtra institutionẽ huius Sacramẽti, ita fuisse dicta, vt quiuis potestatẽ hẽat remittẽdi peccata: publica quidẽ per correptionẽ, si correptus acquieuerit; secreta verò per spõtaneã Cõfessionẽ, cuicumque factã. Docet quoque, ẽt sacerdotes, q peccato mortali tenentur, per virtutẽ Spiritus sancti in ordinatione collatã, tamq̃ Christi ministros functionẽ remittẽdi peccata exercere, eosq. prauè sentire, q in malis sacerdotib. hanc potestatẽ nõ esse cõtendũt. Quãuis aũt Absolutio sacerdotis alieni beneficij sit dispẽsatio, tñ non est solũ nudũ ministeriũ, vel annunciandi Euãgeliũ, vel declarãdi remissa esse peccata: sed ad instar actus iudicialis, quo ab ipso, velut à iudice sententia pronũciatur: atque ideo nõ dẽt pęnitẽs adeò sibi de sua ipsius fide blãdiri, vt, ẽt si nulla illi adsit cõtritio, aut sacerdoti animus seriò agendi, & verè absoluendi desit, putet tñ se ꝑꝑ suam solam fidem, verè, & coram Deo esse absolutum: nec.n. fides sine Pęnitentia remissionẽ vlla peccatorum prę-

Matt. 16. Ioan. 20. Sup. Sess. 7. de sacr. c. 10.

c. secũdum ecclesię. 10 d. & ca. nõ nocet. 1. q. 1.

Inf. can. 9.

præstaret; nec is esset nisi salutis suæ neglige̅tissimus, qui sacerdotem loco se absoluentem cognosceret, & no̅ aliu̅ seriò agente̅, sedulò requireret.

De casuum reseruatione. Cap. VII.

QVoniam igitur natura, & ratio iudicij illud exposcit, vt s̄n̄ia in subditos duntaxat feratur; persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, & verissimum esse Synodus hæc confirmat, nullius momenti absolutionem ea̅ esse debere, quam Sacerdos in eum profert, in que̅ ordinariam, aut subdelegatam non habet iurisdictionem. Magnoperè verò ad Christiani populi disciplinam pertinere sanctissimis Patribus nostris visum est, vt atrociora quæda̅, & grauiora crimina non à quibusuis, sed à summis duntaxat sacerdotib. absoluerentur. Vnde meritò Po̅tifices Maximi pro suprema potestate sibi in Ecclesia vniuersa tradita, causas aliquas criminum grauiores suo potueru̅t peculiari iudicio reseruare. Neque dubitandu̅ est, quando omnia, quæ à Deo sunt, ordinata su̅t, quin hoc idem Epis omnibus in sua cuique Diœcesi, in ædificatione̅ tamen, no̅ in destructione̅, liceat pro illis in subditos tradita supra reliquos inferiores Sacerdotes auctoritate, præsertim quò ad illa, quibus excommunicationis censura annexa est. Hanc autem delictoru̅ reseruationem, consonum est diuinæ auctoritati, non tantum in externa politia, sed e̅t coram Deo vim habere. Verũtamen piè admodum, ne hac ipsa occasione aliquis pereat,

ca. oı̄s nisi quis. de pę. & remis. c. si Episcopus. de pę. in 6.

c. si qs suadente. 17. q. 4. c. ita quorunda̅. de iud. ca. conquesti. de sent. excom. c. qcu̅ que. eo. tit. in 6. & c. 1. eod. tit. in Cle. & c. si dominici. de pęn. & rem. ĩ ext. con. cu̅ si. Ro. 23. cap. felicis. de pœn. & remiss. in 6. & ca. si episco. de pę. & remis. in 6.

reat, in eadem Ecclesia Dei custoditum semper fuit, vt nulla sit reseruatio in articulo mortis: atque ideò oēs sacerdotes quoslibet pęnitentes à quibusuis peccatis, & censuris absoluere poßunt, extra quem articulum sacerdotes, cum nihil poßint in casibus reseruatis, id vnum pœnitentibus persuadere nitantur, vt ad Superiores, & legitimos iudices pro beneficio absolutionis accedant.

d. ca. felicis de pęn. in 6 ca. pastoralis. de offic. ordi. Clem. cupientes, de pęnis, c. inter cūctas. 5.

De Satisfactionis necessitate, & fructu.

Caput VIII.

De pę dis. 3. circa pri.

*D*Emum quò ad Satisfactionem, quæ ex omnib. Pęnitentiæ partibus: quemadmodum à Patribus nostris Christiano populo fuit perpetuo tempore commendata, ita vna maximè nostra ætate, summo pietatis prætextu, impugnatur ab ijs, qui speciem pietatis habent, virtutem aūt eius abnegarūt, & sancta Synodus declarat, falsum omninò esse, & à verbo Dei alienū, culpam à Domino numquā remitti, quin vniuersa etiam pœna condonetur: perspicua enim, & illustria in sacris litteris exempla reperiuntur, quib. præter diuinam traditionem, hic error quā manifestissimè reuincitur. Sanè & diuinæ iustitiæ ratio exigere videtur, vt aliter ab eo in gratia recipiantur, qui ante Baptismum per ignorantiam deliquerint: aliter verò, qui semel à peccati, & Dæmonis seruitute liberati, & accepto Spiritus sancti dono, scienter, templum Dei violare, & Spiritum sanctum contristare nō formidauerint. Et*

Inf. ca. 12. Gen. 3. 2. Reg 12. Num. 2. & 20. 1. Cor. 3. Eph. 4.

diui-

diuinam clemētiā decet, ne ita nobis absque vlla satisfactione peccata dimittantur, vt, occasione accepta, peccata leuiora putātes, velut iniurij, & cōtumeliosi Spirituisancto, in grauiora labamur, thesaurizātes nobis iram in die iræ. Proculdubio enim magnoperè à peccato reuocat, & quasi freno quodam coercent hæ satisfactoriæ pęnæ, cautioresq., & vigilantiores in futurum pænitentes efficiunt, medentur quoque peccatorum reliquijs, & vitiosos habitus, malè viuendo comparatos, cōtrarijs virtutum actionib. tollunt. Neque verò securior vlla via in Ecclesia Dei nunquam existimata fuit ad amouendam imminentem à Domino pęnā, quā vt hæc pęnitentiæ opera homines cum vero animi dolore frequentent. Accedit ad hæc quòd, dum satisfaciendo patimur pro peccatis, Christo Iesu, qui pro peccatis nostris satisfecit, ex quo omnis nostra sufficientia est, conformes efficimur, certissimam quoque inde arrham habētes, quòd si compatimur, & conglorificabimur. Neque verò ita nostra est satisfactio hæc, quā pro peccatis nostris exsoluimus, vt non sit per Christum Iesum: nam qui ex nobis, tamquam ex nobis, nihil possumus; eo cooperante, qui nos confortat, omnia possumus: ita non habet homo, vnde glorietur; sed omnis gloriatio nostra in Christo est, in quo viuimus, in quo meremur, in quo satisfacimus: facientes fructus dignos pœnitentiæ, qui ex illo vim habent: ab illo

Rom. 2. & Iac. 5. Ezec. 33. Ionæ 3. Ier. 3. 18. & 25. Isa. 20. Ezec. 17. Matt. 14. 11. & 12. cum sim. Eph. 3. Act. 3. Rom. 5. 1. Ioan 2. in princ. 2. Cor. 3. Rom. 8.

2. Cor. 13. Philip. 4. 1. Cor. 1. in fin. 2. Cor. 10. in fin. Gal 6. Act. 17. Matt. 3. & 4. Luc. 3. 4. & 27.

ea.tempora, cũ multis. Sess. 25. q. 7. c. de pœn. de consecr. dist. 3. Conc. Cartha. 3. c. 75. Conc. Cab. ca. 34. & 38. Con. Aph. c. 9. Conc. Laodic. ca. 2. Matt. 16. & Io. 20. Sup. c. 1. in fi. & inf. can. 3. & vlt. de pœn.

offeruntur Patri: & per illum acceptantur à Patre. Debent ergò sacerdotes Domini, quantum spiritus, & prudentia suggesserit, pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate salutares, & conuenientes satisfactiones iniungere: ne, si fortè peccatis conniueant, & indulgentius cum pœnitentibus agant, leuissima quædam opera pro grauissimis delictis iniungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habeant autem præ oculis, vt satisfactio, quam imponunt, non sit tantùm ad nouæ vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam, & castigationem. Nam claues sacerdotibus non ad soluendum dumtaxat, sed & ad ligandum concessas, etiam antiqui Patres, & credunt, & docent; nec propterea existimarunt, Sacramentum Pœnitentiæ esse forum iræ, vel pœnarum, & sicut nemo vmquam Catholicus sensit ex huiusmodi nostris satisfactionibus vim meriti, & satisfactionis Domini nostri Iesu Christi, vel obscurari, vel aliqua ex parte imminui: quod dum Nouatores intelligere nolunt, ita optimam Pœnitentiam nouam vitam esse docent, vt omnem satisfactionis vim, & vsum tollant.

De operibus satisfactionis. Cap. IX.

D*Ocet præterea, tantam esse diuinæ munificentiæ largitatẽ, vt non solum pœnis, sponte à nobis pro vindicando peccato susceptis, aut*

sacer-

sacerdotis arbitrio pro mensura delicti impositis: sed etiam, (quod maximũ amoris argumentum est) temporalibus flagellis à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis, apud Deum Patrem per Christum Iesum satisfacere valeamus. c. sunt plures in fi. de pen. dist. 3. Act. 14. in fin. Rom. 5.

Doctrina de Sacramento extremæ Vnctionis.

VIsum est autem sanctæ Synodo, præcedenti doctrinæ de Pœnitentia adiungere ea, quæ sequuntur de Sacramento extremæ Vnctionis: quod non modo Pœnitentiæ, sed totius Christianæ vitæ, quæ perpetua Pœnitentia esse debet consumatiuum existimatum est à Patribus. Primũ itaque circa illius institutionem declarat, & docet, quod clementissimus Redemptor noster, qui seruis suis quouis tempore voluit de salutaribus remedijs aduersus omnia omniũ hostium tela esse prospectum, quemadmodum auxilia maxima in Sacramentis alijs præparauit, quibus Christiani conseruare se integros dum viuerent, ab omni grauiore spiritus incommodo possint; ita extremæ Vnctionis Sacramento finem vitæ, tamquam firmissimo quodam præsidio muniuit. Nam etsi aduersarius noster occasiones per omnem vitam quærat, & captet, vt deuorare animas nostras quoquo modo possit; nullum tamen tempus est, quo vehementius ille omnes suæ versutiæ neruos Inf. can. 1. de sac. ext. vnct. 1. Pet. 5. cap. nulli dub. 3. q. 1. c. visis. 16. q. 2. c. sciendum cum seq. 26. q. 4. c. nec mi-

rum. 26. q. 5. in med. cap. sunt plur. m. 6. q. 1. Gen. 3. & inf. c. 2. in fin.

nos intendat ad perdendos nos penitus, & a fiducia etiam, si possit diuinæ misericordiæ deturbandos, quam cum impedere nobis exitum vitæ perspicit.

De institutioni Sacramenti extremæ Vnctionis. Cap. I.

Matt. 6. Iac. 5 cap. Presbyter. 95. dist. c. 1. §. 1. de sacr. Vnct. Cōc. Cab. 48. Innoc I. epist. 1. c. 8.

INstituta est autem sacra hæc vnctio infirmorum, tamquam verè, & propriè Sacramentum noui Testamenti, à Christo Domino nostro, apud Marcum quidem insinuatum; per Iacobum autem Apostolum, ac Domini fratrem, fidelibus commendatum, ac promulgatum. Infirmatur (inquit) quis in vobis, inducat Presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum, vngentes eum oleo, in nomine Domini, & oratio fidei saluabit infirmum, & alleuiabit eum Dominus: & si in peccatis sit, dimittentur ei. Quibus verbis, vt ex Apostolica traditione per manus accepta, Ecclesia didicit, docet materiam formam, proprium ministrum, & effectum huius salutaris Sacramenti, intellexit enim Ecclesia, materiam esse oleum, ab Episcopo benedictum. Nam Vnctio aptissimè Spiritus sancti gratiam, qua inuisibiliter anima ægrotantis inungitur, repræsentat; formam deinde esse illa uerba, Per istam vnctionem, &c.

De effectu huius Sacramenti. Cap. II.

RES porrò, & effectus huius Sacramēti, illis verbis explicatur; Et oratio fidei saluabit infir-

infirmum, & alleuabit eum Dominus: & si in peccatis sit, dimittentur ei: res etenim hæc gratia est Spiritus sancti: cuius Vnctio delicta, si quæ sint adhuc expianda, ac peccati reliquias abstergit; & ægroti animam alleuiat, & confirmat, magnam in eo diuinæ misericordiæ fiduciam excitando, qua infirmus sublevatus, & morbi incommoda, ac labores leuius fert: & tentationibus dæmonis, calcaneo insidiantis, facilius resistit, & sanitatem corporis interdum, vbi saluti animæ expedierit, consequitur.

Iac. 5. Inf. can. 2. de sacr. Extre. Vnct.

Gen. 3.

De ministro huius Sacramenti, & tempore quo dari debeat. Cap. III.

IAm verò, quod attinet ad præscriptionem eorum, qui & suscipere, & ministrare hoc Sacramentum debent, haud obscurè fuit illud et in verbis prædictis traditũ; nam & ostenditur illic, proprios huius Sacramenti ministros esse Ecclesiæ Presbyteros, quo nomine, eo loco, non ætate seniores, aut primores in populo intelligendi veniunt, sed aut Episcopi, aut sacerdotes, ab ipsis ritè ordinati, per impositionem manuum Presbyterij. Declaratur etiam, esse hanc Unctionem infirmis adhibendam, illis verò præsertim, qui tam periculosè decumbunt, vt in exitu vitæ constituti videantur: vnde & Sacramentum exeuntium nuncupatur. Quod si infirmi post susceptam hanc Vnctionem conualuerint,

c. illud superfluum. 95 dist. & infra. vlt.

1. Tim. 4.

 rint,

rint, iterum huius Sacramēti subsidio iuuari poterunt; cum in aliud simile vitæ discrimen inciderint. Quare nulla ratione audiendi sunt, qui
Iacob.5. cōtra tam apertam, & dilucidā Apostoli Iacobi sententiam docent, hāc Vnctionē, vel figmentum esse humanū, vel ritum à Patribus acceptū, nec mandatū Dei, nec promissionē gratiæ habentem, & qui illā iam cessasse asserunt quasi ad gratiam curationū dumtaxat in primitiua Ecclesia referenda esset, & qui dicūt, ritum, & vsum, quem S.R.E in huius Sacramenti administrationē obInf. can.3. de sacram. Extr. Vnct. seruat, Iacobi Apostoli sententiæ repugnare, atque ideò in aliū cōmutandū esse, & denique qui hāc extremā Vnctionem à fidelibus sine peccato cōtemni posse affirmāt: hæc enim omnia manifestissimè pugnant cum perspicuis tanti Apostoli
c.non licet 20. dis.2.c. in fi.de sū. Trin.& ca. fi.de fo. cō pet. verbis. Nec profectò Ecclesia Romana aliarum omnium mater, & magistra, aliud in hac administranda Vnctione, quantum ad ea, quæ huius Sacramenti substantiā perficiunt, obseruat, quam
Sup.Sess.7. cano.1. de bapt. quod Beatus Iacobus præscripsit. Nec verò tan-
c. presbyteros.95.dis. ti Sacramenti contemptus absque ingenti scelere, & ipsius Spiritussancti iniuria esse posset.

ca.1.§.1.de sacr. Vnct. Iacob.5. Hæc sunt, quæ de Pœnitētiæ, & extremæ Vnctionis Sacramētis hæc sancta œcumenica Synodus ꝓfitetur, & docet, atq; omnib. Christi fidelibus credēda, et tenēda ꝓponit. Sequentes aūt Canones inuiolabiliter seruādos esse tradit, & asserētes cōtrariū ꝑpetuo dānat, & anathematizat.

De Sanctissimo Pœnitentiæ Sacramento.

CANON I.

SI quis dixerit, in Catholica Ecclesia Pœnitiam non esse verè, & propriè Sacramentum pro fidelibus, quoties Post Baptismum in peccata labuntur, ipsi Deo reconciliandis: à Christo Dominum nostro institutum; anathema sit. Sup. ca. 1. & pen. c. 2. in fin. de sã. Trinit. Ioan. 20. Matt. 6. Lucæ 18. Cõc. Cab. c. 2.

CANON II.

Si quis sacramenta confundens, ipsum Baptismum Pœnitentiæ Sacramentum esse dixerit, quasi hæc duo Sacramenta distincta non sint, atque ideò Pœnitentiam non rectè secundam post naufragium tabulam appellari; anathema sit. Sup. c. 2. ca. 2. post naufragium de pen. dist. 1. Sup. Ses. 6. c. 14. de iustific.

CANON III.

Si quis dixerit, verba illa Domini Saluatoris: Accipite Spiritumsanctum: quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt: non esse intelligenda de potestate remittendi, & retinendi peccata in Sacramento Pęnitentiæ, sicut Ecclesia Catholica ab initio semper intellexit, detorserit autem contra institutionem huius Sacramenti ad auctoritatem prędicandi Euangelium; anathema sit. Ioan. 20. Matt. 16. Sup. c. 2. & Sess. 6. de iust. cap. 14. cap. audiuimus cũ seq. 24. q. 1. ca. vt constitueretur dist. 50.

CANON IV.

Si quis negauerit ad integram, & perfectam Sup. ca. 3. de pæn.

peccatorum remissionem requiri tres actus in pœnitente, quasi materiam Sacramenti Pœnitentiæ, videlicet, Contritionem, Confessionem, & Satisfactionem, quæ tres pœnitentiæ partes dicuntur: aut dixerit, duas tantum esse Pœnitentiæ partes, terrores scilicet incussos conscientiæ, agnito peccato, & fidem conceptam ex Euangelio, vel absolutione, qua credit quis sibi per Christum remissa peccata; anathema sit.

CANON V.

Sup.c.4.de pœn.

Si quis dixerit, eam Contritionem, quæ paratur per discussionem, collectionem, & detestationem peccatorum, qua quis recogitat annos suos in amaritudine animæ suæ, ponderando peccatorum suorum grauitatem, multitudinem, fœditatem, amissionem æternæ beatitudinis, & æternæ damnationis incursum, cum proposito melioris vitæ, non esse verum, & vtilem dolorem, nec præparare ad gratiam, sed facere hominem hypocritam, & magis peccatorem; demum illum esse dolorem coactum, & non liberum, ac voluntarium; anathema sit.

CANON VI.

Isa.38. Sup.cap.5. de pœn. Clem.1.in Epist.1.ad Iac. Conc. Cabil.c.8. & 34.

Si quis negauerit, Confessionem Sacramentalem, vel institutam, vel ad salutem necessariam esse iure diuino; aut dixerit, modum secretè confitendi soli sacerdoti quem Ecclesia Catholica ab initio semper obseruauit, & obseruat, alienum esse ab institutione, & mandato Christi,

sti, & inuentum esse humanum; anathema sit.

CANON VII.

Si quis dixerit, in Sacramento Pœnitentię ad remissionem peccatorum necessarium non esse iure diuino cōfiteri omnia, & singula peccata mortalia, quorum memoria cum debita, & diligenti pręmeditatione habeatur, etiam occulta, & quę sunt contra duo vltima Decalogi pręcepta, & circumstantias, quæ peccati speciem mutant, sed eam confessionem tantum esse vtilem ad erudiendum, & consolandum pœnitentem, & olim obseruatam fuisse tantum ad satisfactionem canonicam imponendā: aut dixerit, eos, qui omnia peccata confiteri student, nihil relinquere velle diuinę misericordię ignoscendū; aut demum non licere confiteri peccata venialia; anathema sit.

Sup. c. 5.

Deut. 5.

CANON VIII.

Si quis dixerit, Confessionem omnium peccatorum, qualem Ecclesia seruat, esse impossibilem, & traditionem humanā, à pijs abolendam, aut ad eā nō teneri omnes, & singulos vtriusque sexus Christi fideles iuxta magni Concilij Lateranensis constitutionem, semel in anno; & ob id suadendum esse Christi fidelibus, vt non confiteantur tempore Quadragesimę; anathema sit.

Sup. cap. 5. & Sess. 13. can. 9. de Sacram. Euchar. Conc. Lat. sub Innoc. III. ca. 21. & c. omnis vtriusque, de pę. & remiss.

CANON IX.

Si quis dixerit, Absolutionem sacramētalem Sacerdotis non esse actum iudicialem; sed nudum ministerium pronunciandi, et declarandi remissa esse

Sup. ca. 6. in fin. de iust. & c. 4. in princ.

esse peccata cõfitenti, modò tantum credat se esse absolutũ, aut sacerdos nõ serio, sed ioco absoluat: aut dixerit non requiri confessionem pœnitentis, vt sacerdos eum absoluere possit; anathema sit.

CANON X.

Sup. ca. 1. & c. 6. de pœn.

Si quis dixerit, sacerdotes, qui in peccato mortali sunt, potestatem ligandi, & soluendi non habere; aut non solos sacerdotes esse ministros absolutionis, sed omnibus, & singulis Christi fidelibus esse dictum: Quæcumque ligaueritis super terram, erunt ligata, & in cælo, & quæcumque solueritis super terram, erunt soluta, & in cælo; & quorum remiseritis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt: quorum verborum virtute, quilibet absoluere possit peccata, publica quidem per correptionem dumtaxat, si correptus acquieuerit; secreta verò per spontaneam confessionem; anathema sit.

Matt. 16. Ioan. 20.

CANON XI.

Sup. c. 7. c. G Episcopus, de pœ. in 6. c. de cetero, & c. à monialib. de sent. excom. cum simil.

Si quis dixerit, Episcopos non habere ius reseruandi sibi casus, nisi quo ad externam politiam; atque ideò casuum reseruationem non prohibere, quo minus sacerdos à reseruatis verè absoluat; anathema sit.

CANON XII.

Sup. c. 8. de pœn.

Si quis dixerit, totam pœnam simul cum culpa remitti semper à Deo, satisfactionemq. pœnitentium non esse aliam, quam fidem, qua apprehendunt Christum pro eis satisfecisse; anathema sit.

CA-

CANON XIII.

Si quis dixerit, pro peccatis, quo ad pœnam temporalem minimè Deo per Christi merita satisfieri pœnis ab eo inflictis, & patienter toleratis, vel à sacerdote iniunctis, sed neque spontè susceptis, vt ieiunijs, orationibus, eleemosynis, vel alijs etiam pietatis operibus, atque ideò optimam pœnitentiam esse tantum nouam vitam; anathema sit. Sup.cap.8. & 9.

CANON XIV.

Si quis dixerit, satisfactiones, quibus pœnitentes per Christum Iesum peccata redimunt, non esse cultus Dei, sed traditiones hominum, doctrinam de gratia, & verum Dei cultum, atque ipsum beneficium mortis Christi obscurantes; anathema sit. Sup.c.8.

CANON XV.

Si quis dixerit, Claues Ecclesiæ esse datas tantum ad soluendum, non etiam ad ligandum, & propterea Sacerdotes, dum imponunt pœnas confitentibus, agere contra finem Clauium, & contra institutionem Christi, & fictionem esse, quòd virtute Clauium sublata pœna æterna, pœna temporalis plerumque exsoluenda remaneat; anathema sit. Sup.cap.1. & c.8. in fi. de pæn. Sup. Sess.6. cano.30. de iust.

De Sacramento extremè Vnctionis.

CANON I.

Si quis dixerit, extremam Vnctionem non esse verè, & propriè Sacramentum à Christo Domino Sup. de hoc sacramēto, in princ. & c.2.

nostro

Matt.6. Iac.5. Innoc. Pa. epist. ad decentium episc. Eugub. c.8

nostro institutum, & à beato Iacobo Apostolo promulgatũ, sed ritum tantum acceptum à Patribus, aut figmentum humanum; anathema sit.

CANON II.

Sup. c.2 de hoc sac. ca. presbyt. 95 dist.

Si quis dixerit, sacram infirmorum Vnctionem non conferre gratiam, nec remittere peccata, nec alleuiare infirmos: sed iã cessasse, quasi olim tantum fuerit gratia curationum; anathema sit.

CANON III.

Sup. c. vlt. Conc. Gab. cap. 48 ca 5. supra can. 1.

Si quis dixerit, extremæ Vnctionis ritum, & vsum, quem obseruat S. Romana Ecclesia, repugnare sententiæ beati Iacobi Apostoli: ideoque eum mutandum, possq. à Christianis absque peccato contemni; anathema sit.

CANON IV.

Si quis dixerit, Presbyteros Ecclesiæ, quos Beatus Iacobus adducendos esse ad infirmos inungendum hortatur, non esse sacerdotes ab Episcopo ordinatos, sed ætate seniores in quauis communitate: ob idq. proprium extremæ Vnctionis ministrum non esse solum sacerdotem; anathema sit.

Decretum de reformatione Procemium.

Sup. Ses. 6. de ref. c. 3. cap. qualiter, & quãdo. il 2. de accus.

CVm propriè Episcoporum munus sit, subditorũ omnium vitia redarguere, hoc illis præcipuè cauendũ erit, ne Clerici præsertim ad animarum curã constituti, criminosi sint, neve in honestam vitam, ipsis conniuentibus, ducant. nam

si eos

si eos prauis, & corruptis moribus esse pmittant, quo pacto laicos de ipsoru vitijs redarguent; qui vno ab eis sermone conuinci possent, quod Clericos psis, patiantur esse deteriores: qua et libertate laicos corripere poterut sacerdotes; cum tacitè sibi ipsi respondeant, eadē se admisisse, quę corripiunt. Monebūt propterea Epi suos Clericos in quocumque Ordine fuerint, vt cōuersatione, sermone, & sciētia cōmisso sibi Dei populo præeant: memores eius, quod scriptum est: Sancti estote, quia & ego sanctus sum. Et iuxta Apostoli vocē: Nemini dent vllā offensionē, vt non vituperetur ministerium eorum: sed in omnibus exhibeant se, sicut ministros Dei, ne illud Prophetæ dictum impleatur in eis; Sacerdotes dei contaminat sancta, & reprobat legē. Vt aut ipsi Episcopi id liberius exequi, ac quoquā prætextu desuper impediri nequeant; eadem sacrosancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus pręsidentib. in ea eisdem Apostolicę Sedis Legato, et Nuncijs hos qui sequuntur, Canones statuendos, & decernendos duxit.

1. Cor. 9. ca. quid aut. 8. q. 1. c. vlt. 25. d. 5 vna tantum. 26 dist. c. sicut ijs §. necesse. 47. dist. ca. in sacerdotibus. 61. dist. Leu. 11. 19 & 20. 1. Pet. 1. & ca. proposuisti. 82. dist. 2. Cor. 6. in princ.

Sophon. Ezec. 22.

Caput I.

CVm honestius, ac tutius sit subiecto, debitā Pręposititis obedientiam impendēdo, in inferiori ministerio deseruire, quam cum Prępositorum scādalo graduum altiorum appetere dignitatē, ei, cui ascēsus ad sacros Ordines à suo Pręlato, ex quacumque causa, etiā ob occultum crimē quomodolibet et extraiudicialiter, fuerit inter-

c. ad aures. ext de tēp. ord.

terdictus; aut qui à suis Ordinib. seu gradib. vel dignitatib. Ecclesiasticis fuerit suspensus; nulla cõtra ipsius Prælati volũtatẽ cõcessa licẽtia de se ꝓmoueri faciẽdo, aut ad priores Ordines, grad⁹, et dignitates, siue honores restitutio suffragetur.

Caput II.

Inf. c. 8. Sup. Sess. 6. c. 5. de ref.

ET quoniã nonnulli Episcopi Ecclesiarũ, quæ in partib. infideliũ consistunt, clero carentes & populo Christiano, cum ferè vagabundi sint, & permanentem sedem nõ habeãt, non quæ Iesu Christi, sed alienas oues, inscio proprio Pastore, quærentes, dum per hanc S. Synodum se Pontificalia officia in alterius diœcesi, nisi de loci Ordinarij expressa licentia, & in personas eidẽ Ordinario subiectas tantũ, exercere prohibitos uidẽt, in legis fraudẽ, & contemptũ, quasi Episcopalem cathedrã in loco nullius Diœcesis sua temeritate eligunt, & quoscumque ad se venientes, ẽt si suorũ Episcoporum, seu Prælatorũ litteras commendatitias non habeant, clericali charactere insignire, & ad sacros etiã Presbyteratus Ordines promouere præsumunt: quo plerumque fit, vt minus idonei, & rudes, ac ignari, & qui à suo Episcopo tamquam inhabiles, & indigni reiecti fuerunt, ordinati, nec diuina officia peragere, nec Ecclesiastica Sacramẽta rectè valeãt ministrare: Nemo Episcoporũ, qui titulares vocãtur, ẽt si in loco nullius diœcesis, ẽt exempto, aut aliquo monasterio cuiusuis Ordinis sederint, aut morã traxerint,

rint, vigore cuiusuis priuilegijs, sibi de promouendo quoscumque ad se venientes pro tempore concessi, alterius subditum, etiam prætextu familiaritatis continuæ cõmensalitatis suæ, absque sui proprij Prælati expresso consensu, aut litteris dimissorijs ad aliquos sacros, aut minores Ordines, vel primam Tonsuram promouere, seu ordinare valeat. Contrafaciens ab exercitio Pontificalium per annum, taliter verò promoti ab executione Ordinum sic susceptorum donec suo Prælato visum fuerit, ipso iure siut suspensi.

Cõc. Nicæ. c. 7. Conc. Aur. 3. ca. 3. Conc. Magun. ca. 14. cap. 1. 21. q. 2. 9. q. 2. per tot. c. 1. cũ seq. de tẽp. ord. in 6. & inf. Ses. 23. de ref. ca. 3. 8. & 10. can. Apost. 36.

Caput III.

EPiscopus quoscumque suos Clericos, præsertim in sacris constitutos, absque suo præcedenti examine, & commendatitijs litteris, quacumque auctoritate promotos, licet tamquam habiles ab eo, à quo ordinati sunt, probatos, quos tamen ad diuina officia celebranda, seu ecclesiastica Sacramenta ministranda minus idoneos, & capaces repererit, à susceptorum Ordinum exercitio ad tempus, de quo ei videbitur, suspendere, & illis, ne in altari, aut aliquo Ordine ministrent, interdicere possit.

Sup. c. pxi. & inf. Sess. 23. de ref. c. 8.

Caput IV.

Sup. c. 1. & Ses. 6. de re for. ca. 3. c. irrefragabili. in princ. de off. ord. c. qualiter. & quando. il 2. de acc.

OMnes Ecclesiarũ Prælati, qui ad corrigendum subditorum excessus diligenter intendere debent, & à quibus nullus Clericus per huius

ius S. Synodi statuta cuiusuis priuilegij prætextu, tutus cẽseatur, quo minus iuxta Canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi possit; si in Ecclesijs suis resederint, quoscũque sæculares Clericos, qualitercumque exemptos, qui aliàs suæ iurisdictionis subessent de eorũ excessib. criminib. & delictis, quoties, & qñ opus fuerit, et extra visitationẽ, tamquã ad hoc Apostolicæ Sedis delegati, corrigẽdi, & castigãdi facultatẽ habeãt: quibuscumque exemptionib. declarationib. consuetudinib. sententijs, iuramẽtis, concordijs, quæ tantũ suos obligent auctores, ipsis Clericis, ac eorũ cõsanguineis, Capellanis, familiarib. procuratoribus, & alijs quibuslibet ipsorũ exemptorum cõtemplatione, & intuitu minimè suffragãtibus.

Sup. Sess. 6. c. 4. & infr. Sess. 25. c. 6 & 9. de ref.

Inf. Sess. 24. de ref. c. 5.

Caput V.

c. 1. & c. vlt. de off. de leg.

IN super cum nonnulli, qui sub prætextu, quod super bonis, & reb. ac iuribus suis diuersæ eis iniuriæ, ac molestiæ inferãtur, certos iudices per litteras conseruatorias deputari obtinent, qui illos à molestijs & iniurijs huiusmodi tueantur, ac defendãt, & in possessione seu quasi bonorũ, rerũ, ac iurium suorũ manuteneãt, & conseruẽt, neque super illis eos molestari permittant: eiusmodi litteras in plerisque cõtra cõcedentis mentem in reprobũ sensum detorqueãt; iccirco nemini omninò cuiuscumque dignitatis, & cõditionis sit, et si Capitulũ fuerit, Cõseruatoriæ litteræ cũ quibuscumque clausulis, aut decretis, quorumcunque iudi-

cum

cũ deputatione, quocũque ẽt alio prætextu, aut colore cõceßæ, suffragẽtur ad hoc, ut corã suo Ẽpo, siue alio Superiore ordinario in criminalib⁹ et mixtis causis accusari, & coueniri, ac cõtra eũ ĩquiri, & procedi nõ poßit: aut quo minus, si qua iura ei excessione cõpetierint, sup illis liberè ualeat apud iudicẽ ordinariũ coueniri. In ciuilib. ẽt causis, si ipse actor extiterit, aliquẽ ei apud suos Cõseruatores iudices in iudiciũ trahere minimè liceat. Qđ si in his causis, in qb. ipse reus fuerit cõtigerit, vt electus ab eo Cõseruator ab actore suspectus esse dicatur, aut si qua ĩter ipsos iudices, Cõseruatorẽ, et Ordinariũ, cõtrouersia sup cõpetẽtia iurisdictionis orta fuerit; nequaquã in eã pcedatur, donec p arbitros in forma iuris electos sup, suspicione, aut iurisdictionis cõpetẽtia, fuerit iudicatũ. Familiarib. uerò eius, q hmõi litterijs cõseruatorijs tueri se solẽt, nihil illę prosint, pterq̃ duob. dũtaxat, si tñ illi proprijs ei⁹ sũptib. uixerint. Nemo ẽt similiũ litterarũ beneficio vltra quinquẽniũ gaudere poßit. Nõ liceat quoq; Cõseruatorib. iudicib. vllũ habere tribunal erectũ. In causis verò mercedũ, aut miserabiliũ psonarũ, hui⁹ S. Synodi sup hoc decretũ in suo robore pmaneat. Vniuersitates aut generales ac Collegia Doctorũ, seu Scholarium, et regularia loca, necnõ hospitalia actu hospitalitatẽ seruantia ac Vniuersitatum, Collegiorũ, locorũ, & hospitaliũ hmõi psonæ in psenti Canone minimè cõprehẽsæ, sed exempta omninò sint, & esse intelligãtur.

c. cũ speciali. ext. de appe.

Sup. Seß. 7. c. 14.

Caput VI.

c. porrectũ, & c. ex parte de regu c. vlt. 41. d.

QVia verò, et si habitus nõ facit monachum, oportet tamen Clericos vestes proprio congruẽtes ordini semper deferre, vt per decentiam habitus extrinseci, morũ honestatem intrinsecam ostẽdãt; tãta aũt hodie aliquorũ inoleuit temeritas, religionisq. cõtẽptus, vt propriã dignitatẽ, et honorẽ clericalẽ paruipẽdentes, vestes ẽt deferãt publicè laicales, pedes in diuersis ponẽtes, vnum in diuinis, alterũ in carnalibus; ꝓpterea oẽs ecclesiasticæ personæ, quãtumcumque exẽptæ, quæ aut in sacris fuerint, aut dignitates, personatus, officia, aut beneficia qualiacũque ecclesiastica obtinuerint, si postquã ab Epo suo ẽt per edictũ publicũ moniti fuerint, honestũ habitũ clericalẽ, illorũ ordini, & dignitati cõgruentẽ, & iuxta ipsius Epi ordinationẽ, & mandatũ non detulerint, per suspensionẽ ab ordinib. ac officio & beneficio, ac fructib. redditibus, & prouẽtib. ipsorum beneficiorũ, necnon si semel correpti, denuo in hoc deliquerint, ẽt per priuationẽ officiorum, et beneficiorũ huiusmodi coerceri possint, & debeant. Constitutionẽ Clementis V. in Concilio Viennensi editã, quę incipit, Quoniã, innouãdo, & ampliando.

11. q. 4. pro Cõc. Matis. cõ. 1. cap. 5. Conc. Constant. Sess. 14. de vi. & hon. cler.

Clem. quoniam. đ vi. & hon. cle.

Caput VII.

Exo 21. extr. c. 1. de hom. c. miror. d. 50. c. inquisit. de acc. & c. cũ non ab homine. de iud.

CVm ẽt qui per industriã occiderit proximũ suũ, & per insidias, ab altari auelli debeat: qui sua volũtate homicidium perpetrauerit, ẽt si crimen id nec ordine iudiciario probatũ, nec alia ratio-

ratione publicũ, sed occultum fuerit, nullo tpe ad sacros Ordines promoueri possit, nec illi aliqua ecclesiastica beneficia, ēt si curã nõ hēant aĩarum, cõferri liceat, sed oĩ ordine, ac beneficio, et officio ecclesiastico perpetuo careat: si uerò homicidium nõ ex proposito, sed casu, vel vim vi repellẽdo, vt quis se à morte defenderet, fuisse cõmissũ narretur, q̃ ob cãm ēt ad sacrorũ ordinũ, et altaris ministeriũ, & beneficia quæcũq; ac dignitates, iure quodã modo dispẽsatio debeatur, cõmittatur loci Ordinario, aut ex causa Metropolitano, seu viciniori Epo, qui non nisi causa cognita, & probatis precibus, ac narratis, nec aliter dispensare possit.

c. studeat. 50. d. & c. significasti il 2. de homicid.

Caput VIII.

PRæterea, quia nonnulli, quorũ ēt aliqui veri sunt Pastores, ac proprias oues hẽnt, alienis etiã ouibus præesse quærũt, et ita alienis subditis quãdoq. intẽdũt, vt suorũ curã negligãt; quicũq; ēt Epali præditus dignitate, qui alienos subditos puniendi priuilegiũ habuerit, cõtra Clericos sibi nõ subditos, præsertim in sacris cõstitutos, quorũcũque ēt atrociorũ criminũ reos, nisi cũ proprij ipsorũ Clericorũ Episcopi, si apud Ecclesiam resederit, aut personæ ab Episcopo deputãdæ interuẽtu, nequaquam procedere debeat: aliàs processus, & inde secuta quæcunque, viribus omninò careant.

Sup. c. 2. & Sess. 6. c. vlt.

Conc. Magun. ca. 14. 5.

Caput IX.

ET, quia iure optimo distinctæ fuerunt Diœceses, & Parochię, ac vnicuique gregi proprij

c. Ecclesias 13. q. 1. c. pastoralis. de his, quæ

attributi Pastores, & inferioru Ecclesiaru Rectores, q suaru quisq. oviu cura heant, vt ordo Ecclesiasticus no cofundatur, aut vna, & eade ecclesia duaru quodamodo diecesu fiat, no sine graui eoru incomodo, qui illi subditi fuerint: beneficia vnius Diecesis, et si parochiales Ecclesiæ, Vicariæ ppetuæ, aut simplicia beneficia, seu præstimonia, aut pstimoniales portiones fuerint, etia rone augendi cultu diuinu, aut numeru beneficiatoru, aut alia quacuque de ca, alterius Diœcesis beneficio, aut Monasterio, seu Collegio, vel loco et pio perpetuò non vniatur: decretu huius S. Synodi super hmoi vnionibus in hoc declarando. Caput X.

Sut supra. l. & inf. Sess. 24. de ref. c. 13. in fin. c. 17.

Sup. Sess. 7. c. 6. & 7. & inf. Ses 24. de refor. c. 13. & 15.

REgularia beneficia in titulum Regularibus professis prouideri consueta, cu per obitum, aut resignatione, vel aliàs illa in titulu obtinentis, vacare cotigerit, religiosis tantu illius ordinis, vel ijs, qui habitu omninò suscipere, & professionem emittere teneantur, & no alijs, ne vestem lino, lanaq. contexta induant, conferantur.

c. cu de veneficio. de præb. in 6. & inf. Sess. vlt. ca. 21. circa med. de reg. & mon. Dut. 22. c. cum cau a de elec. & c. quida, de aposta.

Caput XI.

QVia verò Regulares de vno ad aliu Ordine translati, facilè à suo Superiore licentiam standi extra monasterium obtinere solent, ex quo vagandi, & apostatandi occasio tribuitur: nemo cuiuscuque Ordinis Prælatus, vel Superior vigore cuiusuis facultatis aliquē ad habitum, & professione admittere possit, nisi vt in Ordine ipso, ad quem transfertur, sub sui Superioris obedientia

in

in claustris perpetuo maneat; ac taliter translatus, etiam si Canonicorum Regularium fuerit, ad beneficia sęcularia, etiam curata, omninò incapax existat.

Caput XII.

NEmo, ēt cuiusuis dignitatis ecclesiasticę vel sęcularis, quacunq; rone, nisi Ecclesiam beneficiū, aut capellā de nouo fundauerit, & cōstruxerit, seu iam erectam, quæ tamen sine sufficienti dote fuerit, de suis proprijs, & patrimonialibus bonis competenter dotauerit, ius patronatus impetrare, aut obtinere possit, aut debeat. In casu aūt fundationis, aut dotationis, huiusmodi institutio, Episcopo, & non alteri inferiori reseruetur.

c. piæ mentio cū seq. 16.q 7.etc. nobis.đ iure patro. & inf.Sess.vlt. c.9.in prin.

Caput XIII.

NOn liceat præterea patrono cuiusuis priuilegij prætextu, aliquem ad beneficia sui iuris patronatus, nisi Episcopo loci Ordinario, ad quam prouisio, seu institutio ipsius beneficij, cessante priuilegio, iure pertineret, quoquo modo præsentare; aliàs præsentatio, ac institutio, forsan secutę, nulla sint, & esse intelligantur.

c. illud. & c.relatū, de iure patr. Conc. Magunt.tēpore Arnulfhi.c.4. Conc. Selegustad. c. 13. & inf. Seff.24.ca. 18. de ref. & Seff.25. c.9.de ref.

Caput XIV.

DEclarat prǽterea sancta Synodus in futura Sessione, quam ad 25. diem Jan. subsequentis anni 1552. habendam esse iam decreuit, vnà cum sacrificio Missę agendum, & tractandum etiam esse de Sacramento Ordinis, & prosequendam esse materiam reformationis.

SESSIO XV.

QVÆ EST QVINTA,

ſub Iulio III. Pont. Max.

Celebrata die 25. Januarij 1552.

Decretum Prorogationis Seſſionis.

CVM ex eo, quod proximis Seſſionibus decretum fuit, ſancta hæc, & vniuerſalis Synodus per hos dies accuratiſſimè, diligentiſſimeq. tractauerit ea, quæ ſanctiſſimum Miſſæ ſacrificium, & ad ſacramentum Ordinis ſpectant, vt hodierna Seſſione, quemadmodum Spiritusſanctus ſuggeſſiſſet, decreta de his rebus, & quattuor præterea articulos ad ſanctiſſimæ Euchariſtię Sacramentum pertinentes, in hanc tandem Seſſionem dilatos publicaret; atque interim affuturos eſſe putauerit ad hoc ſacroſanctum Concilium eos, qui ſe Proteſtantes vocant, quorum cauſa eorum publicationem articulorum diſtulerat, &, vt liberè, ac ſine cunctatione vlla huc venirent, fidem eis publicam, ſiue Saluumconductum conceſſerat: tamen, cum illi nondum venerint, & eorũ nomine ſupplicatum huic ſanctę Synodo fuerit, vt publicatio, quę hodierno die facien-

facienda fuerat, in sequentem Sessionem differatur, certa spe allata, affuturos eos esse omninò multo ante illam Sessionem, Saluoconductu amplioris formæ interim accepto; eadem S. Synodus in Spiritusancto legitimè congregata, ijsdem Legato, & Nuncijs præsidentibus, nihil magis optans, quam ex præstantissima natione Germanica omnes de religione dissensiones, & schismata tollere, ac eius quieti, paci, otioq; consulere; parata ipsos, si venerint, & humaniter excipere, & benignè audire, confidensq. eos non fidei Catholicæ pertinaciter oppugnãdæ, sed veritatis cognoscendæ studio esse venturos, & vt Euangelicæ veritatis studiosus decet, Sanctæ Matris Ecclesiæ decretis, ac disciplinæ ad extremũ esse acquieturos: sequentem Sessionem ad edenda, et publicãda ea, quæ supra commemorata sunt, in diem festum S. Iosephi, qui erit die 19. mensis Martij distulit, vt illi satis temporis, & spatij habeant, non solum ad veniendum, verum etiam ad ea quæ voluerint, antequam is dies veniat, proponenda. Quibus, vt omnem diutius cunctandi causam adimat, fidem publicam, siue Saluumconductum eius, qui recitabitur, tenoris & sententiæ libenter dat, & concedit. Interea verò de Matrimonij Sacramento, agendum, & de eo præter superiorum decretorum publicationem definiendum esse, eadem Sessione statuit, & decreuit, & prosequendam esse materiam reformationis.

SALVVS CONDVCTVS *datus Protestantibus.*

SACROSANCTA, œcumenica, et generalis Tridẽtina Synodus, in Spiritu sancto legitimè cõgregata, præsidẽtib. in ea eisdẽ S. Sedis Apost. Legato, & Nuncijs, inhærendo Saluoconductui in pen. Ses. dato, & illũ iuxta tenorem infrascr. ampliãdo Vniuersis fidem facit, quod omnibus, & singulis Sacerdotibus, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, & Baronibus, nobilib. militarib. popularibus, & alijs quibuscumque viris, cuiuscumque status, & cõditionis, aut qualitatis existant, Germanicæ Prouinciæ & nationis, ciuitatib. & alijs locis eiusdem, & omnib. alijs Ecclesiasticis, & sæcularib. præsertim Augustanæ cõfessionis, personis, qui, aut quæ vnà cũm ipsis ad hoc generale Trident. Concil. venient aut mittentur, ac profecturi sunt, aut hucusque venerunt, quocumque nomine, censeantur, aut valeant nuncupari, tenore præsentium publ. fidem, & plenissimam, verissimam, verissimamq. securitatem, quam Saluumconductum appellant, libere ad hanc Ciuitatem Trid. veniendi, ibidemq. manendi, standi, morandi, proponendi, loquendi vnà cum ipsa Syno. de quibuscumque negotijs, tractandi, examinandi, discutiendi, & oĩa quæcumque ipsis libuerit, ac articulos quoslibet tam scripto, quã verbo liberè offerendi, propalãdi, eosq. Scripturis sacris, & BB. Patrũ verbis, sentẽtijs, & rationib. declarãdi, adstruẽdi, & persuadẽdi, & si opus fuerit, etiã ad obiecta Concilij generalis respõdendi, & cũ iis, qui à Concilio delecti fuerint disputandi Christianè, aut charitatiuè, absque omni impedimento conferẽdi, op-

pro-

proprijs,conuicijs,ac cõtumelijs penitus semotis, & signanter,quod causæ controuersę secundũ Sacram Scripturam,& Apostol. traditiones,probata Concilia,& Cath. Eccl.cõsensum,& SS. Patrũ auctoritates in præd. Conc. Trid. tractentur,illo etiã addito, vt religionis prætextu , aut delictorũ circa eam commissorum,aut committen. minimè puniãtur,impartitur,ac omninò cõcedit,sic etiam vt propter illorum præsentiam,neque in itinere, aut quocumque locorum eundo,manendo,aut redeundo, nec in ipsa Ciuit. Trid.à diuinis officijs quouis modo cessetur.Et vt his peractis,vel nõ peractis,quandocumque ipsis libuerit,aut maiorum suorum mãdato,& assensu ad propria reuerti optabũt,aut aliquis eorum optabit, mox absque vlla renitẽtia, & occasione,aut mora,saluis rebus eorum , & suorũ pariter honore,et personis,vice versa,possunt iuxta beneplacitum liberè , & securè redire : de scientia tamen ab eadem Syn.deputan. vt tunc opportune eorum securitati,absque dolo,& fraude prouideatur.Vult etiã S. Syno.in hac publ.fide,saluove conductu,omnes quascumque clausulas includi,ac cõtineri, ac pro inclusis haberi,quæ pro plena, efficaci, & sufficienti securitate,in eundo, stando, & redeũdo necessariæ,& opportunæ fuerint.Illud etiã, ad maiorem securitatem,& pacis, ac cõciliationis bonum,exprimens,quod si quispiam, aut illorũ aliqui, siue in itinere,Tridentum venien. siue ibidem morando aut redeundo,aliquod enorme(quod absit)egerint,aut commiserint,quo posset huius fidei pub.& assecurationis beneficium eis concessum, annullari, aut cassari, vult, & concedit, vt in huiusmodi facinore deprehensi:ab ipsis dumtaxat,& non ab illis condigna animaduersione,cum emenda sufficienti,per partem ipsius Synodi meritò approbanda,& laudãda,mox puniantur: illorum as-

secu-

securationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Pariformiter etiam vult, vt si quisquam, vel aliquis ex ipsa Syno. siue in itinere, aut manendo, aut redeundo, aliquod enorme (quod absit) egerint, aut commiserint, quo posset huius fidei publicæ, & assecurationis beneficium violari, aut quoquo modo tolli; in huiusmodi facinore deprehensi, ab ipsa Synodo dumtaxat, & nō ab alijs condigna animaduersione, & emenda sufficienti, per partem DD. Germanorum Augustanæ Confessionis, tunc hic præsentium merito laudanda, & approbanda, mox puniantur, præsenti assecurationis forma, conditionibus, & modis omninò manentibus illibatis. Vult præterea ipsa Synodus, quòd liceat ipsis Ambasciatoribus, omnibus, & singulis, toties, quotiescumque opportunū fuerit, seu necessarium, ad auram capiendam exire de Ciuitate Trident. & reuerti ad eamdem, necnon nunciū, vel nuncios suos ad quæcumque loca pro suis necessarijs negotijs ordinandis liberè mittere, seu destinare, ac ipsos missos, seu destinatos, seu missum, & destinatū suscipere, toties, quoties eis videbitur expedire: ita quod aliqui, vel aliquis per deputandos Concilij socientur, qui eorum securitati prouideant, vel prouideat, qui quidem Saluusconductus & securitas, stare, ac durare debent à tempore & per tempus, quo in ipsius Synodi, & suorum tuitionis curam ipsos suscipi contigerit, & vsque ad Tridentinum perduci, ac toto tempore mansionis eorum ibidem, & rursum post sufficientem audientiam habitam spatio viginti dierum præmisso, cū ipsi petierint, aut Concilium habita huiusmodi audientia ipsis recessum indixerit, à Tridento, vsque in quem quisque elegerit sibi locum tutum, Deo fauente, restituet, dolo, & fraude prorsus exclusis.

Quæ quidem omnia pro vniuersis, & singulis

Christi fidelibus, pro omnibus Principibus tam Ecclesiasticis, quàm sæcularibus quibuscũque, atque omnibus alijs Ecclesiasticis, & sæcularibus personis, cuiuscumque status, & conditionis existũt, aut quocumque nomine censeantur, inuiolabiliter obseruanda esse promittit, & bona fide spondet.

Insuper omni fraude, & dolo exclusis, vera & bona fide promittit, ipsam Synodum nullam, vel manifestè, vel occultè occasionem quæsituram, aut aliqua auctoritate, potentia, iure, vel statuto, priuilegio Legum, vel Canonũ, aut quorumcunque Cõciliorum, præsertim Constantien. & Senen. quacũque forma verborum expressa; in aliquod huius fidei publicæ, & plenissimę assecurationis, ac publicæ, & liberæ audientiæ, ipsis per ipsam Synodum concessæ, præiudicium quouis modo vsuram, aut quemquam vti permissuram, quibus in hac parte pro hac vice derogat. Quod si S. Synodus, aut aliquis ex ea, vel suis, cuiuscumque conditionis, vel status, aut præeminentiæ existens, præscriptæ assecurationis, & Saluiconductus formam, & modum in quocũque puncto, vel clausula violauerit (quod tamen auertere dignetur Omnipotens) & sufficiẽs emẽda non fuerit mox subsecuta, & ipsorum arbitrio merito approbanda, & laudãda, habeant ipsã Synodum, & habere poterunt, incidisse in omnes pœnas, quas iure diuino, & humano, aut consuetudine, huiusmodi Saluorum cõductuum violatores incurrere possũt, absque omni excusatione, & quauis in hac parte contradictione.

Conc. Constant. Sess. 10. in c. qđ nõ obst. saluscond.

SES.

SESSIO XVI.

QVÆ EST SEXTA, & vltima.

Sub Iulio Tertio Pont. Max. Celebrata die 28. Aprilis. M. D. LII.

Decretum suspensionis Concilij.

ACROSANCTA, œcumenica, et generalis Tridẽtina Synodus, in Spiritusancto legitimè congregata, præsidentibus in ea Reuerendiß. DD. Sebastiano Archiepiscopo Sipontino, & Aloysio Episcopo Veronensi, Apostolicis Nuncijs, tam eorum proprio, quàm Reuerendissimi & Illustrissimi D. Marcelli, tit. S. Marcelli S. R. E. Cardinalis Crescentij, Legati, ob aduersam eius grauissimam valetudinẽ absentis nomine, non dubitat Christianis omnibus patere hoc Concilium œcumenicum Tridentinum primo à Paulo fel. record. conuocatum, & collectũ fuisse, deinde à Sanctissimo Domino nostro Iulio III. efflagitante Carolo Quinto, Augustissimo Imperatore, ea pręcipuè de causa

fuiße

fuiße restitutum, vt religionem in multis Orbis partibus, & præsertim in Germania, in diuersas opiniones miserabiliter distractam, in statum pristinũ reuocaret, abusus, & mores Christianorum corruptissimos emẽdaret: cumq. ad hoc agendum quamplurimi Patres, nulla laborum suorum, periculorumq. habita ratione, è diuersis regionibus alacriter confluxissent, resq. strenuè, magno fidelium concursu, feliciterq. procederet, ac spes esset non leuis, illos Germanos qui eas nouitates excitarãt, in Concilium venturos, sic animatos, vt veris Ecclesiæ rationibus vnanimiter acquiescerẽt, lux denique quædã reb. affulsisse videretur, caputq. attollere inciperet profligata antea, & afflicta Respub. Christiana, ij repente tumultus, ea bella hostis generis humana versutia exarserunt, vt Conciliũ velut herere, ac suũ cursum interrumpere satis incommodè cogeretur, spesq. omnis vlterioris progressus hoc in tempore tolleretur, tantumq. aberat: vt sancta Synodus Christianorum malis, et incommodis mederetur, vt multorum mentes, præter sui animi sententiam, irritaret potius, quàm placaret. Cum igitur ipsa sancta Synodus, omnia, & præcipuè Germaniam armis ardere, et discordijs, videret, omnes ferè Episcopos Germanos præsertim Principes Electores, suis consultum Ecclesijs è Concilio abijsse, decreuit tantæ necessitati non reluctari, et ad meliora tempora reticere, vt Patres,

quod

quod eis nunc agere non licet , suis ouibus prospectum ad suas Ecclesias regredi valerent, ne diutius vtrobique inutili otio conterantur. Atque ita, quoniam sic temporum conditio tulit, huius œcumenici Concil. Trident. progreßum per biennium suspendendū forè decreuit, prout præsenti decreto suspendit; ea tamen lege, vt, si citius pacata res sit, ac trāquillitas pristina reuertatur, quòd sperat Dei Opt. Max. beneficio non longo forsan spatio futurum, ipsius Concilij progressus eodemmet tempore suam vim, firmitatem, vigoremq. habere censeatur. Sin autem (quod Deus auertat) peracto biennio prædicta legitima impedimenta non fuerint submota; cum primum ceßauerint, talis suspensio eo ipso sublata eße intelligatur, ac suus vigor, & robur Concilio sit restitutum, & esse intelligatur sine alia noua Concilij conuocatione, accedente ad hoc decretum consensu, & auctoritate Sanctitatis suæ, & Sanctæ Sedis Apostolicæ.

Interea tamen eadem sancta Synodus exhortatur omnes Principes Christianos, & omnes Prælatos, vt obseruent, & respectiuè, quatenus ad eos spectat, obseruare faciant in suis Regnis, Dominijs, & Ecclesijs, omnia, & singula, quæ per hoc sacrum œcumenicum Concilium fuerunt hactenus statuta, & Decreta.

BVL-

BVLLA CELEBRATIONIS Conc. Trid. ſub Pio IV. Pont. Max.

IVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad futuram rei memoriam. Ad Eccleſiæ regimen, licèt tanto oneri impares, ſola Dei dignatione vocati, ſtatim circumferētes mentis oculos, per omnes Reipublicæ Chriſtianæ partes, cernenteſq. non ſine magno horrore, quā lōgè, lateq. peſtis hæreſum, & ſchiſmatis peruaſiſſet, & quanta Chriſtiani populi mores correctione indigerent: in eam curam, & cogitationem, pro ſuſcepti muneris officio, incumbere cæpimus, quemadmodū ipſas hæreſes extirpare, tantumq. & tā pernicioſum ſchiſma tollere, moreſq. adeò corruptos, & deprauatos emendare poſſemus. Cum autem intelligeremus, ad hęc ſananda mala aptiſſimū eſſe remedium, quod ſancta hęc Sedes adhibere conſueuiſſet, œcumenici, generaliſq. Concilij eius congregandi, & Deo iuuante, celebrandi Concilium cæpimus. Indictum illud quidem antea fuit à fel. recor. Paulo Tertio, & eius ſucceſſore Iulio prædeceßoribus noſtris; ſed varijs de cauſis ſepius impeditum, & interpellatum perfici non potuit. Si quidem Paulus, cum id primò in vrbem Mantuam, deinde Vicentiam indixißet: quaſdam ob cauſas in litteris eius expreßas,

preßas, id primò suspendit postea Tridentũ transtulit: deinde cum quibusdã de causis ibi quoque eius celebrandi tempus dilatum fuisset: tandem, suspensione sublata, in eadem ciuitate Triden. inchoatũ fuit, verũ Sessionibus aliquod habitis, & nonnullis decretis factis, ipsum se postea Concil. aliquib. de causis, accedẽte etiam Sedis Apostolicæ auctoritate, Bononiã trãstulit. Iulius autem qui ei successit, in eamdem ciuitatẽ Tridentinam id reuocauit: quo quidẽ tpe facta alia quædã decreta sunt. Sed cum noui in propinquis Germaniæ locis tumultus excitati fuissent, & bellum in Italia, & gallia grauissimum exarsisset: rursus Concilium suspensum, & dilatum fuit, adnitente nimirum humani generis hoste, aliasq. ex alijs difficultates, & impedimenta obijciente, vt illud Ecclesiæ cõmodum, quod prorsus auferre non poterat, saltem quam diutissimè retardaret. Quantopere verò interea auctæ fuerint, et multiplicata, ac propagatæ hereses. Quãtopere schisma creuerit; sine maximo animo dolore nec meminisse, possumus, nec referre: Sed tandẽ pius, & misericos Dñs, q nũquã ita irascitur, vt misericordię obliuiscatur, Regib. & Princib. Christianis pacẽ, et vnanimitatẽ donare dignatus est: Qua nos occasione oblata, maximã in spem venimus, ipsius mĩa freti, forè, vt his tãtis quoque Ecclesiæ malis eadẽ Concilij via finis imponatur. Nos itaque ad schisma, hæresesq. tollẽdas, ad corrigendos, &

refor-

reformandos mores, ad pacem inter Christianos principes cõseruãdã, celebrationẽ eius nõ esse duximus diutius differẽdã. Habita igitur cũ venerabilib. fratrib. nostris S.R.E. Card. deliberatione matura, factis et consilij nostri certioribus, charissimis in Christo filijs nostris, Ferdinan. Rom. Imp. electo, et alijs Regib. atque Principib⁹, quos quidẽ, sicut de eorum summa pietate, & sapiẽtia nobis pollicebamur, paratissimos ad ipsius Concilij celebrationẽ adiuuandam inuenimus, ad Dei, omnipotẽtis laudẽ, honorẽ & gloriã, atque vniuersalis Ecclesiæ vtilitatem, de eorumdẽ fratrum nostrorũ cõsilio, et assẽsu, sacrũ œcumen. & generale Cõciliũ ex auctoritate eiusdẽ Dei, et BB. Petri, et Pauli Apost. qua nos quoque in terris fungimur, freti, et subnixi in ciuitate Triden. ad Sacratissimi diẽ Resurrectionis Dominicæ proximè futurũ indicimus, et ibi celebrãdũ sublata suspensione quacũque statuimus, atque decreuim⁹. Quocirca venerabiles fratres nostros oĩbus ex locis Patriarchas, Archiepiscopos, Epos, & dilectos filios Abbates, ceterosq. quib. in Conc. generali sedere, & sñiam dicere, iure cõi, vel ex priuilegio, vel ex antiqua cõsuetudine licet, vehemẽter in Domino hortamur, & monemus, atque etiam districtè præcipiẽdo mãdamus, in virtute Sanctę obedientiæ, in vim quoque iuramẽti, quod præstiterunt, & sub pœnis, quas in eos, qui ad Concilia generalia cõuenire neglexerint, sacris sciunt esse Canonib. cõstitutas, vt ad Cõciliũ ibi celebrãdũ

Mar. 16. c. quanto, de translat. episc. c. vni. vt eccl. benef. c. ad apost. §. penult. de re iud. in 6. c. 1. de homi. eod. lib. Pela. 2. in 1. epist. circ. princ.

Conc. Car. 3. c. 34. infr. Sess. 24. c. 2. in fin. de ref.

conueniant intra eã diem; nisi fortè impedimento fuerint legitimo ꝑpediti: ꝙ tñ impedimentũ p legitimos Procuratores Synodo probare debebunt. Monemus ꝑterea oẽs, et singulos, quorũ interest, interesseve poterit, vt in Cõcilio adesse ne negligãt. Charissimos uerò in Christo filios nostros, Ro. Imp. electũ, ceterosq. Reges, & Principes, quos optandũ sanè esset Conc. interesse posse, hortamur, & rogamus, vt si ipsi interesse Cõc. nõ potuerint, at Oratores suos prudentes, graues, & pios viros vtiq. mittãt, q ipsorũ noĩe illi intersint, curentq. diligẽter pro sua pietate, vt ex eorũ regnis, atque dominijs Prelati sine recusatione, ac mora tã necessario tpe, Deo, & Ecclesiæ officiũ suũ præstent, eosdẽ ẽt curatores esse minimè dubitantes, vt per ipsorũ regna et dominia tutũ, ac liberũ iter Prælatis, eorũq. familiarib. comitib. & alijs omnibus ad Cõcil. euntib. & ab illo redeũtib. pateat, benigneq. ac comiter oĩb. in locis recipiantur, atque tractẽtur, sicut, ꝙ ad nos attinet, ipsi quoque curabimus: q nihil oĩnò ꝑtermittere decreuimus, ꝙ ad tã piũ, & salutare opus perficiendũ à nobis, in hoc loco cõstitutis, ꝑstari possit; nihil, vt Deꝰ scit, q̃rẽtes aliud; nihil propositũ hẽtes in hoc Cõcilio celebrando, nisi honorem ipsius Dei, dispersarum ouiũ reductionẽ, ac salutem, et perpetuã Christianæ Reip. tranquillitatẽ, ac quietẽ. Vt verò hæ litteræ, et q̃ in eis cõtinẽtur, ad oĩum, quorũ oportet notitiã ꝑueniant; nec quisquã ea excusatione vti possit, ꝙ illa ignorauerit, ꝑsertim cum nõ ad oẽs,

quos

quos de his litteris certiores fieri oporteret, tutus forsitā pateat aditus, volumus, et mādamus, vt in Basilica Vaticana Principis Apostol. & in Eccl. Later. tūc, cū in eis populus, vt Missarum solemnib. intersit, cōgregari solet, palā clara voce à Curiæ nostræ cursoribus, seu notarijs aliquibus publicis recitētur; et postquā recitatę fuerint, ad valuas earū Eccl. itēq. Cācel. Apost. et in loco solito Cāpi Floræ affigātur, ibiq. quo legi, et omnib. innotescere possint, aliquādiu relinquātur; cū aūt inde amouebūtur, earū exempla in eisdē loci affixa remaneāt. Nos. n. p recitationē hāc, publicationē, et affixionē, oēs, et singulos, qui his litteris cōprehēdūtur, post duos mēses à die publ. & affixionis earū, volumus perinde astrictos, & obligatos esse, ac si ipsismet illæ corā editæ, & lectæ fuissēt. Trāsumptis quoque earū, quæ manu publ. alicuius notarij scripta, subscriptave, & sigillo, ac subscriptione alicuius personæ in dignitate Eccl. cōstitutę, munita fuerint, vt sine dubitatione ulla fides hēatur, mādamus, atque decernimus. Nulli ergo oīnò hoīum, liceat, hanc paginā nostræ indictionis, statuti, decreti, pcepti, admonitionis, & adhortationis infringere; vel ei ausu temerario cōtraire. Si qs aūt hoc attētare p̄sumpserit, indignationē omnipotētis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apost. eius se nouerit incursurū. Dat. Ro. apud S. Pet. an. Incar. Dom. 1563. Kal. Decēbr. Pont. nostri anno primo. Anton. Florebellius. Barengus.

SACROSANCTI OECVMENICI & generalis Concilij Tridentini.

SESSIO XVII.

Quæ est Prima sub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 28. Mensis Ian. M.D.LXII.

Decretum de celebrando Concilio.

PLACETNE vobis ad laudem & gloriam sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritusancti, ad incrementum & exaltationem fidei, & religionis Christianæ, sacrum œcumenicum, & generale Concil. Trid. in Spiritusancto legitimè congregatum, ab hodierno die, qui est 18. Mense Ian. an. à Nat. Dom. 1562. Cathedræ Ro. B. Petri Apost. Principis, consecrato sublata quacumque suspensione, iuxta formã, & tenorẽ litterarũ SS. D. N. Pij IV. Põt. Max. celebrari, & in eo ea, debito seruato ordine, tractari, quę, proponẽtib. Legatis ac Pręsidentibus, ad horũ temporũ leuãdas calamitates, sedandas de religione cõtrouersias, coercendas linguas dolosas, deprauatorũ morum abusus corrigendos, Ecclesiæ veram, atque Christianam pacem conciliandam apta & idonea ipsi S. Synodo videbuntur? Responderunt, Placet.

Inf. Sess. 24. c. 21. de ref.

Indi-

Indictio futuræ Sessionis.

PLacetne vobis, proximam futuram Sessionem habendam & celebrandam esse feria quinta, post secundam Dominicam Quadragesimæ, quæ erit die 26. Mensis Februarij? Responderunt, Placet.

SESSIO XVIII.

Quæ est II. sub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 26. Februarij M. D. LXII.

Decretum de librorum delectu, & omnibus ad Concilium fide publica inuitandis.

SACROSANCTA, Oecumenica, & generalis Tridētina Synodus in Spiritusancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apost. Sedis Legatis, nō humanis quidem viribus cōfisa, sed Domini nostri Iesu Christi, qui os, & sapientiam Ecclesiæ suæ daturum se promisit, ope & auxilio freta, illud præcipuè cogitat, vt Catholicæ fidei doctrinam multorum inter se dissidentium opinionibus, pluribus locis inquinatam, & obscuratam, in suam puritatem, & splendorem aliquando restituat; & mores; qui

a veteri institutio deflexerunt, ad meliorem vitæ
Psal. 121. rationem reuocet, corq. patrum ad filios, & cor
filiorum ad patres cõuertat. Cum itaque omnium
primũ animaduertit, hoc tpe suspectorum, ac perniciosorũ librorũ, quib. doctrina impura continetur, & longè, lateq. diffunditur, numerum nimis excreuiße; quidẽ in causa fuit, vt multæ censuræ in varijs Prouincijs, & præsertim in Alma Vrbe Roma, pro quodã zelo editæ fuerint; neque
Matt. 16. c. ita nos. 125. q. 2. tñ huic tam magno, ac pernicioso morbo salutarem vllã profuisse medicinam; censuit, vt delecti ad hanc disquisitionẽ Patres, de censuris, librisq. quid facto opus esset, diligenter cõsiderarent, atque ẽt ad eadem S. Synodũ suo tẽpore referrent, quo facilius ipsa possit varias & peregrinas doctrinas, tam quã zizania, à Christianæ veritatis tritico separare; deq. his commodius deliberare, & statuere, quæ ad scrupulũ ex complurium animis eximendũ; & tollẽdas multarũ querelarum causas, magis opportuna videbuntur. Hec autem omnia ad notitiam quorumcumque deducta esse uult, prout ẽt præsenti decreto deducit: vt, si quis ad se pertinere aliquo modo putauerit, quæ vel de hoc librorum, & censurarũ negotio, vel de alijs, quæ in hoc generali Concil. tractanda prædixit; non dubitet à S. Synodo se benignè auditum iri.

Quoniã verò eadẽ S. Synodus ex corde optat, Deumq. enixè rogat, quæ ad pacem sunt Ecclesiæ, vt vniuersi communem matrẽ in terris agnoscentes,

scentes, quæ, quos peperit, obliuisci non potest, vnanimes, vno ore, glorificemus Deũ, & Patrem D. N. Iesu Christi; per viscera misericordiæ eiusdem Dei, & Domini nostri, omnes qui nobiscum cõmunionẽ nõ habent, ad concordiam & reconciliationem, & vt ad hanc S. Synodum veniant, inuitat, atque hortatur, vtq. charitatem, quod est vinculum perfectionis, amplectãtur, pacemq. Christi, exultantem in cordib. suis, præseferant, in quã vocati sunt, in vno corpore. Hãc ergò non humanam, sed Spiritussancti vocem audientes, ne obdurent corda sua, sed in suo sensu non ambulantes, neque sibi placentes, ad tam piam, & salutarem matris suæ admonitionem excitentur, et conuertantur. Omnibus enim charitatis officijs S. Synodus eos vt inuitat, ita complectetur.

Isa c. 49. Rom. 15. Coloss. 5. Rom. 15.

Insuper eadem S. Synodus decreuit, fidem publicam in Congregatione generali concedi posse, & eamdem vim habituram, eiusdemq. roboris & momenti futuram, ac si in publica Sessione data, & decreta fuisset.

Indictio futuræ Sessionis.

EAdem sacrosancta Synodus Tridentina, in Spiritusancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apost. Sedis Legatis, statuit, & decreuit, proximam futuram Sessionem habendam & celebrandam esse feria quinta, post sacratissimum festum Ascensionis Domini, quæ erit die 14. Mensis Maij.

SALVVSCONDVCTVS Concessus Germanicę Nationi, in Congregatione generali.

Die IV. Martij M. D. LXII.

SACROSANCTA, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritusancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem S. Sedis Apostolicæ Legatis, Vniuersis fidem facit, quòd omnibus, & singulis Sacerdotibus, Electoribus, Principibus, Ducibus, Marchinionibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, militaribus popularibus, & alijs quibuscumque viris, cuiuscũque status, & conditionis, aut qualitatis existant, Germanicæ Prouinciæ, & Nationis, Ciuitatibus, & alijs locis eiusdem, & omnibus alijs Ecclesiasticis, & Sæcularibus, præsertim Augustanæ Confessionis personis, qui, aut quæ, vnà cum ipsis ad hoc generale Tridentinum Concilium venient, aut mittentur, ac profecturi sunt, aut hucusque venerunt, quocumque nomine cẽseantur, aut valeant nuncupari, tenore pręsentium publicam fidem, & plenissimam, verissimamq. securitatem, quam Saluumconductum appellant, liberè ad hanc Tridentinam Ciuitatem veniendi, ibidemq. manendi, standi, morandi, proponendi, loquẽdi, vnà cum ipsa Synodo de quibuscumque negotijs tractandi, examinandi, discutiendi; & omnia, quæcumque ipsis libuerit, ac articulos quoslibet tam scripto, quàm verbo

liberè

liberè offerendi, propalandi, eosq. Scripturis sacris,& Beatorum Patrum verbis, sententijs, & rationibus declarandi,astruendi, & persuadēdi,&, si opus fuerit,etiam ad obiecta Concilij generalis respondendi, & cum ijs, qui à Concilio delecti fuerint,disputandi Christianè,aut charitatiuè,absque omni impedimento conferendi, opprobrijs, conuicijs,ac contumelijs,penitus semotis: & signanter, quod causæ controuersiæ secundum sacram Scripturam, & Apostolorum traditiones, probata Concilia,Catholicæ Ecclesiæ consensum, & Sanctorum Patrum auctoritates in prædicto Concilio Tridentino tractentur;illo etiam addito,vt religionis prętextu, aut delictorum circa eam commissorum,aut committendorum minimè puniantur: impertitur, ac omninò concedit; sic etiam, vt propter illorum præsentiam,neque in itinere,aut quocumque locorum eundo, manendo, aut redeundo, nec in ipsa Ciuitate Tridentina à diuinis officijs quouis modo cessetur. Et vt, his peractis, vel non peractis, quandocumque ipsis libuerit; aut maiorum suorum mandato,& assensu,ad propria reuerti optabunt; aut aliquis eorum optabit; mox absque vlla renitentia, & occasione, aut mora, saluis rebus eorum, & suorum pariter honore, & personis, vice versa, possint iuxta beneplacitum liberè,& securè redire;de scientia tamen ab eadem Synodo deputandorum,vt tunc opportunè eorum securitati,absque dolo,& fraude,prouideatur. Vult etiam sancta Synodus in hac publica fide, saluoque conductu, omnes quascumque clausulas includi,ac contineri, ac pro inclusis haberi,quę pro plena,efficaci,& sufficienti securitate,in eundo,stando,& redeundo,necessariæ,& opportunæ fuerint. Illud etiam ad maiorem securitatem, & pacis,ac conciliationis bonum,exprimēs,quod, si quis-

si quisquam, aut illorum aliqui, siue in itinere, Tridentum veniendo, siue ibidem morando, aut redeundo, aliquod enorme (quod absit) egerint, aut cōmiserint, quo posset huius fidei publicæ, & assecurationis beneficium, eis concessum, annullari, aut cassari; vult, & concedit, vt in huiusmodi facinore deprehensi, ab ipsis dumtaxat, & non ab alijs condigna animaduersione cum emenda sufficienti, per partem ipsius Synodi merito approbanda, & laudāda, mox puniantur; illorum assecurationis forma; conditionibus, & modis omninò manētibus illibatis. Pariformiter etiam vult, si quisquā, vel aliquis ex ipsa Synodo, siue in itinere, aut manendo, aut redeundo, aliquod enorme (quod absit) egerint, aut commiserint, quo posset huius fidei publicæ, & assecurationis beneficiū violari, aut quoquo modo tolli, in huiusmodi facinore deprehensi, ab ipsa Synodo dumtaxat, & non ab alijs condigna animaduersione, & emenda sufficiēti, per partem Dominorum Germaniorum Augustanæ Confessionis, tunc hic præsentium, meritò laudanda, & approbanda; mox puniantur, præsentis assecurationis forma, cōditionibus, & modis omninò manētibus illibatis. Vult præterea ipsa Synodus, quòd liceat ipsis Ambasciatoribus omnibus, & singulis, toties quotiescumque opportunum fuerit, seu necessariū, ad auram capiendam exire de Ciuitate Tridentina, & reuerti ad eamdem, necnon nunciū vel nuncios suos ad quęcūque loca pro suis necessarijs negotijs ordinandis liberè mittere, seu destinare, ac ipsos missos, seu destinatos, seu missum, & destinatum suscipere toties, quoties eis videbitur expedire; ita quòd aliqui, vel aliquis per deputandos Concilij socientur, qui eorū securitati prouideant, vel prouideat. Qui quidem saluusconductus, & securitas stare ac durare debeant à tempore, & per tempus, quò in

ipsius

ipsius Synodi, & suorum tuitionis curam ipsos su scipi contigerit: & vsque ad Tridentum perduci, ac toto tempore mansionis eorum ibidem, & rursum post sufficientem audientiam habitam, spatio viginti dierum præmisso, cũ ipsi petierint, aut Concilium, habita huiusmodi audientia, ipsis recessum indixerit, à Tridento vsque in quem quisque elegerit sibi locum tutum, Deo fauente, restituet, dolo, & fraude prorsus exclusis.

Quæ quidem omnia pro vniuersis, singulis Christi fidelibus, pro omnibus Princjpibus, tam Ecclesiasticis, quàm Sæcularibus quibuscumque, atque omnibus alijs Ecclesiasticis, & Sæcularibus personis, cuiuscumque status, & conditionis existãt, aut quocumque nomine censeantur, inuiolabiliter obseruanda esse promittit, & bona fide spondet.

Insuper, omni fraude, & dolo exclusis, vera, & bona fide promittit, ipsam Synodum nullã vel manifestè, vel occultè occasionem quæsituram, aut aliqua auctoritate, potentia, iure, vel statuto, priuilegio Legum, vel Canonum, aut quorũcumque Conciliorum, præsertim Cõstantiensis, & Senensis, quacumque forma verborum expressa, in aliquod huius fidei publicæ, & plenissimæ assecurationis, ac publicæ, & liberæ audientiæ, ipsis per ipsam Synodum cõcessæ, præiudicium, quouis modo vsuram, aut quemquam vti permissuram: quibus in hac parte pro hac vice derogat. Quod si sancta Synodus, aut aliquis ex ea, vel suis, cuiuscumque cõditionis, vel status, aut præeminentiæ existens, præscriptę assecurationis, & Saluiconductus formam, & modũ in quocumque puncto, vel clausula violauerit; (quod tamen auertere dignetur Omnipotens) & sufficiens emenda non fuerit mox subsecuta, & ipsorum arbitrio meritò approbanda, & laudanda, habeant ipsam Synodum, & habere poterunt incidisse

cidisse

cidisse in omnes pœnas, quas iure diuino, & humano, aut consuetudine huiusmodi Saluorumconductuum violatores incurrere possunt, absque omni excusatione, aut quauis in hac parte contradictione.

EXTENSIO AD ALIAS Nationes.

ADEM Sacrosancta Synodus, in Spiritusancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis de latere Legatis, omnibus, & singulis alijs, [illegible] nobiscum in ijs, quę f[illegible] communionem non habe[illegible] quibuscumque Regnis, Nationibus, Prouincijs, Ciuitatibus, ac locis in quibus publicè, & impunè predicatur, vel docetur, siue creditur contrarium eius, quod S. Romana sentit Ecclesia, dat fidem publicam, siue Saluumconductum, sub eadem forma, & eisdem verbis, quibus datur Germanis.

SES-

SESSIO XIX.

Quæ est Tertia sub Pio Quarto Pont. Max.

Celebrata die 14. Maij M.D.LXII.

Decretum prorogationis Sessionis.

ACROSANCTA, Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, Decreta; ea, quæ hodie in præsenti Sessione statuenda, ac sancienda erant, iustis nonnullis, ac honestis causis in feriam quintam, post proximam solemnitatem Corporis Christi, quæ erit pridie Nonas Iunij, proroganda esse censuit, ac prorogat; dictaq. die Sessionem habendam esse, ac celebrandam, omnibus indicit. Interea rogandus est Deus, & Pater Domini nostri Iesu Christi, auctor pacis, vt sanctificet corda om-

omnium; quo adiuuante, sancta Synodus, & nunc, & semper meditari, atque peragere valeat, quæ ad eius laudem, & gloriam pertineant.

SESSIO XX.

Quæ est Quarta sub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 4. Junij 1562.

Decretum Prorogationis Sessionis.

SACROSANCTA, Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu sancto legitimè cōgregata, præsidentibus in ea eisdē Apostolicæ Sedis Legatis, propter varias difficultates, ex diuersis causis exhortas, atque etiam, vt congruentius, maioriq. cum deliberatione omnia procedāt, nempè vt dogmata cum ijs, quæ ad reformationem spectāt, simul tractentur, & sanciantur ea, quæ statuenda videbuntur, tam de reformatione, quā de Dogmatibus, in proxima Sessione, quam omnib. indicit, in

in diem sextamdecimam subsequentis mensis Iulij definienda esse decreuit: Hoc tamen adiecto, quod dictum terminum ipsa S. Synodus pro eius arbitrio, & voluntate, sicuti rebus Concilij putauerit expedire, etiam in generali Congregatione, restringere, & prorogare liberè possit, & valeat.

SESSIO XXI.

Quæ est V. sub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 16. Jul. M. D. LXII.

Doctrina de Communione sub vtraque specie, & paruulorum.

SACROSANCTA, Oecumenica & generalis Tridentina Synodus in Spiritusancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apost. Sedis Legatis, cum de tremendo, & Sanctiss. Eucharistiæ Sacramēto, varia diuersis in locis errorum monstra nequissimi Dæmonis artibus circumferantur, ob quę in nonnullis Prouincijs multi à Catholicæ Ecclesię fide, atque obedientia videantur discessisse; censuit ea, quę ad Cōmunionem sub vtraque specie, & paruulorum pertinent, hoc loco exponēda esse. Quapropter cunctis Christi fidelibus interdicit, ne post hac de ijs aliter

ter vel credere, vel docere, vel prædicare audeant, quam est his decretis explicatum, atque definitum.

Laicos, & clericos non conficientes, non astringi iure diuino ad communionem sub vtraque specie. Caput I.

Isa. 11. ITaque S. ipsa Synodus, à Spiritusancto, qui spiritus est sapientiæ, & intellectus, spiritus
Inf. ca. 2. Matt. 26. Marc. 14. Luc. 21. 1. Cor. 11. consilij, & pietatis, edocta, atque ipsius Ecclesiæ iudicium, & consuetudinem secuta, declarat ac docet, nullo diuino præcepto Laicos, & Clericos non conficientes, obligari ad Eucharistiæ Sacramentum sub vtraque specie sumendum; neque vllo pacto, salua fide, dubitari posse, quin illis alterius speciei Communio ad salutem sufficiat; nam, etsi Christus Dominus in vltima cena venerabile hoc Sacramentum in panis, & vini speciebus instituit, & Apostolis tradidit; non tamen illa institutio, & traditio eo tendunt, vt omnes Christi fideles statuto Domini ad vtramque speciem accipiendam astringantur. Sed neque ex sermone illo, apud Ioannem sexto, rectè colligitur, vtriusque speciei cõmunionẽ à Domino præceptam esse, vtcumque iuxta varias sanctorum Patrũ, & Doctorũ interpretationes intelligatur.
Ioan. 6. Namque qui dixit: *Nisi manducaueritis carnẽ filij hominis, & biberitis eius sanguinem,*

non

non habebitis vitam in vobis; dixit quoque: Si quis manducauerit ex hoc pane, viuet in æternum. Et qui dixit: Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam: dixit etiã: Panis, quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita. Et denique qui dixit: Qui mãducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo, dixit nihilominus: Qui manducat hunc panem, viuet in æternum. Ibidem. Ibidem. Ibidem. Ibidem.

Ecclesiæ potestas circa dispensationem Sacramenti Eucharistiæ. Cap. II.

PRæterea declarat, hanc potestatem perpetuò in Ecclesia fuisse, vt in Sacramentorum dispensatione, salua illorum substãtia, ea statueret, vel mutaret, quæ suscipientium vtilitati, seu ipsorum Sacramentorum venerationi, pro rerum, temporum, & locorum varietate, magis expedire iudicaret; id autem Apostolus non obscurè visus est innuisse, cum ait: Sic nos existimet homo, vt ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei, atque ipsum quidem hac potestate vsum esse satis constat, cum in multis alijs, tum in hoc ipso Sacramento: cum ordinatis nonnullis circa eius vsum: Cetera, inquit, cum venero disponam. Quare agnoscens Sancta Mater Ecclesia, hanc suam in administratione Sacramentorum auctoritatem, licet ab initio Christianæ 1. Cor. 4. 2. Cor. 6. 1. Cor. 1. ca. ex catholica.

1 q. 2. c. qa ex sola. 24. q. 1. Conc. Constantien. Sess. 13. Conc. Basi. Sess. 20. c. cõsuetudo. 2. dist.

stianæ religionis non infrequens vtriusque speciei vsus fuisset: tamen progressu temporis latissimè iam mutata illa consuetudine grauibus & iustis causis adducta, hanc consuetudinem sub altera specie communicandi approbauit, & pro lege habendam decreuit, quam reprobare, aut sine ipsius Ecclesiæ auctoritate pro libito mutare non licet.

Totum, & integrum Christum, ac verum Sacramentum sub qualibet specie sumi. Cap. III.

Matt. 20. Mar. 14. su. cap. 11. Cor. 11. c. q manducãt. c. inuitat. c. singuli, de consec dist. 2. Sup. Sess. 13. c. 3. & ca. 2. de sac. Euchar. Cõc. Const. Sess. 13.

INsuper declarat, quamuis Redemptor noster, vt antea dictum est, in suprema illa cena hoc Sacramentum in duabus speciebus instituerit, & Apostolis tradiderit, tamen fatendum esse, etiam sub altera tantum specie totum, atque integrum Christum, verumq. Sacramentum sumi, ac propterea quod ad fructum attinet, nulla gratia necessaria ad salutem eos defraudari, qui vnam speciem solam accipiunt.

Paruulos non obligari ad Communionem Sacramentalem. Cap. IV.

Inf. can. 14.

Tit. 3.

DEnique eadem S. Synodus docet, paruulos vsu rationis carentes, nulla obligari necessitate ad Sacramentalem Eucharistiæ cõmunionem: siquidē per Baptismi lauacrum regenerati, & Christo incorporati, adeptā iam filiorum Dei, gratiam in illa ætate amittere nō possunt. Neque ideo tamen damnāda est antiquitas, si eū morem

in

in quibusdam locis aliquando seruauit: vt enim sanctissimi illi Patres sui facti probabilem causam pro illius temporis ratione habuerunt, ita certè eos nulla salutis necessitate id fecisse, sine cōtrouersia credendum est.

DE COMMVNIONE SVB vtraque specie, & paruulorum.

CANON I.

SI quis dixerit, ex Dei præcepto, vel necessitate salutis, omnes, & singulos Christi fideles vtramque speciem sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti sumere debere; anathema sit. Conc. Constan. Sess. 13.

CANON II.

Si quis dixerit, sanctam Ecclesiam Catholicam non iustis causis, & rationibus adductam fuisse, vt laicos, atque etiam Clericos non conficientes sub panis tantummodo specie communicaret, aut in eo errasse; anathema sit. Sup. c. 1. & Conc. Constantien. d. loco.

CANON III.

Si quis negauerit, totum, & integrum Christum omnium gratiarum fontem, & auctorem sub vna panis specie sumi, quia, vt quidam falsò asserunt, non secundum ipsius Christi constitutionem, sub vtraque specie sumatur; anathema sit. Sup. c. 3. & sess. 13. ca. 3. & cano. 2. Conc. Constan. sess. 15.

CANON IV.

Si quis dixerit, paruulis antequam ad annos discretionis peruenerint, necessariam esse Eucharistiæ communionem; anathema sit. Sup. ī prin. & ro. 4. infr. Sess. 13. can. 9. c. omnis vtriusque. de pe. & remiss.

Duos verò articulos, aliàs præpositos, nōdum

tamen excußos, videlicet, An rationes, quibus S. Catholica Ecclesia adducta fuit, vt communicaret laicos, atque etiam non celebrantes sacerdotes sub vna tantum panis specie, ita sint retinendæ, vt nulla ratione calicis vsus cuiquam sit permittendus: & An, si honestis, & Christianæ charitati consentaneis rationibus concedendus alicui, vel nationi, vel regno Calicis vsus videatur, sub aliquibus conditionibus concedendus sit, & quænam sint illæ; eadem S. Synodus in aliud tempus, oblata sibi quamprimum occasione, examinandas, atque definiendas reseruat.

Inf. Sess. 22. in fin.

Decretum de reformatione.

EAdem sacrosancta, Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritusancto legitimè congregata, Præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, ad Dei omnipotentis laudem, & sanctæ Ecclesiæ ornamentum, ea, quæ sequuntur, de reformationis negotio in præsenti statuenda esse censuit.

Caput I.

Cōc. Calc. act. 15. ca. 3. Cōc. Brac. 3. c. 2. Cōc. Aurc. 2. c. 3. Conc. Tol. 8.

QVoniam ab Ecclesiastico ordine omnis auaritiæ suspicio abesse debet; nihil pro collatione quorumcumque Ordinum, etiam clericalis tonsuræ, nec pro litteris dimissorijs, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia quacumque de causa, etiam sponte oblatū Episcopi, & alij ordinum

num colatores, aut eorũ ministri quouis prætextu accipiant. Notarij verò in ijs tantum locis, in quib. non viget laudabilis consuetudo nihil accipiẽdi, pro singulis litteris dimissorijs, aut testimonialib. decimã tantum vnius aurei partẽ accipere possint, dũmodo eis nullũ salariũ sit cõstitutum pro officio exercendo, nec Epo ex Notarij cõmodis aliquod emolumentũ ex eisdem Ordinũ collationibus directè, vel indirectè prouenire possit. tunc. n. gratis operam suam eos præstare omninò teneri decernit, contrarias taxas, ac statuta, & cõsuetudines, ẽt immemorabiles quorumcumque locorum, quæ potius abusus, & corruptelæ simoniacæ prauitati fauentes, nuncupari possunt, penitus, cassando, & interdicendo: & qui secùs fecerint, tã dantes, quã accipientes, vltra diuinam vltionẽ, pęnas à iure inflictas ipso facto incurrãt.

can. 3. ca. si. cui episcopũ. 1. q. 2. & ca. 2. de sim. Conc. Tol. 6 c. 6.

Inf. Ses. 24. c. 18. de reform.

Caput II.

CVm non deceat eos, qui diuino ministerio ascripti sunt, cũ Ordinis dedecore mendicare, aut sordidũ aliquẽ quæstum exercere: compertumq. sit, complures plerisque in locis ad sacros Ordines nullo ferè delectu admitti, qui varijs artibus, ac fallacijs cõfingunt, se beneficium ecclesiasticum, aut ẽt idoneas facultates obtinere statuit S. Synodus, ne quis deinceps Clericus sæcularis, quãuis aliàs sit idoneus moribus, scientia, & ætate, ad sacros Ordines promoueatur, nisi prius legitimè constet, eum beneficium ecclesiasticum,

cap. diaconi sunt cir. med. 93. d. Vide ĩf. extensionem S. D. N. Pij V. huius decre. de cle. reg. pag. 4. 17.

quod sibi ad victũ honestè sufficiat, pacificè possidere. Id verò beneficium resignare nõ possit, nisi facta mentione, quod ad illius beneficij titulũ sit promotos, neque ea resignatio admittatur, nisi constito, quod aliundè viuere commodè possit, & aliter facta resignatio nulla sit. Patrimoniũ verò, vel pensionem obtinentes, ordinari posthac nõ possint, nisi illi, quos Episcopus iudicauerit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarũ suarum, eo quoque prius perspecto, patrimonium illud, vel pensioné verè ab eis obtineri, taliaq. esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint, atque illa deinceps sine licentia Episcopi, alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus possint, donec beneficiũ ecclesiasticũ sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde viuere possint, antiquorũ Canonum pœnas super his innouando.

c. Episcopus, & ca. tuis. ext. de præb. & dignit.

c. nominé. c. sanctorũ. 70. d. c. cum secundum. c. tuis, de præb. & c. si Episcopus. eo. tit. in 6.

Caput III.

ca. si, de rescr. in 6.

CVm beneficia ad diuinũ cultum, atque Ecclesiastica munia obeunda sint constituta, ne qua in parte minuatur diuinus cultus, sed ei debitum omnibus in rebus obsequium præstetur: Statuit S. Synodus in Ecclesijs tam Cathedralib⁹, quàm Collegiatis, in quib. nullæ sunt distributiones quotidianæ, vel ita tenues, vt verisimiliter negligãtur, tertiam partem fructuũ, & quorumcumque prouentuum, & obuentionũ, tã dignitatum, quã Canonicatuũ, personatuum, portionum, & officiorum separari debere, & in distributiones

Inf. Sess. 22. c. 1. de ref.

nes

nes quotidianas conuerti, quæ inter dignitates obtinentes, & ceteros diuinis intereßentes proportionabiliter, iuxta diuisionem ab Episcopo etiam tamquã Apostol. Sedis delegato, ipsa prima fructuum deductione facienda, diuidantur: saluis tamen consuetudinibus earum Ecclesiarum, in quibus non residentes, seu non seruientes, nihil, vel minus tertia parte percipiunt: non obstantibus exemptionibus, ac alijs consuetudinibus, etiam immemorabilibus, & appellationibus quibuscumque. Crescenteq. non seruientium contumacia, liceat contra eos procedere iuxta iuris, ac sacrorum Canonum dispositionem. Inf. Sess. 23. ca. 1. de ref. & Sess. 24. c. 2. de ref.

Caput IV.

EPiscopi, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati, in omnibus Ecclesijs Parochialibus, vel baptismalibus, in quibus populus ita numerosus sit, vt vnus rector non possit sufficere ecclesiasticis Sacramentis ministrãdis, & cultui diuino peragendo; cogant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, sibi tot sacerdotes ad hoc munus adiungere, quod sufficiant ad sacramẽta exhibenda, & cultum diuinum celebrandum. In ijs vero, in quib. ob locorum distantiam, siue difficultatem Parochiani sine magno incõmodo ad percipienda Sacramẽta, & diuina officia audienda accedere non possunt, nouas Parochias, ét inuitis Rectoribus, iuxta formã Constit. Alexan. III. quæ incipit, Ad audientiã, constituere possint. Illis autem cap. & temporis. 10. q. 1. & c. fi. de eccles. ædific. c. ad audiẽtiam, de eccl. ædic.

sacerdotibus, qui de nouo erunt Ecclesijs nouiter erectis præficiendi, competens assignetur portio arbitrio Episcopi ex fructibus ad Ecclesiam matricem quomodocumque pertinentibus, & si necesse fuerit, compellere possit populum, ea subministrare, quæ sufficiant ad vitam dictorum sacerdotum sustentandam: quacumque reseruatione generali, vel speciali, vel affectione, super dictis Ecclesijs non obstantibus. Neque huiusmodi ordinationes, & erectiones possint tolli, nec impediri, ex quibuscumque prouisionibus, etiam vigore resignationis, aut quibusuis alijs derogationibus, vel suspensionibus.

Caput V.

ca. sicut vnire de excess. prael. Conc. Lateran. sub Leo X. Sess. 9. de ref. ca. 11. & Inf. Sess. 24. c. 13.

VT etiam ecclesiarum status, vbi sacra Deo officia ministrãtur, ex dignitate conseruentur: possint Episcopi, etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati, iuxta formam iuris, sine tamen præiudicio obtinentium, facere vniones perpetuas quarumcumque Ecclesiarũ Parochialium, & Baptismalium, & aliorum beneficiorum curatorum, vel non curatorum, cum curatis propter earum paupertatem, & in ceteris casibus à iure permissis, etiam si dictæ Ecclesiæ, vel beneficia essent generaliter, vel specialiter reseruata, aut qualitercumque affecta. Quæ vniones etiam non possint reuocari, nec quoquomodo infringi vigore cuiuscumque prouisionis, etiam ex causa resignationis, aut derogationis, aut suspensionis.

ca. vnio. in fi. 10. q. 3. c. & tpis. cũ seq. 16. q. 1. c. 1. de rerum permut. in 6.

Ca-

Caput VI.

Quia illiterati, & imperiti Parochialium Ecclesiarum Rectores, sacris minus apti sunt officijs, & alij propter eorum vitæ turpitudinem potius destruunt, quam ædificant: Episcopi etiam tamquam Apostolicæ Sedis delegati, eisdem illiteratis, & imperitis, si aliàs honestæ vitæ sint, Coadiutores; aut Vicarios pro tempore deputare; partemq. fructuum eisdem pro sufficienti victu assignare, vel aliter prouidere possint, quacumque appellatione, & exemptione remota. Eos verò, qui turpiter, & scandalosè viuunt, postquam præmoniti fuerint, coerceant, ac castigent, & si adhuc incorrigibiles in sua nequitia perseuerent, eos beneficijs, iuxta Sacrorum Canonum constitutiones, exemptione, & appellatione quacumque remota, priuandi facultatem habeant.

cap. illiteratos. 36. d. c. nisi cũ pridẽ, de ren. c. 1 18. d. c. cũ ex eo. d elect. in 6. Conc. Tol. 8. can. 8.

c. quis frater. 7. q. 1.

Caput VII.

Cum illud quoque valde curandũ sit, ne ea, quæ sacris ministerijs dedicata sunt, temporũ iniuria obsolescãt, & ex hominũ memoria excidant: Episcopi, etiam tamquã Apostolicæ Sedis delegati, transferre possint beneficia simplicia etiã iuris patronatus, ex Ecclesijs, quæ vetustate, vel aliàs colapsæ sint, & ob eorum inopiam nequeant instaurari, vocatis ijs, quorum interest in matrices, aut aliàs Ecclesias locorum eorumdem, seu viciniorũ, arbitrio suo, atque in eisdem

c. inuentũ. 16. q. 7. c. felicis, de pæ. 16. & Cle. multorum. de pæn.

Eccle-

Ecclesijs erigant altaria, vel capellas sub eisdem innocationib. vel in iã erecta altaria, vel capellas transferant cũ omnib. emolumẽtis, et onerib. Priorib. Ecclesijs impositis; Parochiales verò Ecclesias, ét si iurispatronatus sint, ita collapsas, refici, & instaurari procurent ex fructib. & prouentib. quibuscumque ad easdem Ecclesias quomodocumque pertinentib. qui si nõ fuerint sufficientes, omnes patronos, & alios qui fructus aliquos ex dictis Ecclesijs prouenientes percipiunt, aut in illorum defectum parochianos omnibus remedijs opportunis ad prædicta cogant: quacumque appellatione, exemptione, & contradictione remota. Quod si nimia egestate omnes laborent, ad matrices, seu viciniores Ecclesias transferantur, cum facultate tam dictas Parochiales: quàm alias Ecclesias dirutas in profanos vsus nõ sordidos, erecta tamen ibi Cruce, conuertendi.

c.1.& c.pe. de Eccl. ædif. vel repar. infr.c. 8.& sup. Sef.7.c.8. ref.

Caput VIII.

QVæcumque in Diœcesi ad Dei cultum spectant, ab Ordinario diligenter curari, atque ijs, vbi oportet prouideri ęquũ est: propterea cõmendata Monasteria, ét Abbatiæ, Prioratus, & Præpositura nuncupatæ, in quibus non viget regularis obseruãtia, necnon beneficia tam curata, quã non curata, sæcularia, & regularia, qualitercumque commendata, etiam exempta, ab Episcopis, etiam tamquam Apostol. Sedis delegatis, annis singulis visitentur: curentq. ijdem Episcopi

Sup. Sef.7. de ref. ca. 8. & infr. Sef.7.24.c. 9.& Sef.vltima, de

pi congruentibus remedijs, etiam per sequestrationem fructuum, vt quæ renouatione indigent, aut restauratione, reficiātur, et cura animarum, si qua illis, vel eorum annexis immineat, aliaq. debita obsequia rectè exerceantur appellationibus quibuscumque, priuilegijs, consuetudinibus, etiam immemorabili tempore præscriptis, conseruatorijs iudicum deputationibus, & eorum inhibitionibus nō obstantibus, & si in eis vigeret obseruantia regularis, prouideant Episcopi paternis admonitionibus; vt eorum regularium superiores, iuxta eorum regularia instituta, debitam uiuendi rationem obseruent, & obseruari faciāt, & sibi subditos in officio contineant, ac moderentur. Quod si admoniti inter sex menses eos non visitauerint, vel correxerint, tum ijdem Episcopi, etiam vt Delegati Sedis Apostolicæ, eos visitare possint, & corrigere, prout ipsi superiores possent iuxta eorum instituta, quibuscumque appellationibus, priuilegijs, & exemptionibus penitus remotis, & non obstantibus.

reg. cap. 19. Conc. Tarracon. ca. 8. & Concil. Brac. a. c. 1. c. decernimus. 10. q. 1. c. de his. ext. de eccl. edific. infr. Sess. 22. cap. 8. de ref.

Caput IX.

CVm multa è diuersis antea Concilijs, tam Lateranensi, ac Lugdunensi, quā Viennensi, aduersus prauos eleemosynarū Quæstorū abusus remedia tunc adhibita posterioribus temporibus reddita fuerint inutilia, potiusq. eorum malitia ita quotidie magno fidelium omnium scandalo, et querela excrescere deprehendatur, vt de eorum

Cōc. Later. cap. 62. sub Innoc. III. ca. cum ex eo. de pœnit. & rem. Clem. abusionib. eo. tit.

emen-

emendatione nulla spes amplius relicta videatur: statuit vt posthac in quibuscumque Christianæ religionis locis eorum nomen, atque vsus penitus aboleatur, nec ad officium huiusmodi exercendū vllatenus admittatur: nō obstātibus priuilegijs, Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, pijs locis, & quibusuis cuiuscumque gradus, status, & dignitatis personis concessis, aut consuetudinibus etiam immemorabilibus. Indulgentias verò, aut alias spirituales gratias, quibus non ideo Christi fideles decet priuari, deinceps per Ordinarios locorum, adhibitis duobus de Capitulo, debitis temporibus populo publicandas esse decreuit, quibus etiam eleemosynas, atque oblata sibi charitatis subsidia, nulla prorsus mercede accepta, fideliter colligendi facultas datur: vt tandem cælestes hos Ecclesiæ thesauros non ad quæstum, sed ad pietatem exerceri, omnes verè intelligant.

Inf. ses. vlt. in decre. de Indulg.

Indictio futuræ Sessionis.

SAcrosancta Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritusancto legitimè congregata, Præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, statuit, & decreuit, proximam futuram Sessionem habendam, & celebrandam esse feria quinta post octauam festi Natiuitatis Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit 8. Mensis Septembris proximè futuri. Hoc tamen adiecto, quod dictum terminum, ac vnicuique

cuique Sessioni in posterum præfigendum, ipsa S. Synodus pro eius arbitrio, & voluntate, sicuti rebus Concilij putauerit expedire, etiam in generali Congregatione restringere, & prorogare liberè possit, & valeat.

SESSIO XXII.

Quæ est Sexta sub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 17. Mensis Septemb. 1562.

Doctrina de Sacrificio Missæ.

SACROSANCTA, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritusancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, vt vetus absoluta, atque omni ex parte perfecta, de magno Eucharistiæ mysterio in Sancta Catholica Ecclesia fides, atque doctrina retineatur; & in sua puritate, propulsatis erroribus, atque hæresibus, conseruetur, de ea, quatenus verum, & singulare sacrificium est, Spiritussancti illustratione edocta, hæc, quæ sequuntur docet, declarat, & fidelibus populis prædicanda decreuit.

Io. 14. 15. 16 & 20. Sup. Sess. 13. de sacr. Euchar. in princ.

Ca-

Caput I.

Ad Heb. 7. Psal. 109. ad Heb. 7. et 5. & ca. sacerdos, de cõs. dist. 3. Genes. 14. Eph. 5. & c. seq. cap. semel Christus, cũ seq. de cõs. d. 2. & inf. ca. 2. Leo Pap. epist. 24. in princ. Ber. super Cant. Apo. 21. Clem. 1. iuxta princip. de sũ. Trin. & fid. Cath. c. omnib. ca. loqui. 24. q. 1. & cap. nuptiar. & cit ca si. 27. q. 1. Matt. 28. Clem. 1. ver. alia neque, de reliq. & ven. Sãct. & su. Sess. 13. de sãctis. Euc. Sac. i prin. ca. 1. calicẽ. & ca. accipite, de cõsecr. dist. 2. Luc. 22. 1. Cor. 11. cap. iteratur, de consecr. d. 2. inf. ca. 2.

QVoniam sub priori testamẽto, teste Apostolo Paulo, propter Leuitici sacerdotij imbecillitatem consummatio non erat; oportuit, Deo Patre misericordiarum ita ordinãte, sacerdotem alium secundum ordinem Melchisedech surgere, D. N. Iesum Christum, qui posset omnes, quotquot sanctificãdi essent, consummare, & ad perfectum adducere. Is igitur Deus, & Dominus noster, etsi semel seipsum in ara Crucis, morte intercedente, Deo Patri oblaturus erat, vt æternã illic redemptionem operaretur: quia tamen per mortem sacerdotium eius extinguendũ non erat, in cena nouissima, qua nocte tradebatur, vt dilectæ sponsæ suæ Ecclesiæ visibile, sicut hominum natura exigit, relinqueret sacrificiũ, quo cruentũ illud semel in Cruce peragendũ repræsentaretur, eiusq. memoria in finẽ vsque sæculi permaneret, atque illius salutaris virtus in remissionẽ eorum, quæ à nobis quotidiè committuntur peccatorum applicaretur, sacerdotem secundũ ordinem Melchisedech se in æternũ cõstitutum declarans; corpus, & sanguinẽ suũ, sub speciebus panis, & vini Deo Patri obtulit, ac sub earumdem rerum Symbolis, Apostolis, quos tũc noui Testamenti sacerdotes cõstituebat, vt sumerẽt, tradidit; & eisdẽ, eorumq. in sacerdotio successoribus, vt offerrent, præcepit, per hæc verba: Hoc facite in meã commemorationẽ; vti semper Catholica Ecclesia intellexit,

tellexit, & docuit. Nã celebrato veteri Pascha, quod in memoriam exitus de Ægypto multitudo filiorum Israel immolabat, nouũ instituit Pascha, seipsum ab Ecclesia per sacerdotes sub signis visibilibus immolandum in memoriam transitus sui ex hoc mundo ad Patrem, quando per sui sanguinis effusionem nos redemit, eripuitq. de potestate tenebrarum, & in regnum suum transtulit. Et hæc quidem illa munda oblatio est, quæ nulla indignitate, aut malitia offerentium inquinari potest: quam Dominus per Malachiam nomini suo, quod magnum futurum esset in gentib. in omni loco mundam offerendam prædixit; quam non obscurè innuit Apostolus Paulus, Corinthijs scribens, cum dicit: Non posse eos, qui participatione mensæ Dæmoniorum polluti sunt, mensæ Domini participes fieri: per mensam Altare vtrobique intelligens. Hæc denique illa est, quæ per varias sacrificiorum, naturæ, & legis tempore similitudine figurabatur; vtpotè, quæ bona omnia per illa significata, velut illorum omnium consummatio, & perfectio complectitur.

Exo. 12. in 2.
1. Cor. 5.
Ioan. 13.
Coloss. 1.
Malac. 1.
1. Cor. 10.

Caput II.

ET quoniam in diuino hoc officio, quod in Missa peragitur, idem ille Christus cõtinetur, & incruentè immolatur, qui in ara Crucis semel seipsum cruentè obtulit, docet S. Synodus, sacrificium istud verè propitiatorium esse, per ipsumq. fieri, vt si cũ vero corde, & recta fide, cũ metu,

Ad Tit. 2.
Psalm. 53.
Heb. 6. sup. 2 1.

&

Heb. 4. & reuerentia, contriti, ac pœnitentes ad Deum accedamus, misericordiam consequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno. Huius quippe oblatione placatus Dominus gratiam, & donum pœnitentiæ concedens, crimina, & peccata, etiam ingentia dimittit: vna enim, eademq. est hostia, idem nunc offerens sacerdotum ministerio, qui seipsum tunc in Cruce obtulit, sola offerendi ratione diuersa. Cuius quidem oblationis, cruentæ, inquam, fructus per hanc incruentam vberrimè percipiuntur: tantum abest, vt illi per hanc quouis modo derogetur. Quare non solum pro fidelium viuorum peccatis, pœnis, satisfactionibus, & alijs necessitatibus, sed pro defunctis in Christo nondum ad plenum purgatis, ritè, iuxta Apostolorum traditionem, offertur.

Inf. sess. 25. in prin. c. 2. de cel. mis. inf. c. 4.

Caput III.

Inf. can. 4. & Sess. 15. de inuoc. Sanct.

ET quamuis in honorem, & memoriam Sanctorum nonnullas interdum Missas Ecclesia celebrare consueuerit, non tamen illis sacrificium offerri docet, sed Deo soli, qui illos coronauit: vnde nec sacerdos dicere solet, Offerro tibi sacrificium, Petre, vel Paule; sed Deo de illorum victorijs gratias agens, eorum patrocinia implorat, vt ipsi pro nobis intercedere dignentur in cælis, quorum memoriam facimus in terris.

Caput IV.

Inf. Ses. 24. c. fi. de Sacr. Matr.

ET cum Sancta sanctè* administrari conueniat, sitq. hoc omnium sanctissimum sacrificium;

ficium; Ecclesia Catholica, vt dignè, reuerenterq. offerretur ac perciperetur, sacrum Canonem multis ante sæculis instituit, ita ab omni errore purum, vt nihil in eo contineatur, quod non maximè sanctitatem, ac pietatem quandam redoleat, mentesq. offerentium in Deum erigat: is enim constat cum ex ipsis Domini verbis, tum ex Apostolorum traditionibus, ac sanctorum quoque Pontificum pijs institutionibus.

Inf. can. 6.
Matt. 26.
Mar. 14.
Luc. 11.
1. Cor. 12.
c. cũ Marthæ. ext. de celeb. miss.

Caput V.

CVmq. natura hominum ea sit, vt non facilè queat sine adminiculis exterioribus ad rerum diuinarum meditationem sustolli: propterea pia Mater Ecclesia ritus quosdam, vt scilicet quædam submissa voce, alia verò elatiore, in Missa pronunciarentur, instituit. Cærimonias item adhibuit, vt mysticas benedictiones, lumina, thymiamata, vestes, aliaq. id genus multa, ex Apostolica disciplina, & traditione, quo & maiestas tanti sacrificij commendaretur, & mentes fidelium per hæc visibilia religionis, & pietatis signa ad rerum altissimarum, quæ in hoc sacrificio, latent, contemplationem excitarentur.

Inf. can. 7.

Caput VI.

OPtaret quidem sacrosancta Synodus, vt in singulis Missis fideles adstantes non solum spirituali affectu, sed sacramentali etiam Eucharistiæ perceptione communicarent, quo ad eos

Sup. sess. 13. c. 8. de sacr. Euchar.

M san-

sanctissimi huius sacrificij fructus vberior proueniret: nec tamen, si id non semper fiat, propterea Missas illas, in quibus solus sacerdos sacramẽtaliter communicat, vt priuatas, & illicitas, damnat, sed probat, atque adeo commendat; siquidem illæ quoque Missæ verè cõmunes censeri debent: partim, quòd in eis populus spiritualiter communicet, partim verò, quod à publico Ecclesiæ ministro non pro se tm̃, sed pro omnibus fidelibus, qui ad corpus Christi pertinent, celebrentur.

Caput VII.

Inf. can. 8. & ca. in calicem, c. nõ oportet, & c. cum omne. de consec. dist. 2. Cõc. Brac. 3. c. 2. Cõc. Cart. 3. ca. 23. S. Cypr. epist. 3. lib. 2. Apoc. 17.

MOnet deinde S. Synodus, præceptum esse ab Ecclesia sacerdotibus, vt aquam vino in calice offerendo miscerent: tũ quòd Christum Dominum ita fecisse credatur, tum etiam quia è latere eius aqua simul cum sanguine exierit. quod Sacramentum hac mixtione recolitur, & cum aquæ in Apocalypsi B. Ioan. populi dicantur, ipsius populi fidelis cum capite Christo vnio repræsentatur.

Caput VIII.

Inf. can. 9. c. oẽs, cum seq. 22. d. 2. in fin. de sum. Trin. ca. fi. de foro compet. sup. Ses. 14. ca. 3. de Sacr. Extr. Vnct.

ETsi Missa magnam contineat populi fidelis eruditionem, non tamen expedire visum est Patribus, vt vulgari passim lingua celebraretur. Quamobrem, retento vbique cuiusq. Ecclesiæ antiquo, & à S. Rom. Ecclesia omnium Ecclesiarum matre, & magistra probato ritu, ne oues Christi esuriant, neve paruuli panem petant, & non sit qui frangat eis; mandat S. Synodus Pastoribus, & singulis, curam animarum gerentibus, vt fre-

quen-

quenter inter Missarum celebrationem, vel per se, vel per alios ex ijs, quæ in Missa leguntur, aliquid exponant, atque inter cetera sanctissimi huius sacrificij mysterium aliquod declarent, diebus præsertim Dominicis, & festis. Inf. Sess. 24. c. 8. de ref.

Caput IX.

QVia verò aduersus veterem hanc, in sacrosancto Euangelio, Apostolorum traditionibus, sanctorumq. Patrum doctrina fundatam fidem, hoc tempore, multi disseminati sunt errores, multaq. à multis docentur, atque disputantur; sacrosancta Synodus, post multos, grauesq. his de rebus maturè habitos tractatus, vnanimi Patrum omnium consensu, quæ huic purissimæ fidei, sacræq. doctrinæ aduersantur, damnare, & à sancta Ecclesia eliminare per subiectos hos Canones, constituit.

De Sacrificio Missæ.

CANON I.

SI quis dixerit, in Missa non offerri Deo verum, & proprium sacrificium, aut quod offerri non sit aliud, quam nobis Christum ad manducandum dari; anathema sit.

CANON II.

Si quis dixerit, illis verbis: Hoc facite in meã commemorationem, Christum non instituisse Apost. sacerdotes, aut non ordinasse, vt ipsi, alijsq. sacerdotes offerrent corpus, & sanguinem suum; anathema sit. 1 Cor. 11. Sup. cap. 1 Cle. vni de reliq & ven. Sanct. Matt. 26. Luc. 22.

CANON III.

up.c.2. a.2.ext.de cel.miss.inf. ess.25. in rin. supra cap.2. *Si quis dixerit, Missæ sacrificium tantum esse laudis, & gratiarum actionis, aut nudam commemorationem sacrificij in Cruce peracti, nō autem propitiatorium, vel soli prodesse sumenti, neque pro viuis, & defunctis, pro peccatis, pœnis, satisfactionibus, & alijs necessitatibus offerri debere; anathema sit.*

CANON IIII.

Si quis dixerit, blasphemiam irrogari sanctissimo Christi sacrificio in Cruce peracto per Missæ sacrificium, aut illi per hoc derogari; anathema sit.

CANON V.

up.c.3. *Si quis dixerit, imposturam esse, Missas celebrare in honorem Sanctorum, & pro illorum intercessione apud Deum obtinenda, sicut Ecclesia intendit; anathema sit.*

CANON VI.

ip.c.4. *Si quis dixerit, Canonem Missæ errores continere, ideoq. abrogandum esse; anathema sit.*

CANON VII.

p.c.5. *Si quis dixerit, cærimonias, vestes, & externa signa, quibus in Missarū celebratione Ecclesia Catholica vtitur, irritabula impietatis esse magis, quàm officia pietatis; anathema sit.*

CANON VIII.

p.c.6. *Si quis dixerit, Missas, in quibus solus sacerdos sacramentaliter communicat, illicitas esse, ideoq. abrogandas; anathema sit.*

CA-

CANON IX.

Si quis dixerit Ecclesiæ Romanæ ritum, quo submissa voce pars Canonis, & verba consecrationis proferuntur, damnandum esse; aut lingua tm̃ vulgari Missam celebrari debere; aut aquam non miscendam esse vino in calice offerendo, eo ꝙ sit contra Christi institutionem; anathema sit.

Decretum de obseruandis, & euitandis in celebratione Missæ.

QVanta cura adhibenda sit, ut sacrosanctum Missæ sacrificiũ omni religionis cultu, ac veneratione celebretur, quiuis facilè existimare poterit, qui cogitarit, maledictum in Sacris Litteris eum vocari, qui facit opus Dei negligenter. Ier.48. *Quod si necessariò fatemur, nullum aliud opus adeo sanctum ac diuinum à Christi fidelibus tractari posse, quam hoc ipsum tremendum mysterium, quo viuifica illa hostia, qua Deo Patri reconciliati sumus, in altari per sacerdotes quotidiè immolatur; satis etiam apparet, omnem operam, & diligentiam in eo ponendam esse, vt quanta maxima fieri potest interiori cordis munditia, & puritate, atque exteriori deuotionis, ac pietatis specie peragatur. Cum igitur multa iam siue temporum vitio, siue hominum incuria, & improbitate irrepsisse videantur, quæ à tanti sacrificij dignitate aliena sunt; vt ei debitus honor, & cultus ad Dei gloriam, &*

fidelis populi ædificationem restituatur: decernit S. Synodus, vt Ordinarij locorum Episcopi ea oĩa prohibere atque è medio tollere sedulò curent, ac teneantur, quæ vel auaritia, idolorũ seruitus, vel irreuerẽtia, quæ ab impietate uix seiũcta esse põt, vel superstitio, veræ pietatis falsa imitatrix induxit. Atque, vt multa paucis cõprehendantur; in primis, qđ ad auaritiã pertinet, cuiusuis generis mercedũ conditiones, pacta, & quidquid pro Missis nouis celebrandis datur; necnon importunas, atque illiberales eleemosynarum exactiones potius, q̃ postulationes, aliaq. hmõi, quæ à simoniaca labe, vel certè à turpi quæstu non longè absunt, omninò prohibeant. Deinde, vt irreuerentia vitetur, singuli in suis Diœcesibus interdicant, ne cui vago, & ignoto sacerdoti Missas celebrare liceat. Neminẽ prætera, qui publicè, & notoriè criminosus sit; aut sancto altari ministrare, aut sacris interesse permittãt; neve patiãtur priuatis in domib. atque omninò extra Ecclesiam, et ad diuinũ tantum cultũ dedicata oratoria ab eisdem Ordinarij designanda, & visitãda, sanctum hoc sacrificiũ à sęcularib. aut Regularib. quibuscũque peragi, ac nisi prius qui intersint, decenter cõposito corporis habitu, declarauerint se mente etiam, ac deuoto cordis affectu, non solum corpore, adesse. Ab Ecclesijs verò musicas eas, vbi siue organo, siue cantu lasciuum, aut impurũ aliquid miscetur, itẽ sæculares omnes actiones, va-

Ep 5. Col. 3. c. cũ oĩs ca. sicut vrgeri. 1. q. 1. ca. idololatria 28. q. 1. & ca. auaritiæ. de præben. & dig. Greg. ep. l. 9. ep. 53. c. ad apostolicam, ext. de simon. Conc. Lao. c. 58. Conc. Carcan. 9. c. sicut nõ alij, cum seq. c. hic ergo c. null9 psbyter, & c. clericos de consec. d. 1. & c. ext. catholicã, & cap. man9, ver. cum er go, 1. q. 1. Cõo Gab. c. 49. Conc. Magun. c. 9. c. missarũ. & c. concedimus. de consec. d. 1. Conc. Basi. ess. 21. c. 1.

na, atque adeo profana colloquia, deambulationes, strepitus, clamores arceant; vt domus Dei verè domus orationis esse videatur, ac dici possit. Matt.21.& Isa. 56. & Ierem.7.
Postremò, ne superstitioni locus aliquis detur, edicto, & pęnis propositis caueant, ne sacerdotes alijs, quam debitis horis celebrent, ne ve ritus alios, aut alias cerimonias, & preces in Missarũ celebratione adhibeãt, præter eas q̃ ab Ecclesia probatæ, ac frequenti, & laudabili vsu receptæ fuerint. Sup. Ses.6. c.3.
Quarundam verò Missarum, & candelarum certum numerum, qui magis à superstitioso cultu, quàm à vera religione, inuentus est, omninò ab Ecclesia remoueant: doceantq. populum, quis sit, & à quo potissimum proueniat sanctissimi huius sacrificij tam pretiosus, ac cælestis fructus. Moneant etiam eumdem populum, vt frequenter ad suas Parochias, saltem diebus Dominicis, & maioribus festis accedant. c.2. de parto. Concil. Agat, ca. 47.
Hæc igitur omnia, quæ summatim enumerata sunt, omnibus locorũ Ordinarijs ita proponuntur, vt non solum ea ipsa, sed quæcumque alia huc pertinere visa fuerint, ipsi pro data sibi à sacrosancta Synodo potestate, ac etiam, vt delegati Sedis Apostolicæ, prohibeant, mandent, corrigant, statuant; atque ad ea inuiolatè seruanda, censuris Ecclesiasticis, alijsq. pœnis, quæ illorum arbitrio constituentur, fidelem populum compellant: non obstantibus priuilegijs, exemptionibus, appellationibus, ac consuetudinibus quibuscumque. Cõc. Trid. ver. doctri. vera.

Decretum de reformatione.

Caput I.

EAdem sacrosancta Oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritusancto legitimè cõgregata, psidentib. in ea eisdẽ Apostolicæ Sedis Legatis, vt reformationis negotiũ prosequatur, hæc, in psenti Sessione statuenda cẽsuit.

Inf. ses. vlt. de ref. c. 1.

Nihil est, quod alios magis ad pietatem, & Dei cultum assiduè instruat, quàm eorũ vita, & exemplum, qui se diuino ministerio dedicarunt; cum enim à rebus sæculi in altiorẽ sublati locum conspiciantur; in eos, tamquam speculum reliqui oculos conijciunt, ex ijsq. sumunt quod imitẽtur. Quapropter sic decet omninò Clericos in sortem Domini vocatos, vitam moresq. suos omnes componere, vt habitu, gestu, incessu, sermone, alijsq. omnibus rebus, nil, nisi graue, moderatum, ac religione plenum, præseferant: leuia etiam delicta, quæ in ipsis maxima essent, effugiant; vt eorum actiones cunctis afferant venerationem. Cum igitur, quo maiore in Ecclesia Dei & vtilitate, & ornamento hæc sunt, ita etiam diligentius sint obseruanda, statuit Sancta Synodus, vt quæ aliàs à summis pontificibus, & à sacris Concilijs de Clericorum vita, honestate, cultu, doctrinaq. retinenda, ac simul de luxu, commessationibus, choreis, aleis, lusibus, ac quibuscumque criminibus, necnon sæcularibus negotijs fugiendis copiosè, ac salubriter sancita fuerint, eadem

Mar. 5. Tit. 2. ca. qual. il 2. de accus.

ca. clericos 21. dist.

Sup. ses. 14. c. 6. de ref.

in

in posterum ijsdem pœnis, vel maioribus, arbitrio Ordinarij imponendis obseruentur; nec appellatio executionem hanc, quæ ad morum correctionem pertinet suspendat. Si qua verò ex his in desuetudinem abijsse compererint, ea quamprimum in vsum reuocari, & ab omnibus accuratè custodiri studeant: non obstantibus consuetudinibus quibuscumque: ne subditorum neglectæ emendationis ipsi condignas, Deo vindice, pœnas persoluant.

Caput II.

QVicumque posthac ad Ecclesias Cathedrales erit assumendus, is non solũ natalibus ætate, moribus, et uita, ac alijs, quæ à sacris Canonibus requiruntur, plenè sit præditus, verum ēt in sacro Ordine antea, saltem sex mensium spatio, cõstitutus, quarũ rerum instructio, si eius notitia nulla, aut recens in Curia fuerit à Sedis Apostolicæ Legatis seu Nuncijs prouinciarũ, aut eius Ordinario, eoq. deficiente, à viciniorib. Ordinarijs sumatur. Sciẽtia verò præter hæc eiusmodi polleat, vt muneris sibi iniungẽdi necessitati possit satisfacere, ideoq. antea in Vniuersitate Studiorũ Magister, siue Doctor aut Licentiatus in Sacra Theologia, vel iure Canonico meritò sit promotus, aut publico alicuius Academiæ testimonio idoneus ad alios docendos ostẽdatur. Qđ si Regularis fuerit, à superioribus suæ religionis similẽ fidẽ hẽat. Prędicti aũt oẽs, vnde instructio

credo, 21. q. 3. c. Epĩn cũ seq. & c. Presbyteri. dist. 12. Cõcil. Car. 1. can. 6. & Carth. 3. c. 15. Con. Chal. cano. 3. Cõc. Are. 2. c. 14. cũ sĩ. Con. & ga. c. 39. Conc. Tarra. ca. 2. & ĩfr. ses. 24. de refor. c. 12. ca. cum in cunctis, & c. cũ nobis, de ele. c. graue nimis, de pre ben. & inf. ses. 24. ca. 1 de ref. Conc. Sardi. ca. 13. Cõc. Rom. sub Nico. I. ver. vt nullus laicus. Conc. Bra. in c. 38. c. de Syracusanæ. 28. d. & 61. per totam, c. licet, can. de ele. in 6. su. sess. 7. c. 1. de reform.

seu

ſeu teſtificatio erit ſumenda, hæc fideliter, & gratis referre teneantur: alioquin eorum conſcientias grauiter oneratas eſſe ſcient: ac Deum, & Superiores ſuos habebunt vltores.

Caput III.

EPiſcopi, etiam tamquā delegati Apoſtolici; ex fructibus, & prouentibus quibuſcumque omnium dignitatum, perſonatuum, & officiorum in Eccleſijs Cathedralibus, vel Collegiatis exiſtentiū, tertiā partē in diſtributiones, eorū arbitrio aſſignandas, diuidere poſſint, vt ſcilicet, qui eas obtinēt, ſi perſonaliter cōpetens ibi ſeruitium iuxta formā, ab eiſdē Epis præſcribendam, quolibet die ſtatuto non impleuerint; illius diei diſtributionem amittāt, nec eius quoquo modo dominium acquirant, ſed fabricæ Eccleſiæ, quatenus indigeat; aut alteri pio loco, arbitrio Ordinarij applicetur. Creſcente verò contumacia, cōtra eos iuxta Sacrorū Canonū Conſtitutiones procedant. Quod ſi alicui ex prædictis dignitatib. in Eccleſijs Cathedralib. uel Collegiatis, de iure, ſeu conſuetudine, iuriſdictio, adminiſtratio, vel officium nō competat, ſed extra Ciuitatē, in Diœceſi cura animarum immineat, cui is, qui dignitatem obtinet, incumbere voluerit; tunc pro tpe, quo in curata Eccleſia reſederit, ac miniſtrauerit, tāquam præſens ſit, ac diuinis interſit, in Eccleſijs Cathedralibus, ac Collegiatis habeatur. Hæc in ijs tantum Eccleſijs conſtituta intelligantur, in quibus

Sup. Seſſ. 21. de ref. c. 3.

ca. cum ex eo. de elec. in 6. & de cler. non reſi. p tot. inf. Seſ. 24. ca. 12. de reform.

nulla

nulla est consuetudo, vel statutum, vt dictæ dignitates non seruientes aliquid amittant, quod ad tertiam partem dictorum fructuum, & prouentuum ascendat: non obstantibus consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus, & Constitutionibus, etiam iuramento, & quauis auctoritate firmatis.

Caput IV.

QVicumque in Cathedrali, vel Collegiata, sæculari, uel Regulari Ecclesia diuinis mancipatus officijs, in Subdiaconatus Ordine saltem constitutus nō sit, vocem in huiusmodi Ecclesijs in Capitulo nō habeat, et si hoc sibi ab alijs liberè fuerit concessum. Ji verò, qui dignitates, personatus, officia, præbendas, portiones, ac quælibet alia beneficia in dictis Ecclesijs obtinent, aut in posterum obtinebūt, quibus onera varia sunt annexa, videlicet, vt alij Missas, alij Euang. alij Epistolas dicāt, seu cātent, quocūque priuilegio, exemptione prærogatiua, generis nobilitate sint insigniti, teneantur, iusto impedimento cessante, infra annū Ordines suscipere requisitos; alioquin penas incurrant, iuxta Constitutionē Conc. Viennensis, quæ incipit, Vt ij, qui; quā præsenti decreto innouat; cogantq;. Epi eos diebus statutis dictos Ordines per seipsos exercere, ac cetera omnia officia, quæ debent in cultu diuino pstare, sub eisdem, & alijs, etiam grauioribus pœnis, arbitrio eorum imponendis. Nec alijs in posterum fiat c. vt ijdem. de ætat. & qualit. in Clem.

proui-

prouisio, nisi ijs, qui iam ætatem, & ceteras habilitates integrè habere dignoscantur: aliter irrita sit prouisio.

Caput V.

DIspensationes, quacumque auctoritate concedendæ, si extra Romanam Curiam committendæ erunt; committantur Ordinarijs illorum, qui eas impetrauerint; eæ verò, quæ gratiosè concedentur, suum non sortiantur effectum, nisi prius ab eisdem, tamquam delegatis Apostolicis, summariè tantum, & extraiudicialiter cognoscatur, expressas preces subreptionis, vel obreptionis vitio non subiacere.

Caput VI.

Inf. Ses. vlt. de ref. c. 4.

IN commutationibus vltimarum voluntatum, quæ non nisi ex iusta, & necessaria causa fieri debent, Episcopi, tamquam delegati Sedis Apostolicæ, summariè, & extraiudicialiter cognoscant, nihil in precibus, tacita veritate, vel suggesta falsitate fuisse narratum, prius quàm commutationes prædictæ executioni demandentur.

Caput VII.

LEgati, & Nuncij Apostolici, Patriarchæ, Primates, & Metropolitani appellationibus ad eos interpositis, in quibusuis causis, tam in admittẽdis appellationibus, quã in cõcedendis inhibitionib. post appellationem seruare teneantur

tur

tur formam, & tenorem sacrarum Constitutionum, & præsertim Innoc. IV. quæ, incipit, Romana: quacunque consuetudine, etiam immemorabili, aut stylo, vel priuilegio, in contrarium non obstantibus: aliter inhibitiones, & processus, & inde secuta quæcumque sint ipso iure nulla. c. Romana, de app. in 6.

Caput VIII.

EPiscopi, etiam tamquam Sedis Apostolicæ delegati in casibus à iure concessis, omnium piarum dispositionum tam in vltima voluntate, quàm inter viuos, sint executores; habeant ius visitandi Hospitalia, Collegia quæcumque, ac Confraternitates laicorum, etiam quas scholas, siue quocumque alio nomine vocant; non tamen quæ sub Regum immediata protectione sunt, sine eorum licentia eleemosynas Montis Pietatis; siue charitatis, & pia loca omnia, quomodocunque nuncupentur, etiam si prædictorum locorum cura ad laicos pertineat; atque eadem pia loca exéptionis priuilegio sint munita; ac omnia, quæ ad Dei cultum, aut animarum salutem, seu pauperes sustentandos instituta sunt ipsi ex officio suo, iuxta Sacrorum Canonum statuta cognoscant, & exequantur: non obstantibus quacumque consuetudine, etiam immemorabili, priuilegio, aut statuto. c. eos. quidē. c. si hæredes, c. tua nobis, & c. Ioan. de testament. Cl. quia cōtingit, de relig. domib. Sup. ses. 21. c. 2. de ref. c. tua. & c. Ioãnes, de testam.

Caput IX.

ADministratores tā ecclesiastici, quàm laici fabricę cuiusuis Ecclesię etiam Cathedralis, c. 1. 10. q. 3. cōs. ses. 23. in 2. in fin. de refor.

lis,

Clem. quia contingit. §. vt autem præmissa, de reli. do.

lis, Hospitalis, Confraternitatis, Eleemosynæ, Montis Pietatis, & quorumcumque piorum locorum, singulis annis teneantur reddere rationem administrationis Ordinario: consuetudinibus, & priuilegijs quibuscumque in contrarium sublatis: nisi secus fortè in institutione, & ordinatione talis Ecclesiæ, seu fabricæ expreßè cautum esset. Quod si ex consuetudine, aut priuilegio, aut ex Constitutione aliqua loci, alijs ad id deputatis ratio reddenda esset; tunc cum ijs adhibeatur etiam Ordinarius, & aliter factæ liberationes dictis administrationibus minimè suffragentur.

Sup. Sef.7. c.vlt. & 15. Seff.25. ca. 8.de refor. Sef.27. ca. 16. de ref.

Caput X.

CVm ex Notariorũ imperitia plurima damna, & multarum occasio litium oriatur, poßit Episcopus quoscumque Notarios, etiamsi Apostolica, Imperiali, aut Regia auctoritate creati fuerint, etiam tamquam delegatus Sedis Apost. examinatione adhibita eorum sufficientiam scrutari, illisq. non idoneis repertis, aut quandocumque in officio delinquentibus, officij eius in negotijs, litibus, & causis Ecclesiasticis, ac spiritualibus exercendi vsum perpetuò, aut ad tempus prohibere, neque eorum appellatio interdictionem Ordinarij suspendat.

Conc. Tri. c.7. Conc. Aurel.3.c.22. Conc. Par.

Caput XI.

SI quẽ clericorũ, vel laicorũ, quacumque is dignitate, etiam Imperiali, aut Regali præfulgeat,

geat, in tantum malorũ omnium radix cupiditas occupauerit, vt alicuius Ecclesiæ, seu cuiusuis sæcularis, vel regularis beneficij, Montium Pietatis, aliorumq. piorum locorum iurisdictiones, bona census, ac iura ẽt feudalia, & emphyteutica, fructus, emolumenta, seu quascumque obuentiones, quæ in ministrorum, & pauperũ necessitates conuerti debent, per se, vel alios, vi, vel timore incusso, seu ẽt per suppositas personas Clericorũ, aut laicorũ, seu quacumque arte, aut quocumque quæsito colore, in proprios usus conuertere, illosq. vsurpare præsumpserit; seu impedire, ne ab ijs, ad quos iure pertinent, percipiantur; is anathemati tamdiu subiaceat, quamdiu iurisdictiones, bona, res, iura, fructus, & redditus, quos occupauerit, vel qui ad eum quomodocumque etiam ex donatione suppositæ personæ peruenerint, Ecclesiæ, eiusq. administratori, siue beneficiato, integrè restituerit, ac deinde à Romano Põtifice absolutionem obtinuerit. Quod si eiusdem Ecclesię patronus fuerit, etiã iure patronatus, vltra prędictas pęnas, eo ipso priuatus existat. Clericus verò, qui nefandę fraudis, & vsurpationis huiusmodi fabricator, seu consentiens fuerit, eisdem pœnis subiaceat, necnon quibuscumque beneficijs priuatus sit, & ad quęcumque alia beneficia inhabilis efficiatur; & à suorum Ordinum executione, etiam post integram satisfactionem, & absolutionem, sui Ordinarij arbitrio suspendatur.

ca. 11. Cõc. Tur. 2. c. 25. Conc. Aurel. 5. c. 15. Conc. Magunt. c. 6. & 11. Cõc. Vuormar. ca. 75. Concil. Aquisgr. c. 88. Conc. Lat. sub Leo X. Sess. 9. & 10. ca. prædia. cũ seq. 12. q. 2. c. attẽdendum est. 17 q. 4. ex Vrb. episc. ad vniuersos Episcopos.

Decre-

Decretum super petitione concessionis Calicis.

Sup.ses.13. In decr. prorogat. defi. quat.art.& sess.12.c.4. *INsuper cum eadem sacrosancta Synodus superiori Sessione duos articulos aliàs propositos, & tunc nondum discussos, videlicet, An rationes, quibus sancta Catholica Ecclesia adducta fuit, vt communicaret laicos atque etiam non celebrantes Sacerdotes sub vna panis specie, ita sint retinendæ, vt nulla ratione Calicis vsus cuiquam sit permittendus: & An si honestis, & Christianæ charitati consentaneis rationibus concedendus alicui vel nationi, vel regno calicis vsus videatur, sub aliquibus conditionibus concedendus sit, & quæ nam ille sint; in aliud tempus, oblata sibi occasione examinandas, atque definiendas reseruauerit; nunc, eorum, pro quibus petitur, saluti optimè consultum volens, decreuit integrum* Inf.ses.24. c.1.de ref. *negotium ad Sanctissimum Dominum nostrum esse referendum, prout præsenti decreti refert, qui pro sua singulari prouidentia id efficiat, quòd vtile Reip. Christianæ, & salutare petentibus vsum Calicis, fore iudicauerit.*

Indictio futuræ Sessionis.

INsuper eadem Sacrosancta Tridentina Synodus diem futuræ Sessionis ad feriam quintam post octauam festiuitatis Omnium Sanctorũ, quæ erit dies 12. mẽsis Nou. indicat, & in ea decerne-

tur

tur de Sacramento Ordinis, & de Sacramento Matrimonij, &c.

Prorogata fuit Sessio vsque ad diem 15. Iulij 1563.

SESSIO XXIII.

Quæ est VII. sub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 15. Mensis Iulij 1563.

Vera, & Catholica doctrina de Sacramento Ordinis ad condemnandos errores nostri temporis, à Sancta Synodo Tridentina decreta, & publicata Sessione septima.

Caput I.

ACRIFICIVM, & sacerdotium ita Dei ordinatione coniuncta sunt, vt vtrumque in omni lege extiterit. Cum igitur in nouo Testamento S. Euch. sacrificium visibile ex Domini institutione Catholica Eccl. acceperit, fateri etiam oportet, in ea nouum esse visibile, & externũ sacerdotiũ, in quod vetus translatũ est. Hoc autem

Matt.26. Mar.4. Lucæ 22. Clem.I. verſ. alia, nãq. de reliq.& ven. Sanct. Sup.ſeſ.22. cap.1.de ſacr.Miſ. 1.Cor....ad Hebr ca. tranſlato.. de conſtit. Inf. can.3. ca. multis, de ætat. & qual. infr. can.2. & c. 37. de ref. 1.Tim 3. & A 4.21. c.à ſubdiacono,93.d. Syriac⁹ Pa. epi.ad Hymeriũ, c.9. Conc.Cartha.4.c.2. cũ ſeq. ca. ſubdiacon. cũ ſeq. 23. diſ. c. nullus,il 2.66. diſt. cap.ſi. quis eorũ, cap.erubeſcant. & c. nemo 32. diſt. 2.Tim.4.

ab eodem Domino Saluatore noſtro inſtitutum eſſe: atque Apoſtolis, eorũq. ſucceſſorib. in ſacerdotio poteſtatẽ traditã conſecrandi, offerendi, & miniſtrandi corpus, & ſanguinem eius: necnon & peccata dimittẽdi, et retinẽdi ſacræ litteræ oſtendũt, & Catholicæ Eccleſiæ traditio sẽper docuit.

Caput II.

C*Vm aũt diuina res ſit tam ſancti Sacerdotij miniſterium, conſentaneũ fuit, quo dignius, & maiori cum veneratione exerceri poßet, vt in Eccleſiæ ordinatiſſima diſpoſitione, plures, & diuerſi eſſent miniſtrorum ordines, qui Sacerdotio ex officio deſeruirent: ita diſtributi, vt, qui iam clericali tonſura inſigniti eſſent, per minores ad maiores aſcenderent. Nam non ſolum de ſacerdotibus, ſed & de Diaconis Sacræ litteræ apertam mentionem faciunt, & quæ maximè in illorum ordinatione attendenda ſunt, grauiſſimis verbis docent, & ab ipſo Eccleſiæ initio ſequentium Ordinum nomina, atque vniuſcuiuſque eorum propria miniſteria, Subdiaconi, ſcilicet, Acolythi, Exorciſtæ, Lectoris, & Oſtiarij in uſu fuiſſe cognoſcuntur, quamuis non pari gradu: nam Subdiaconatus ad maiores ordines à Patribus, & Sacris Concilijs refertur in quibus, & de alijs inferioribus frequentiſſimè legimus.*

Caput III.

C*Vm Scripturæ teſtimonio, Apoſtolica traditione, & Patrũ vnanimi conſenſu perſpicuum*

tuum sit, per sacram ordinationem, quæ verbis, & signis exteriorib. perficitur, gratiam conferri; dubitare nemo debet, Ordinem esse verè, & propriè vnũ ex septem Sanctæ Ecclesiæ Sacramẽtis. inquit.n. Apostolus: Admoneo te, vt resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuũ mearũ: non enim dedit nobis Deus spiritũ timoris, sed virtutis, & dilectionis, & sobrietatis.

Caput IV.

QVoniam verò in Sacramento Ordinis, sicut & in Baptismo, & Confirmatione, character imprimitur, qui nec deleri, nec auferri potest: meritò S. Synodus damnat eorum sententiã, qui asserunt noui Testamenti sacerdotes temporariam tantummodo potestatẽ habere, & semel ritè ordinatos iterũ laicos effici posse, si verbi Dei ministeriũ non exerceant. Quòd si quis omnes Christianos promiscuè noui Testamẽti sacerdotes esse, aut omnes pari inter se potestate spirituali præditos affirmet: nihil aliud facere videtur, quam Ecclesiasticã Hierarchiã, quæ est vt castrorũ acies ordinata, confundere: perinde ac si contra Beati Pauli doctrinã omnes Apostoli, omnes Prophetæ, omnes Euangelistæ, omnes Pastores, omnes sint Doctores. Proinde sacrosancta Synodus declarat, præter cæteros ecclesiasticos gradus, Episcopos, qui in Apostolorum locum successerunt, ad hunc Hierarchicum ordinem præcipuè pertinere, & positos, sicut idem Apostolus ait, à Spiritusan-

Sup. Sess. 7. can 9. de sacra. & inf. c. 2. & c. displiceat. cir. med. 23. q. 4. c. quõ, ante med. de consecr. dist in. 4. Inf. can. 6. 1. Cor. 11. ler 3. Eph. 4. cap. cum ex iniũcto, & ca. sicut in vno. de hær. ca. in nouo. 21. dist. ext. Ana. epist. 2. ca. ecclesię. 35. d. c. quorum vices. 68. d. Vrb. I. epist. ad vniuer. Eccl. di. Hier. epist. 85. Añ 120. Sup. Ses. 6. c. 1. de ref.

ca.diaconi. 94 d.Anac. epi.3. sup. Seſſ.7.can. 3.de conſt. ca.quanto. ext. de con ſuetud.

ſto regere Eccleſiam Dei, eoſq. Presbyteri ſuperiores eſſe, ac Sacramentũ Confirmationis conferre, miniſtros Eccleſiæ ordinare, atque alia pleraque peragere ipſos poſſe, quorũ functionũ poteſtatem reliqui inferioris Ordinis nullam habent. Docet inſuper ſacroſancta Synodus in ordinatione Epiſcoporũ, ſacerdotũ, & ceterorũ Ordinum, nec populi, nec cuiuſuis ſæcularis poteſtatis, & magiſtratus conſenſum ſiue vocationem, ſiue auctoritaté ita requiri, vt ſine ea irrita ſit ordinatio: quin potius decernit, eos, qui tantummodo à populo, aut ſæculari poteſtate, ac magiſtratu vocati, & inſtituti, ad hæc miniſteria exercenda aſcendunt, & qui ea propria temeritate ſibi ſumunt, omnes nõ Eccleſiæ miniſtros, ſed fures, & latrones, per oſtiũ nõ ingreſſos habendos eſſe. Hęc ſunt, quæ generatim ſacræ Synodo viſum eſt Chriſtifideles de Sacramento Ordinis docere. His autem contraria certis, & proprijs Canonibus in hunc, qui ſequitur, modum damnare conſtituit, vt omnes, adiuuante Chriſto fidei regula vtentes, in tot errorum tenebris catholicam veritatem facilius agnoſcere, & tenere poſſint.

Ioan.10. c.ordinationes, 1.q.1. & ca. tres. 23. q.4.ca. relatum.extr.de iur. patr.

CANON I.

De Sacramento Ordinis.

up.cap.1. datt.10. oan.20. a. audiuimus, cum q.24.q 1.

SI quis dixerit, non eſſe in nouo Teſtamento ſacerdotium viſibile, & externum: vel non eſſe poteſtaté aliquã cõſecrandi, & offerédi verũ corpus, & ſanguiné Domini, & peccata remit-

ten-

tendi, & retinendi, sed officium tantũ, & nudum ministerium prædicandi Euang. vel eos, qui non prædicant, prorsus non esse sacerdotes; anath. sit.

CANON II.

Si quis dixerit, præter sacerdotium non esse in Ecclesia Catholica alios Ordines, & maiores, & minores, per quos, velut per gradus quosdam, in sacerdotium tendatur; anathema sit.

Super ca. 2. ĩ singulis, cũ seq. dist. 77. sup. Sess. 6. c. 1. de re form.

CANON III.

Si quis dixerit, Ordinẽ siue sacrã ordinationem non esse verè: & propriè Sacramentum à Christo Domino institutum, vel esse figmentũ quoddam humanũ excogitatum à uiris rerũ Ecclesiasticarũ imperitis, aut esse tantũ ritum quẽdam eligendi ministros verbi Dei, & Sacramẽtorũ; anath. sit.

Sup. cap. 1. Matt. 16. Ioan. 20. c. vt constitueretur d. 50. cũ au diuimus. c. seq. 24. q. 1. ca. dispicite. 1. 23. q. 4. sup. c 4. & c. consultationi. extr. de tẽp. ord.

CANON IV.

Si quis dixerit, per sacram ordinationem non dari Spiritumsanctum, ac proinde frustra Epos dicere. Accipite Spiritũsanctũ, aut per eam non imprimi characterem, vel eũ, qui sacerdos semel fuit, laicum rursus fieri posse; anathema sit.

CANON V.

Si quis dixerit, sacrã Vnctionem, qua Ecclesia in Sancta Ordinatione vtitur, nõ tantũ non requiri, sed contemnendam, & perniciosam esse: similiter & alias Ordinis cærimonias; anathema sit.

CANON VI.

Si quis dixerit, in Ecclesia Catholica non esse Hierarchiã diuina ordinatione institutã, quæ cõ-

Ana. Pap. epi. 3. sup. c. 4.

stat ex Epis, Presbyteris, & ministris; anath. sit.

CANON VII.

Anac.ca.4. & c. diaconi septem. 93.dist. ex Conc. Neoc.c.24. sup.ca.

Si quis dixerit, Episcopos non esse Presbyteris superiores, vel non habere potestatem confirmãdi & ordinandi; vel eã, quam habent; illis esse cum Presbyteris cõmunẽ; vel Ordines ab ipsis collatos, sine populi, vel potestatis sęcularis consensu, aut vocatione irritos eße; aut eos, qui nec ab Ecclesiastica, & Canonica potestate ritè ordinati, nec missi sunt, sed aliundè veniũt, legitimos eße verbi & Sacramẽtorũ ministros; anathema sit.

CANON VIII.

Si quis dixerit, Episcopos, qui auctoritate Romani Pontificis assumuntur, non eße legitimos, & veros Episcopos, sed figmentum humanum; anathema sit.

Decretum de reformatione.

EAdem sacrosancta Tridentina Synodus reformationis materiam prosequens, hæc, quæ sequuntur, in præsenti decernenda esse statuit, & decreuit.

Caput I.

Ioan.21. Act.20. c. Ephe. 43. dist.c.sicut 7.q.2. qui Episcopatũ.2.q.3.c. præcipue. 1.q.3.c.gloria Episcopi, 12.q.1.

CVm præcepto diuino mandatum sit omnibus, quibus animarum cura commissa est, oues suas agnoscere, pro his sacrificium offerre, verbiq. diuini prædicatione, Sacramentorum administratione, ac bonorũ omnium operũ exemplo pascere; pauperũ, aliorumq. miserabilium personarum curam paternam gerere, & in cetera munia

na pastoralia incumbere; quæ omnia nequaquam ab ijs præstari, et impleri possunt, qui gregi suo nõ inuigilant, neque assistunt, sed mercenariorum more deserũt; sacrosancta Synodus eos admonet, & hortatur, vt diuinorum præceptorum memores, factiq. forma gregis, in iudicio, & veritate pascãt, & regãt. Ne verò ea, q̃ de residentia sanctè, et vtiliter iã ante sub fel. rec. Paulo III. sancita fuerunt, in sensus à sacrosanctæ Synodi mente alienos, trahantur, ac si vigore illius decreti quinque mensibus continuis abesse liceat; illis inhærendo, declarat sacrosancta Synodus, oẽs Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, ac Cathedralib. Ecclesijs quibuscũque, quocumque nomine & titulo præfectos, etiã si S. R. E. Cardinales sint, obligari ad personalẽ in sua Ecclesia, vel Diœcesi residẽtiã, vbi iniuncto sibi officio defungi teneãtur, neque abesse posse, nisi ex causis, & modis infrascriptis. Nam cũ Christiana charitas, vrgẽs necessitas, debita obediẽtia, ac euidens Ecclesię uel Reip. vtilitas aliquos nonnunquam abesse postulẽt, & exigãt decreuit eadẽ sacrosancta Synodus, has legitimæ abscentiæ causas à Beatiss. Rom. Põt. aut à Metrõpolitano, vel eo absente, Suffraganeo Ẽpo antiquiori residẽte, qui idem Metropolitani absentiã probare debebit, in scriptis esse approbãdas, nisi cũ absentia inciderit pp aliquod munus, & Reip. officium Ẽpatib. adiunctũ: cuius, quoniã causæ sũt notoriæ, & interdum

1. Pet. 5.

Sup. Sess. 6. de ref. c. 1. Inf. in Bul. S. D. N. Pij IIII. super. de resid. f. 375.

c. de cetero, c. inter quattuor. ca. tuæ, & ca. relatũ, de cler. nõ resid. c. ad supplicationem, de renũc. c. quorundã. 74. dist.

repentinæ, ne eas quidem significari Metropolitano necesse erit, ad eundem tñ cũ Concilio prouinciali spectabit iudicare de licẽtijs à se, vel à Suffraganeo datis: & videre, ne quis eo iure abutatur: & vt pœnis Canonicis errantes puniantur. Interea meminerint discessuri, ita ouib. suis prouidendũ, vt, quantũ fieri poterit, ex ipsorũ absentia nullũ damnũ accipiant. Quoniam aũt qui aliquãtisper tm̃ absunt, ex ueterũ Canonũ sententia, nõ videntur abesse, quia statim reuersuri sunt, sacrosancta Synodus vult, illud absentiæ spatium singulis annis siue cõtinuũ, siue interruptũ extra prædictas causas, nullo pacto debere duos, aut ad summum tres menses excedere, et habere rõnem vt id æqua ex causa fiat, & absque vllo gregis detrimento, quòd an ita sit abscedentiũ conscientiæ reliquit, quã sperat religiosam, & timoratam fore: cũ Deo corda pateãt: cuius opus nõ fraudulenter agere suo periculo tenentur. Eosdẽ interim admonet, & in Domino hortatur, ne per illi⁹ tp̃is spatium Dominici aduẽtus, Quadragesimæ, Natiuit. Resurrectionis Domini, Pẽtecostes item, & Corporis Christi dieb. quib. refici maximè, & in Dño gaudere Pastoris præsentia oues debeãt, ipsi ab Ecclesia sua Cathedr. vllo pacto absint, nisi Episcopalia munia in sua Diœcesi eos aliò vocẽt.

c. cũ ex eo; de ele. in 6. cap. beneficium. de regu. eod. l. & c. 2. in fi. sup. Sess. 6.

c. præsentium. 7. q. 1 & infr. Sess. 24. de reform.

4. Reg. 16. & 3. Reg. 8. & Baruc. 3. Bona. in Can. de quo.

1. Reg. 3.

c. si quis in clero. 7. q. 1.

Conc. Aga. c. 64.

Conc. Lud. 2.

Si quis aũt (quod vtinam nunquam eueniat) contra huius decreti dispositionẽ abfuerit, statuit sacrosancta Synodus, præter alias pœnas aduer-

sus non residentes, sub Paulo III. impositas, et innouatas, ac mortalis peccati reatū, quē incurrit, eum pro rata temporis absentiæ, fructus suos non facere, nec tuta conscientia, alia ét declaratione non secuta, illos sibi detineri posse: sed teneri, aut ipso cessante per Superiorem Ecclesiasticum illos fabricæ Ecclesiarū, aut pauperibus loci erogare; prohibita quacumque conuentione, vel cōpositione, quæ pro fructib. malè perceptis appellatur, ex qua ét prædicti fructus in totum, aut pro parte ei remitterētur: nō obstantibus quibuscumque priuilegijs cuicumque Collegio, aut fabricæ concessis.

Sup. sess. 6. d ref. c. 1. & inf. in Bulla S. D. N. Pij IV. sup residētia. c. 2. cō quere. re, & fere p tot. de cler. non resid.

Eadem omninò, ét quo ad culpam, amissionem fructuum, & pęnas de curatis inferioribus, & alijs quibuscūque qui beneficiū aliquod Ecclesiasticum curā animarū habēs, obtinēt, sacrosancta Synodus declarat, & decernit; ita tñ, vt quādocumque eos causa prius per Epm cognita, et probata, abesse cōtigerit, Vicariū idoneū, ab ipso Ordinario approbandū, cū debita mercedis assignatione relinquāt. Discendendi aūt licentiā in scriptis gratisq. cōcedēdā vltra bimestre tps, nisi ex graui causa nō obtineāt. Quod si per edictū citati ét nō personaliter, contumaces fuerint, liberū esse valt Ordinarijs p cēsuras ecclesiasticas, & sequestrationē, & subtractionē fructuū, aliaq. iuris remedia, ét vsque ad priuationē, cōpellere; nec executionē hāc, quolibet priuilegio, licētia, familiaritate, exemptione, ét ratione cuiuscūque benefi-

Sup. Sess. 6. c. 8. de ref.

c. 18. d ref. inf. sess. 24. de ref.

cij,

et cum venerabilis. & c. fin. de cõsuet. extrau. cũ Diuina. ♃ pri. Sup. Sess 6. de ref. c. 1.

cij, pactione, statuto, etiam iuramento, vel quacumque auctoritate confirmato, consuetudine, etiam immemorabili, quæ potius corruptela censenda est, siue appellatione, aut inhibitione, etiam in Rom. Curia, vel vigore Eugenianæ Constitutionis suspendi posse. Postremò, tam decretum illud sub Paulo III. quàm hoc ipsum in Concil. Prouincialib. & Episcopalibus publicari, sancta Synodus præcipit: cupit enim, quæ adeò ex pastorum munere, animarumq. salute sunt, frequenter omnium auribus, mentibusq. infigi, vt in posterum, Deo iuuante, nulla temporum iniuria, aut hominum obliuione, aut desuetudine aboleantur.

Caput II.

Cõc. Chal. action. 17. c. 25. Cõc. Vuor. c. 76. c qm. 175. dis. ca. qm. 100. d. & sup Ses. 7. ca. 9.

ECclesijs Cathedralibus, seu superioribus, quocumque nomine, ac titulo præfecti, etiamsi S. R. E. Cardinales sint, si munus consecrationis intra tres menses non susceperint, ad fructuum perceptorum restitutionem teneantur; si intra totidem menses postea id facere neglexerint, Ecclesiis ipso iure sint priuati. Consecratio verò, si extra Curiam Romanam fiat, in Ecclesia, ad quam promoti fuerint, aut in Prouincia, si commodè fieri poterit, celebretur.

Caput III.

EPiscopi per semetipsos Ordines conferant. quod si ægritudine fuerint impediti, subditos suos non aliter, quam iam probatos, et examinatos ad alium Episcopum ordinãdos dimittant.

Ca-

Caput IV.

PRima tonsura nō initiētur, qui Sacramentum Confirmationis nō susceperint, & fidei rudimēta edocti nō fuerint, quique legere, et scribere nesciant, et de quib. probabilis coniectura non sit, eos non sæcularis iudicij fugiendi fraude, sed vt Deo fidelē cultū præstēt, hoc vitæ genus elegisse.

c. 1. de tēp. ord. in 6. & ca. cum cōtingat. ext. de ætate, & qual.

Caput V.

AD minores Ordines promouendi, bonum à Parocho, et à magistro scholæ, in qua educantur testimonium habeāt. Hi verò, qui ad singulos maiores erunt aßumendi, per mensem ante ordinationē Episcopū adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, vt nominib. ac desiderio eorū qui volent promoueri, publicè in Ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus ætate, moribus, & vita, à fide dignis diligenter inquirat; & litteras testimoniales, ipsam inquisitionem factā continentes, ad ipsum Episcopum quamprimum transmittat.

c. quando 2. dist.

Caput VI.

NVllus prima tōsura initiatus, aut etiam in minoribus Ordinib. cōstitutus, ante decimum quartum annū beneficium poßit obtinere. Is ēt fori priuilegio non gaudeat, nisi beneficium ecclesiasticum habeat: aut clericalem habitum, et tonsuram deferens, alicui Ecclesiæ ex mandato Epi inseruiat, vel in Seminario Clericorū, aut in aliqua Schola, vel Vniuersitate de licentia Epi,

ca. indecorū, ext. de æt. & qual. Inf. c. 18. c. cū in cunctis. §. inferiora. de elect.

quasi

quasi in via ad maiores Ordines suscipiẽdos versetur. In clericis verò coniungatis seruetur Constitutio Bonifacij VIII. quæ incipit, Clerici, qui cum vnicis modo hi clerici alicuius Ecclesiæ seruitio, vel ministerio ab Episcopo deputati, eidem Ecclesiæ seruiant, vel ministrent, & clericali habitu, & tonsura vtantur, nemini, quoad hoc priuilegio, vel consuetudine, etiam immemorabili suffragante.

ca.1. d cle. coniu. 16.

c.10. ext. d cle. cõiug.

Caput VII.

SAncta Synodus, antiquorum Canonum vestigijs inhærẽdo, decernit, vt quando Eps ordinationẽ facere disposuerit, omnes, qui ad sacrum ministerium accedere uoluerit, feria quarta ante ipsam Ordinationem, vel quando Episcopo videbitur, ad ciuitatem euocentur. Episcopus autem sacerdotibus & alijs prudentibus viris, peritis diuinæ legis, ac in ecclesiasticis sanctionibus exercitatis, sibi ascitis, ordinandorũ genus, personam, ætatem institutionem, mores, doctrinam, & fidem diligenter inuestiget, & examinet.

ca. quãdo. 24. dist.

c. quãdo, & c. nullus ordinetur. 24. dist. ex Cõc. Cart. 3. c. 22. c. fi. dist. 24.

Caput VIII.

ORdinationes sacrorũ Ordinũ statutis à iure tẽpibus ac in Cathedrali Ecclesia vocatis, præsẽtibusq. ad id Ecclesiæ Canonicis, publicè celebrentur. si autem in alio Diœcesis loco præsente Clero loci, dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper adeatur, vnusquisque autem à proprio Episcopo ordinetur. Quod si quis ab alio pro-

Leo. Pa ep. 79 ca. quod partib. 75. d. Gelasi. I. ep. 1. ca. 13 c. vlt 75. d. c. 1. cũ seq. de tẽp. ordi. c. ordinat. & ca. quãdo. 75. d. Cõc. Carth. 4. ca. 22.

promoueri petat, nullatenus id ei etiam cuiusuis generalis, aut specialis Rescripti, vel Priuilegij prætextu, etiã statutis temporibus permittatur; nisi eius probitas, ac mores Ordinarij sui testimonio commendentur, si secus fiat; ordinans à collatione Ordinum per annum, & ordinatus à susceptorum Ordinum executione, quãdiu proprio Ordinario videbitur expedire, sit suspensus.

Sup. ses. 14. de ref. ca. 2. & 3. inf. c. 10. Cõc. Cart. 3. ca. 21. Cõc. Aure. 3. ca. 15. ca. 1. 21. q. 2. 9. q. 2. per totã, c. 1. cum seq. de têp. ord. in 6.

Caput IX.

EPiscopus familiarem suum non subditum ordinare non possit, nisi per triennium secum fuerit commoratus, & beneficium, quacumque fraude cessante, statim, re ipsa, illi conferat, consuetudine quacumque, etiam immemorabili, in contrarium non obstante.

Caput X.

ABbatibus, ac alijs quibuscumque, quãtumuis exemptis, non liceat in posterum, intra fines alicuius Diœcesis consistentibus, etiam si nullius Diœcesis, vel exempti esse dicantur, cuiquam, qui regularis subditus sibi non sit, Tonsuram, vel minores Ordines conferre; nec ipsi Abbates, & alij exempti, aut Collegia, vel Capitula quæcumque, etiam Ecclesiarum Cathedralium, litteras dimissorias aliquibus Clericis sæcularibus, vt ab alijs ordinentur, concedant. sed horum omnium ordinatio, seruatis omnibus, quæ in huius sacrosanctæ Synodi decretis continentur, ad Episcopos intra quorum Diœcesi fines

Abbates quos ordines, cõferre possint. ca. quoniã. d. 69. c. cũ contingat. ext. de ætate & qual.

Sup. cap. 5. cum seq. & inf. c. 21. cũ seq.

nes

nes existant, pertineat: non obstantibus quibuscumque priuilegijs, præscriptionibus, aut consuetudinibus, etiam immemorabilibus. Pœnam quoque impositam ijs, qui contra huius S. Synodi sub Paulo III. decretum à Capitulo Episcopali Sede vacante, litteras dimißorias impetrant, ad illos, qui easdem litteras non à Capitulo, sed ab alijs quibusuis, in iurisdictione Episcopi loco Capituli, Sede vacāte succedentibus, obtinerent, mandat extendi: Concedentes autem dimissorias contra formam decreti, ab officio, et beneficio per annum sint ipso iure suspensi.

Sup. Sess. 7. de refor. c. 10.

Caput XI.

c. 1 sing cū seq. 77. dis. Syr. Pap. epi. ad Hymer. c. 9. Ordines maior. 2. quando, & quibus conferendi. Inf. ca. 17. & c. 1, 15. d.

MInores Ordines ijs, qui saltem Latinam linguam intelligant, per temporū interstitia, nisi aliud Epo expedire magis videretur, conferantur: vt eò accuratius, quantū sit huius disciplinæ pondus, possint edoceri; ac in vnoquoque munere iuxta præscriptū Epi, se exerceant, idq. in ea, cui adscripti erunt Ecclesia; nisi fortè ex causa studiorū absint; atque ita de gradu in gradum ascendant: vt in eis cū ætate vitæ meritum, & doctrina maior accrescat; quod & bonorum morū exemplū, & assiduum in Ecclesia ministerium, atque maior erga Presbyteros, & superiores Ordines reuerentia, & crebior, quàm antea, Corporis Christi communio maximè comprobabunt. Cumq. hinc ad altiores gradus, & sacratissima mysteria sit ingreßus, nemo ijs initietur,

quem

quem non scientiæ spes maiorib. Ordinibus dignũ ostendat. Hi verò non nisi post annũ à susceptione postremi gradus minorum Ordinum ad sacros Ordines promoueantur, nisi necessitas, aut Ecclesię vtilitas, iudicio Episcopi, aliud exposcat. Conc. Tol. 8. c. 8. & c. qui ecclesiasticis, d. 59.

Cap. XII.

NVllus in posterum ad Subdiaconatus ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatus ante vigesimum tertium, ad Presbyteratus, ante vigesimum quintum ętatis suæ annum promoueatur. *Sciant tamen Episcopi, non singulos, in ea ætate constitutos, debere ad hos Ordines assumi, sed dignos dumtaxat, & quorum probata vita senectus sit. Regulares quoque nec in minori ætate, nec sine diligenti Episcopi, examine ordinentur: priuilegijs quibuscumque, quo ad hoc, penitus exclusis.* c. in singulis cũ multis seq. dis. 77. c. subdiaconus, cũ seq. 77. d. & c. generalem. de ætat. & qualit. ĩ Clem.

Caput XIII.

SVbdiaconi, & Diaconi ordinentur, habentes bonum testimonium, & in minoribus Ordinibus iam probati, ac litteris, & ijs, quę ad Ordinem exercendũ pertinent, instructi. *Qui sperent, Deo auctore, se continere posse; Ecclesijs, quibus ascribentur, inseruiant: sciantq. maximè decere, si saltem diebus Dominicis, & sollemnibus, cum altari ministrauerint, sacram Communionem perceperint.* Sup. c. II. *Promoti ad sacrum Subdiaconatus Ordinem, si per annum saltem in eo non sint versati, ad altiorem gradum, nisi aliud Episcopo* ca. quicumque, 77. d. Syria. Pap. d. epist. ad Hy. c. 9.

videa-

ca. litteras. & c. dilectus. de temp. ord.

videatur, ascendere non permittantur. Duo sacri Ordines non eodem die, etiam Regularibus, conferantur; priuilegijs, ac indultis quibusuis concessis, non obstantibus quibuscumque.

Caput XIV.

Conc Tol. 4. ca. 19. in fi. c. quicũque. 77. d.

Sup. ca. 11. & 13.

Sup sess. 22. de obser. & euit. in cel. mis. & c. 2. de sac. Mis.

QVi piè, & fideliter in ministerijs ante actis se gesserint, & ad Presbyteratus Ordinem assumuntur, bonum habeant testimonium: & hi sint, qui non modo in Diaconatu ad minus annum integrum, nisi ob Ecclesiæ vtilitatem, ac necessitatem aliud Episcopo videretur, ministrauerint, sed etiam ad populum docendum ea, quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, ac ministranda Sacramenta, diligenti examine præcedente, idonei comprobentur: atque ita pietate, ac castis moribus conspicui, vt præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ monita ab eis possint expectari. Curet Episcopus, vt ij saltem diebus Dominicis, & festis sollemnibus; si autem curam habuerint animarum, tam frequenter, vt suo muneri satisfaciant, Missas celebrent. Cum promotis per saltum, si non ministrauerint, Episcopus ex legitima causa possit dispensare.

Caput XV.

Clem. dudum. §. ac deinde, de sepult.

QVamuis Presbyteri in sua ordinatione à peccatis absoluendi potestatem accipiant: decernit tamen sancta Synodus, nullum, etiam Regularem, posse confessiones sæcularium, etiam

sacer-

sacerdotum, audire; nec ad id idoneum reputari, nisi aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliàs idoneus iudicetur: & approbationem, quæ gratis detur, obtineat; priuilegijs, & consuetudine quacumque, etiam immemorabili, non obstantibus.

Caput XVI.

CVm nullus debeat ordinari, qui iudicio sui Episcopi non sit vtilis, aut necessarius suis Ecclesijs S. Synodus vestigijs sexti Canonis Concilij Chalcedonensis inhærendo, statuit, vt nullus in posterum ordinetur, qui illi Ecclesiæ, aut pio loco pro cuius necessitate, aut vtilitate aßumitur, non ascribatur, vbi suis fungatur muneribus; nec incertis uagetur sedibus. Quod si locum inconsulto Episcopo deseruerit: & ei sacrorum exercitium interdicatur. Nullus præterea Clericus peregrinus sine commendatitijs sui Ordinarij litteris, ab ullo Episcopo ad diuina celebranda, & Sacramenta administranda admittatur.

e. nemine, 7. d. Cõc. Chalc. ca. 6 c. non oportet, & cap. si quis verò. 7. q. 1. ex Cõc. Nicæ. 1. ca. 15. & 16. sanctorum. 70. d. c. tuæ, de cler pereg. Conc. Antio. c. 7. Cõc. Calc. cap. 13. Cõc. Agsg. ca. 59. & 61. Cõc. Epau. c. 6.

Caput XVII.

VT sanctorũ Ordinum à Diaconatu ad Ostiariatum functiones, ab Apostolorum tẽporibus in Ecclesia laudabiliter receptæ, & plurib. in locis aliquãdiu intermissæ, in vsũ iuxta sacros Canones reuocentur; nec ab hæreticis, tamquam otiosæ, traducantur; illius pristini moris restituendi desiderio flagrans Sancta Synodus; de-

Conc. Aur. 3. ca. 15. c. quoniam, 11. q. 1. ca. nullũ, 71. d. c. duob. præced. c. 2. 25. d. c. accolytus. exorcista, c. ostiarius. & ca. Plat.

mistra. 23. d.sup.c.11. Cōc. Cart. 4.ca.2.cum seq c.in singulis, cum seq.dis. 77. Syr.Pap.ad Hym. c.9. ca.1. de ætat.& qual.

cernit, vt in posterum huiuscemodi ministeria nō nisi per constitutos in dictis Ordinib. exerceantur: omnesq., & singulos Prælatos Ecclesiarū in Dño hortatur, & illis præcipit, vt quantum fieri commodè poterit, in Ecclesijs Cathedralib. Collegiatis, & in Parochialib. suæ Diœcesis si popul⁹ frequēs, & Ecclesiæ prouētus id ferre queant, hmōi functiones curēt restituendas, & ex aliqua parte redditūum aliquorum simpliciū beneficiorū, vel fabricæ Ecclesiæ, si prouētus suppetāt, aut vtrisque illorū, eas functiones exercentib. stipēdia assignent, quibus si negligentes fuerint ordinarij iudicio, aut ex parte multari, aut in totum priuari possint. Quod si ministerijs quattuor minorum Ordinū exercēdis Clerici cœlibes præsto nō erūt: suffici possint ēt coniugati, vitæ probatæ, dummodo non bigami, ad ea munia obeunda idonei, & qui Tonsurā, & habitū clericalē in Ecclesia gestent.

c.1. cū seq. ext de big. non ord.

Gen.8. Conc. Aquisg. cap. 135. Conc. Lat. sub Leo. X.Ses.9. de re curiæ & aliorum.& Conc. Tol. 4.ca.23.ca. 1.12.q.1. Augus. de Ciu.Dei.li. 17.c.20.to. 9. Conc. Constant. ses.41

Caput XVIII.

CVm adolescentium ætas nisi rectè instituatur, prona sit ad mundi voluptates sequendas, & nisi à teneris annis ad pietatē, & religionē informentur, antequā vitiorū habitus totum hominem possideat, nunquā perfectè, ac sine maximo, ac singulari propemodum Dei omnipotētis auxilio in disciplina ecclesiastica perseueret: sancta Synodus statuit, vt singulæ Cathedrales, Metropolitanæ, atque his maiores Ecclesię, pro modo facultatū, & Diœcesis amplitudine, certū puerorum

rum ipsius ciuitatis, & Diœcesis, vel eius Prouinciæ, si ibi nō reperiātur, numerū in collegio ad hoc prope ipsas Ecclesias, vel alio in loco conuenienti, ab Epo eligēdo, alere, ac religiosè educare, & Ecclesiasticis disciplinis instituere teneantur. In hoc verò collegio recipiantur, qui ad minimū duodecim annos, & ex legitimo matrimonio nati sint, ac legere, & scribere cōpetēter nouerint, & quorū indoles, & volūtas spem afferat, eos Ecclesiasticis ministerijs perpetuo inseruituros. Pauperū autem filios præcipuè eligi vult, nec tamen ditiorum excludit, modò suo sumptu alantur, & studium præseferāt Deo, & Ecclesiæ inseruiendi. Hos pueros Eps in tot classes quot ei videbitur, diuisos, iuxta eorum numerum, ætatem, ac in disciplina ecclesiastica progressum; partim cū ei opportunum videbitur, Ecclesiarum ministerio addicet: partim collegio erudiēdus retinebit; aliosq. in locum eductorum sufficiet, ita vt hoc collegium Dei ministrorum perpetuum seminarium sit. Vt verò in eadem disciplina ecclesiastica commodius instituatur; Tonsura statim, atque habitu clericali semper vtentur; Grammatices, cantus, cōputi ecclesiastici, aliarumq. bonarū artium disciplinam discent: sacram Scripturam, libros ecclesiasticos, homilias Sanctorū, atque Sacramentorum tradendorū, maximè, quæ ad Confessiones audiendas videbūtur opportuna, & rituū ac cęrimoniarum formas ediscēt. Curet Episcopus, vt singulis

c. quia de mag. cū aleg. in meo tra de prini sch. pri. 78. sup. Ses. 5. c. de ref.

diebus missæ sacrificio intersint, ac saltē singulis mensibus cōfiteantur peccata, & iuxta Cōfessoris iudiciū sumāt corpus D.N.I.Christi, Cathedrali, & alijs loci Ecclesijs dieb. festis inseruiant. Quæ oīa, atque alia ad hanc rē opportuna, & necessaria, Epi singuli cū consilio duorum Canonicorum seniorum et grauiorum, quos ipsi elegerint, prout Spiritus sanctus suggesserit, constituent: eaq. vt semper obseruentur, sæpius visitando operam dabunt. Discolos, & incorrigibiles, ac malorum morū seminatores acriter punient, eos ēt, si opus fuerit, expellendo, omniaq. impedimēta auferentes, quæcūque ad conseruandū, & augēdum tā pium, & sanctū institutū pertinere videbuntur, diligenter curabūt. Et quia ad collegij fabricam instituendā, & ad mercedē præceptorib. & ministris, soluendā, & ad alendā iuuentutē, & ad alios sumptus certi redditus erunt necessarij, vltra ea, quæ ad instituendos, vel alēdos pueros sunt in aliquibus ecclesijs, & locis destinata, quæ eo ipso huius Seminario sub eadē Epi cura applicata censeātur, ijdem Episcopi cum cōsilio duorū de Capitulo, quorum alter ab Episcopo, alter ab ipso Capitulo eligatur, itemq. duorum de Clero ciuitatis, quorum quidē alterius electio similiter ad Episcopum, alterius verò ad Clerū pertineat, ex fructibus integris mēsæ Epalis, & Capituli, et quarumcumque dignitatū, personatuum, officiorū, præbendarum, portionū, Abbatiarum, & Prioratuū, cuiuscum-

que

que Ordinis, ēt Regularis, aut qualitatis, vel conditionis fuerint, & Hospitaliū, quæ dātur in titulum, vel administrationē, iusta Const. Conc. Viennensis, quæ incipit, Quia contingit: & beneficiorum quorumcūque ēt Regulariū, ēt si Iurispatronatus cuiuscūque fuerint, ēt si exempta, ēt si nullius Diœcesis, vel alijs Ecclesijs, Monasterijs, & Hospitalibus, et alijs quibusuis locis pijs, ēt exemptis, annexa, & ex fabricis Ecclesiarū, & aliorū locorū, ēt ex quibuscūque alijs Ecclesiasticis redditib. seu prouētib. ēt aliorū Collegiorū, in quib. tamen Seminaria discentium, vel docentium ad cōmune Ecclesiæ bonū promouendum actu nō habētur: hæc. n. exempta esse voluit: præterquā rōne redditū, qui superflui essent vltra conuenientem ipsorū Seminariorum sustentationē, seu corporū, vel cōfraternitatū, quæ in nonnullis locis Scholæ appellantur, & oīum Monasteriorum, nō tñ mendicantium, ēt ex decimis quacūmque ratione ad laicos, ex quib. subsidia Ecclesiastica solui solent, & milites cuiuscunque Militiæ, aut Ordinis pertinentibus (fratribus S. Ioanni Hierosolymitani dumtaxat exceptis) partē aliquā, vel portionem detrahent, et eā portionem sic detractam, necnon beneficia aliquot simplicia cuiuscunque qualitatis, & dignitatis fuerint, vel ēt præstimonia, vel præstimoniales portiones nuncupatas, etiam ante vacationem, sine cultus diuini, & illa obtinētiū præiudicio, huic Collegio applicabunt, & incorporabunt.

c. quia contingit. de relig do. in Clem.

c. fi. de magi. & c. cū ex eo. de elec. in 6. c. de quibusdam. 3. dis.

rabunt. Quod locũ habeat, ẽt si beneficia sint reseruata, vel affecta; nec per resignationem ipsorum beneficiorum, uniones, & applicationes suspendi, vel vllo modo impediri possint, sed omninò quacumque vocatione, ẽt si in Curia effectum suum sortiantur, quacumque Constitutione non obstante. Ad hãc autem portionem soluendã, beneficiorũ, dignitatum, personatuum, et omnium, & singulorum supra commemoratorum possessores, non modò pro se, sed pro pensionib. quas alijs forsan ex dictis fructib. soluerent, retinendo tamen pro rata, quidquid pro dictis pensionibus illis erit soluendum, ab Episcopo loci per censuras ecclesiasticas, ac alia iuris remedia compellãtur, etiã vocato ad hoc, si videbitur, auxilio brachij sæcularis, quibusuis, quoad omnia; & singula supradicta, priuilegijs, exemptionibus, etiam si specialem derogationem requirerent, consuetudine etiam immemorabili, & quauis appellatione, & allegatione, quæ executionẽ impediat, nõ obstantibus. Succedẽte verò casu, quo p̄ uniones effectũ suum sortientes, vel aliter Seminarium ipsum in totum, vel in partem dotatum reperiatur, tunc portio ex singulis beneficijs, vt supra, detracta, & incorporata ab Episcopo, prout res ipsa exegerit, in totum, vel pro parte remittatur. Quod si cathedralium, & aliarum maiorum Ecclesiarum Prælati in hac Seminarij erectione, eiusq. conseruatione negligentes fuerint, ac suam portionem

tionem soluere detrectauerint: Episcopum, Archiepiscopus, Archiepiscopum, & Superiores Synodus prouincialis acriter corripere, eosq. ad omnia supradicta cogere debeat, & vt quamprimum hoc sanctũ, & pium opus, vbicumque fieri poterit, promoueatur, studiosè curabit. Rationes autem redditũum huius Seminarij, Episcopus annis singulis accipiat, præsentibus duobus à Capitulo, & totidem à Clero Ciuitatis deputatis.

Deinde, vt cum maiori impensa hmõi scholis instituendis prouideatur, statuit S. Synodus, vt Epi, Archiepiscopi, primates, & alij locorũ Ordinarij scholasterias obtinentes, & alios, quibus est lectionis, vel doctrinæ munus annexũ ad docendum in ipsis scholis instituendos, per seipsos, si idonei fuerint, alioquin per idoneos substitutos, ab eisdem scholasticis eligendos, & ab Ordinarijs approbandos, et per subtractionem fructuum cogant, & compellant. Quod si iudicio Episcopi digni non fuerint; aliũ, qui dignus sit, nominẽt, omni appellatione remota. Quod si neglexerint, Eps ipse deputet. Docebũt autem prædicti, quæ videbuntur Episcopo expedire. De cetero verò officia, vel dignitates illæ, quæ scholasteriæ dicũtur, non nisi Doctoribus vel Magistris, aut Licẽtiatis in sacra pagina, aut iure Canonico, & aliàs personis idoneis, & qui per seipsos id munus explere possint, conferantur, & aliter facta prouisio nulla sit, & inualida, non obstantib. quibusuis priuile-

gijs, & cõsuetudinibus etiam immemorabilibus.

Si verò in aliqua prouincia Ecclesiæ tanta paupertate laborét, vt Collegium in aliquib. erigi non possit: Synodus Prouincialis, vel Metropolitanus cũ duobus antiquioribus suffraganeis in Ecclesia Metropolitana, vel aliæ prouinciæ Ecclesia commodiori, vnum, aut plura Collegia, prout opportunũ iudicabit, ex fructib. duarum, aut plurium Ecclesiarum, in quibus singulis Collegium commodè institui non potest, erigenda curabit, vbi pueri illarum Ecclesiarum educentur.

In Ecclesijs autem, amplas Diæceses habentibus possit Episcopus vnum, vel plura in Diæcesi, prout sibi opportunum videbitur habere Seminaria; quæ tamen ab illo, quod in ciuitate erectum, & cõstitutum fuerit, in omnibus depẽdeat.

Postremò, si vel pro vnionibus, seu pro portionum taxatione, vel assignatione, & incorporatione, aut qualibet alia ratione difficultatem aliquam oriri contigerit, ob quam huius Seminarij institutio, vel conseruatio impediretur, aut perturbaretur: Episcopus cum supra deputatis, vel Synodus prouincialis pro regionis more, pro Ecclesiarum, & beneficiorum qualitate, etiam suprascripta, si opus fuerit, moderando, aut augendo, omnia, & singula, quæ ad felicem huius Seminarij profectum necessaria, & opportuna videbuntur, decernere, ac prouidere valeat.

In-

Indictio futuræ Sessionis.

INsuper eadem, sacrosancta Tridentina Synodus, proximam futurã Sessionem in diem decimam sextam mensis Septembr. indicit, in qua agetur de Sacramento Matrimonij, & de alijs si qua erunt ad doctrinam fidei pertinentia, quæ expediri possint; item de prouisionib. Episcopatuum, dignitatũ, aliarumq. beneficiorũ ecclesiasticorum, ac diuersis reformationis, articulis.

Prorogata fuit Sessio vsque ad diem 11. Nouemb. 1563.

SESSIO XXIV.

Quæ est VIII. sub Pio IV. Pont. Max.

Celebrata die 11. Nouembris 1563.

Doctrina de Sacram. Matrimonij.

MATRIMONII perpetuum indissolubilemq. nexum primus humani generis parens diuini Spiritus instinctu pronũciauit, cũ dixit. Hoc nũc os ex ossib. meis, et caro de carne mea: quãobrẽ relinquet homo patrẽ suũ, et Gen. 2. 3. Esdr. 4. Eph. 3. 1. Cor. 6. c. fraternitatis, 15. q. 10. c. debitũ de big. ca. 1. in princ. de cõiug. leg.

ma-

matrem, & adhærebit vxori suæ, & erunt duo in carne vna.

Matth. 19. Marc. 10. 1. Cor. 6. Eph. 5. c. sunt qui, 27 q. 2 c. fi. 29 q. 2. c. d̄ con san. & affi c. Martinus, de cognat spirit. c. deinde 26 d. c. an qđ. & c. quos De⁹, 33. q. 2. c. puto 23 q. 5. inter corporalia, de transf. ep c. nemo, ī fi. 32. q. 4. Eph. 5. in fi. c. debitū. de big.

Hoc autem vinculo duos tātummodo copulari, & cōiungi, Christus Dominus apertius docuit, cū postrema illa verba, tanquā à Deo prolata, referens, dixit. Itaque iam nō sunt duo, sed vna caro, statimq. eiusdem nexus, firmitatem ab Adamo tanto ante pronunciatam his verbis cōfirmauit. Quod ergo Deus coniunxit, homo nō separet.

Gratiam verò, quæ naturalem illum amorem perficeret, & indissolubilem vnitatē cōfirmaret, coniugesq. sanctificaret, ipse Christus venerabiliū Sacramentorū institutor, atque perfector, sua nobis passione promeruit; qđ Paulus Apost. innuit dicens: Viri diligite vxores vestras, sicut Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea; mox subiungēs, Sacramentū hoc magnum est; ego autem dico in Christo, & in Ecclesia. Cum igitur Matrimoniū in lege Euangelica veteribus cōnubijs per Christum gratiam præstet, meritò inter nouæ legis Sacramēta annumerandum S. Patres nostri, Concilia, & vniuersalis Ecclesiæ traditio semper docuerūt. aduersus quā impij homines huius sęculi insanientes, non solum perperāde hoc venerabili Sacramento senserūt, sed de more suo, prætextu Euangelij libertatē carnis introducentes, multa ab Ecclesiæ Catholicæ sensu, & ab Apostolorū temporib. probata consuetudine aliena, scripto, & verbo asseruerunt, non sine magna

Eph. 5. Conc. Flor. sub Eug. IV. c. ad abolendam. de hær.

Christi

Christi fidelium iactura: quorum temeritati sancta, & vniuersalis Synodus cupiens occurrere, insigniores prædictorum schismaticorum hæreses, & errores ne plures ad se trahat pernicioso eorum contagio, exterminandos duxit, hos in ipsos hæreticos, eorumq. errores decernens anathematismos.

De Sacramento Matrimonij.

CANON I.

SI quis dixerit, Matrimonium non esse verè, et propriè vnum ex septem legis Euangelicæ Sacramentis, à Christo Domino institutum, sed ab hominibus in Ecclesia inuentum, neque gratiã conferre; anathema sit.

Matt. 10. Mar. 8. Eph 5. c. ad abolẽdam. de hęre.

CANON II.

Si quis dixerit, licere Christianis plures simul habere vxores, & hoc nulla lege diuina esse prohibitum; anathema sit.

Matt. 19. ca. si quis. 32. d. 1. toto tit. de spon. duorum, c. gaudemus, de diuort. Cõc. Cõst. 6. c. 88.

CANON III.

Si quis dixerit, eos tantum consanguinitatis, & affinitatis gradus, qui in Leuitico exprimuntur, posse impedire matrimonium contrahẽdum, & dirimere contractum, nec posse Ecclesiam in nonnullis illorum dispensare, aut constituere, vt plures impediant, & dirimant; anathema sit.

Leu. 18. cap. pietas omnium, 30. q. 3. Conc. Tol. 2. c 5. 35. q. 2. & 3. per totam, c. non dẽt, de consan. & affi. ĩs c. 1. & 5. ã ref. matr.

CANON IV.

Si quis dixerit, Ecclesiam non potuisse constituere impedimenta matrimonium dirimentia, vel in iis constituendis errasse; anathema sit.

CA-

CANON V.

ca. de ille, cum seq. & diu. ca. 1. fidelib. de consang. & aff. inf. c. 7. ca. commissũ. de sponsal.

Si quis dixerit, propter hæresim, aut molestam cohabitationẽ, aut affectatã absentiam à coniuge, dissolui posse matrimonij vinculũ, anathema sit.

CANON VI.

Si quis dixerit, matrimonium ratum, non consummatũ, per sollemnem Religionis professionem alterius coniugum non dirimi; anathema sit.

CANON VII.

Matt. 10. Luc. 26. 1. Cor. 7. ca. placuit. cum multis seq. 32. q. 7. cap. de diuort. Conc. Mileu. ca. 17. Cóc. Aph. c. 6.

Si quis dixerit, Ecclesiam errare, cum docuit, & docet, iuxta Euangelicam, & Apostolicam doctrinam, propter adulterium alterius cõiugum matrimonij vinculũ non posse dissolui, & vtrumque vel etiam innocentem, qui causam adulterio non dedit, non posse, altero coniuge viuente, aliud matrimonium contrahere, mœchariq. eum, qui dimissa adultera, aliam duxerit, & eam, quæ dimisso adultero, alij nupserit; anathema sit.

CANON VIII.

ca. aliter, 41. d. c. pſbyteris. 27. d & per totum. 17. q. 1. per totã, ext. q. cler. vel vouen. per torum. Conc. Car. 4. cap. 104.

Si quis dixerit, Ecclesiam errare, cum ob multas causas separationem inter coniuges, quo ad torum, seu quo ad cohabitationem, ad certum incertumve tempus fieri posse decernit; anath. sit.

CANON IX.

Si quis dixerit, Clericos in sacris Ordinib. constitutos, vel Regulares castitatẽ sollemniter professos posse matrimonium cõtrahere, cõtractumq. validum esse, non obstante lege Ecclesiastica, vel voto, & oppositum nil aliud esse, quam damnare

matri-

matrimonium; posseq. omnes contrahere matrimonium, qui non sentiunt se castitatis, etiam si eam vouerint habere donum; anathema sit, cum Deus id rectè petentibus non deneget, nec patiatur nos supra id quod possumus, tentari.

CANON X.

Si quis dixerit, statum coniugalem anteponendum esse statui virginitatis, vel cęlibatus, & nõ esse melius ac beatius manere in virginitate, aut cœlibatu, quàm iungi matrimonio; anathema sit.

CANON XI.

Si quis dixerit, prohibitionem sollemnitatis nuptiarum, certis anni temporibus superstitionem esse tyrannicam, ab ethnicorum superstitione profectam; aut benedictiones, & alias cærimonias, quibus Ecclesia in illis vtitur, damnauerit; anathema sit.

CANON XII.

Si quis dixerit, causas matrimoniales non spectare ad iudices ecclesiasticos; anathema sit.

Conc. Matileon. c.4. cum sim. 1.Cor.19. c.1.§.iur. gen. 40. d. c. inter hęc sciendum, de pęn.d.2. Math. 19. 1.Cor.7.in fin. ca. nuptiæ.32. q. 1.c. qui sitit.33.q.9. c. commissum, de spons. ca. nuptiarum 27.q. 1. ca. nuptiarũ. 27.q.2.ca. sic.n.§. qui dat.28.q.1. Apoc. 14. Inf.ĩ c.10. diffusè. Conc.Lao. c.52.c.multorum. 35. q.6. c.1.in fi. de consan. & affi. c. accedentib. de exces. prælat. c.auditis, de præscr. Mattrimonium, fiat libero consensu.

Decretum de reformatione Matrimonij.

Caput I.

T*Ametsi dubitandũ non est clandestina matrimonia, libero contrahentium consensu facta, rata, & vera esse matrimonia, quamdiu Ecclesia ea irrita non fecit, & proinde iure damnan*

di

Consensus parentũ nõ requiritur. ca. non omnis ca. honoratur & c. fi. 32. q. 2. c. aliter, & c. nostrates, 30. q. 5. c. videtur, qui matr. accus. poss. Cõcil. Tol. 2. c. 10. cap. erubescant. 32. d.

di sint illi, vt eos S. Synodus anathemate dãnat, qui ea vera ac rata esse negant; quiq. falsò affirmãt, matrimonia à filÿs familias, sine cõsensu parẽtũ cõtracta, irrita esse, & parentes ea rata, vel irrita facere posse: nihilominus S. Dei Ecclesia ex iustissimis causis illa semper detestata est, atque prohibuit. Verũ cũ S. Synodus animaduertat prohibitionis illas propter hoĩum inobedientiã iam non prodesse, & grauia peccata perpendat quę ex eisdẽ clãdestinis cõiugÿs ortum habẽt, præsertim verò eorũ, qui in statu dãnationis permanẽt, dum priore vxore, cum qua clàm contraxerant, relicta, cũ alia palàm contrahunt, & cum ea in perpetuo adulterio viuunt; cui malo cũ ab ecclesia, quæ de occultis nõ iudicat succurri non possit, nisi efficacius aliquod remedium adhibeatur; idcircò sacri Later. Conc. sub Inn. III. celebrati, vegistÿs inhærendo, præcipit, vt in posterum, antequã matrimonium contrahatur, ter à proprio contrahentiũ Parocho, tribus continuis dieb. festiuis in Ecclesia inter Missarũ solẽnia publicè denuncietur, inter quos matrimonium sit contrahendũ, quibus denũciationib. factis, si nullum legitimũ opponatur impedimentũ, ad celebrationẽ matrimonÿ in facie Ecclesiæ procedatur: vbi Parochus viro, & muliere interrogatis, & eorũ mutuo consensu intellecto, vel dicat. Ego vos in matrimoniũ cõiungo, in noĩe Patris, & Filÿ, & Spiritussancti. vel alÿs vtatur verbis, iuxta receptũ vniuscuiusque

In c. 51. & in c. cũ inhibitio de clãd. desp.

cap. fin. 31. q. 2.

pro-

prouinciæ ritum. Quod si aliquando probabilis fuerit, suspicio, matrimonium malitiosè impediri posse, si tot processerint denunciationes: tunc vel vna tantum denunciatio fiat, vel saltē Parocho, & duob. vel trib. testib. præsentib. matrimonium celebretur, deinde ante illius consummationē denunciationes in Ecclesia fiāt, vt si aliqua subsunt impedimēta, facilius detegantur: nisi Ordinarius ipse expedire iudicauerit, vt prædictæ denunciationes remittātur; quod illius prudentiæ, & iudicio S. Synodus relinquit. Qui aliter quā præsente Parocho, vel alio sacerdote, de ipsius Parochi, seu Ordinarij licentia, & duob. vel trib. testib. matrimoniū cōtrahere attentabūt, eos S. Synodus ad sic contrahendum omninò inhabiles reddit; & hmōi contractus irritos, & nullos esse decernit, prout eos præsenti decreto irritos facit, & annullat. Insuper Parochū, vel aliū sacerdotē, qui cū minore testium numero, & testes, qui sine Parocho, vel sacerdote huiusmodi contractui interfuerint, nec non ipsos contrahentes grauiter arbitrio Ordinarij puniri præcipit. Preterea, eadem S. Synodus hortatur, vt coniuges ante benedictionē sacerdotalē in tēplo suscipiendā, in eadem domo non cohabitent; statuitq. benedictionē à proprio Parocho, fieri; neque à quoquā, nisi ab ipso Parocho, vel ab Ordinario licētiā ad pdictā benedictionē faciendā alij sacerdoti cōcedi posse: quacūque consuetudine, etiam immemorabili, quæ potius corruptela

Matrimoniū præsenta Parocho, & testibus contrahēdum.

ca. videtur. 35. q 6. Cōiuges à Parocho benedictionē accipiāt. c. aliter. 30. q 6. Cōc. Car. 4. ca 13. cap. sponsus. d. 23. & ca. aliter. & c. spōsus 30. q. 5. Calixt. Papa, ep 2. vel cōditiones & c. 1. cum

dicen-

mnltis seq. 30.q.5.c. d coniugali. 27.q.1. dicenda est, vel priuilegio non obstante.

Quod si quis Parochus, uel alius sacerdos, siue regularis, siue sæcularis sit, etiãsi id sibi ex priuilegio, vel immemorabili cõsuetudine licere contendat, alterius Parochiæ sponsus, sine illorũ Parochi licẽtia matrimonio coniungere, aut benedicere ausus fuerit; ipso iure tamdiu suspensus maneat, quãdiu ab Ordinario eius Parochi q matrimonio intereße debebat, seu à quo benedictio suscipiẽda erat, absoluatur. Habeat Parochus librũ in quo coniugũ, & testiũ nomina, diemq. et locum contracti matrimonij describat, quem diligenter apud se custodiat. Postremò S. Synodus coniuges hortatur ut antequã cõtrahant, vel saltem triduo ante matrimonij cõsummationem suo peccata diligenter cõfiteantur, & ad sanctissimũ Eucharistiæ sacramentum piè accedant. Si quæ prouinciæ alijs, vltra prædictas, laudabilib. cõsuetudinibus & cerimonijs hac in re vtũtur, eas omninò retineri S. Synodus uehemẽter optat. Ne verò hæc tã salubria præcepta quemquam lateant Ordinarijs omnib. præcipit, ut cũ primũ potuerint; curẽt hoc decretum populo publicari, ac explicari in singulis suarum Diœcesum Parochialib. Ecclesijs, idq. in primo anno quam sæpissimè fiat, deinde verò quoties expedire viderint. Decernit insuper, vt hmõi decretũ in vnaquaque Parochia suũ robur post triginta dies habere incipiat à die primæ publicationis, in eadẽ Parochia factæ numerandos.

In libro matrimonia describantur.

Coniuges ante consũmationem matrimonij cõfiteãtur, & Euchar. accipiant.

Ca-

Caput II.

Docet experientia, propter multitudinẽ prohibitionum, multoties in casibus prohibitis ignoranter contrahi matrimonia, in quib. vel non sine magno peccato perseueratur, vel ea non sine magno scandalo dirimuntur. Volens itaque S. Synodus huic incõmodo prouidere, & à cognationis spiritualis impedimẽto incipiẽs, statuit, vt vnus tm̃, siue vir, siue mulier, iuxta sacrorũ Canonũ instituta, vel ad summum vnus, & vna baptizatum de baptismo suscipiant, inter quos, ac baptizatũ ipsum, & illius patrẽ, & matrem, necnon inter baptizãtem, & baptizatũ, baptizatiq. patrem, ac matrem tm̃ spiritualis cognatio cõtrahatur. Parochus, antequam ad baptismũ cõferendũ accedat, diligenter ab ijs, ad quos spectabit, sciscitetur, quem, vel quos elegerint, vt baptizatũ de sacro fonte suscipiant, & eũ, vel eos tãtũ ad illum suscipiendũ admittat, & in libro eorũ nõia describat: doceatq. eos, quã cognationẽ contraxerint, ne ignorantia vlla excusari valeant. Quod si alij, vltra designatos, baptizatum tetigerint, cognationem spiritualem nullo pacto contrahant, constitutionibus in contrarium facientibus nõ obstantibus. Si Parochi culpa, vel negligentia secus factum fuerit: arbitrio Ordinarij puniatur.

Cognatio spiritualis quę & īter quos in baptismo cõtrahatur, e. sciscitatur cũ seq. 30. quæst. 4. c. non plures, de consecr. d. 4. & c. quãuis, de cognat. spir. in 6. in Catechis. & cõsecr. d. 4. c. super quibus, c. pitatiũ, & c. fi. 30. q. 3. c. 8. sup. eo. & ferè p tot. de cognat. spir. c. 1. eo. tit. in 6. Vide inf. bul. S. D. N. Pij V. super declar. huius decr. p. 402. & eiusdem declaratione. p. 406. c. quãuis, de cognat. spir. in 6.

Ea quoque cognatio, quæ ex Confirmatione contrahitur, cõfirmantem, & confirmatũ, illiusq. patrem, & matrem, ac tenentem non egrediatur:

Cognatio quæ cõtrahatur in cõfirmatione.

omnibus inter alias personas huius spiritualis cognationis impedimentis omninò sublatis.

Caput III.

IVstitiæ publicæ honestatis impedimentum; vbi sponsalia quacumque ratione valida non erunt S. Synodus prorsus tollit: vbi autem valida fuerint, primum gradum non excedant; quoniam in vlterioribus gradibus, iam non potest huiusmodi prohibitio absque dispendio obseruari.

Caput IV.

PRæterea S. Synodus, eisdem, & alijs grauissimis de causis adducta, impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione contractam inducitur, & matrimonium postea factum dirimit, ad eos tantum, qui primo, & secundo gradu, coniunguntur, restringit. in vlterioribus verò gradibus statuit, huiusmodi affinitatem matrimoniũ postea contractum non dirimere.

Caput V.

SI quis intra gradus probibitos scienter matrimonium contrahere præsumpserit; separetur, & spe dispensationis consequendæ careat, idq. in eò multò magis locum habeat, qui non tantum matrimonium contrahere, sed etiam cõsummare ausus fuerit. Quod si ignoranter id fecerit, si quidem sollemnitates requisitas in contrahendo matrimonio neglexerit, eisdem subijciatur pœnis. Non enim dignus est, qui Ecclesiæ benignitatẽ facilè experiatur, cuius salubria præcepta temerè con-

c. ad audiẽ tiã, & c. spõ sã. cum ib. no. de spõ. S. Th. in q. additis ad 3. q. 55. art. 4. & Sot. li. 4. sẽt d. 41. q. vni. ar. 2. & 3. ĩ fi. Vĩ đ ẽt ĩf. bul. D. N. Pij V. sup. declar. hui⁹ decreti. p. ‹ 10.

Cognatio q̃ pueniat. ex fornicatione. c. q̃dã. cũ mul tis seq. 32. q. 7. & toto tit. de eo q cogno. con san. vx. suę. viđ ĩf. bul. S. D. Pij V. sup. decl. huius decr. pag. 404. & eiusdẽ declarationẽ. p. 406. c. fi. 5. pęn. de clan. desp. Clem. vni. de consan. & affi. Matrim. q̃do & q̃uo separetur, c. fi. de immun. ec. c. q a fru strã đ vsu.

contempsit. Si verò sollemnitatibus adhibitis, impedimentum aliquod postea subesse cognoscatur, cuius ille probabilem ignorantiam habuit: tunc facilius cum eo, & gratis dispensari poterit. In contrahendis matrimonijs, vel nulla omninò detur dispensatio, vel raro, idq. ex causa, & gratis concedatur. In secundo gradu nunquam dispensetur, nisi inter magnos Principes, & ob publicam causam.

In matrimonio quãdo dispensandum.

Caput VI.

DEcernit sancta Synodus inter raptorem, & raptam, quamdiu ipsa in potestate raptoris manserit, nullum posse consistere matrimonium. Quòd si rapta à raptore separata, & in loco tuto, & libero constituta, illum in virum habere consenserit, eam raptor in vxorem habeat, & nihilo minus raptor ipse, ac omnes illi consilium, auxilium, & fauorem præbentes sint ipso iure excommunicati, ac perpetuò infames, omniumq. dignitatum incapaces, & si Clerici fuerint, de proprio gradu decidant. Teneatur præterea raptor mulierem raptam, siue eam in vxorem duxerit, siue non duxerit, decenter arbitrio iudicis dotare.

Matrimonium inter raptore, & raptam nullũ, & eorũ pœnæ c. fin. de rapt. c. puellis. 32. q. 1. Cõc. Chal. cap. 27. Cõc. Vuor. ca 77. Exo. 21. ca. 1. de adult.

Caput VII.

MVlti sunt, qui vagantur, & incertas habent sedes, &, vt improbi sunt ingenij, prima vxore relicta, aliã, & plerumque plures,

Vaghi ad matrimonium non recipiendi.

Cōc.Colo. par.7.c.45. Rom.8.

illa viuente, diuersis in locis ducunt, cui morbo cupiens sancta Synodus occurrere, omnes ad quos spectat, paternè monet, ne hoc genus hominū vagantium ad matrimonium facilè recipiant; magistratus etiam sæculares hortatur, vt eos seuere coerceant. Parochis autem præcipit, ne illorum matrimonijs intersint, nisi prius diligentem inquisitionem fecerint, & re ad Ordinarium delata, ab eo licentiam id faciendi obtinuerint.

Caput VIII.

Cōcubinarior. pęna. Inf.Ses. 15. c.14.de reformat. Cōc. Rom. sub Nic.I. in fin. Cōc.Later. sub Leo X. Seſſ. 9. de recur. & aliorū. ver. concubinarij. Conc. Tol. 1.c.17.ca. is,qui.34. dist.

Graue peccatum est, homines solutos concubinas habere: grauissimū verò, & in huius magni sacramenti singularem contemptū admissum, vxoratus quoque in hoc dānationis statu viuere, ac audere eas quandoque domi ēt cum vxoribus alere, & retinere. Quare, vt huic tāto malo sancta Synodus opportunis remedijs prouideat; statuit huiusmodi concubinarios tā solutos, quàm vxoratos cuiuscumque status, dignitatis, & conditionis existant, si postquā ab Ordinario, & iā ex officio, ter admoniti ea de re fuerint, concubinas non eiecerint, seq. ab earum consuetudine non seiunxerint, excommunicatione feriendos esse; à quam non absoluantur, donec re ipsa admonitioni factæ paruerint. Quòd si in cōcubinatu per annū, censuris neglectis, permanserint: contra eos ab Ordinario seuerè ꝓ qualitate criminis ꝓcedatur. Mulieres, siue cōiugatæ, siue solutæ, quæ cū adulteris, seu cōcubinarijs publicè viuūt, si ter admonitæ

Cōc. Arel. 1.c.3.c.fraternitatis, cōcubinæ.

nitæ non paruerint, ab Ordinarijs locorum, nullo etiam requirēte, ex officio grauiter pro modo culpæ puniantur, & extra opidum, vel Diœcesim, si id eisdem Ordinarijs videbitur, inuocato si opus fuerit brachio sæculari, eijciantur, alijs pœnis contra adulteros, & concubinarios inflictis, in suo robore permanentibus. de sentēt. excō c. 2. in fin. de cohab. cler. & mul.

Caput IX.

Ita plerumque temporalium Dominorum, ac Magistratuum mentis oculos terreni affectus, atque cupiditates excęcāt, vt viros, et mulieres, sub eorum iurisdictione degentes, maximè diuites, vel spem magnæ hæreditatis habentes, minis, & pœnis adigant cum ijs matrimonium inuitos contrahere, quos ipsi Domini, vel Magistratus illi præscripserint. Quare, cum maxime nefarium sit, matrimonij libertatē violare, & ab eis iniurias nasci, à quibus iura expectantur, præcipit sancta Synodus omnibus cuiuscumque gradus, dignitatis, & conditionis existant, sub anathematis pœna, quam ipso facto incurrant, ne quouis modo directè, vel indirectè, subditos suos, vel quoscumque alios cogant, quo minus liberè matrimonia contrahant. Matrimonij libertas non impedienda. c. cum locum, c. requisiuit. & c. Gemma de spon. ca. fi. in fi. 31. q. 2. & c. fin. 36. q. 2. Cōc. Paris. 1. c. 6. cap. nullus. 36. q. 2.

Caput X.

Ab aduentu Domini nostri Iesu Christi vsque in diem Epiphaniæ, & à feria quarta Cinerum vsque ad octauā Paschatis inclusiuè, antiquas sollemnium nuptiarum prohibitiones diligenter

non oportet, cũ trib. seq. Capell. de fer. ca. 1. de treg. & pa. sup. Sef. 22. c. 4 de sac. Miss.

genter ab omnibus obseruari S. Synodus præcipit; in alijs verò temporibus nuptias sollemniter celebrari permittit: quas Episcopi, vt ea, qua decet, modestia, & honestate fiant, curabunt: sancta enim res est matrimonium, & sanctè tractandum.

Decretum de reformatione.

Eadem sacrosancta Synodus, reformationis materiam prosequens, hæc in præsenti Sessione statuenda decernit.

Caput I.

SI in quibuslibet Ecclesiæ gradibus prudẽter, scienterq. curandum est, vt in Domini domo nihil sit inordinatum, nihilq. præposterum: multò magis elaborandum est, vt in electione eius, qui supra omnes gradus constituitur, non erretur: nam totius familiæ Domini status, & ordo mutabit, si quod requiritur in corpore, non inueniatur in capite. Vnde etsi aliàs sancta Synodus de promouendis ad cathedrales, & superiores Ecclesia nonnulla vtiliter decreuit: hoc tamen munus huiusmodi esse censet, vt, si pro rei magnitudine expendatur, nunquam satis cautum de eo videri possit. Itaque statuit, vt, cum primum Ecclesia vacauerit, supplicationes, ac preces publicè, priuatimq. habeantur, atque à Capitulo per Ciuitatem, & Diœcesim indicantur, quibus Clerus, populusq. bonum à Deo pastorem valeat impe-

Sup. de ref. Sef. 6. ca. 1. Sef 7. ca. 1. Sef. 22. c. 2. de ref.

impetrare. Oẽs verò, & singulos, qui ad promotionẽ, præficiendorũ, quodcumque ius quacũque rõne à Sede Apost. habent, aut alioquin operam suã præstãt, nihil in ijs pro præsenti temporũ rõne innouanda, hortatur, & monet, vt in primis meminerint, nihil se ad Dei gloriam, & populorum salutẽ vtilius posse facere, q̃ si bonos pastores, & Ecclesiæ gubernãdæ idoneos promoueri studeãt: eosq. alienis peccatis cõicantes mortaliter peccare, nisi, quos digniores, & Ecclesiæ magis vtiles ipsis iudicauerint, nõ quidem precib. vel humano affectu, aut ambiẽtium suggestionibus, sed eorum exigentibus meritis præfici diligẽter curauerint, et quos ex legitimo matrimonio natos, et vita, ætate, doctrina, atque alijs omnibus qualitatibus præditos sciant, quæ iuxta Sacros Canones, & Tridentinæ huius Synodi decreta requiruntur. Quoniã verò in sumẽdo de prædictis omnib. qualitatib. graui, idoneoq. bonorũ, & doctorũ virorũ testimonio, nõ uniformis rõ vbique ex nationum, populorũ, ac morum varietate põt adhiberi; mandat S. Synodus, vt in prouinciali Synodo per Metropolitanũ habenda, præscribatur, quibusque locis, & prouincijs propria examinis, seu inquisitionis, aut instructionis faciendæ forma, sanctiss. Rom. Pontificis arbitrio approbãda, quæ magis eisdẽ locis vtilis, atque opportuna esse videbitur; ita tñ, vt cũ deinde hoc examen, seu inquisitio de persona promouenda perfecta fuerit;

c. cũ in cũctis, & c cũ nobis olim de elect. Conc. Lateran. sub Leo X. de ref. Curiæ, in prin. ses. 9. cum alle. sup. ses. 22. de ref. c. 2.

rit;ea in instrumentũ publicũ redacta, cũ toto testimonio, ac professione fidei ab eo facta, q̃ primũ ad Sanctiss. Rom. Pont. omninò transmittatur, ut ipse Sũmus Põtifex, plena totius negotij, ac personarũ notitia habita, pro gregis Dominici commodo de illis, si idonei per examẽ, seu per inquisitionem factã reperti fuerint, Ecclesijs possit vtilius prouidere. Oẽs verò inquisitiones, informationes, testimonia, ac probationes, quæcumque de promouendi qualitatibus & Ecclesiæ statu à quibuscumque ẽt in Rom. Curia habitæ, per Cardinalẽ, qui relationẽ facturus erit in Consistorio, et alios tres Cardinales diligenter examinentur, ac relatio ipsa Cardinalis relatoris, & trium Cardinaliũ subscriptiones roboretur, in qua ipsi singuli quattuor Cardinales affirment, se adhibita accurata diligentia, inueniße promouendos qualitatib. à iure, & ab hac S. Synodo requisitis ꝑditos: ac certo existimare sub periculo salutis æterne, idoneos esse, qui Ecclesijs præficiantur, ita vt relatione in vno Consistorio facta, quo maturius interea de ipsa inquisitione cognosci possit, in aliud Consistorium iudicium differatur, nisi aliud Beatiss. Pontifici videbitur expedire. Ea verò omnia, & singula, quæ de Eporum præficiendorũ vita, ætate, doctrina, & ceteris qualitatibus alias in eadem Synodo constituta sunt, decernit eadem etiam in creatione S. Ro. Eccl. Cardinalium, etiam si Diaconi sint exigenda, quos Sanctissimus Romanus

S. D. N. Pi⁹ IV. in Bull. super forma iuram. & profess. fidei. inf. p. 169.

In dictis locis.

Sup. Ses. 6. & 7. c. 1. de ref. & Sess. 22. c. 1. de ref. & Ses. 23. de sacr. Ord. de reform.

Pon-

Pontifex ex oĩb. Christianitatis nationibus quã- tũ cõmodè fieri poterit, prout idoneos repererit, assumet. Postremò eadem S. Synodus, tot grauissimis Eccles. incõmodis cõmota, nõ põt nõ commemorare nihil magis Ecclesiæ Dei esse necessariũ, quã vt Beatissimus Romanus Pontifex, quã sollicitudiné vniuersæ Ecclesiæ ex muneris sui officio debet, eam hic potissimũ impendat, vt lectissimos tantum sibi Cardinales asciscat, & bonos maximè, atque idoneos Pastores singulis Ecclesijs preficiat, idq. eo magis, quod ouium Christi sanguinem, quæ ex malo negligentium, & sui officij immemorum Pastorum regimine peribunt D. N. Iesus Christus de manibus eius sit requisiturus.

Sup.Sess.6. ca 1.de reform.
Act. 26. ca. Eph. 43.d. sup. Sess.6. de reform. c.1.

Caput II.

PRouincialia Concilia, sicubi omissa sunt pro moderandis moribus corrigendis excessibus controuersijs componendis, alijsq. ex sacris Canonib. permissis renouentur. Quare Metropolitani per seipsos, seu illis legitimè impeditis, Coepiscopus antiquior intra annũ ad minus à fine psentis Concilij, & deinde quolibet saltẽ triẽnio post oct. Paschæ Resurrectionis D. N. Iesu Christi, seu alio cõmodiori tẽpore p more Prouinciæ, nõ prætermittat Synodum in puincia sua cogere: quo Epi oẽs, et alij, q de iure, vel cõsuetudine interesse debent, exceptis ijs, qb. cũ imminẽti periculo trãsfretandũ esset cõuenire oĩnò teneantur. Nec Epi cõprouinciales ptextu cuiuslibet consuetudinis ad Metropo-

Conc. prouincialia renouãda, & quon. Conc. Tol. 3.c. 18.ca. concilia. 17. d.c. de cõcilijs, & ca. pp ecclesiasticas, cũ seq. 18.5. lib.c. sicut olim. de accus. Conc. Aurel. 3.c.1. Conc. Lu. sub Leo X. Sess.10. Syn. Gr.c. 18. Conc. Nic. c.5. Conc.Ant. cap.10. Inf.Ses.25. c.2, de ref.

tropo-

tropolitanam Ecclesiam in posterum accedere inuiti compellātur. Idē Epi qui nulli Archiepiscopo subijciuntur, aliquem vicinū Metropolitanum semel eligant in cuius Synodo prouinciali cum alijs intereße debeant, & quæ ibi ordinata fuerint, obseruent, ac obseruari faciant; in reliquis omnibus eorū exemptio, & priuilegia salua, atque integra maneant. Synodi quoque Diœcesanæ, quotannis celebrentur, ad quas exempti ēt oēs, qui aliàs cessante exemptione, intereße deberēt, nec Capitulis generalib. subduntur, accedere teneantur: rōne tamen Parochialium, aut aliarum sæcularium Ecclesiarū, ēt annexarum, debeāt ij, qui illarū curā gerunt, quicumque illi sint, Synodo interesse. Quod si in his tam Metropolitani, quā Episcopi, & alij suprascripti negligentes fuerint, pœnas sacris Canonibus sancitas incurrant.

Conc. Tarrac. ca. 8. & Cōc. Agat. c. 71. & c. sicut olim, de acc. ca. annis cum seq. 8. dist. Dist. 18 ferè per totā. Conc Aur. 5. c. 18. Conc. Tarrac. c. 7. Cōc. Cōst. 6. c. 8. Conc. Aur. 3. ca. 1. si quis aūt, cum seq. 18. d. Cōc. Tolet. 4. c. 35.

Caput III.

Visitationes qūo fieri debeāt, & quando, & à qbus.

PAtriarchæ, Primates, Metropolitani, & Epi propriā Diœcesim per seipsos, aut si legitimè impediti fuerint, per suum generalem Vicarium, aut Visitatorem, si quotannis totam, propter eius latitudinem visitare non poterunt, saltem maiorem eius partē, ita tamen, vt tota biennio per se, vel Visitatores suos cōpleatur, visitare non prætermittant. A Metropolitanis verò, etiam post plenè visitatā propriam Diœcesim, nō visitentur Cathedrales Ecclesiæ, neque diœceses suorū comprouincialiū, nisi causa cognita, & ꝓbata in Concilio

cilio prouinciali. Archidiaconi aũt, Decani, & alij inferiores, in ijs Ecclesijs vbi hactenus visitationem exercere legitimè consueuerunt, debeãt quidem, aßumpto notario, de consensu Epi deinceps per seipsos tantum ibidem uisitare. Visitatores et à Capitulo deputãdi, vbi Capitulũ ius visitandi hẽt, prius ab Episcopo approbentur: sed non ideo Eps, vel eo impedito, eius Visitator easdem Ecclesias seorsum ab his visitare prohibeatur; cui ipsi Archidiaconi, vel alij inferiores, visitationis factæ infra mensem rationem reddere, & depositiones testium, ac integra acta ei exhibere teneantur: non obstantib. quacumque consuetudine, et ã immemorabili, atque exemptionib. et priuilegijs quibuscumque. Visitationũ aũt oĩum istarum pręcipuus sit scopus, sanam, orthodoxãq. doctrinam, expulsis hæresibus inducere, bonos mores tueri, prauos corrigere, populum cohortationib. & admonitionib. ad religionẽ, pacẽ innocentiamq. accendere, cetera, prout locus, tps, & occasio feret, ex visitantiũ prudentia ad fidelium fructum constituere. Quæ vt facilius, feliciusq. succedant; monentur prædicti omnes, & singuli, ad quos visitatio spectat, vt paterna charitate, Christianoq. zelo omnes amplectãtur, ideoq. modesto contenti equitatu, famulatuq. studeant quam celerrimè, debita tñ cum diligentia, visitationem ipsam absoluere. Interimq. caueãt, ne inutilibus sumptib. cuiquam graues, onerosi ve sint; neve ipsi, aut

quis-

c. 2. § sanè. de censi. in 6 §. Florentioum. 8 dist.

Cõc. Brac. 2. c. 2. Concil. Ticin. vers. statuimus etiam ne Episcopi,

c. cum vendū, & c. inter cetera. 10. q. 3. & c. cū Apostolus. de censi. c. exigit, de censi. in 6.

quisquam suorum quidquam procurationis causa pro visitatione, etiam testamentorū ad pios vsus, præter id, quod ex relictis pijs iure debetur, aut alio quouis nomine nec pecuniā, nec munus quodcumque sit, etiā qualitercumque offeratur, accipiant: non obstante quacumque consuetudine etiā immemorabili: exceptis tñ victualib. quæ sibi ac suis frugaliter, moderateq. pro temporis tm̄ necessitate, & non vltra, erūt ministranda. Sit tñ in optione eorum, qui visitantur, si malint soluere id quod erat ab ipsis antea solui, certa pecunia taxata, consuetum, an verò prædicta victualia subministrare, saluo item iure conuentionū antiquarum cum Monasterijs, alijsve pijs locis, aut Ecclesijs nō Parochialib. inito, quod illęsum permaneat. In ijs verò locis, seu Prouincijs, vbi consuetudo est, ut nec victualia, nec pecunia, nec quidquā aliud à visitatoribus accipiatur, sed omnia gratis fiant, ibi id obseruetur. Qđ si quisquā (qđ absit) aliquid amplius in supradictis omnibus casibus accipere præsumpserit, id præter dupli restitutionem intra mensem faciendā, alijs ēt pœnis iuxta Constitut.

c. exigit, de censi. in 6.

Concilij generalis Lugdunen. quæ incipit, Exigit, necnon, & alijs pœnis in Synodo prouinciali arbitrio Synodi absque vlla spe veniæ multetur. Patroni verò in ijs, quæ ad Sac. administrationē spectāt, nullatenus se p̄sumant ingerere, neque visitationi ornamētorū. Eccl. aut bonorū stabiliū, seu fabricarū prouētib. immisceāt, nisi quaten⁹ id eis

ex

ex institutione, ac fundatione competat, sed Episcopi ipsi hæc faciant, & fabricarum redditus in vsus Ecclesiæ necessarios, & vtiles, prout sibi expedire magis visum fuerit, expendi curent.

Sup. Ses. 12. c. 9. de ref. & c. 1. 10. q. 3.

Caput IV.

PRædicationis munus, quod Eporum præcipuum est, cupiens sancta Synodus, quò frequentius possit ad fidelium salutem exerceri, Canones aliàs super hoc editos sub fel. rec. Paulo III. aptius præsentium temporum vsui accommodãdo, mandat, vt in Ecclesia sua ipsi per se, aut si legitimè impediti fuerint, per eos, quos ad prædicationis munus assument, in alijs aũt Ecclesijs per Parochos, siue ijs impeditis, per alios ab Epo impensis eorum, qui eas præstare, vel tenentur, vel solent, deputandos in ciuitate, aut in quacumque parte Diœcesis censebunt expedire, saltẽ omnibus Dominicis, & sollemnibus diebus festis: tempore aũt Ieiuniorũ, Quadragesimæ, & Aduentus Domini quotidie, vel saltem tribus in hebdomada diebus, si ita oportere duxerint, Sacras Scripturas, Diuinamq. legem annuncient, & alias, quotiescumque id opportunè fieri posse iudicauerint. Moneatq. Episcopus populum diligenter, teneri vnumquemque Parochiæ suæ interesse, vbi commodè id fieri potest, ad audiendũ verbũ Dei. Nullus autẽ sæcularis, siue regularis, etiam in Ecclesijs suorum Ordinum, contradicente Episcopo, prædicare presumat. Iidẽ etiam saltem Dominicis,

Prædicationis munus propriũ Episcoporũ. Sup. Sess. 5. de ref. c. 2. Conc. Carth 4. c. 20. Concil. Rhem. ca. 14. c. Eps nullam rei. 88. dist. Conc. Arelaten. c. 10. Cõc. Later. sub Innoc. III. c. 10. c. inter cetera. de offic. Ord. Conc. Magun. c. 25.

Sy. Gre. 49. ca. non liceat. 92. d. c. excõmunicamus. §. quia vero. de hæret. Sup. Ses. 5. c. 2. de ref.

&

& alijs festiuis diebus pueros in singulis Parochijs fidei rudimenta & obedientiã erga Deum, & parentes, diligenter ab ijs, ad quos spectabit, doceri curabunt: & si opus sit etiam per censuras Ecclesiasticas compellent: non obstantibus priuilegijs, & consuetudinibus. In reliquis ea, quæ de prædicationis munere sub eodem Paulo III. decreta fuerunt, suum robur obtineant.

d. Sess. 1.2. de ref.

Caput V.

CAusæ criminales grauiores contra Episcopos, etiam hæresis (quod absit) quæ depositione, aut priuatione dignæ sunt, ab ipso tantùm Summo Rom. Pont. cognoscãtur, & terminẽtur. Quòd si eiusmodi sit causa, quæ necessariò extra Rom. Curiam sit committenda; nemini prorsus ea committatur, nisi Metropolitanis aut Episcopis, à Beatissimo Papa eligendis. Hæc verò commissio & specialis sit, & manu ipsius Sanctissimi Pontificis signata: nec vmquam plus his tribuat, quàm vt solum facti instructionem sumant, processumq. conficiant; quem statim ad Rom. Pontificem transmittant, reseruata eidem Sanctissimo sententia definitiva. Cetera aliàs sub fel. rec. Iulio III. super his decreta, necnon & constitutio sub Innocentio III. in Concilio generali, quæ incipit, Qualiter, & quando, quam sancta Synodus in præsenti innouat, ab omnibus obseruetur. Minores verò criminales causæ Episcoporum in Concilio tantum prouinciali cognoscantur, & terminen-

c. ad abolẽdã, & c. excõicemus, ibi. § damnati verò, de hære. & cap. quo iu re, 5. dist.

Sup. ses. 11. de ref. c. 6. ext. de accus. c. qualiter. & quando. il secondo.

nentur, vel à deputādis per Concil. prouinciale.

Caput VI.

LIceat Episcopis in irregularitatib. omnibus, & suspensionibus, ex delicto occulto prouenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentiosum, dispensare, & in quibuscumque casibus occultis, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis delinquentes quoscumque sibi subditos, in Diœcesi sua per seipsos, aut Vicarium, ad id specialiter deputandum, in foro conscientiæ gratis absoluere, imposita pœnitentia salutari. Idem & in hæresis crimine in eodem foro conscientiæ eis tantū, non eorum Vicarijs sit permissum.

Episcopi I qb. causis dispensare possint, c. mitor. & c. contumaces, 50. d. c. erga 1. q. c. at si clerici. i. de iud. & ca. nuper. de sent. excō. c. sacro. de sent. excō.

Cap. VII.

VT fidelis populus ad suscipienda Sacramenta maiori cū reuerentia atque animi deuotione accedat, præcipit sancta Synodus Episcopis omnibus, vt non solum, cum hæc per seipsos erunt populo administrandæ, prius illorū vim, & vsum pro suscipientium caput explicēt, sed etiam idem à singulis Parochis piè, prudenterq., etiam lingua vernacula, si opus sit, & commodè fieri poterit, seruari studeant, iuxta formā à sancta Synodo in Catechesi, singulis Sacramentis præscribendā, quā Episcopi in vulgarem linguam fideliter verti, atque à Parochis omnibus populo exponi curabunt: necnon vt inter Missarum sollemnia, aut diuinorum celebrationem sacra eloquia,

Inf. ses. fin. in prin. supr. Sess. 22. de sacrific. Missę, c. 8.

&

& salutis monita eadem vernacula lingua singulis diebus festis vel sollemnibus, explanent, eademq. in omnium cordibus, postpositis inutilibus quæstionibus, inserere, atque eos in lege Domini erudire studeant.

Caput VIII.

1.Tim.5. c.sed illud. 45. d c. si peccauerit, ver.ergo.2. q.1.

APostolus monet, publicè peccantes palã esse corripiendos. Quando igitur ab aliquo publicè, & in multorum conspectu crimen commissum fuerit, vnde alios scãdalo offensos, cõmotosq. fuisse non sit dubitandum: huic condignam pro modo culpę pœnitentiã publicæ iniungi oportet; vt quos exemplo suo ad malos mores prouocauit, suæ emendationis testimonio ad rectam reuocet vitam. Episcopus tamen publicæ hoc pœnitentiæ genus in aliud secretum poterit commutare, quando ita magis iudicauerit expedire. In omnib. etiam Cathedralib. Ecclesijs, ubi id commodè fieri poterit, pęnitentiarius aliquis cum vnione præbẽdæ proximè vacaturæ, ab Episcopo instituatur, qui Magister sit, vel Doctor, aut Licentiatus in Theologia, vel Iure Canonico, & annorũ quadraginta, seu aliàs, qui aptior pro loci qualitate reperiatur; qui dum confessiones in Ecclesia audiet, interim præsens in choro censeatur.

c. pęnitentes, & c. in capite, cum seq. 50. d.

Caput IX.

Sup.Sess.6. de ref.c. 4. & Sess. 7. de reform.

QVæ aliàs sub felic. record. Paulo III. & nuper sub Beatissimo Domino Nostro Pio IV. in hoc eodem Concilio de adhibenda

da

da ab Ordinarijs diligentia in beneficioru, etiam exemptorum visitatione constituta sunt; eadem etiam in ijs Ecclesijs sæcularibus obseruentur, quæ in nullius Diœcesi esse dicuntur, vt ab Episcopo, cuius cathedralis Ecclesia est proximior, si id constet, alioquin ab eo, qui semel in Concilio Prouinciali à Prælato loci illius electus fuerit, tamquam Sedis Apostolicæ delegato, visitetur: non obstantibus priuilegijs, & consuetudinibus, quibuscumque, etiam immemorabilibus. c.8. Sef.21. de ref. c.8.

Caput X.

EPiscopi, vt aptius, quem regũt populum possint in officio, atque obedientia continere; in omnib. ijs, quæ ad visitationem, ac morum correctionem subditorum suorum spectãt, ius, & potestatem habeant, et tanquã Apostolicæ Sedis delegati, ea ordinandi, moderãdi, puniendi, & exequẽdi, iuxta Canonũ sanctiones, q̃ illis ex prudentia sua ꝑ subditorũ emendatione, ac Diœcesis suæ vtilitate necessaria videbuntur. Nec in his, vbi de visitatione, aut morũ correctione agitur, exemptio, aut vlla inhibitio, appellatio, seu querela, etiã ad Sedem Apostolicam interposita, executionem eorum, quæ ab his mandata, decreta, aut indicata fuerint, quoquo modo impediat, aut suspendat. de ref. ca. 1 Sup. Sef. 22. & Seff. 13. de reform. c.1.

Caput XI.

QVoniam priuilegia, & exeptiones, quæ varijs titulis plerisque cõceduntur hodie perturbationem in Episcoporum iurisdictione, ex- Sup. Seff. 6. cap. 3.

citare, & exemptis occasionẽ laxioris vitæ præbere cognoscuntur, decernit Sancta Synodus, vt, si quãdo iustis, grauibus, & ferè necessarijs suadẽtib. causis, aliquos honorarijs titulis Protonotariatus, Acolitatus, Comitis Palatini, Capellani Regij, aut alijs huiusmodi in Rom. Curia, vel extra insignib. decernendos esse placuerit; necnon alios, cuicunque monasterio oblatos, vel quocunque addictos, aut sub noĩe seruientiũ militijs, seu monasterijs, hospitalibus, collegijs, aut quocũque alio titulo assumi; nihil ex ijs priuilegijs detractũ esse Ordinarijs intelligatur, quo minus ij, quib. ea iam concessa sunt, vel in posterũ cõcedi contigerit, ipsis Ordinarijs tamquam Apost. Sedis delegatis, plenè in oĩb. & quo ad Capellanos Regios, iuxta Constit. Innoc. III. quæ incip. Cum Capella, subiecti existant, exceptis tñ ijs, qui pdictis locis aut militijs acta seruiũt, & intra eorum septa, ac domos residẽt, subq. eorũ obedientia viuunt, siue ijs, qui legitimè, & secundũ regulã earũdem militarũ professionẽ fecerint, de qua Ordinario constare dẽat; nõ obstantib. priuilegijs quibuscumque ẽt Relig. S. Io. Hierosolymitani, & aliarum militarũ. Quæ verò priuilegia residẽtib. in Cur. Rom. vigore Eugenianæ Cõstit. aut familiaritatis Cardin. competere solent; ea in ijs, qui beneficia Ecclesiast. obtinent, rõne prædictorũ beneficiorũ minimè ĩtelligãtur; sed Ordinarij iurisdictioni subiecti pmaneãt: nõ obstantib. quibuscumque inhibit.

ca. cum capel. ext. de priu.

c. diuina, de priu. in extrau. cõmun.

Ca-

Caput XII.

CVm dignitates in Ecclesijs præsertim Cathedralibus, ad conseruandã, augendãq. ecclesiasticã disciplinã fuerint institutæ, vt qui eas obtinerẽt, pietate precellerẽt, alijsq. exemplo essent, atque Episcopos opere, & officio iuuarent: meritò, qui ad eas vocãtur, tales esse debent, qui suo muneri respondere possint. Nemo igitur deinceps ad dignitates quoscumque quib. animarum cura subest promoueatur, nisi qui saltem 25. suæ ætatis annũ attigerit, & in cleritali Ordine versatus, doctrina ad suũ munus exequendum necessaria, ac morũ integritate cõmendetur: iuxta Constit. Alex. III. in Conc. Later. promulgatam, quæ incipit: Cum in cunctis. Archidiaconi ẽt, qui oculi dicantur Episcopi sint in omnibus Ecclesijs, vbi fieri poterit, Mag. in Theolog. seu Doct. aut Licentiati in iure Canonico. Ad ceteras aũt dignitates, vel personatus, quibus animarum cura nulla subest, Clerici alioquin idonei, & 22. an. non minores asciscantur. Prouisi etiam de beneficijs quibuscumque, curam animarum habentibus, teneantur à die adeptæ possessionis, ad minus intra duos menses in manibus ipsius Episcopi, vel, eo impedito corã generali eius Vicario, seu officiali, Orthodoxæ suæ fidei publicã facere professionem, & in Ro. Ecclesiæ obedientia se permansuros spondeãt, ac iurent. Prouisi aũt de Canonicatibus, & dignitatib. in Ecclesijs Cathedralibus,

cap. licet ca no. cũ seq. de ele. in 6. Sup. Sess. 6. ca. 1. de ref. c. cũ in cunctis, de ele. Cle. 1. epi. 1. ad lao. & epi. 3. Anaclet. epis 1. ca. Diaconi. 93. d. & cap. ad hæc. de offic. Arch.

Inf. in bul. S.D.N. Pij IV. sup. forma iuram. prof. fidei.

non solum corā Epō, seu eius officiali, sed ēt in Capitulo idē facere teneantur: alioquin prædicti oēs prouisi, vt supra, fructus non faciant suos, nec illis possessio suffragentur. Neminē ēt deinceps ad dignitatē, Canonicatū, aut portionem recipiant, nisi qui eo ordine sacro aut sit initiatus, quem illa dignitas, pbēda, aut portio requirit, aut in tali ætate, vt infra tēpus à iure, & ab hac sancta Synodo statutum initiari valeat. In omnibus verò Ecclesijs Cathedralibus oēs Canonicatus, ac portiones, habeāt annexū Ordinē Presbyterij, Diaconatus, vel Subdiaconatus. Episcopus aūt cū consilio Capituli designet, ac distribuat, prout viderit expedire, quib. quisque Ordo ex sacris annexus in posterū esse debeat; ita tñ, vt dimidia saltem pars Presbyteri sint, ceteri verò Diaconi, aut Subdiaconi. Vbi verò consuetudo laudabilior habet, vt plures, vel oēs sint Presbyteri, oīnò obseruetur. Hortatur ēt S. Synodus, vt in Prouincijs, vbi id cōmodè fieri pōt, dignitates oēs, & saltē dimidia pars Canonicatuū in Cathedralibus Ecclesijs, & Collegiatis insignib. conferātur tm̄ Magistris, vel Doctoribus, aut ēt Licentiatis in Theologia, vel iure Canonico. Præterea, obtinentibus in eisdē Cathedralib. aut Collegiatis, dignitates, Canonicatus, præbēdas, aut portiones, non liceat vigore cuiuslibet statuti, aut cōsuetudinis, vltra tres mēses ab eisdē ecclesijs quolibet anno abesse: saluis nihilominus earū ecclesi. cōstitutionib. q lōgius seruitij

tem-

[Margin notes:] ...xt. de Summa Trin. & ...ide Cath. ...er tot. ...licet can. ...e c. cum ex ...o. de elec. ...n 6. ...up. Sess. 7. ...eref. c. 12 ...3. cū seq. ...xt. de æta. ...& qualit. in Eccles. ...x. de inst. ...p. Sess. 23 ...ref. c. 1.

tempus requirunt: alioquin anno primo priuetur vnusquisque dimidia parte fructuũ, quos rõne et præbẽdæ, ac residentiæ fecit suos. Q̃ si iterũ eadẽ fuerit vsus negligẽtia, priuetur oĩb. fructib⁹, quos eodẽ anno lucratus fuerit. Crescẽte verò cõtumacia, cõtra eos iuxta Sacrorũ Canonũ Constitutiones, ꝓcedatur. Distributiones verò, qui statis horis interfuerint, recipiant: reliqui, quauis collusione, aut remissione exclusa, his careant, iuxta Bonif. VIII. decretũ, ꝗ incipit: Consuetudinẽ; ꝗ S. Synodus in vsũ reuocat, nõ obstãtib. quibuscumque statutis, & cõsuetudinibus. Oẽs verò diuina per se, & nõ per substitutos compellantur obire officia, & Epo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti, adsistere, & inseruire, atque in Choro ad psallendũ instituto, hymnis & canticis Dei nomen reuerẽter, distinctè, deuoteq. laudare, Vestitu insuper decẽti tã in Eccl. q̃ extra, assiduè vtantur, ab illicitisq. venationib⁹, aucupijs, choris, tabernis, lusibusq. abstineãt: atque ea morum integritate polleãt, vt meritò Eccles. Senatus dici possit. Cetera, quæ ad debitum in diuinis officijs regimẽ spectãt, deq. cõgrua in his canẽdi, seu modulãdi rõne, de certa lege in choro cõueniendi, et permanendi, simulq. de oĩb. Eccl. ministris, quæ necessaria erũt, & si qua hmõi; Synodus Prouincialis, pro cuiusq. Prouinciæ vtilitate, & moribus certã cuique formulã ꝑscribet. Interea verò Episcopus nõ minus, quã cum duobus Canonicis,

Sup. Sess. 5. c. 1. de ref. c. 1. de cler. non resid. in 6.

c. licet, & c. extirpãdæ. §. qui verò. de præben. c. quia nõnulli, de cle. non resid.

Conc. Turon. c. 8. Cõc. Agat. can. 55. qui incipit, Episc. c. Episcopũ. 34. d. tot. ti. de vit. & hon. cler. extra, in 6. & in Clem.

quorum vnus ab Epo, alter à Capitulo eligatur in ijs, quæ expedire videbũtur, poterit prouidere.

Caput XIII.

Sup. Sess. 7. de ref. ca. 6. & 7. & Sess. 14. de ref. c. 9. & infr. c. 15.

QVoniam pleræque Cathedrales Ecclesiæ tã tenuis redditus sunt, & angustæ, vt Episcopali dignitati nullo modo respondeant, neque Ecclesiarũ necessitati sufficiant; examinet Concilium prouinciale, vocatis ijs, quorũ interest, & diligẽter expẽdat, quas propter angustias, tenuitatemq. inuicem vnire, vel nouis prouẽtibus augere expediat, cõfectaq. de præmissis instrumenta, ad Summum Rom. Pont. mitta: quibus istructus Sum. Pontifex ex prudentia sua, prout expedire iudicauerit, aut tenues inuicem vniat, aut aliqua accessione ex fructib. augeat. Interim verò, donec prædicta effectum sortiantur, huiusmodi Episcopis, qui fructuum subuẽtione pro Diœcesis suæ tenuitate indigent, poterit de beneficijs aliquibus dum tamen curata non sint, nec dignitates, seu Canonicatus, & prebendæ, nec Monasteria in quibus viget regularis obseruantia; vel quæ Capitulis generalib⁹, & cæteris Visitatorib. subduntur, à Sũmo Rom. Pont. prouideri. In Parochialibus etiam Ecclesijs, quarũ fructus æquè adeo exigui sunt, vt debitis nequeant onerib. satisfacere, curabit Episcopus, si per beneficiorum vnionẽ, nõ tñ regulariũ, id fieri non possit, vt primitiarũ, vel decimarũ assignatione; aut per Parochianorum Symbola, ac collectas, aut qua com-

ca. vnio. 10. q. 3. cap. tẽporis, cum seq. 16. q. 1.

mo-

modiori ei videbitur rõne, tantũ redigatur, quod pro Rectoris, aut parochiæ necessitate decenter sufficiat. In vnionib. verò quibuslibet, seu ex supradictis, seu alijs causis faciẽdis, Ecclesiæ Parochiales Monasterijs quibuscumque, aut Abbatijs, seu dignitatibus, siue præbendis Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, siue alijs beneficijs simplicibus, aut hospitalibus, militijsve non vniantur, & quæ vnitæ sunt, reuideantur ab Ordinarijs, iuxta aliàs decretũ in eadem Synodo sub fel. rec. Paulo III. quod etiam in vnitis ab eo tempore citra æquè obseruetur: non obstantib. in ijs quibuscumque verborũ formis, quæ hic pro sufficienter expressis habeantur. Ad hæc in posterum omnes, hæ Cathedrales Ecclesiæ, quarum redditus summam ducatorum 1000. & parochiales, quæ summam ducatorum 100. secundum uerum annuum valorem non excedunt, nullis pensionib. aut reseruationib. fructuũ grauentur. In ijs quoque ciuitatib. ac locis, vbi parochiales Eccl. certos non habent fines, nec earum Rectores propriũ populum, quem regãt, sed promiscuè petentiq. Sacramenta administrant, mandat Synodus Episcopis pro tutiori animarum eis commissarum salute, vt distincto populo in certas, propriasq. parochias, unicuique suum perpetuum peculiaremq. Parochum assignent, qui eas cognoscere valeat, & à quo solo licitè Sacramenta suscipiant, aut alio vtiliori modo, prout loci qualitas exegerit,

Sup. Sess. 6. de ref. c. 6.

ca. Pastoralis. de his. quæ fi. à præl. c. 113. q. 1. c. plures, 16. q. 1. ca. 1. de paroch. & supr. Sess. 14. de reform. c. 9.

prouideant. Idemq. in ijs ciuitatibus, ac locis, vbi nullæ sũt parochiales, quamprimum fieri curent; non obstantibus quibuscumque priuilegijs, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Caput XIV.

IN plurib. Ecclesijs, tã Cathedralib. quã Collegiatis, et Parochialib. ex earum cõstitutionibus, aut ex praua cõsuetudine obseruari intelligitur, vt in electione, præsentatione noĩatione, institutione, confirmatione, collatione, vel alia prouisione, siue admissione ad possessionẽ alicuius Cathedralis Ecclesiæ, vel beneficij, canonicatuũ, aut præbẽdarum, uel partem prouentuum, seu ad distributiones quotidianas certæ conditiones, seu deductiones ex fructib. solutiones, promissiones, cõpensationesve illicitæ, aut ẽt, quæ in aliquibus Eccl. dicuntur Turnorũ lucra, interponãtur: hęc cũ S. Synod⁹ detestetur, mãdat Epis, vt quecumque hmõi in vsus pios nõ conuertũtur, atque ingressus eos, qui simoniacę labis, aut sordidę auaritię suspicionẽ habẽt, fieri non permittant; ipsiq. diligenter de eorũ Constitutionib. siue Cõsuetudinib. super predictis cognoscãt, et illis tantũ, quas vt laudabiles probauerint, exceptis, reliquas, vt prauas, ac scãdalosas, reijciãt, et aboleãt. Eos verò, qui aduersus hęc in pręsenti decreto comprehensa, quauis rõne cõmiserint, pœnis cõtra simoniacos editis, sacris Canonib. et varijs Sum. Pontificum Constitutionibus, quas oẽs innouat, teneri

1.q. 1. ferè per totam. Conc. Tol. 8. can. 3. c. cum super, de confess. to. fere tit. de simo. ex.

ri decernit: nō obstantib. quibuscumque statutis, Constitutionibus, et Consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam Apostolica auctoritate confirmatis, de quarum subreptione, obreptione, & intentionis defectu, Episcopus tamquam Apostolicę Sedis delegatus, cognoscere possit.

Caput XV.

IN Ecclesijs Cathedralibus, & Collegiatis insignibus, vbi frequentes, adeoq. tenues sunt præbendę simul cum distributionib. quotidianis, vt sustinendo decenti Canonicorum gradui, pro loci, & personarum qualitate non sufficiant, liceat Episcopis cum cōsensu Capituli, vel aliquot simplicia beneficia, non tamen regularia, ijs vnire, vel si hac ratione prouideri non possit, aliquibus ex ijs suppressis, cum patronorum consensu, si de iure patronatus laicorum sint, quarum fructus, & prouentus reliquarum præbendarum distributionibus quotidianis applicentur, eas ad pauciorem numerum reducere; ita tamen, vt tot supersint, quę diuino cultui celebrando, ac dignitati Ecclesię commodè valeant respondere: non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & priuilegijs, aut quacumque reseruatione generali, vel speciali, aut affectione; neque predictæ vniones, aut suppressiones tolli, seu impediri possint ex quibuscumque prouisionibus, etiam vigore resignationis, aut quibusuis alijs derogationibus, vel suspensionibus.

Sup. ca. 13.

c. in i eccles. ex. i le inst.

Ca-

Caput XVI.

Cõc. Calc. act. 6. c. 25. in fin. Cõc. Vvor. c. 76. c. non liceat, 22. q. 2.

CApitulum, Sede vacante, vbi fructuũ percipiẽdorum munus incũbit, Oeconomum vnum, vel plures, fideles, ac diligentes decernat, qui rerum Ecclesiasticarũ, et prouentuum curam gerãt, quorum rõnem ei, ad quem pertinebit, sint redditurі. Item Officialem, seu Vicarium infra octo dies post mortem Epi constituere, vel existẽtem cõfirmare omnino teneatur, qui saltem in iure Canonico sit Doctor, vel Licentiatus, vel aliàs, quantum fieri poterit idoneus: si secus factum fuerit, ad Metropolitanum deputatio hmõi deuoluatur. Et, si Ecclesia ipsa Metropolitana fuerit, aut exempta. Capitulumq. vt praefertur, negligens fuerit, tunc antiquior Eps ex Suffraganeis in Metropolitana, & propinquior Episcopus in exempta Oeconomum, & Vicarium idoneos possit constituere. Episcopus verò ad eãdem Ecclesiã vacantem promotus, ex ijs, quae ad eum spectant, ab eisdem Oeconomo, Vicario, & alijs quibuscumque officialib. administratoribus, qui Sede vacante fuerunt à Capitulo, vel ab alijs in eius locum constituti, etiam si fuerint ex eodem Capitulo, rationem exigat officiorum, iurisdictionis, administrationis, aut cuiuscumque eorũ muneris; possitq. eos punire, qui in eorum officio, seu administratione deliquerint; etiamsi praedicti officiales, redditis rationibus, à Capitulo, uel à deputatis ab eodem, absolutionẽ, aut liberationem obtinue-

c. nõ liceat, 12. 12. q. 2. & c. fin. de suppl. negl. Prael. in 6.

tinuerit. Eidem quoque Epo teneatur Capitulum de scripturis, ad Ecclesiam pertinentibus, si quæ ad Capitulum peruenerunt, rationem reddere.

Caput XVII.

CVm Ecclesiasticus Ordo peruertatur, quãdo vnus plurium officia occupat Clericorum; sanctè sacris Canonib. cautũ fuit, nemineni oportere in duab. Ecclesijs conscribi. Verum quoniam multi, improbę cupiditatis affectu, seipsos, non Deũ decipientes, ea, quę benè cõstituta sũt, uarijs artib. eludere, & plura simul beneficia obtinere non erubescunt: S. Synodus debitam regendis Ecclesijs disciplinã restituere cupiens, præsenti decreto, quod in quibuscũque personis, quocũq. titulo, ét si Cardinalatus honore fulgeant, mandat obseruari; statuit; vt in posterũ vnum tm̃ beneficiũ Ecclesiasticũ singulis cõferatur. Quod quidem si ad vitã eius, cui confertur, honestè sustentandã non sufficiat; liceat nihilominus aliud simplex sufficiens, dummodo vtrũque personalẽ residentiã non requirat, eidẽ cõferri. Hæcq. non modo ad Cathedrales Ecclesias, sed ét ad alia omnia beneficia, tã sęcularia, quã regularia quęcumque, etiam commendata, pertineãt, cuiuscũque tituli, ac qualitatis existãt. Illi verò, qui in p̃senti plures Parochiales Ecclesias, aut vnã Cathedralem & aliã Parochialẽ obtinẽt; cogãtur oĩnò, quibuscumque dispensationib. ac vnionib. ad vitam nõ obstãtib. vna tm̃ Parochiali, vel sola Cathedrali

ca. vnio. §. sed & hoc 10. q. 3. c. qa in tm̃, c. cum non ignores, de præb. cum alleg. supr. Sess. 7. de refor. c. 2. ca. referẽte & de multa. de præben. 21. q. 1. per totã. c. quia nõnulli. de cle. non resid. c. eã te. de ætat. & qual.

Sup. Sess. 7. de ref. c. 4.

reten-

retenta, alias Parochiales infra spatium sex mensium dimittere: alioquin tam Parochiales, quàm beneficia omnia, quæ obtinent, ipso iure vacare censeantur, ac tamquam vacantia liberè aliis idoneis conferantur; nec ipsi, antea illa obtinentes, tuta conscientia, fructus post dictum tempus retineant. Optat autem S. Synodus, vt resignantium necessitatibus commoda aliqua ratione, prout Summo Pontifici videbitur, prouideatur.

ea. execrabilis §. qui verò in extrauagan. cõm. tit. de præben.

Caput XVIII.

EXpedit maximè animarũ saluti, à dignis, atque idoneis Parochis gubernari. Id vt diligẽtius, ac rectius, perficiatur, statuit S. Synodus, vt cũ Parochialis Ecclesiæ uacatio, etiam si cura Eccl. vel Epo incumbere dicatur, & per vnum, vel plures administretur; etiã in Ecclesijs patrimonialibus, seu receptiuis nuncupatis, in quibus consueuit Eps, vni, vel plurib. curã animarũ dare, quos oẽs ad infrascriptũ examẽ teneri mãdat per obitum, uel resignationem etiam in Curia, seu aliter quomodocumque cõtigerit, etiã si ipsa Parochialis Ecclesia reseruata, vel affecta fuerit generaliter, vel specialiter, etiã vigore indulti, seu priuilegij in fauorem S. R. E. Cardinaliũ, seu Abbatum, vel Capitulorũ; debeat Episcopus statim, habita notitia vacationis Ecclesiæ (si opus fuerit) idoneum in ea Vicarium, cum congrua eius arbitrio, fructuum portionis assignatione, constituere; qui onera ipsius Ecclesiæ sustineat, donec

ei

ei de Rectore prouideatur. Porrò Eps, & qui ius patronatus habet, intra decem dies, vel aliud tps ab Episcopo præscribendũ, idoneos aliquot Clericos ad regendã Ecclesiã corã deputandis examinatoribus nominet. Liberum sit tñ ét alijs, qui aliquos ad id aptos nouerint, eorum nomina deferre, vt possit postea de cuiuslibet ætate, moribus, & sufficientia fieri diligens inquisitio. Et, si Epo, aut Synodo prouinciali pro regionis more videbitur magis expedire, per edictũ ét publicũ vocentur, qui volent examinari. Transacto cõstituto tẽpore, oẽs, qui descripti fuerint, examinentur ab Epo, siue eo impedito, ab eius Vicario generali, atque ab alijs examinatoribus non paucioribus quam tribus, quorũ votis, si pares, aut singulares fuerint, accedere possit Eps, vel Vicarios quib. magis videbitur. Examinatores autem singulis annis in Diœcesana Synodo ab Episcopo, vel eius Vicario ad minus sex proponãtur, qui Synodo satisfaciant, & ab ea probẽtur. Adueniẽteq. vacatione cuiuslibet Ecclesiæ, tres ex illis eligat Eps, qui cum eo examẽ perficiãt: indeq. succedẽte alia vacatione, aut eosdẽ, aut alios tres, quos maluerit, ex prędictis illis sex eligat. Sint verò hi examinatores Mag. seu Doctores, aut Licentiati in Theol. aut iure Canon. vel alij Clerici, seu Regulares etiã ex Ordine Mẽdicãtiũ, aut ẽt sæculares, qui ad id videbuntur magis idonei, iurentq. oẽs ad sancta Dei Euang. se quacumque humana affectione postposita, fideliter

Inf. Sess. vlt. de ref. c. 9.

c. quando, 24. dist. sup. Sess. 21. ca. 1. de ref.

ter munus executuros. Caueãtq. ne qdquã prorsus occasione huius examinis nec antè, nec post accipiant: alioquin simoniæ vitiũ tã ipsi, quã alij dantes incurrant: à qua absolui nequeant, nisi dimissis beneficijs, q̃ quocũque ẽt antea obtinebant, & ad alia in posterum inhabiles reddãtur. Et de his oĩbus nõ solũ corã Deo, sed ẽt in Synodo prouinciali (si opus erit) rõnem reddere teneantur; à quasi quid cõtra officiũ eos fecisse cõpertũ fuerit, grauiter eius arbitrio puniri possit. Peracto deinde examine, renuncientur, quotcũque ab his idonei iudicati fuerint ætate, moribus, doctrina, prudentia, & alijs reb. ad vacantem Ecclesiã gubernandã opportunis, ex hisq. Episcopus eum eligat, quẽ ceteris magis idoneũ iudicauerit, atque illi, & non alteri, collatio Ecclesiæ ab eo fiat, ad quẽ spectabit eã conferre. Si verò iurispatronatus ecclesiastici erit, ac institutio ad Episcopũ, & nõ alium pertineat, is, quẽ patronus digniorẽ inter probatos ab examinatoribus iudicabit, Episcopo præsentare teneatur, vt ab eo instituatur. Cũ verò institutio ab alio, quã ab Epõ erit facienda, tũc Eps solus ex dignis eligat digniorẽ, quẽ patronus ei præsentet, ad quẽ institutio spectat. Quòd si ius patronatus laicorum fuerit, debeat qui à patrono præsentatus erit, ab eisdem deputatis, vt supra, examinari, & non nisi idoneus repertus fuerit, admitti. In omnibusq. supradictis casibus non cuiquam alteri, quã vni ex prædictis examinatis,

Sup. Ses. 14. c. 13. de reform.

Sup. Ses. 14. 2. ca. 11. de ref. c. illud, & ca. relatum, de iu. patr.

&

& ab examinatorib. approbatis, iuxta supradictam regulã, de Ecclesia prouideatur: nec prædictorũ examinatorũ relationem, quo minus executionem hẽat, vlla deuolutio, aut appellatio, ét ad Sedẽ Apost. siue eisdẽ Sedis Legatos, aut Vicelegatos, aut Nuncios, seu Epos, aut Metropolitanos, Primates, vel Patriarchas interposita, impediat, aut suspendat; alioquin Vicarius quẽ Ecclesiæ vacãti antea Eps arbitrio suo ad tps deputauit, vel forsan postea deputabit, ab eius Ecclesiæ custodia, & administratione non amoueatur, donec aut eidem, aut alteri, qui probatus, & electus fuerit, vt supra, sit prouisũ, aliàs prouisiones oẽs, seu institutiones, præter supradictam formam factæ, subreptitiæ esse censeantur: nõ obstantibus huic decreto exẽptionibus, indultis, priuilegijs, ꝓuẽtionibus, affectionib. nouis ꝓuisionib. indultis, concessis quibuscumque Vniuersitatib. ét ad certam summã, & alijs impedimentis quibuscũque. Si tamen adeo exigui redditus dictæ parochiales fuerint, vt totius huius examinationis operã non ferant: aut nemo sit, qui se examini quærat subijcere aut ob apertas factiones, seu dissidia, quæ in aliquib. locis reperiuntur facilè grauiores rixæ, ac tumultus possint excitari, poterit Ordinarius, si pro sua conscientia cum deputatorum consilio ita expedire arbitrabitur, hac forma omissa, priuatum aliud examen, ceteris tamen, vt sup. seruatis adhibere. Licebit etiam Synodo prouinciali,

si qua

si qua in supradictis circa examinationis formam addenda, remittenda ve esse censuerit, prouidere.

Caput XIX.

Expectatiuæ tolluntur.

DEcernit sancta Synodus, mandata de prouidendo, & gratias, quæ expectatiuæ dicuntur, nemini amplius, etiam Collegijs, Vniuersitatibus, Senatibus, & alijs singularibus personis, etiam sub nomine indulti, aut ad certam summam, vel alio quouis colore concedi, nec hactenus concessis cuiquam vti licere. Sed nec reseruationes mentales, nec aliæ quæcunque gratiæ ad vacatura, nec indulta ad alienas Ecclesias, vel Monasteria alicui etiam ex sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, concedantur, & hactenus concessa, abrogata esse censeantur.

ca.1.de cō cef.preben. & ca. dete standa, co. tit. in 6.

Caput XX.

Causæ oēs Ecclesiast. i primæ inst. coram ord. tractandæ, & inf. bienniū finiendæ. c 1. ext. de for. cōp. Inf. Sef. vlt. c. 10. in fin. de ref.

CAusæ omnes ad forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentes, etiam si beneficiales sint, in prima instantia coram Ordinarijs locorum duntaxat cognoscantur, atque omninò saltem infra biennium à die motæ litis, terminentur: alioquin post id spatium liberum sit partibus, vel alteri illarum iudices Superiores, aliàs tamen competentes, adire, qui causam in eo statu, quo fuerit, assumant, & quamprimùm terminari curent; nec anteà alijs committantur, nec auocentur: neque appellationes ab eisdem interpositæ, per Superiores quoscumque recipiantur,

corumve

eorumve commissio, aut inhibitio fiat, nisi à definitiua, vel à definitiuæ vim habente, & cuius grauamen per appellationē à definitiua reparari nequeat. Ab his excipiantur causæ, quæ iuxta Canonicas sanctiones apud Sedē Apostolicā sunt tractādæ, vel quas ex vrgēti, rationabiliq. causa iudicauerit summus Romanus Pontifex per speciale rescriptū Signaturæ Sanctitatis suæ manu propria subscribendū cōmittere, aut auocare.

c. nec licuit, 17.d. cap. maiores, de bap. Vigil. Pap. in epist. ad Eleuth. in fi. & Pelag. 2. in epist. cir. fi. cū fi.

Ad hæc, causæ matrimoniales, & criminales non Decani, Archidiaconi, aut aliorū inferiorum iudicio; etiam visitando, sed Epi tantum examini, & iurisdictioni relinquantur, et si in præsenti inter Episcopū, & Decanū, seu Archidiaconum, aut alios inferiores super causarum istarum cognitione lis aliqua in quacumque instantia pendeat: corā quo si pars verè paupertatē probauerit, nō cogatur extra prouinciam, nec in secunda, nec in tertia instantia in eadem causa matrimoniali litigare, nisi pars altera, & alimenta, & expensas litis velit subministrare. Legati quoque etiam de Latere, Nuncij, Gubernatores Ecclesiastici, aut alij quarumcunque facultatū vigore, non solū Episcopos in prædictis causis impedire, aut aliquo modo eorū iurisdictionē ijs præripere, aut turbare nō psumāt: sed nec ēt contra Clericos, aliasve personas Ecclesiast. nisi Epo prius requisito, eoq. negligente pcedāt; aliàs eorum processus ordinationesve nullius momēti sint, atque ad

Causæ criminales, & matrimoniales ab Episcopis tantum tractandę.

R damni

damni satisfactionem, partibus illati, teneantur.

Appellans, quid agere debeat. c. de appellationibus, de app. ferè per tot. & c. significauerunt, cum seq. de test. & attest. cum simil.

Præterea, si quis in casib. à iure permissis appellauerit; aut de aliquo grauamine conquestus fuerit; seu aliàs ob lapsum biennij de quo supra, ad alium iudicem recurrerit, teneatur acta omnia coram Episcopo gesta, ad iudicem appellationis expensis suis trãsferre, eodem tamen Episcopo prius admonito, vt, si quid ei pro causæ instructione videbitur, possit iudici appellationis significare. Quod si appellatus cõpareat: cogatur tunc is quoque actorum, quæ translata sunt, expensas, pro portione sua, si illis vti voluerit, subire, nisi aliter ex loci consuetudine seruetur, vt scilicet ad appellantem integrum hoc onus pertineat. Porrò ipsam actorum copiam teneatur Notarius, congrua mercede accepta, appellanti quanto citius, & ad minus intra mensem exhibere. Qui Notarius si in differenda exhibitione fraudem fecerit, ab officij administratione arbitrio Ordinarij suspendatur, & ad dupli pœnam, quanti ea lis fuerit, inter appellantem, & pauperes loci distribuendam compellatur. Iudex verò, si & ipse impedimenti huius conscius, particepsve fuerit, aliterve obstiterit, ne appellanti integrè acta intra tempus traderentur, ad eamdem dupli pœnam, prout supra, teneatur, non obstantibus, quo ad omnia suprascripta, priuilegijs, indultis, concordijs, quæ suos tantum teneant auctores, & alijs quibuscumque consuetudinibus.

Ca-

Caput XXI.

CVpiens S. Synodus, vt ex decretis ab ea editis nulla vmquam futuris temporibus dubitandi occasio oriatur, verba illa posita in decreto, publicato Sess. I. sub Beatis. D. N. Pio IV. videlicet, Quæ proponentibus Legatis, ac Præsidentibus, ad horum temporum leuandas calamitates, sedādas de religione controuersias, Sup. Sess. 17 *coercendas linguas dolosas, deprauatorum morum abusus corrigendos, Ecclesię verā, & Christianam pacem conciliandam apta, & idonea ipsi sanctę Synodo videbuntur; explicando declarat, mentis suę non fuisse, vt ex prædictis verbis solita ratio tractandi negotia in generalibus Concilijs vlla ex parte immutaretur; neque noui quidquam, præter id, quod à Sacris Canonibus, vel generalium Synodorum forma hactenus statutum est, cuiquam adderetur, vel detraheretur.*

Indictio futuræ Sessionis.

INsuper, eadē sacrosancta Synodus proximam futuram Sessionem feria V. post Conceptionem B. Mariæ Virginis, quæ erit dies nona mensis Decembr. proximè venturi, habendam esse statuit, & decernit, cum potestate ēt abbreuiandi, in qua Sessione tractabitur de sexto nunc in eam dilato capite, & de reliquis reformationis capitibus iam exhibitis, deq. alijs ad eā pertinentibus.

Si verò opportunum videbitur, & tempus patietur, poterit etiam de nonnullis dogmatibus tractari, prout suo tempore in Congregationibus proponetur.

Abbreuiata est dies Sessionis.

SESSIO XXV.

Quæ est nona, & vltima, sub Pio IV. Pont. Max.

Cœpta die tertia, absoluta die quarta Dec. 1563.

Decretum de Purgatorio.

Ioan. 14. 15 16. & 20.
Sup. Sef. 22 de sac. mis. in princ.
Sup. Sef. 22 c. 2 & ca. 3.
Conc. Sen. decr. 12. ca. qualis, cũ seq. dis. 25.
2. Mac. 12.
Heb. 1.
c. non æstimemus, & c. p obeuntibus 13.

CVM Catholica Ecclesia, Spiritusancto edocta, ex Sacris litteris, & antiqua Patrum traditione, in Sacris Concilijs, & nouissimè in hac Oecumenica, Synodo docuerit, Purgatorium esse: animasq. ibi detentas, fidelium suffragijs, potissimum verò acceptabili altaris sacrificio iuuari; præcipit Sancta Synodus Episcopis, vt sanam de Purgatorio doctrinam, à sanctis Patribus, & Sacris Concilijs traditam, à Christi fidelibus credi, teneri, doceri, & vbique prædicari diligenter studeant. Apud rudem verò plebem difficiliores ac subtiliores

liores quæstiones, quæque ædificationem non faciunt, & ex quibus plerumque nulla fit pietatis accessio, à popularibus concionibus secludantur. Incerta item, vel quæ specie falsi laborant, euulgari, ac tractari non permittant. Ea verò, quæ ad curiositatem quamdam, aut superstitionem spectant, vel turpe lucrum sapiunt, tamquam scandala, & fidelium offendicula prohibeāt. Curent autem Episcopi, vt fidelium viuorum suffragia, Missarū scilicet sacrificia, orationes, eleemosynæ, aliaq. pietatis opera, quæ à fidelibus pro alijs fidelibus defunctis fieri consueuerunt, secundum Ecclesiæ instituta piè, & deuotè fiant, & quæ pro illis ex testatorum fundationibus, vel alia ratione debentur, non perfunctoriè, sed à Sacerdotibus, & Ecclesiæ ministris, & alijs, qui hoc præstare tenentur, diligenter, & accuratè persoluantur.

q.1. Matth. 22. Luc. 3. ca. fin. de pœn. dist. 7. ca. quiescamus, d. 43. c. 1. de rem. in 6. Rom. 12. Act. 1.

De inuocatione, & veneratione, & Reliquijs Sanctorum, & sacris Imaginibus.

Mandat sancta Synodus omnibus Episcopis, & ceteris docendi munus, curamq. sustinentibus. vt iuxta Catholicæ, & Apostolicæ Eccles. vsum, à primæuis Christianę religionis temporib. receptum, sanctorumq. Patrū consensionē, & Sacrorum Conciliorū decreta, in primis de Sāctorum intercessione, inuocatione, Reliquiarū honore, & legitimo imaginum vsu fideles,

Conc. Senon. decr. 13. cū seq.

Concil. Const. 5. Act. 2.

les, diligenter instruant: docentes eos Sanctos vna cum Christo regnãtes, orationes suas pro hominibus Deo offerre, bonum atque vtile esse suppliciter eos inuocare, & ob beneficia impetranda à Deo per filium eius Iesum Christum D. N. qui solus noster Redẽptor, & Saluator est, ad eorum orationes, opem auxiliumq. confugere: illos verò qui negant Sanctos, æterna felicitate in cælo fruentes, inuocandos esse; aut qui asserunt, vel illos pro hominibus nõ orare, vel eorum vt pro nobis ẽt singuli orẽt inuocationem esse idololatriã; vel pugnare cum verbo Dei: aduersariq. honori vnius mediatoris Dei, & hoĩum Iesu Christi; uel stultũ esse, in cęlo regnãtib. voce, vel mente supplicare: impiè sentire. Sanctorũ quoque martyrũ, & aliorũ cum Christo viuentiũ sancta corpora, q̃ viua mẽbra fuerunt Christi, & templũ Spiritus sancti ab ipso ad æternã vitam suscitanda et glorificanda à fidelib. veneranda esse: per quæ multa beneficia à Deo hoĩb. præstantur: ita vt affirmantes, SS. Reliquijs venerationem, atque honorem non deberi, vel eas aliaq. sacra monumẽta à fidelibus inutiliter honorari: atque eorum opus impetrandæ causa Sanctorum memorias frustra frequentari: omninò damnãdos esse; prout iã pridem eos damnauit, & nunc ẽt damnat Ecclesia. Imagines porrò Christi, Deiparæ Virginis, & aliorum Sãctorum, in templis præsertim habẽdas, & retinendas, eisq. debitum honorẽ, & veneratio-

Sup. Sess. 5. de pecc. orig. vers. si quis hoc Adę ad Hebr. 8. 9. & 1. Ti. 2. Leo. Pa. ep. 5. c. 2. & epist. 69. c. multiplex, de pę. d. 1 c. cum ad Verum. 96. d. c. quoniam d. 10. c. cũ Latth. vers. ceterũ, de cel. Miss. Sup. Ses. 22 c. 3. de sac. Miss. 1. Cor. 6. Cõc. Nicæ. per tot. Conc. Generale. 8. can. 3.

tionem

tionem impertiendam, non quod credatur inesse aliqua in ijs diuinitas, vel virtus, propter quam sint colendæ, vel quod ab eis sit aliquid petendũ, vel quod fiducia in imaginibus sit figenda, veluti olim fiebat à Gentibus, quæ in idolis spem suam collocabant; sed quoniam honos, qui eis exhibetur, refertur ad prototypa, quæ illa repræsentant: ita vt per imagines, quas osculamur, & coram quibus caput aperimus, & procumbimus, Christum adoremus, & Sanctos, quorũ illæ similitudinẽ gerũt, veneremur, id quod Conciliorum, præsertim verò secundæ Nicænæ Synodi decretis contra imaginum oppugnatores est sancitum.

Cõc. Nicæ. 2. act. 3. & 4.

Cõc. Nicæ. act. 2. 4. circ. fi. 5. & 6.

Illud verò diligenter doceant Epi, per Historias misteriorũ nostræ redemptionis, picturis, vel alijs, similitudinibus expressas erudiri, & cõfirmari populũ in articulis Fidei cõmemorandis, & assiduè recolẽdis, tũ uerò ex oĩb. sacris imaginib. magnũ fructũ percipi, non solum, quia admonetur populus beneficiorum, et munerũ, q̃ à Christo sibi collata sunt, sed ẽt, Dei per sanctos miracula, & salutaria exẽpla oculis fideliũ subijciũtur, vt pro ijs Deo gratias agãt, ad sanctorumq. imitationem vitã, moresq. suos cõponãt; excitenturq. ad adorandũ, ac diligendũ Deũ, & ad pietatẽ colẽdam. Si quis autem his decretis cõtraria docuerit, aut senserit; anathema sit. In has autem sanctas, & salutares obseruationes, si qui abusus irrepserint, eos prorsus aboleri S. Synodus vehementer

cupit: ita vt nullę falsi dogmatis imagines, & rudib. periculosi erroris occasioně prębentes, statuantur. Quod si aliquando historias, & narrationes S. Scripturę cũ id indoctę plebi expediet, exprimi, et figurari cõtigerit; doceatur populus, nõ propterea diuinitatem figurari, quasi corporeis oculis conspici, vel colorib. aut figuris exprimi possit. Omnis porrò superstitio in Sãctorum inuocatione. Reliquiarũ veneratione, & imaginũ sacro vsu tollatur, oĩs turpis q̃stus eliminetur: oĩs denique lasciuia vitetur; ita vt pcaci venustate imagines nõ pingantur, nec ornentur, & Sanctorũ celebratione, ac Reliquiarũ visitatione, hoĩes ad cõmessationes, atque ebrietates non abutãtur, quasi festi dies in honorẽ Sanctórũ per luxum, ac lasciuiam agãtur. Postremò, tanta circa hęc diligẽtia, & cura, ab Epis adhibeatur, vt nihil inordinatũ, aut ppostere, & tumultuariè accommodatũ, nihil profanũ, nihilq. inhonestum appareat; cum domũ Dei deceat sanctitudo. Hęc vt fidelius obseruẽtur, statuit S. Synodus, nemini licere vllo in loco, vel Ecclesia, ẽt quomodolibet exempta, vllam insolitam ponere, vel ponendam curare imaginem, nisi ab Episcopo approbata fuerit; nulla etiam admittenda esse noua miracula, nec nouas Reliquias recipiendas, nisi eodem recognoscente, & approbante Episcopo: qui simul atque de ijs aliquid compertum habuerit; adhibitis in consilium Theologis, & alijs pijs viris,

Inf. in d.c. 1. de Indul. & sup. Ses. 21. c. 9. de ref. c. 2. extra de rel. & ven. Sãc.

Ps. 98. & c. decet, de immun. eccl. in 6.

c. 1. & 2. extra d reliq. & ven. sãc. Conc. Lat.

ca

ea faciat, quæ veritati, & pietati consentanea iudicauerit. Quod si aliquis dubius, aut difficilis abusus sit extirpandus, vel omnino aliqua de ijs rebus grauior quęstio incidat: Episcopus, antequam controuersiam dirimat. Metropolitani, & comprouincialium Episcoporum in Concilio Prouinciali sententiam expectet: ita tamen, vt nihil inconsulto sanctissimo Rom. Pont. nouum, aut in Ecclesia hactenus inuisitatum decernatur.

De Regularibus, & Monialibus.

Eadem Sacrosancta Synodus, reformationem prosequens, ea, quę sequuntur, statuenda esse censuit.

Caput I.

QVoniam non ignorat S. Synodus quantum ex Monasterijs piè institutis, & rectè administratis in Ecclesia Dei splendoris, atque vtilitatis oriatur, necessariũ esse cẽsuit, quò facilius ac maturius, vbi collapsa est, vetus, & Regularis disciplina instauretur, & cõstantius, vbi conseruata est, perseueret, præcipere, prout hoc decreto pręcipit, vt oẽs Regulares, tam viri, quàm mulieres, ad Regulę, quam professi sunt, pręscriptũ vitã instituant, & componant: atque inprimis, quę ad sue professionis perfectionem, ut obedientię, paupertatis, castitatis, ac si quę alia sunt alicuius Regulę & Ordinis pecularia uota, & pręcepta, ad eorũ respectiuè essentiam, necnon Regulares, qua ratione vitam instituere debeant. Cl.exiui, §. cũ igitur in primis, de verb. signific.

ad

cauendū & c. inter cętera. 1 q. 3. & c. cū Apostolus de censi. ca. exigit. de censi. in 6.

ad communem vitam, victum, & vestitum obseruanda, pertinentia, fideliter obseruēt. Omnisq. cura, & diligentia à Superiorib. adhibeatur tam in Capitulis Generalibus, & Prouincialibus, quàm in eorū visitationibus, quæ suis temporib. facere non prætermittant; vt ab illis non recedatur: cum compertum sit, ab eis non posse ea, quæ ad substantiam Regularis vitæ pertinent, relaxari. Si enim illa, quæ bases sunt, & fundamenta totius Regularis disciplinæ, exactè non fuerint conseruata, totum corruat ædificium necesse est.

Caput II.

ca. exigit. de censib. in 6.

NEmini igitur Regularium; tā virorū, quàm mulierum, liceat bona immobilia, vel mobilia, cuiuscumque qualitatis fuerint, etiā quouis modo ab eis acquisita, tamquam propria, aut etiā nomine Conuētus possidere, vel tenere; sed statim ea Superiori tradātur. Cōuentuiq. incorporentur. Nec deinceps liceat Superioribus bona stabilia alicui Regulari, cōcedere, ét ad vsumfructū, vel vsum administrationē, aut commendā. Administratio autem bonorū Monasteriorum, seu Conuētuum ad solos officiales eorumdem, ad nutum Superiorum amouibiles pertineat. Mobilium verò vsum ita Superiores permittant, vt eorū suppellex statui paupertatis, quam professi sunt, conueniat; nihilq. superflui in ea sit, nihil etiam, quod sit necessarium, eis denegetur. Quod si quis aliter quidquā tenere deprehensus, aut conuictus fuerit,

rit,

rit, is biennio actiua, & passiua voce priuatus sit; atque etiam iuxta suæ Regulæ, & Ordinis Constitutiones puniatur.

Caput III.

COncedit sancta Synodus omnibus Monasterijs, & domibus tam virorum, quàm mulierum, & Mendicantium, exceptis domib. Fratrum S. Francisci Capuccinorum, & eorum, qui Minorum de Obseruantia vocantur, etiam quibus aut ex Constitutionibus suis erat prohibitũ, aut ex priuilegio Apostolico non erat cõcessum, vt deinceps bona immobilia eis possidere liceat. Quod si aliqua loca ex prædictis, quibus auctoritate Apost. similia bona possidere permissum erat, eis spoliata sint; eadem omnia illis restituenda esse decernit. In prædictis autem Monasterijs, & domibus tam virorum, quam mulierum, bona immobilia possidentibus, vel non possidentibus, is tantum numerus constituatur, ac in posterum conseruetur, qui vel ex redditibus proprijs Monasteriorum, vel ex consuetis eleemosynis commodè possit sustentari; nec de cetero similia loca erigantur sine Episcopi, in cuius Diœcesi erigenda sunt, licentia prius obtenta.

Quib. regularib. bona immobilia possidere liceat.

ca. exijt, q seminat. §. porrò. de verb. sign. in 6.

Conc. Arelat. c. 2. Conc. Magun. c. 19. c. 1. & c. auctoritate, de inst. c. quoniã. vt ait de æta. & honest. cler. c. vni. §. sanè vt hoc ꝗ stat. reg. in 6.

Caput IV.

PRohibet sancta Synodus, ne quis Regularis, sine sui Superioris licẽtia, prædicationis, vel lectionis, aut cuiusuis pij operis prætextu, subijciat se obsequio alicuius Prælati, Principis, vel

Regulares alicuius obsequijs se subijcere nõ possũt, sine superiorum licentia.

Vni-

c. quãto, de off. ord. Cl. ne in agro, §. quia verò, de statu monach.

Vniuersitatis, vel Communitatis, aut alterius cuiuscumque personæ, seu loci; neque ei aliquod priuilegium, aut facultas, ab alijs super ijs obtenta, suffragetur. Quod si contrafecerit: tamquam inobediens arbitrio Superioris puniatur. Nec liceat Regularibus à suis Conuentibus recedere, etiam prætextu ad Superiores suos accedẽdi, nisi ab eisdem missi, aut vocati fuerint. Qui verò sine prædicto mandato, in scriptis obtento, repertus fuerit ab ordinarijs locorum, tamquam desertor sui instituti puniatur. Illi autem, qui studiorum causa ad Vniuersitates mittuntur, in Conuentibus tantum habitent, alioquin ab Ordinarijs contra eos procedatur.

Caput V.

ca. periculoso, de sta. regul. in 6.

BOnifacij VIII. Constitutionẽ, quæ incipit: Periculoso, renouãs S. Synodus, vniuersis Episcopis sub obtestatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, præcipit, vt in omnib. Monasterijs sibi subiectis, ordinaria, in alijs verò Sedis Apostolicæ auctoritate, clausuram Sanctimonialium, vbi violata fuerit, diligenter restitui, & vbi inuiolata est, conseruari maximè procurent, inobedientes, atque cõtradictores per cẽsuras ecclesiasticas, aliasq. pœnas, quacumque appellatione postposita, compescentes, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Quod auxilium vt præbeatur, omnes Christianos Principes hortatur S. Synodus, & sub ex-

commu-

communicationis pena, ipso facto incurrẽda, omnibus Magistratib. sæcularib. iniungit. Nemini aũt Sanctimonialium liceat post professione exire à monasterio, etiã ad breue tempus, quocumque prætextu, nisi ex aliquam legitima causa, ab Episcopo approbanda: indultis quibuscumque, & priuilegijs non obstantibus. Ingredi autem intra septa monasterij nemini liceat, cuiuscumque generis, aut cõditionis, sexus, vel ætatis fuerint, sine Episcopi, vel Superioris licentia, in scriptis obtenta, sub excõmunicationis pœna, ipso facto incurrenda. Dare autem tantũ Episcopus, vel Superior licentiã debet in casibus necessarijs, neque alius vllo modo possit, ét vigore cuiuscumque facultatis, vel indulti hactenus concessi, vel in posterum concedendi. Et quia Monasteria Sãctimonialium extra mœnia vrbis, vel opidi constituta; malorũ hoĩum prędę, & alijs facinoribus sine vlla sæpè custodia sunt exposita, curent Episcopi, & alij Superiores, si ita videbitur expedire, vt Sanctimoniales ex eis ad noua, vel antiqua Monasteria intra vrbes, vel opida frequentia reducãtur, inuocato ét auxilio, si opus fuerit, brachij sæcularis. Impedientes verò, vel non obedientes, per censuras Ecclesiasticas parere compellant.

Monial lib. post professionẽ à monast. exire non liceat. Conc. Cabil. ca. 57. 62. 63.

Ingressus monasteriorũ oĩb. prohibitus. Cõc. Matis. 1. c. 2. Conc. Arela. ca. 7. ca. definimus, 18. q. 2. ca. periculoso de sta. reg. in 6.

Caput VI.

Electio superiorũ Regulariũ & monialium quomodo facienda.

IN electione Superiorũ quorumcũque, Abbatum temporaliũ, & aliorum officialiũ, ac Generalium, & Abbatissarũ, atque aliarum Præposita-

positarum, quò omnia rectè, & sine vlla fraude fiant: in primis S. Synodus districtè, præcipit, omnes supradictos eligi debere per vota secreta, ita vt singulorum eligẽtium nomina numquam publicentur. Nec in posterum liceat, Prouinciales, aut Abbates Priores, aut alios quoscumque Titulares, ad effectum electionis faciendæ constituere; aut voces, & suffragia absentium supplere. Si verò contra huius decreti constitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita sit; & is, qui ad hũc effectum se in Prouincialem, Abbatem, aut Priorem creari permiserit: deinceps ad omnia Officia, in religione obtinenda, inhabilis existat; facultatesq. super his concesse, eo ipso abrogatæ censeantur; & si in posterum aliæ concedantur, tamquam subreptitiæ habeantur.

Caput VII.

Abbatissa, & aliæ superiores quō, & qua ætate eligendæ.
Cōc. Cart. 3.
Conc. Agat. ca. 19. c. sanctimoniales. 20. q. 2. c. indennitatibus, de elec. in 6.

ABbatissa, & Priorissa, & quocumque alio nomine Præfecta, vel Preposita appelletur, eligatur non minor annis 40. & quæ octo annis post expressam professionẽ laudabiliter vixerit. Quod si his qualitatibus nō reperiatur in eodem Monasterio; ex alio eiusdẽ Ordinis eligi possit. Si hoc etiam incommodum Superiori, qui electioni præest, videatur, ex ijs, quæ in eodem monasterio annum trigesimum excesserint, et quinque saltem annis post professionẽ rectè vixerint, Episcopo, vel alio Superiore consentiente, eligatur, Duobus verò Monasterijs nulla præficiatur.

Et,

Et, si qua duo, vel plura, quocumque modo obtinet, cogatur, vno excepto, intra sex menses cetera resignare. Post id verò tempus, nisi, resignauerit, omnia ipso iure vacent. Is verò, qui electioni præest, Episcopus, siue alius Superior, claustra Monasterij non ingrediatur, sed ante cancellorum fenestellam votam singularum audiat, vel accipiat. In reliquis seruentur singulorum Ordinum, vel Monasteriorum Constitutiones. Conc. Agath. c.59. Cõc. Epau. ca.9. ca.vlt. ca. vnum. 21.q.1. Conc. Cabil. c.12.

Cap. VIII.

Monasteria oĩa, quæ generalibus Capitulis, aut Episcopis non subsunt, nec suos habent ordinarios regulares Visitatores, sed sub immediata Sedis Apostolicæ protectione, ac directione regi consueuerunt, teneantur infra annum à fine præsentis Cõcilij, & deinde quolibet triennio sese in congregationes redigere, iuxta formam Constitutionis Innocentij III. in Concilio generali, quæ incipit. In singulis, ibiq. certas regulares personas deputare, quæ de modo, & ordine, de prædictis congregationibus erigendis, ac statutis in eis exequendis deliberent, & statuant. Quòd si in his negligentes fuerint, liceãt Metropolitano, in cuius Prouincia prædicta Monasteria sunt, tamquã Sedis Apostolicæ delegato, eos pro prædictis causis conuocare. Quod si infra limites vnius Prouinciæ non sit sufficiens talium Monasteriorũ numerus ad erigendã Congregationem, possint duarũ, vel trium Prouinciarũ Monasteria ca. in singulis. de statu Monach.

vnam

vnam facere Congregationem. Ipsis autẽ Congregationib. Constitutis, illarum generalia Capitula & ab illis electi Præsides, vel Visitatores eamdem habeant auctoritatem in suæ Congregationis Monasteria, ac Regulares in eis commorantes, quam alij Præsides, ac Visitatores in ceteris habent Ordinibus: teneanturq. suæ Congregationis Monasteria frequenter visitare, & illorum reformationi incumbere; & ea obseruare, quæ sacris Canonibus, & in hoc Sacro Concilio sunt decreta. Quod si etiam, Metropolitano instante, prædicta exequi non curauerint; Episcopis in quorum Diœcesibus loca prædicta sita sunt, tamquã Sedis Apostolicæ delegatis, subdantur.

Tot. tit. de stat. reg. extra in 6. & in Cle. exiui, de verb. sig. & cap. exijt, eod. tit. in 6.

Caput IX.

Monasteria Monialia, quæ ab Episcopis gubernari debẽt, ca. cognouimus, 18. q. 2.

Monasteria Sanctimonialium, Sanctæ Sedi Apostolicæ immediatè subiecta, etiam sub nomine Capitulorum S. Petri, vel S. Ioannis, vel aliàs quomodocumque nuncupentur, ab Episcopis, tamquam dictæ Sedis delegatis, gubernentur, non obstantibus quibuscumque. Quę verò à deputatis in Capitulis generalibus, vel ab alijs Regularibus reguntur, sub eorum cura, & custodia relinquantur.

Caput X.

Moniales sæpius confiteantur.

ATtendant diligenter Episcopi, & ceteri Superiores Monasteriorum Sanctimonialium, vt in Constitutionibus earum admoneãtur

san-

sanctimoniales, vt saltem semel singulis mensibus confessionem peccatorũ faciant: & sacrosanctam Eucharistiam suscipiant: vt eo se salutari præsidio muniant ad omnes oppugnationes Dæmonis fortiter superandas. Præter ordinarium autem Confessorem, alius extraordinarius ab Episcopo, & alijs Superioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium confessiones audire debeat. Quod verò sanctissimum Christi corpus intra chorũ, vel septa monasterij, & non in publica Ecclesia conseruetur, probibet S. Synodus: non obstante quocumque indulto, aut priuilegio.

Clem. ne in agro, §. sane, de stat. Mon.

Caput XI.

IN Monasterijs, seu domib. virorũ, seu mulierum, quibus imminet animarũ cura personarũ sæculariũ, præter eas, quæ sũt de illorũ Monasteriorũ, seu locorum familia, personæ, tã regulares, quam sæculares, huiusmodi curã exercentes, subsint immediatè in ijs, quæ ad dictã curam, & Sacramentorũ administrationẽ pertinẽt, iurisdictioni, visitationi, et correctioni Episcopi, in cuius Diœcesi sunt sita. Nec ibi aliqui, ẽt ad nutũ amouibiles, deputẽtur, nisi de eiusdẽ cõsensu, ac præuio examine, per eũ, aut eius Vicarium faciendo, excepto Monasterio Cluniacẽsi cũ suis limitib. & exceptis etiã ijs Monasterijs, seu locis, in quibus Abbates, Generales, aut Capita Ordinũ sedẽ ordinariam principalẽ habẽt, atque alijs Monasterijs, seu domib. in quib. Abbates, aut alij Regu-

c. qui religionis, 18. q. 3.

S lariuni

larium Superiores iurisdictionem Episcopalem, & temporalem in Parochos, et parochianos exercent, saluo tamen eorum Episcoporum iure, qui maiorem in prædicta loca, vel personas iurisdictionem exercent.

Caput XII.

cap. de ijs, 12. dist.

CEnsuræ, & interdicta nedum à Sede Apost. emanata, sed etiam ab Ordinarijs promulgata; mandãte Episcopo à Regularibus in eorum Ecclesiis publicentur, atque seruentur. Dies etiã festi, quos in Diœcesi sua seruãdos idem Episcopus præceperit, ab exemptis omnibus, etiam Regularibus, seruentur.

Caput XIII.

Controuersias de præcedentia, qũo terminanda, & à quibus.

COntrouersias omnes de præcedentia, quę persæpè maximo cum scandalo oriuntur inter Ecclesiasticas personas, tam sæculares, quã regulares, cum in processionibus publicis, tum in ijs, quę fiunt in tumulandis defunctorum corporibus & in deferenda vmbella, & alijs similibus, Episcopus, amota omni appellatione, & non obstantibus quibuscumque, componat. Exempti autem omnes, tam Clerici sæculares, quàm regulares quicumque, etiã monachi, ad publicas processiones vocati, accedere compellãtur; ijs tãtum exceptis; qui in strictiori clausura perpetuo viuunt.

Caput XIV.

Regulares delinquentes qũo, &

REgularis, non subditus Episcopo, qui intra claustra Monasterij degit, & extra ea ita

noto-

notoriè deliquerit, vt populo scandalo sit; Episcopo instante à suo Superiore intra tempus ab Episcopo præfigendum, seuerè puniatur, ac de punitione Episcopum certiorem faciat: sin minus, à suo Superiore officio priuetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit. à quib. puniatur. Sup. Sel. 6. c. 3. de ref. c. fi. §. fi. vero. uc ita. mon.

Caput XV.

IN quacumque religione, tam virorum, quàm mulierum, professio non fiat ante decimum sextum annum expletum; nec qui minore tempore, quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem admittatur. Professio autem antea facta, sit nulla; nullamq. inducat obligationem ad alicuius Regulæ, vel Religionis, vel Ordinis obseruationem, aut ad alios quoscumque effectus.

Professio, qua ætate fieri dēat. cap. Gōsaldus. 17. q. 2. c. ad Apostol cū, de regu & ca. nō solum, eod. tit. in 6. ca. ad nostrā, c. cum virū. & c. postulasti, eod. ti. & c. 1. eod tit. in 6.

Caput XVI.

NVlla quoque renunciatio, aut obligatio antea facta, etiam cū iuramēto, vel in fauorem cuiuscumque causæ piæ, valeat, nisi cū licentia Episcopi, siue eius Vicarij fiat, intra duos mēses proximos ante professionem, ac non aliàs intelligatur effectum suum sortiri, nisi secuta professione: aliter verò facta, etiam si cum huius fauoris expressa renunciatione, etiā iurata, sit irrita, & nullius effectus. Finito tēpore nouitiatus, Superiores, nouitios, quos habiles inuenerint, ad profitendum admittant, aut è monasterio eos eijciant, Per hæc tamen Sancta Synodus non intēdit

ca. cum causam. in fin. de elect.

aliquid innouare: aut prohibere, quin religio Clericorum Societatis Iesu, iuxta pium eorũ institutũ, à sancta Sede Apostolica approbatũ, Domino, & eius Ecclesiæ inseruire possint: Sed neque ante professionẽ, excepto victu, & vestitu, nouitij vel nouitiæ illius tẽporis, quo in probatione est, quocũque prætextu, à parẽtibus, vel propinquis, aut curatorib. eius Monasterio aliquid ex bonis eiusdem tribuatur: ne hac occasione discedere nequeat, & totã, vel maiorem partẽ substantiæ suæ Monasteriũ possideat: nec facilè, si discesserit, id recuperare possit: quin potius præcipit sancta Synodus sub anathematis pœna dantibus, & recipientibus, ne hoc vllo modo fiat, & vt abeuntibus ante professionem omnia restituantur, quæ sua erant, quod vt rectè fiat, Episcopus, etiam per censuras ecclesiasticas, si opus fuerit, compellat.

Caput XVII.

Virgines ante 12. annum habitum nõ suscipiant. c. puella. 20. q.2. c. illud. 20. q.1.

LIbertati professionis virginum Deo dicandarũ prospiciens sancta Synodus, statuit, atque decernit, vt, si puella, quæ habitum regularẽ suscipere voluerit, maior duodecim annis sit: non ante eũ suscipiat, nec postea ipsa, vel alia professionẽ emittat, quam explorauerit Eps, vel eo absente, vel impedito, eius Vicarius, aut aliquis eorũ sumptib. ab eis deputatus, virginis volũtatẽm diligenter, an coacta, an seducta sit, an sciat, quid agat, & si volũtas eius pia, ac libera cognita fuerit, habueritq. cõditiones requisitas iuxta Mona-

sterij

sterij illius, & Ordinis Regulā, necnon Monasteriū fuerit idoneū, liberè ei profiteri liceat, cuius professionis tps ne Eps ignoret, teneatur Præfecta monasterio eum ante mensem certioré facere. Quod si Præfecta certioré Episcopū non fecerit, quādiu Episcopo videbitur, ab officio suspensa sit. Sup. ses. 15. c. 1. de ref.

Caput XVIII.

ANathemati Synodus subijcit oēs, & singulas personas, cuiuscumque qualitatis, vel cōditionis fuerint, tā clericos, quā laicos, sæculares, vel regulares, atque ēt qualibet dignitate fulgentes, si quomodocumque coegerint aliquam virginē, vel viduā, aut aliā quamcumque mulierē inuitam, præter quā in casib. in iure expressis, ad ingrediendum Monasterium, vel ad suscipiendū habitum cuiuscumque Religionis; vel ad emittendā professionē; quiq. consiliū, auxilium, vel fauoré dederint; quiq. scientes eā non spontè ingredi Monasterium, aut habitum suscipere, aut professionē emittere: quoquo modo eidē actui, vel præsentiā, vel cōsensum, vel auctoritatem interposuerint. Similiquoque anathemati subijcit eos, qui sanctam virginū, vel aliarum mulierum voluntatē vel accipiendi, vel voti emittendi, quoquo modo sine iusta causa impedierint. Eaq. omnia, & singula, quæ ante professionem, vel in ipsa professione fieri oportet, seruentur nō solū in Monasterijs subiectis Episcopo, sed & in alijs quibuscumque. Ab his tamen excipiuntur mulieres,

Cogentes virgines, vel viduas ingredi monasteria, anathemati subijciuntur. ca. q̄ lapsis, & c. Episcopo. 16 q. 6. cū sim.

Cōc. Tole. 3 ca. 10. ca. puella. 20. q. 2. cap. vlt. 32. q. 1.

Regularis qualiter possit dimittere habitum.

Cōc. Tolo. 2 c. 54. in fine. res, quę Pęnitentes, aut Conuertitę appellantur, in quibus Constitutiones earum seruentur.

Caput XIX.

c. puellę 20. q. 1. ca. cū virum, de regul.

QVicumque Regularis prętēdat se per vim, & metum ingressum esse Religionem, aut etiam dicat, ante ætatem debitā professum fuisse; aut quid simile, velitq. habitum dimittere quacumque de causa; aut ét cū habitu discedere sine licētia Superiorum: non audiatur, nisi intra quinquennium tantum à die professionis, & tunc non aliter, nisi causas, quas prętenderit, deduxerit coram Superiore suo, & Ordinario. Quod si ante habitum sponte dimiserit, nullatenus ad allegandum quamcumque causam admittatur: sed ad Monasterium redire cogatur, & tamquam apostata puniatur: interim verò nullo priuilegio suę Religionis iuuetur. Nemo etiam Regularis cuiuscumque facultatis vigore transferatur ad laxiorem religionem: nec detur licentia cuiquam Regulari occultè ferendi habitum suæ religionis.

Cōc. Arel. 1. c. vlt. Conc. arel. 2. c. 25.

Caput XX.

Abbatis officiū in visitādis Monasterijs.

ABbates, qui sunt Ordinum Capita, ac ceteri prędictorū Ordinum Superiores, Episcopis nō subiecti, quibus est in alia inferiora Monasteria, Prioratus ve legitima iurisdictio, eadem illa sibi subdita Monasteria, & Prioratus, suo quisque loco, atque ordine, ex officio visitent, etiam si commendata existant. Quę cum Ordinum suorum Capitib. subsint, declarat sancta Synodus, in ijs, quæ

quæ alias de visitatione Monasteriorum commendatorum definita sunt, non esse comprehensa, teneanturq. quicumque prædictorum Ordinum Monasterijs præsunt, prædictos visitatores recipere, & illorum ordinationes exequi. Ipsa quoque monasteria, quæ, sunt Ordinum Capita, iuxta S. Sedis Apost. & cuiusque Ordinis Constitutiones visitentur. Et quamdiu durabunt huiusmodi commendæ, Priores claustrales, aut in Prioratib. conuentum habentibus, Subpriores qui correctiones, & spirituale regimen exercent, à Capitulis Generalibus, vel ipsorum Ordinum Visitatoribus instituantur. In ceteris omnibus præfatorum Ordinum priuilegia, & facultates, quæ ipsorum personas, loca, & iura concernunt, firma sint, & illæsa. Sup. Sess. 21. ca. 8. de ref.

Caput XXI.

CVm pleraque Monasteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, et Præposituræ, ex mala eorum, quib. commissa fuerunt, administratione, non leuia passa fuerint, tã in spiritualibus, quã in temporalib. detrimẽta: cupit S. Synodus ad cõgruam monasticæ vitę disciplinam omninò reuocare. Verum adeo dura difficilisq. est pręsentium temporum conditio, vt nec statim omnibus, nec commune vbique, quod optaret, remedium possit adhiberi: vt tamen nihil pretermittat, vnde prędictis salubriter aliquando prouideri possit; primum quidem confidit, Sanctissimum Romanum Conc. Lat. sub Leo X. Sess. 9. i bul. de ref. cap.

Pontificem pro sua pietate, & prudentia curaturũ, quantũ hæc tẽpora ferre posse viderit, vt ijs, quę nunc commendata reperiuntur, & quę suos conuentus habẽt, regulares personę, eiusdem Ordinis expreßè professę, & quę gregi pręire, & pręesse possint, pręficiãtur. Quę verò in posterum vacabũt, nõ nisi Regularib. spectatũ virtutis, & sanctitatis cõferantur. Quo ad ea verò Monasteria, quę Capita sunt, ac Primates Ordinum, siue Abbatię, siue Prioratus, filię illorũ Capitũ nuncupãtur: teneantur illi, qui in pręsenti ea in commendã obtinent, nisi sit eis de regulari successore prouißum, infra sex menses religionẽ illorum Ordinũ propriam sollemniter profiteri, aut ijs cedere; aliàs cõmendę pręadictę ipso iure vacare censeantur. Ne aũt in pręadictis omnib. & singulis fraus aliqua adhiberi possit; mandat S. Synodus, vt in prouisionib. dictorũ Monasteriorũ qualitas singulorum nominatim exprimatur: aliterq. facta prouisio subreptitia eße censeatur, nullaq. subsequenti possessione, ẽt triennali, adiuuetur.

Sup. sess. 24. de ref. c. 10

Caput XXII.

HÆc omnia, & singula in superioribus decretis contenta, obseruari S. Synodus pręcipit in omnibus Cęnobijs, ac Monasterijs, Collegijs, ac Domib. quorumcũque monachorũ, ac regulariũ, necnõ quarumcùmque Sãctimonialium virginũ, ac viduarum, etiamsi illę sub gubernio militiarum, etiam Hierosolymitanæ, viuant, &

quo-

quocumque nomine appellentur, sub quacumque Regula, vel Cõstitutionib. et sub custodia, vel gubernatione, vel quauis subiectione, aut annexione, vel depẽdentia cuiuscumque Ord. Mendicantiũ, vel nõ Mendicantiũ, vel aliorũ Regularium monachorũ, aut Canonicorũ quorumcumque; non obstantibus eorũ omniũ, et singulorũ priuilegijs, sub quibuscumque formalis verborũ conceptis, ac mare magnũ, appellatis, ẽt in fundatione obtentis necnon Cõstitutionibus, & Regulis ẽt iuratis, atque ẽt Consuetudinib. vel prescriptionibus ẽt immemorabilibus. Si qui verò Regulares tam viri, quàm mulieres sunt, qui sub arctiori Regula, vel statutis viuunt, excepta facultate habẽdi bona stabilia in cõmuni, eos ab eorũ instituto, & obseruantia S. Synodus amouere non intẽdit. Et quia S. Synodus desiderat, vt oĩa, et singula supradicta quamprimũ executioni demandentur: præcipit omnib. Eps in Monasterijs sibi subiectis, & in omnibus alijs, ipsis in superiorib. decretis specialiter cõmissis, atque omnib. Abbatibus, & Generalibus, & alijs Superioribus Ordinum supradictorum, vt statim prẽdicta exequantur. Et si quid executioni mãdatum non sit, Episcoporum negligentiam Concilia prouincialia suppleant, & coerceãt. Regulariũ verò Capitula prouincialia, & generalia, & in defectũ Capitulorum generalium Concilia prouincialia per deputationẽ aliquorũ eiusdem Ordinis prouideant.

Hor-

Hortatur et S. Synodus omnes Reges, Principes, Resp. & Magistratus, & in uirtute S. obedientię præcipit, vt velint prædictis Episcopis, Abbatibus, ac Generalibus, & ceteris Præfectis in superius contentæ reformationis executione suum auxiliũ, & auctoritatẽ interponere, quoties fuerint requisiti: vt sine vllo impedimento pręmissa rectè exequantur ad laudem Dei omnipotentis.

Decretum de reformatione. Cap. I.

ea. magnae. de voto. c. qualiter. & quando, de ac. sup. ses. 22. de ref. c. 1. in princ.

OPtandum est, vt ij, qui Episcopale ministerium suscipiunt, quæ suæ sint partes agnoscant, ac se non ad propria commoda, non ad diuitias, aut luxum, sed ad labores, & sollicitudines pro Dei gloria vocatos esse intelligant. Nec enim dubitandum est, & fideles reliquos ad religionem, innocentiamq. facilius inflammandos, si Præpositos suos viderint, nõ ea, quæ mundi sunt, sed animarum salutem, ac cęlestem patriam cogitantes. Hæc cum ad restituendam ecclesiasticam disciplinam præcipua esse S. Synodus animaduertat; admonet Episcopos omnes, vt secum ea sæpè meditantes, factis etiam ipsis ac vitæ actionibus, quod est veluti perpetuum quoddam prædicandi genus, se muneri suo conformes ostendant. in primis verò ita mores suos omnes cõponãt, vt reliqui ab eis frugalitatis, modestiæ, continentiæ, ac, quæ nos tantopere commendat Deo sanctæ

Psalm. 101. Eccl. 8. 35. & 66. Matt. 10.

sanctæ humilitatis exempla petere possint. Quapropter exemplo Patrum nostrorum in Concilio Carthaginensi, non solum iubet, vt Episcopi modesta supellectili, & mensa, ac frugali victu contenti sint: verum etiam in reliquo vitę genere, ac tota eius domo caueāt, ne quid appareat, quod à Sancto hoc instituto sit alienum: quodq. non simplicitatem, Dei zelum, ac vanitatum contemptum pręseferat. Omninò verò eis interdicit, ne ex redditibus ecclesię consanguineos, familiaresve suos augere studeant: cum & Apostolorum Canones probibeant, ne res ecclesiasticas, quę Dei sunt, cōsanguineis donent; sed si pauperes sint, ijs, vt pauperibus, distribuant: eas autem non distrabant, nec dissipent illorum causa; immò quam maximè potest, eos sancta Synodus monet, vt omnem humanum hunc erga fratres, nepotes, propinquosq. carnis affectum, vnde multorum malorum in Ecclesia seminarium extat, penitus deponant. Quę verò de Episcopis dicta sunt, eadem nō solum in quibuscumque beneficia ecclesiastica, tam sęcularia, quàm Regularia obtinentibus, pro gradus sui conditione obseruari sed & ad S.R.E. Cardinales pertinere decernit, quorū consilio apud Sanctissimum Romanum Pontificem cum vniuersalis Ecclesię administratio nitatur, nefas videri potest, nō ijs etiam virtutum insignib. ac viuendi disciplina eos fulgere, quę merito omnium in se oculos conuertāt.

& 18. eū. si. Cōc. Carth. 4. c. 15. Conc. Tol. 3. c. 7. c. Episcopus. 41. d. c. pro reuerentia. 44. dis. sup. Sess. 2.

Conc. Anti. c. 53. c. quisquis, 12. q. 1 cap. sint manifestę. c. Episcopus. & c. res Ecclesi. cum seq. 12. q. 2.

Conc. Lat. sub Leo X. Ses. 9. de reform. Curiæ.

Ca-

Caput II.

Sup.Sel.24. ca.2.de ref. c.peruenit, ca.propter ecclesiasticas;cũ multis aliis.18. dist.

COgit temporũ calamitas, & inualescentium hæresum malitia, vt nihil sit prætermittendũ, quod ad populorũ ædificationẽ, & Catholicæ fidei præsidium videatur posse pertinere. Præcipit igitur S. Synodus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & omnib. aliis, qui de iure, vel cõsuetudine in Concil. prouinciali interesse debent, vt in ipsa prima Synodo prouinciali, post finem præsentis Concilij habenda, ea omnia, & singula, quæ ab hac S. Synodo definita, & statuta sunt, palam recipiant: necnon veram obedientiam Sum. Rom. Pontifici spondeant, & profiteantur, simulq. hæreses omnes à sacris Canonibus & generalibus Conciliis, præsertimq. ab hac eadem Synodo damnatas, publicè detestentur, & anathematizent. Idemq. in posterum quicumque in Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcoposq. promouendi, in prima Synodo prouinciali, in qua ipsi interfuerint, omninò obseruent. Quod si quis ex supradictis omnibus, quod absit, renuerit; Episcopi comprouinciales statim Summum Romanũ Pontificẽ admonere sub pęna diuinæ indignationis teneantur: interimq. ab eiusdem communione abstineant. Ceteri verò omnes siue in præsenti, siue in futurum beneficia ecclesiastica habituri, & qui in Synodo Diœcesana conuenire debẽt, idem, vt supra, in ea Synodo, quæ primo quoque tẽpore celebrabitur,

ca.sicuti,& ca.excõicamus.il 2.de hær.ca.2.in si de Sum. Trin. & fide cath. cũ sim.

fa-

faciant, & obseruent: aliàs secundum formã sacrorũ Canonum puniantur. Ad hæc, omnes ij, ad quos Uniuersitatum, & Studiorum generalium cura, visitatio, & reformatio pertinet, diligenter curet, vt ab eisdem Vniuersitatibus, Canones, & decreta huius sanctæ Synodi integrè recipiantur; ad earumq. normam Magistri, Doctores, & alij in eisdem Vniuersitatibus ea, quæ Catholicæ fidei sunt, doceant, & interpretentur; seq. ad hoc institutum initio cuiuslibet anni sollẽmni iuramento obstringãt: sed & si aliqua alia in prædictis Uniuersitatibus correctione, & reformatione digna fuerint, ab eisdem, ad quos spectat, pro religionis & disciplinæ ecclesiasticæ augmento emendẽtur, & statuãtur. Quæ verò Vniuersitates immediatè summi Ro. Pontificis protectioni, & visitationi sunt subiectæ, has sua Beatitudo per eius delegatos eadẽ, qua sup. rõne, & prout ei vtilius visũ fuerit, salubriter visitari, & reformari curabit.

Caput III.

QVamuis excõmunicationis gladius neruus sit ecclesiasticæ disciplinæ, & ad continendos in officio populos valdè salutaris, sobriè tamen, magnaq. circũspectione exercẽdus est: cum experientia doceat, si temerè, aut leuibus ex rebus incutiatur, magis cõtemni, quàm formidari: & perniciem potius parere, quàm salutem. Quapropter excommunicationes illæ, quę monitionibus, pręmissis, ad finem reuelationis, vt aiunt, aut pro

ca. dilecto, de sẽt exc. l 6. ca. multis, 1 princ. 2. q. 1. ca. visis, in fi. 19. q. 2 ca corripiantur. 24. q. 3.

Excommunicatio quãdo exercenda, & qũo concedẽda.

pro deperditis, seu subtractis rebus ferri solent, à nemine prorsus, præterquā ab Episcopo, decernātur: & tunc nō aliàs, quā ex re non vulgari, causaq. diligenter, ac magna maturitate per Episcopum examinata, quæ eius animū moueat, nec ad eas cōcedēdas cuiusuis sæcularis, ēt Magistratus auctoritate adducatur: sed totū hoc in eius arbitrio, & conscientia sit positū; quando ipse pro re, loco, persona, aut tempore eas decernendas esse iudicauerit. In causis verò iudicialibus mādatur omnibus Iudicib. ecclesiasticis, cuiuscumque dignitatis existant, vt quādocumque executio realis, vel personalis in qualibet parte iudicij propria auctoritate ab ipsis fieri poterit, abstineāt se tā in procedēdo, quā definiendo à cēsuris ecclesiasticis seu interdicto; sed liceat eis, si expedire videbitur, in causis ciuilib. ad forum ecclesiasticum quomodolibet pertinentib. cōtra quoscūque ēt laicos per multas pecuniarias, quæ locis pijs ibi existentibus, eo ipso, quod exactæ fuerint, assignetur; seu per captionem pignorū, personarumq. districtionem per suos proprios, aut alienos executores faciendā, siue etiam per priuationē beneficiorum, aliaq. iuris remedia procedere, & causas definire. Quod si executio realis, vel personalis aduersus reos hac ratione fieri non poterit, sitq. erga iudicem cōtumacia: tunc eos etiam anathematis mucrone, arbitrio suo, præter alias pænas, ferire poterit. In causis quoque criminalibus, vbi exe-

cutio

[In margin: ca. Episcopi, c. nemo Episcoporum, & c. nullus sacerdotum. 11.q.3.c.sacro, de sēt. excōmun. Conc. Aur. 5.c.2.]

[In margin: cap. si quis deinceps, i si. 17.q.4.]

cutio realis, vel personalis, ut suprà fieri poterit, erit à censuris abstinendũ; sed si dictæ executioni facilè locus esse nõ possit, licebit iudici hoc spirituali gladio in delinquẽtes vti, si tamen delicti qualitas, præcedente bina saltẽ monitione, ẽt per edictum, id postulet. Nefas aũt sit sæculari cuilibet Magistratui prohibere ecclesiastico iudici, ne quẽ excõmunicet, aut mandare, ut latã excõmunicationẽ reuocet, sub prętextu, ꝙ cõtenta in præsenti decreto nõ sint obseruata; cũ non ad sæculares, sed ad Ecclesiasticos hæc cognitio pertineat. Excõmunicatus verò quicũque, si post legitimas monitiones non resipuerit, nõ solũ ad Sacramenta, & cõmunionẽ fidelium, ac familiaritatẽ non recipiatur, sed si obdurato animo censuris annexus, in illis per annum insorduerit, etiam contra eũ, tanquam de hæresi suspectum, procedi possit.

c. rogo. ca. seq. 11. q. 3 c. nulli, cũ seq. ca. cum desideres & c. si concubinæ, de sent. excõ.

Caput IV.

Contingit sæpè in quibusdã Ecclesijs, vel tam Magnum Mißarũ celebrandarũ numerum ex varijs defunctorum relictis impositum eße, vt illis pro singulis diebus à testatoribus præscriptis nequeat satisfieri, vel eleemosynã huiusmodi, pro illis celebrandis adeò tenuem esse, vt non facilè inueniatur, qui velit huic se muneri subijcere, vnde depereunt piæ testantium uoluntates, & eorum conscientias ad quas prædicta spectant, onerandi occasio datur. Sancta Synodus cupiens hæc ad pios vsus relicta, quo plenius, & vtilius potest

test impleri, facultatem dat Episcopis, vt in Synodo Diœcesana, itemq. Abbatibus, & Generalibus Ordinum, vt in suis Capitulis Generalibus re diligenter perspecta, possint pro sua conscientia in prædictis Ecclesijs, quas hac prouisione indigere cognouerint, statuere circa hæc, quidquid magis ad Dei honorem, & cultum, atque ecclesiarum vtilitatem viderint expedire; ita tamen, vt eorum semper defunctorum commemoratio fiat, qui pro suarum animarum salute legata ea ad pios vsus reliquerunt.

Sup. Ses. 22 de ref. c. 6.

Caput V.

RAtio postulat, vt illis, quæ bene constituta sunt, contrarijs ordinationibus non detrahatur. Quando igitur ex beneficiorum quorumcumque erectione, seu fundatione, aut alijs constitutionibus, qualitates aliquæ requiruntur; seu certa illis onera sunt iniuncta, in beneficiorum collatione, seu in quacumque alia dispositione, eis non derogetur. Idem in præbendis Theologalibus, Magistralibus, Doctoralibus, aut Presbyteralibus, Diaconalibus, ac Subdiaconalibus, quandocumque ita constituta fuerint, obseruetur, vt eorum qualitatibus, vel Ordinibus nihil in vlla prouisione detrahatur, & aliter facta prouisio subreptitia censeatur.

Caput. VI.

STatuit sancta Synodus, vt in omnibus Ecclesijs Cathedralibus, & Collegiatis, decretum

sub

sub fel. rec. Paulo III. quod incipit, Capitula Cathedralium; obseruetur non solum, quando Episcopus visitauerit, sed & quoties ex officio, vel ad petitionem alicuius contra aliquem ex contentis in dicto decreto procedit: ita tamen, vt, cum extra visitationem processerit, infrascripta omnia locum habeant; videlicet, vt Capitulum initia cuiuslibet anni eligat ex Capitulo duos: de quorum consilio, & assensu Episcopus, vel eius Vicarius tam in formando processum, quam in ceteris omnib. actibus vsque ad finem causae inclusiuè, coram Notario tamen ipsius Episcopi, & in eius domo, aut consueto tribunali procedere teneatur. Vnum autem tantum sit vtriusque votum; possitq. alter Episcopo accedere. Quod si ambo ab Episcopo discordes in aliquo actu, seu interlocutoria, vel diffinitiua sententia fuerint; tunc intra sex dierum spatium cum Episcopo tertium eligant; &, si in electione tertij etiam discordent: ad viciniorem Episcopum electio deuoluatur: & iuxta eam partem, cum qua tertius conueniet, articulus, in quo erat discordia, terminetur: aliàs processus, & inde secuta, nulla sint, nullosq. producant iuris effectus. In criminib. tamen ex incontinentia prouenientib. dequa in decreto de concubinarijs, & in atrociorib. delictis, depositionem, aut degradationem requirentib. vbi de fuga timetur, ne iudicium eludatur, & ideo opus sit personali detentione, possit initio solus Episcopus ad summariam informationem, & necessariam detentionem procedere: seruato tamen

Sup. Ses. 6. de ref. c. 4.

Inf. c. 14. & sup. Ses. 14. de matr. c. 8.

c. qualiter. 1. de acc. c. tux. de pr.

men in reliquis ordine præmisso. In oīb. aūt casibus ea rō habeatur, vt iuxta qualitatem delicti, ac personarū, delinquentes ipsi in loco decenti custodiantur. Episcopis præterea vbique is honor tribuatur, qui earū dignitati par est, eisq. in Choro, & in Capitulo, in Processionibus & alijs actibus publicis, sit prima sedes, & locus, quem ipsi elegerint, & præcipua omniū rerū agendarū auctoritas. Qui si aliquid Canonicis ad deliberandū proponāt, nec de re ad suū, vel suorū cōmodum spectante agatur: Epi ipsi Capitulum conuocent, vota exquirant, & iuxta ea cōcludant. Absente verò Episcopo, omninò hoc ab ijs de Capitulo, ad quos hoc de iure, vel consuetudine spectat, perficiatur, nec ad id Vicarius Epi admittatur. Ceteris aūt in reb. Capituli iurisdictio, & potestas, si qua eis competit, & bonorum administratio salua, & intacta omninò relinquatur. Qui verò non obtinent dignitates, nec sunt de Capitulo, ij omnes in causis ecclesiasticis Epo subijciantur: non obstantib. ad supradicta priuilegijs, et ex fundatione competentib. necnon consuetudinibus, etiā immemorabilib. sentētijs iuramētis, cōcordijs, quæ tantum suos obligent auctores: saluis tn̄ in omnibus priuilegijs, quæ Vniuersitatibus Studiorum generalium, seu earum personis sunt concessa. Hæc aūt omnia, & singula in ijs Ecclesijs locū non habeant, in quibus Episcopi, aut eorum Vicarij ex Cōstitutionib. vel priuilegijs, aut cōsuetudinibus,

Cōc. Cart. 4. cap. 35. c. Episcopus in Ecclesia, 92. d. c. nouit. cū seq. de his. quæ fiunt. pl. sine cōsen. Cap.

Iurib. allegatis I meo trac. de priuileg. scholariū, maximè priuil. 94. cū seq.

siue concordijs, seu quocumque alio iure maiorem habent potestatem, auctoritatem, ac iurisdictionem, quàm præsenti decreto sit comprehensum: quibus sancta Synodus derogare nō intēdit.

Caput VII.

CVm in beneficijs ecclesiasticis, ea, quæ hæreditariæ successionis imaginem referunt, sacris Cōstitutionib. sint odiosa, & Patrū decretis contraria, nemini in posterū accessus aut regressus, ēt de cōsensu ad beneficiū ecclesiasticū cuiuscumque qualitatis concedatur, nec hactenus concessi suspēdantur, extendātur, aut trāsferātur. Hocq. decretū in quibuscūque beneficijs ecclesiasticis, ac ēt in Cathedralib. Ecclesijs, ac in quibuscumque personis, ēt Cardinalatus honore fulgentibus locū habeat. In coadiutorijs quoque cum futura successione idem post hac obseruetur, vt nemini in quibuscūque beneficijs Ecclesiasticis permittantur. Qđ si qñ Ecclesiæ Cathedralis, aut Monasterij vrgens necessitas, aut euidēs vtilitas postulet Prælato dari Coadiutorē, is non aliàs cum futura successione detur, quā hæc causa prius diligenter à Sanctissimo Romano Pontifice sic cognita, & qualitates omnes in illo concurrere certū sit, quæ à iure, & decretis huius sanctæ Synodi in Episcopis, & Prælatis requiruntur: aliàs concessiones super his factæ subreptitiæ esse censeantur.

Accessus, & regress⁹ tollēdi. ca. Apostolica 8. q. 1. ca. ex transmissa. & ca. ad extirpandas successiones. de fil. presbyt. c. cōsuluit, de iu. pa. c. ad hæc. de dec. Cōc. Rom. tēpore Hylarij. ca. 5. Sup. Ses. 21. de ref. c. 6. c. scripsit. & c. quamuis, 7. q. 1. Sup. Ses. 22. de ref. c. 8. & Ses. 7. de ref. c. 1. & 2.

Cap. VIII.

ADmonet sancta Synodus quoscumque ec-

c. 1. & cap. quiescam⁹, 42. d. ca. Archidiaconi, 85. d. c. volumus, 89. d. c. qui & ad fi. & c. mos est, 12. q. 2. ca. quoniam, 16. q. 1.

clesiastica beneficia secularia, seu regularia obtinentes, vt hospitalitatis officiũ, à sanctis Patrib. frequẽter commendatum, quantum per eorũ prouentus licebit, prõptè, benignèq. exercere assuescãs, memores, eos qui hospitalitatẽ amant, Christũ in hospitib. recipere. Illis verò, qui hospitalia vulgò nuncupata, seu alia pia loca ad peregrinorũ, infirmorũ, senũ, pauperumve vsum pcipuè instituta, in commendã, administrationẽ, aut quemcumque titulũ, aut etiã Ecclesijs suis vnita obtinẽt; vel si Ecclesiæ Parochiales, hospitalib. fortè vnitæ, aut in hospitalia erectæ, earumq. patronis in administrationẽ cõcessæ sint: præcipit omninò, vt impositũ illis onus, officiũve administrent, atque hospitalitatẽ, quam debent ex fructibus ad id deputatis, actu exerceant, iuxta Cõstitutionẽ Concilij Viennẽsis, alias in hac eadem Synodo sub fel. rec. Paulo III. innouatã, quæ incipit: Quia contingit. Quòd si hospitalia hęc ad certum peregrinorum, aut infirmorum, aut aliarum personarũ genus suscipiendũ fuerint instituta, nec in loco, vbi sunt dicta hospitalia, similes personæ, aut perpaucæ reperiantur; mãdat adhuc, vt fructus illorum in aliũ piũ vsum, qui eorũ institutioni proximior sit, ac pro loco, & tempore vtilior, conuertantur, prout Ordinario cũ duobus de Capitulo, qui rerũ vsu peritiores sint, per ipsũ deligendis, magis expedire visum fuerit: nisi aliter fortè, etiã in hunc euentum, in eorũ fundatione, aut institutione fuerit

c. quia contingit, de relig. dom. & sup. Ses. 7. c. vlt. de reform.

rit expressum: quo casu, qđ ordinatum fuit, obseruari curet Eps; aut si id non possit, ipse, prout supra, utiliter prouideat. Itaque si prædicti oēs, & singuli, cuiuscūque Ordinis, & religionis, & dignitatis, ēt si laici fuerint, qui administrationem hospitaliū habent, nō tñ regularibus subiecti, vbi viget regularis obseruātia, ab Ordinario moniti hospitalitatis munus adhibitis omnib. ad quæ tenētur, necessarijs, re ipsa obire cessauerint: non solū per ecclesiasticas cēsuras, et alia iuris remedia ad id compelli possint; sed ēt hospitalis ipsius administratione, curave perpetuo priuari possint: aliijq. eorum loco ab ijs, ad quos spectabit, substituantur. Et prædicti nibilominus, ēt ad fructuum restitutionē, quos contra ipsorum hospitalium institutionem perceperunt, quæ nulla eis remissione, aut cōpositione indulgeatur, in foro conscientiæ teneantur: nec administratio, seu gubernatio huiusmodi locorum vni, & eidem personæ vltra triennium deinceps committatur; nisi aliter in fundatione cautum reperiatur: non obstante, quò ad omnia supradicta, quacumque vnione, exemptione, & cōsuetudine in contrariū, ēt immemorabili, seu priuilegijs, aut indultis quibuscumque.

Caput IX.

SIcuti legitima patronatū iura tollere, piasq. fidelium voluntates in eorum constitutione violare æquum non est: sic etiam vt hoc colore beneficia ecclesiastica in seruitutem, q à multis

Sup. ses. 14. đ ref. c. 12. c. piç mentis, cū seq. 16. q. 7. & c. nobis.

de iur.patron. Conc. Tol. 9. c. 2. decetnimus, & c. monasteriium, cum seq. ijsdem cau. & qst.

impudenter fit, redigātur, non est permittēdum. Vt igitur debita in oīb. ratio obseruetur, decernit S. Synodus, vt titulus iuris patronatus sit ex fundatione, vel dotatione, qui ex authentico documento, & alijs iure requisitis ostendatur, siue ēt ex multiplicatis præsētationib. per antiquissimū tpis cursum, q hominū memoriam excedat, aliasve, secundum iuris dispositionem. In ijs verò personis, seu Cōitatib. vel Vniuersitatib. in quibus id ius plerumque ex vsurpatione potius quęsitum præsumi solet, plenior & exactior probatio ad docendū verū titulum requiratur: nec immemorabilis tēporis probatio aliter eis suffragetur, quā si, præter reliqua ad eā necessaria, præsentationes, ēt continuatæ, nō minori saltē, quā 50. annorū spatio, quæ oēs effectū sortitæ sint, authenticis scripturis probentur. Reliqui patronatus omnes in beneficijs, tam sæcularibus, quā Regularibus, seu Parochialib. vel dignitatibus aut quibuscūque alijs beneficijs in Cathedrali, vel Collegiata Ecclesia, seu facultates, & priuilegia cōcessa, tā in vim patronatus, quā alio quocumque iure nominandi, eligendi, præsentandi ad ea, cum vacāt, (exceptis patronatib. super Cathedralib. Ecclesijs competentib. & exceptis alijs, quæ ad Imperatorem, & Reges, seu regna possidentes, aliosq. sublimes, ac supremos Principes, iura Imperij in dominijs suis habentes pertinent; & quæ in fauorē Studiorū generaliū concessa sūt) in

totum

totum prorsus abrogata, & irrita cũquasi possessione inde secuta intelligantur. Beneficiaq. huiusmodi, tamquã libera, à suis collatorib. cõferãtur, ac prouisiones huiusmodi plenum effectum consequãtur. Ad hæc liceat Epo, præsentatos à patronis, si idonei non fuerint, repellere. Quod si ad inferiores institutio pertineat, ab Epo tamen iuxta alias statuta ad hac S. Synodo examinẽtur; alioquin institutio ab inferioribus facta irrita sit, & inanis. Patroni autem beneficiorũ, cuiuscumque Ordinis, et dignitatis, etiamsi Cõmunitates, Vniuersitates, Collegia quacumque Clericorum, vel laicorũ existãt, in perceptione fructuum, prouentuum obuentionũ quorumcumque beneficiorum, etiam si verè de iure patronatus ipsorũ ex fundatione, et dotatione eßẽt nullatenus, nullave causa, vel occasione se ingerãt, sed illos liberè Rectori, seu Beneficiato, nõ obstãte et quacumque consuetudine, distribuendos dimittant. Nec dictum ius patronatus venditionis, aut alio quocũque titulo in alios cõtra Canonicas sanctiones trãsferre ꝓsumant: si secus fecerint, excõicationis, & interdicti pęnis subijciantur: et dicto iure patronatus, ipso iure, priuati existãt: Insuꝑ accessiones, ꝑ viã vnionis factæ de beneficijs liberis, ad Ecclesias iurispatronatui, et laicorũ, subiectas, tã ad Parochiales, quã ad alia quæcũque beneficia, et simplicia, seu dignitates, vel hospitalia, ita vt prædicta beneficia libera eiusdem naturæ cũ ijs, qui- Sup. ses. 24. de ref. c. 18. & Ses. 14. de ref. ca. 13.

bus cum vniuntur, efficiātur, atque sub iure patronatus constituantur. Hæ si nondum plenarium sortitæ sunt effectum, vel deinceps ad cuiusuis instantiam fient, quacumque auctoritate, ēt Apostolica, cōcessæ fuerint: simul cum unionibus ipsis per subreptionem obtentæ intelligantur: non obstāte quacumque in ijs verborū forma, seu derogatione, quæ habeatur ꝑ expressa: nec executioni amplius demandentur, sed beneficia ipsa vnita, cū vacauerint, liberè, vt antea, cōferantur. Quæ vero à 40. annis citra factæ, effectum, & plenam incorporationem sunt consecutæ; hæ nihilominus ab Ordinarijs, tamquam à Sede Apostolicæ delegatis, reuideantur, & examinentur, ac quæ per subreptionem, vel obreptionem obtentę fuerint, simul cū vnionibus irritę declarentur; ac beneficia ipsa separētur, & alijs conferantur. Similiter quoque patronatus quicūque in Ecclesijs, & quibuscumque alijs beneficijs, ēt dignitatibus antea liberis, acquisiti, à quadraginta annis citra, & in futurum acquirendi seu ex augmento dotis, seu ex noua cōstructione, vel alia simili causa, ēt auctoritate Sedis Apostol. ab ijsdem Ordinarijs, vti delegatis, vt supra, qui nullius in his facultatib. aut priuilegijs impediantur, diligenter cognoscantur: & quos non reppererint ob maximè euidentem Ecclesię, vel beneficij, seu dignitatis necessitatē legitimè cōstitutos esse, in totū reuocēt: atque beneficia huiusmodi sine damno illa possidentium,

Sup. Sess. 7. de ref. c. 7.

dentium, & restituto patronis eo quod ab eis idcirco datum est, in pristinum libertatis statum reducant: nõ obstantibus Priuilegijs, Constitutionibus, & Consuetudinibus etiã immemorabilibus.

Caput X.

Iudices de legati ĩ singulis Concilijs Prouincialib⁹ deputandi.

QVoniam ob malitiosam petentiũ suggestionem, & quãdoq. ob locorum longinquitatem personarum notitia, quibus causę mandãtur vsque adeo haberi non potest: hincq. interdum iudicibus, non vndequaque idoneis, causę in partibus delegantur: statuit S. Synodus, in singulis Concilijs Prouincialibus aut Diœcesanis aliquot personas, quę qualitates habeant, iuxta Constitutionẽ Bonifacij VIII. quę incipit; Statutum; & alioquin ad id aptas designari, vt pręter Ordinarios locorum, ijs ẽt posthac causę ecclesiasticę, ac spirituales, & ad forũ ecclesiasticum pertinẽtes, in partibus delegandę committantur. Et si aliquẽ interim ex designatis mori cõtigerit, substituat Ordinarius loci cum cõsilio Capituli alium in eius locum, vsq. ad futurã Prouincialẽ aut Diœcesanum Synodũ: ita vt habeat quęque Diœcesis quattuor saltẽ, aut ẽt plures probatas personas, ac vt supra qualificatas, quibus huiusmodi causę à quolibet Legato, vel Nuncio, atque etiam Sede Apostolica committantur; alioquin post designationem factam quã statim Episcopi ad Summum Roman. Pontificem transmittant, delegationes quęcumque aliorum iudicũ alijs, quã his, factæ,

c. statutũ, de ref. in 6.

sub-

subreptitiæ censeantur. Admonet dehinc sancta Synodus tam Ordinarios, quàm alios, quoscumque iudices, vt terminandis causis, quanta fieri poterit breuitate, studeant: ac litigatorum artibus seu in litis contestatione, seu alia parte iudicij differenda, modis omnibus, aut termini præfixione, aut competenti alia ratione occurrant.

e. finem li tib. & ca. fi de do.& cõtum.c.2 de re iud & c cõstitutis, de procur.

Caput XI.

Anticipatę solutiones in locationib. eccles. tollendæ. ca. deprecationis. 10. q.2.& c.2. de preca.

MAgnam Ecclesijs perniciem afferre solet, cum earum bona, repræsentata pecunia, in successorum præiudicium alijs locantur. Omnes igitur hæ locationes, si anticipatis solutionibus fient, nullatenus in præiudicium successorum validæ intelligantur, quocumque indulto, aut priuilegio non obstante; nec huiusmodi locationes in Romana Curia, vel extra eam confirmentur. Non liceat etiam iurisdictiones ecclesiasticas, seu facultates nominandi, aut deputandi Vicarios in spiritualibus locare: nec conductoribus per se, aut alios, ea exercere: aliterq. concessiones, etiam à Sede Apostolica factæ, subreptitiæ censeantur. Locationes verò rerum ecclesiasticarum, etiam auctoritate Apostolica confirmatas, S. Synodus irritas decernit, quas à triginta annis citra, ad longum tempus, seu, vt in nonnullis partibus ad vigintinouem, seu bis vigintinouem annos, vocant, factas: Synodus Prouincialis, vel deputandi ab ea, in damnum Ecclesiæ, & contra Canonicas sanctiones contractas fuisse iudicabunt.

In tit. de rebus eccles. non alien. & in extrauag. in c. Ambitio.

Ca-

Caput XII.

NOn sunt ferẽdi, qui varijs artibus decimas Ecclesijs obuenientes, subtrahere moliuntur, aut qui ab alijs soluendas temerè occupant, & in rem suam vertunt: cũ decimarũ solutio debita sit Deo, & qui eas dare noluerit, aut dantes impediunt, res alienas inuadunt. Præcipit igitur S. Synodus omnibus cuiuscũque gradus, & conditionis sint, ad quos decimarum solutio spectat, vt eas, ad quas de iure tenẽtur, in posterũ Cathedrali, aut quibuscumque alijs Ecclesijs, vel personis, quib. legitimè debentur, integrè persoluãt. Qui verò eas, aut subtrahunt, aut impediunt, excõmunicentur; nec ab hoc crimine, nisi plena restitutione secuta, absoluantur. Hortatur dehinc omnes, & singulos, pro Christiana charitate, debitoq. ęrga Pastores suos munere, vt de bonis sibi à Deo collatis, Episcopis, & Parochis, qui tenuioribus. pręsunt Ecclesijs, largè subuenire ad Dei laudem, atque Pastorum suorum, qui pro eis inuigilant, dignitatem tuendam, non grauentur.

Decimę ecclesiæ soluendæ. Conc. Matiscõ. 2. c. 5. Cõc. Ticin. ver. in factis. Exod. 22. & 23. Leuit. 27. Num. 18. Tob. 1. Malac. 3. cap. decimas. 16. q. 1. c. decimas, cũseq. 16. q. 1. c. parochianus. ca. extransmissa. & ca. tua. ẽ dec. c. oẽs decimę, 19. q. 7. c. pænit. c. non est, c. tua & c. in aliquibus, de decim. Cle. 1. eod. tit.

Caput XIII.

DEcernit S. Synodus, ut quibuscũque in locis iam ante annos 40. Quarta, quæ funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parochiali Ecclesię solita esset persolui, ac post ea fuerit, ex quocũque priuilegio, alijs Monasterijs, Hospitalibus, aut quibuscumque locis pijs cõcessa, eadẽ posthac integro iure, & eadem portione, quę aut ea solebat,

De quarta funerũ, de sepul. extra. in 6. & in Clem.

Cathe-

Cathedrali, seu Parochiali Ecclesię persoluatur; nõ obstantibus concessionibus, gratijs, priuilegijs, et, Mari magno, nũcupatis, aut alijs quibuscumque.

Caput XIV.

Mulieres cum clericis cohabitare prohibentur, & concubinariorum pœnæ.

Conc. Cartha. 3. c. 17. Conc. Nicænum, c. 3. Conc. Matiscon. c. 1. Conc. Arel. 2. c. 3. Conc. Tol 2. ca. 3. Cõc Brac. 1. c. 15. Cõc. Turo. 2. ca. 10. 11. & 12. Conc. Maguntiacũ. c. 46. c. inter dixit. 32. d. c. cum omnib. c. volumus, c. feminas 81. d. c. 1. cum multis seq. de cohab. cler. & mulier.

QVàm turpe, ac Clericorũ nomine, qui se diuino cultui addixerunt, sit indignum, in impudicitię sordib. immundoq. cõcubinatu versari, satis res ipsa communi fidelium omnium offensione, summoq. Clericalis militiæ dedecore, testatur. Vt igitur ad eã, quã decet, continentiam, ac vitæ integritatẽ ministri Ecclesiæ reuocẽtur; populusq. hinc eos magis discat reuereri, quò illos vita honestiores cognouerit: prohibet sancta Synodus quibuscũque Clericis, ne concubinas, aut alias mulieres, de quibus possit haberi suspicio, in domo, vel extra detinere, aut cũ ijs vllã consuetudinem habere audeant: alioquin pęnis, à sacris Canonibus, vel Statutis Ecclesiarũ impositis, puniantur. Quod si à superioribus moniti, ab ijs se nõ abstinuerint; tertia parte fructuũ, obuentionũ, ac prouentuũ beneficiorũ suorũ quorumcumque, & pensionum ipso facto sint priuati, quæ fabricæ Ecclesiæ, aut alteri pio loco arbitrio Episcopi applicetur. Si verò in delicto eodẽ cũ eadẽ, vel alia femina perseuerantes secundæ monitioni adhuc nõ paruerint; non tantũ fructus oẽs, ac prouentus suorum beneficiorũ, & pensiones eo ipso amittãt, qui prædictis locis applicẽtur, sed ẽt à beneficiorum ipsorũ administratione, quo ad Ordinarius,

etiam

etiam vti Sedis Apostolicæ delegatus, arbitrabitur, suspēdātur, & si ita suspensi, nihilominus eas non expellant, aut cum ijs ēt versentur, tunc beneficijs, portionibus, ac officijs, et pensionibus quibuscumque Ecclesiasticis perpetuò priuentur, atque inhabiles, ac indigni quibuscumque honoribus, dignitatibus, beneficijs, ac officijs in posterū reddantur: donec post manifestā vitæ emendationē, ab eorū Superiorib. cū ijs ex causa visum fuerit dispensandum. Sed si postquam eas semel dimiserunt, intermissum consortiū repetere, aut alias huiusmodi scādalosas mulieres sibi adiūgere ausi fuerint: præter prædictas pęnas, excommunicationis gladio plectantur. Nec quæuis appellatio, aut exemptio prædictam executionem impediat, aut suspendat: supradictorumq. omnium cognitio non ad Archidiaconos, nec Decanos, aut alios inferiores, sed ad Episcopos ipsos pertineat, q̃ sine strepitu, & figura iudicij, & sola facti veritate inspecta, procedere possint. Clerici verò beneficia ecclesiastica, aut pēsiones nō habētes, iuxta delicti, & contumaciç perseuerātiā, & qualitatē, ab ipso Episcopo carceris pęna, suspensione ab Ordine, ac inhabilitate ad beneficia obtinenda, alijsve modis, iuxta sacros Canones puniantur. Episcopi quoque (qđ absit) si ab huiusmodi crimine non abstinuerint, & à Synodo Prouinciali admoniti, se non emendauerint; ipso facto sint suspensi: &, si perseuerent, etiam ad Sanctissimum Romanum Pontificem

ca. 2. cum seq. de cohab. cler. & mulier. c. si concubinę, de sent. excom. Conc. Aurelian. 3. c. 4.

Sup. ca. 6. & in alijs locis sup. alleg. Conc. Tol. 4. c. 41.

tificem

ca. quorum dam. 34. d. Conc. Aure. 5. c. 3.

tificem ab eadem Synodo deferantur, qui pro qualitate culpæ, etiam per priuationem, si opus erit, in eos animaduertat.

Caput XV.

Filij clericorũ in Ecclesijs vbi eorum patres habet beneficia, vel ante habuerũt, beneficiũ obtinere non possint.

ca. proposuisti. 81. d. ca. 2. & per totũ, de fil. presbyt.

VT paternæ incontinentiæ memoria locis Deo consecratis, quos maximè puritas, sanctitasq. decet longissimè arceatur, non liceat filijs Clericorum, qui non ex legitimo nati sunt matrimonio, in Ecclesijs, vbi eorum patres beneficium aliquod ecclesiasticũ habent, aut habuerũt, quodcumque, ẽt dissimile beneficium obtinere, nec in dictis Ecclesijs quoquo modo ministrare, nec pensiones super fructibus beneficiorum, quæ parentes eorũ obtinẽt, vel aliàs obtinuerunt, habere. Quod si in pſenti pater, & filius in eadẽ Ecclesia beneficia obtinere reperiãtur, cogatur filius suũ beneficiũ resignare, aut cũ alio pmutare extra ecclesiã intra trium mensiũ spaciũ, aliàs ipso iure eo priuatus existat, & super ijs quæcumque dispẽsatio subreptitia cẽseatur. Ad hæc, reciprocæ resignationes, si quæ posthac à parentibus Clericis in fauorem filiorũ fient, vt aliter alterius beneficium consequatur, in fraudẽ huius decreti, & Canonicarũ sanctionũ factæ omnino censeantur, nec collationes secutæ, vigore huiusmodi resignationũ, seu aliarum quarumcumque, quæ in fraudem factæ fuerint, ipsis Clericorum filijs suffragentur.

Caput XVI.

STatuit sancta Synodus, vt ecclesiastica beneficia

ficia sęcularia, quocumque nomine appellentur, quę curā animarum ex primęua eorum institutione, aut aliter quomodocumque retinent, illa deinceps in simplex beneficium etiam assignata Vicario perpetuo congrua portione, non conuertantur: non obstantib. quibuscumque gratijs, quę suum plenarium effectum non sunt consecutę. In ijs verò, in quibus contra earum institutionem, seu fundationem cura animarum in Vicarium perpetuum translata est, etiam si in hoc statu ab immemorabili tempore reperiantur, si congrua portio fructuum Vicario Ecclesię, quocumque nomine is appelletur, non fuerit assignata, ea quamprimum, & ad minus intra annum à fine pręsentis Concilij, arbitrio Ordinarij, iuxta formam decreti sub fel. rec. Paulo III. assignetur. Quod si id commodè fieri non possit, aut intra dictum terminum factum non erit, cum primum per cessum, vel decessum Vicarij, seu Rectoris, aut quomodolibet alterum eorum vacauerit, beneficium curam animarum recipiat, ac Vicarię nomen cesset; & in antiquum statum restituatur.

Beneficia curata in simplicia cōuerti nō possunt.

Sup. Sess 9. de ref. ca. 7.

Caput XVII.

NOn potest S. Synodus non grauiter dolere, audiens Episcopus aliquos sui status oblitos, Pontificiam dignitatem nō leuiter dehonestare; qui cū Regum ministris, & Regulis, & Baronibus in Ecclesia, & extra, indecenti quadam demissione se gerūt, & veluti inferiores ministri altaris,

Episcopi dignitatē suā conseruēt c. quāto, de off. ordin. & sup. Ses. 24. de ref. c. 4.

taris, nimis indignè non solum loco cedunt, sed etiam personaliter illis inseruiunt. Quare, hæc, & similia detestans S. Synodus, sacros Canones omnes, Conciliaq. generalia, atque alias Apostolicas sanctiones ad dignitatis Episcopalis decorem, & grauitatem pertinentes, renouando, præcipit, vt ab huiusmodi in posterũ Episcopi se abstineant: mandans eisdem, vt tam in Ecclesia, quàm foris, suum gradum, & Ordinem præ oculis habentes, vbique se Patres, & Pastores sese meminerint, reliquis verò tam Principibus, quàm ceteris omnibus, ut eos paterno honore, ac debita reuerentia prosequantur.

Sup. Sess. 6. c. Valentinianus, 93. dist. c. Episcop⁹ in ecclesijs. 95. d. c. quis dubitet. c. duo sunt, cum seq. 96. d. & c. solitæ, de maior. & obed.

Caput XVIII.

Sacri Canones exactè obseruãda nec nisi vrgenti causa dispensandum. c. si Rom. 19. d. c. si quis omnem. 1. q. 7. ca. 1. de const. ca. 1. de voto.

SIcuti publicè expedit, legis vinculum quandoque relaxare, vt plenius euenientibus casibus, & necessitatibus pro communi vtilitate satisfiat, sic frequẽtius legem soluere, exemploq. potius, quam certo personarum, rerumq. delectu petentibus indulgere, nil aliud est, quam vnicuique ad leges transgrediendas aditum aperire.

Quapropter sciant vniuersi, sacratiss. Canones exactè ab omnibus, & quoad eos fieri poterit, indistinctè obseruandos: Quod si vrgens, iustaq. ratio, & maior quandoque vtilitas postulauerint, cum aliquib. dispensandũ esse, id causa cognita, ac summa maturitate, atque gratis, à quibuscumque ad quos dispensatio pertinebit, erit præstandũ: aliterq. facta dispẽsatio surreptitia censeatur.

Ca-

Caput XIX.

DEtestabilis duellorum vsus, fabricante diabolo introductus, vt cruenta corporũ morte animarum etiam perniciem lucretur, ex Christiano Orbe penitus exterminetur: Imperator, Reges, Duces, Principes, Marchiones, Comites, & quocumque alio nomine, Domini temporales, qui locum ad monomachiam in terris suis inter Christianos concesserint, eo ipso sint excommunicati, ac iurisdictione, & dominio ciuitatis, castri, aut loci in quo, vel apud quem duellum fieri permiserint, quod ab Ecclesia obtinent, priuati intelligantur, & si feudalia sint, directis dominis statim acquirantur. Qui verò pugnam commiserint, & qui eorum Patrini vocantur, excommunicationis, ac omnium bonorum suorum proscriptionis, ac perpetuæ infamiæ pænam incurrent, & vt homicidæ, iuxta sacros Canones, puniri debeant, &, si in ipso conflictu decesserint, perpetuo careant ecclesiastica sepultura. Illi etiam, qui consilium in causa duelli tam in iure, quàm facto dederint: aut alia quacumque ratione ad id quemquam suaserint: nec non spectatores, excommunicationis, ac perpetuæ maledictionis vinculo teneantur: nõ obstante quocumque priuilegio, seu praua consuetudine, etiam immemorabili.

Duellorum vsus tollendus, & pugnantiũ ac permittentium, & spectantiũ pęnæ. c. 1. de torneamẽt.

c. 2. de cler. pugnan. in duel. de torneam. ꝑ totũ, & toto tit. de homic.

Caput XX.

CVpiens sancta Synodus Ecclesiasticam disciplinam in Christiano populo non solum re-

Ecclesiastica libertas, & immunitas obseruanda.

stitui, sed etiam perpetuo sartam tectam à quibuscumque impedimẽtis cõseruari; præter ea, quã de ecclesiasticis personis constituit, sæculares quoque Principes officij sui admonendos esse censuit: cõfidens eos, vt Catholicos, quos Deus S. fidei, Ecclesiæq. protectores esse voluit, ius suum Ecclesiæ restitui, non tantum esse concessuros, sed ét subditos suos oẽs ad debitam erga Clerum, Parochos, & Superiores Ordines reuerentiam, reuocaturos, nec permissuros, vt officiales, aut inferiores Magistratus Ecclesiæ, et personarum ecclesiasticarum immunitatẽ, Dei Ordinatione, & Canonicis sanctionib. constitutã, aliquo cupiditatis studio, seu consideratione aliqua violentur: sed vna cum ipsis Principum debitã Sacris Summorum Põtific. & Conciliorum Constitutionib. obseruantiam præstent. Decernit itaque & præcipit, sacros Canones, & Concilia generalia omnia, necnon alias Apost. sanctiones, in fauorẽ ecclesiasticarum psonarum, libertatis ecclesiasticæ, et cõtra eius violatores editas, quæ oĩa præsenti ẽt decreto innouat, exactẽ ab oĩb. obseruari debere. Propterea q. admonet Imperatorem, Reges, Resp. Principes, & oẽs, & singulos cuiuscumque status, & dignitatis extiterint, vt, quo largius bonis temporalib. atque in alios potestate sunt ornati, eo sanctius, quæ ecclesiastici iuris sunt, tamquã Dei præcipua, eiusq. patrocinio tecta, venerentur, nec ab vllis Baronibus, Domicellis, Rectorib. alijsve Dominis

c. cõcilia. 5. hĩc. 17. dist. ca. quis dubitet, c. duo sũt, & c. si. 96. dist.

c. peruenit 86. d. cap. si quis suadẽte, 17. q. 4. toto tit. de immun. eccl. c. quanquam, de cen. 16 c. felicis, de eo. lib. Cõc. Ticin. ver. statuimus, & ver. sancimus. Conc. Aquis. c. 9. Conc. La-

nis temporalib. seu Magistratib. maximeq. ministris ipsorum Principum, lædi patiantur, sed seuerè in eos, qui illius libertatem, immunitatem, atque iurisdictionem impediunt, animaduertant: quibus etiam ipsimet exemplo ad pietatem, religionem, ecclesiarumq. protectionem existant, imitantes anteriores optimos religiosissimosq. Principes, qui res Ecclesiæ suæ in primis auctoritate, ac munificētia auxerunt, nedum ab aliorum iniuria vindicarunt. Adeoq. ea in re quisque officium suū sedulò præstet: quo cultus diuinus deuotè exerceri, & Prælati, ceteriq. Clerici in residentijs, & officijs suis quieti, & sine impedimentis, cum fructu, & ædificatione populi permanere valeant.

teran. sub Leo X. sess. 9. & 10.

ca. Valentinianus. 63. d. c. ecclesiæ, in fi. 67. dist. c. Constantinus, & cap. vlt. 96. dist.

Caput XXI.

POstremò sancta Synodus, omnia, & singula, sub quibuscumque clausulis, et verbis, quę de morum reformatione, atque ecclesiastica disciplina, tam sub fel. recor. Paulo III. ac Iulio III. quàm sub Beatissimo Pio IV. Pontificibus Maximis, in hoc sacro Concilio statuta sunt declarat, ita decreta fuisse, vt in his, salua semper auctoritas Sedis Apostolicæ, & sit, & esse intelligatur.

Sup. Sess. 7. de ref. in princ.

Decretum de continuanda Sessione in diem sequentem.

CVm ea oīa, quæ in præsenti Sessione tractāda erāt, quia hora tarda est, commodè expediri

non possint; propterea iuxta id, quod in generali Congregatione à Patribus statutum fuit, ea quæ supersunt, in diem crastinam hanc eamdem Sessionem continuando, differuntur.

CONTINVATIO.

Sessionis, die 4. Decembris.

Decretum de Indulgentijs.

Matt.16. Ioan.20. c. audiuimus, & c. quodcumque ligaueris, 24.q.1. .vt constitueretur. o.dis.cap. dhuc, de pœnit. d.3. oto titu- , d̃ pœnit. rem.ext. 6. & in p.cum ex . ext. de n. & re- is.c.1.eo. . in 6. em.abu- nib⁹, de n. & re- s.d.c. cũ eodem, sup. Ses. . de ref.

CVm potestas conferendi indulgẽtias à Christo Ecclesiæ concessa sit, atque huiusmodi potestate dignitatis sibi tradita, antiquissimis etiã tẽporibus illa vsa fuerit, sacrosancta Synodus indulgentiarũ vsum, Christiano populo maximè salutarem, & sacrorũ Conciliorum auctoritate probatũ, in Ecclesia retinẽdum esse docet, & præcipit, eosq. anathemate damnat, qui aut inutiles esse asserũt, vel eas concedendi in Ecclesia potestatem esse negant. in his tñ concedendis moderationem, iuxta veterem, & probatã in Ecclesia consuetudinẽ, adhiberi cupit; ne nimia facilitate ecclesiastica disciplina eneruetur. Abusus verò, qui in his irrepserunt, & quorũ occasione insigne hoc indulgentiarum nomen ab hæreticis blasphematur, emendatos, & correctos cupiens, præsenti decreto generaliter statuit, prauos quæstus oẽs p his consequendis, vnde plurima Christiano populo abusuum causa fluxit, oĩno abolendos esse. Ceteros

verò,

verò, qui ex superstitione, ignorantia, irreuerentia, aut aliundè, quomodocumque prouenerunt, cum ob multiplices locorum, & prouinciarum apud quas hi committuntur, corruptelas commodè nequeant specialiter prohiberi: mandat omnibus Episcopis, vt diligenter quique huiusmodi abusus Ecclesiæ suæ colligant, eosq. in prima Synodo prouinciali referant, vt aliorum quoque Episcoporum sententia cognita, statim ad Summum Romanum Pontificem deferantur, cuius auctoritate, & prudentia, quod Vniuersali Ecclesiæ expediet, statuatur, vt ita Sanctarum Indulgentiarum munus, piè, sanctè, & incorruptè omnibus fidelibus dispensetur.

De delectu ciborum, ieiunijs, & diebus Festis.

INsuper hortatur S. Synodus, & per Sanctiss. D. N. atque Saluatoris aduentum, Pastores omnes obtestatur, vt tamquam boni milites illa omnia, quæ S. R. Eccl. omnium ecclesiarum mater, & magistra, statuit, necnon ea, quæ tam in hoc Concilio, quàm in alijs Oecumenicis statuta sunt, quibuscumque fidelibus sedulò cõmendent, omniq. diligentia vtantur, vt illis omnibus, & ijs præcipuè sint obsequentes, quæ ad mortificandam carnem cõducunt, vt ciborum delectus, & ieiunia, vel etiam, quæ faciunt ad pietatem augendam, vt dierum festorum deuota, & religio-

c. nõ dece 12. d. Vig in ep. ad E leuth. in Pelix I. ep. 3. su Ses. 22. c. de sac. mi

ligiosa celebratio; admonentes populos crebrò
obedire Præpositis suis, quos qui audiunt, Deum
remuneratorem audient: qui verò contemnunt;
Deum ipsum vltorem sentient.

64. q suis, 93. d. ca. qa frater, 7. q. 1. Luc. 10. Côc. Mag. c. 36. & 37. Côc. Aure. 3. c. 21.

De Indice librorum, & Catechismo, Breuiario, & Missali.

Sup. ses. 18. in princ.

Sacrosancta Synodus in secunda Sessione, sub Sanctiss. Domino nostro Pio IV. celebrata, dilectis quibusdam Patribus commisit, vt de varijs censuris, ac libris, vel suspectis, vel perniciosis quid facto opus esset, considerarent, atque ab ipsam sanctam Synodum referrent; audiens nunc huic operi ab eis extremam manum impositam esse, nec tamen ob librorum varietatem, & multitudinem distinctè, & commodè possit à sancta Synodo dijudicari: præcipit, vt quidquid ab illis præstitum est, Sanctiss. Romano Pontifici exhibeatur, vt eius iudicio, atque auctoritate terminetur, & euulgetur. Idemq. de Catechismo à Patribus, quibus illud mandatum fuerat, & de Missali, & Breuiario fieri mandat.

Conc. Mil. 1. 18.

De loco Oratorum.

Declarat sancta Synodus, ex hoc loco assignato Oratoribus tã ecclesiasticis, quam sæcularibus, sedendo, incedendo, aut quibuscumque alijs actibus, nullum cuiquam eorum factũ fuisse præiudicium, sed omnia illorum, & Imperatoris,

toris, Regum, Rerumpublicarum, ac Principum suorum iura, & prærogatiuas illæsas, & saluas esse, in eodemq. statu permanere, prout ante præsens Concilium reperiebantur.

De recipiendis, & obseruandis Decretis Concilij.

TAnta fuit horum temporum calamitas, & hæreticorum inueterata malitia, vt nihil tam clarum in fide nostra asserenda vnquã fuerit, aut tam certò statutum, quod non humani generis hoste suadente, illi errore aliquo contaminauerint: ea propter sancta Synodus id potissimum curauit, vt præcipuos hæreticorum nostri temporis errores damnaret, & anathematizaret: veramq., & Catholicam doctrinam traderet, & doceret, prout damnauit, anathematizauit, & definiuit. Cumq. tamdiu tot Episcopi, ex varijs Christiani Orbis prouincijs euocati, sine magna gregis sibi commissi iactura, et vniuersali periculo ab Ecclesijs abesse non possint, nec vlla spes restet, hæreticos, toties, fide etiam publica, quam desiderarunt, inuitatos, & tamdiu expectatos, huc amplius aduenturos, ideoq. tandem huic sacro Concilio finem imponere necesse sit: superest nunc, vt Principes omnes, quod facit, in Domino moneat, ad operam suam ita præstandam, vt quæ ab ea decreta sunt, ab hæreticis

V 4 de-

deprauari, aut violari non permittant; sed ab his, & omnibus deuotè recipiantur, & fideliter obseruentur. Quod si in his recipiendis aliqua difficultas oriatur; aut aliqua inciderint, quæ declarationem, (quod non credit) aut definitionem postulent: præter alia remedia in hoc Concilio instituta, confidit S. Synodus Beatissimum Rom. Pont. curaturum, vt vel euocatis ex illis præsertim prouincijs, vnde difficultas orta fuerit, ijs, quos eidem negotio tractando viderit expedire, vel etiam Concilij generalis celebratione, si necessarium iudicauerit, vel commodiore quacumque ratione ei visum fuerit, Prouincialium necessitatibus, pro Dei gloria, & Ecclesiæ tranquillitate consulatur.

De recitandis Decretis Concilij sub Paulo III. & Iulio III. in Sessione.

Sup. Sess. 5. 6. 7. 13. & 14. *Quoniam diuersis temporibus tam sub fel. rec. Paulo III. quàm Iulio III. multa in hoc sacro Conc. quo ad dogmata, ac morum reformationem statuta, & definita sunt: vult S. Synodus, vt illa nunc recitentur, & legantur.* Recitata sunt.

De fine Concilij, & confirmatione petenda à Sanctissimo Domino nostro.

Illustrissimi Domini, Reuerendissimiq. Patres,

tres, Placetne vobis, ut ad laudem Dei omnipotentis huic sacræ Oecumenicæ Synodo finis imponatur? & omnium, & singulorum, quæ tam sub fel. rec. Paulo III. & Iulio III. quàm sub Sanctissimo Domino nostro Pio IV. Romanis Pontificibus, in ea decreta, & definita sunt, confirmatio nomine S. huius Synodi per Apostolicæ Sedis Legatos, & Præsidentes à Beatissimo Rom. Pont. petatur. Responderunt, Placet.

Postmodum Illustrissimus, & Reuerendissimus Cardinalis Moronus, primus Legatus, & Præsidens, benedicens S. Synodo, dixit: Post gratias Deo actas, Reuerendissimi Patres, ite in Pace. Qui respõderunt. Amen.

ACCLA-

ACCLAMATIONES Patrum in fine Concilij.

CARDINALIS ALOTHARINGIA.

Beatissimo Pio Papę, & Domino Nostro Sanctæ, & vniuersalis Ecclesiæ Pont. multi anni, & æterna memoria.

RESPONSIO PATRVM.

Cardin. Domine Deus, Sanctissimum Patrem diutissimè Ecclesiæ tuæ conserua, multos annos.

Beatissimorum Summorum Pontificum animabus. Pauli III. & Iulij III quorum auctoritate hoc sacrum generale Concilium inchoatum est, pax à Domino, & æterna gloria, atque felicitas in luce Sanctorum.

Respon. Memoria in benedictione sit.

Cardin. Caroli V. Imperatoris, & Serenissimorum Regum, qui hoc vniuersale Concilium promouerunt, & protexerunt, memoria in benedictione.

Respon. Amen, Amen.

Cardin. Serenis. Imperatori Ferdinando, semper Augusto, Orthodoxo, & pacifico, & omnibus Regibus, Rebuspub. & Principibus nostris, multi anni.

Respon. Pium, & Christianum Imperatorem, Domine conserua, Imperator cælestis, terrenos Reges rectæ fidei conseruatores, custodi.

Cardin. Apostolicæ Romanæ Sedis Legatis, & in hac Synodo Præsidentibus, cum multis annis magnæ gratiæ.

Respon. Magnæ gratiæ, Dominus retribuat.

Cardin. Reuerendissimis Cardinalibus, & illustribus Oratoribus.

Respon. Magnas gratias, multos annos.

Cardin. Sanctiss. Episcopis vita, & felix ad Ecclesias suas reditus.

Respon. Præconibus veritatis perpetua memoria, Orthodoxo Senatui multos annos.

Cardin. Sacrosancta œcumenica Tridentina Synodus, eius fidem cōfiteamur, eius decreta semper seruemus.

Respon. Semper confiteamur, semper seruemus.

Card.

Card. Omnes ita credimus: omnes idipsum sentimus; omnes consentientes & amplectentes subscribimus. Hęc est fides B. Petri, & Apostolorum. hæc est fides Patrum: hæc est fides Orthodoxorum.

Resp. Ita credimus, ita sentimus, ita subscribimus.

Card. His decretis inhærentes; digni reddamur misericordijs, & gratia primi, & magni supremi Sacerdotis, Iesu Christi Dei, intercedente simul inuiolata Domina nostra Sancta Deipara, & omnibus Sanctis:

Resp. Fiat, Fiat, Amen, Amen.

Card. Anathema cunctis hæreticis:

Resp. Anathema, anathema.

Post hæc mandatum fuit à Legatis, & Præsidentibus sub pœna excommunicationis omnibus Patribus, vt antequam discederent è ciuitate Tridentina, subscriberent manu propria decretis Conc. aut ea per publicum instrumentum approbarent, qui omnes deinde subscripserunt, & fuerunt numero CCLV. videlicet Legati iv. Cardinales II. Patriarchæ III. Archiepisc. xxv. Episc. CLXVIII. Abbates VII. Procuratores absentium cum legitimo mandato xxxix. Generales Ordinum VII.

LAVS DEO.

Concordat cum originali: in cuius fidem subscripsimus.

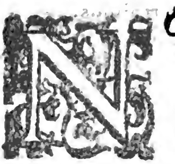
Ego Angelus Massarellus, Episcopus Thelesinus, Sacri Concilij Tridentini Secretarius.

Ego Marcus Antonius Peregrinus Comensis, eiusdem Concilij Notarius.

Ego Cynthius Pamphilus, Clericus Camerinensis Diœcesis, eiusdem Concilij Notarius.

CON-

CONFIRMATIO Concilij.

OS Alexander, S. Laurentij in Damaso Diaconus Cardinalis, de Farnesio, S.R.E. Vicecancellarius, fidem facimus, & attestamur, qualiter hodie die Mercurij, 26. Ianuarij, M.D.LXIV. Pontificatus Sanctissimi Domini nostri D. Pij, diuina prouidentia Papæ Quarti, anno quinto, in Consistorio secreto apud Sanctum Petrum, Reuerendiss. D. D. mei Cardinales Moronus, & Simoneta, nuper reuersi à Sacro Concilio Tridentino, cui vti Sedis Apostolicæ Legati præerant, petierunt ab eodem Sanctiss. Domino nostro, vt infra.

Beatissime Pater, in decreto super fine Conc. Oecumenici Tridentini, pridie nonas Decembr. præteriti publicato statutum fuit, vt per Sanctitatis Vestræ, & Sanctæ Sedis Apostol. Legatos, & Præsidentes peteretur nomine dicti Concilij à Sanctitate Vestra confirmatio omnium, & singulorum, quæ tam sub fel. rec. Paulo III. & Iulio III. quàm sub Sanctitate vestra in eo decreta, & definita sunt. Quapropter nos Ioannes Cardinalis Moronus, et Ludouicus Cardinalis Simoneta, qui tūc Legati, & Præsidentes eramus, volētes exequi, quod in dicto decreto stabilitum fuit, humiliter petimus nomine dicti Concilij

Oecu-

Oecumenici Tridentini, ut Sanctitas Vestra dignetur confirmare omnia, & singula, quæ tam sub felic. rec. Paulo III. & Iulio III. quàm sub Sanctitate Vestra in eo decreta, & definita sunt.

Quibus auditis, Sanctitas Sua, viso, & lecto tenore dicti decreti, et habitis votis Reuerendiss. DD. mearum Cardinalium, respondit per hæc verba.

Petitioni nomine Concilij Oecumenici Tridentini super eius cõfirmatione per dictos Legatos nobis factæ, annuentes, omnia, & singula, quæ in dicto Concilio tam sub fel. record. Paulo III. & Iulio III. prædecessoribus nostris, quàm Pontificatus nostri tempore decreta, & definita sunt, auctoritate Apostolica, etiam de venerabilium fratrum nostrorum Cardinalium consilio, & assensu, matura cum illis deliberatione præhabita, confirmamus, atque ab omnibus Christi fidelibus recipi, & inuiolabiliter obseruari mandamus, in nomine Patris, & Filij, & Spiritussancti. Amen.

Ita est. A. Cardinalis Farnesius,
Vicecancellarius.

BVL-

BVLLA S. D. N. PII DIVINA prouidentia Papæ IV.

SVPER CONFIRMATIONE Oecumenici generalis Concilij Tridentini.

Pius Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

BENEDICTVS Deus, & Pater Domini nostri IESV CHRISTI, Pater misericordiarum, & Deus totius consolationis, qui respicere dignatus Ecclesiam suam Sanctam, tot procellis, & tempestatibus agitatam, atque vexatam, & grauius in dies laborantem, apto tandem ei subuenit, optatoq. remedio ad plurimas, & perniciossimas hæreses extirpandas, ad corrigendos mores, & restituendā ecclesiasticam disciplinam, ad pacem, & cōcordiam Christiani populi procurandam indictum iampridem in Ciuitate Tridētina Oecumenicum, & generale Cōcilium à piæ memoriæ Paulo III. prædecessore nostro, & Sessionib. aliquot habitis cœptum fuerat: ab eius aūt successore Iulio in eamdē vrbē reuocatū, post alias Sessiones celebratas, varijs impedimētis, et difficultatib. obiectis, ne tū quidem peragi potuerat.

rat. Itaque diutius intermissum fuerat, non sine maximo merore piorũ omnium, cũ quotidie magis Ecclesia eiusmodi remedium imploraret. Nos aũt post susceptum Sedis Apost. regimen, tam necessarium, ac salutare opus, sicut Pastoralis sollicitudo monebat, diuinæ misericordiæ fiducia perficere aggressi, adiuti pio studio charissimi in Christo filij nostri Ferdinandi Roman. Imperatoris electi, & aliorũ Christianorũ Regum, Rerumpublicarũ, ac Principum, tãdem consecuti sumus, qđ nec diurnis, nec nocturnis curis elaborare destitimus, quodq. à patre luminum assiduè precati sumus, Cum.n.eam in Vrbẽ vndique ex Christiani nominis nationib. conuenisset, nostris conuocata litteris, & sua etiã ipsorum pietate excitata, Episcoporũ, & aliorũ insigniũ Prælatorũ maxima, et Oecumenico Concilio digna frequẽtia, præter plurimos alios pios, & sacrarũ litterarũ scientia, diuiniq. & humani iuris cognitione præstantes viros, præsidentibus ipsi Synodo Sedis Apostolicæ Legatis, nobis adeo Concilij libertati fauentib. vt ẽt de rebus Sedis Apost. propriè reseruatis, liberũ ipsi Concilio arbitrium per litteras, ad Legatos nostros scriptas, vltrò permiserimus, quæ de Sacramentis, & alijs reb. quæ quidẽ necessariæ visæ sint, tractandæ, difiniendæ, & statuendæ restabant, ad cõfutandas hæreses, ad tollendos abusus, & emẽdandos mores, à sacrosancta Synodo summa libertate, diligentiaq. tractata, & accuratè

ac maturè admodum definita, explicata, statuta sunt. Quibus rebus perfectis, Concilium tãta omnium, qui interfuerunt concordia peractum fuit, vt cõsensum cum planè à Domino effectum fuisse, constiterit, idq. in nostris, atque omnium oculis valde mirabile fuerit. Pro quo tam singulari Dei munere supplicationes statim in alma hac Vrbe indixim⁹, quæ magna Cleri, & populi pietate celebratæ fuerũt, laudesq., & gratias diuinæ Maiestati meritò persoluendas curauimus; cum eiusmodi Conc. exitus spem magnã, & propè certam attulerit, fore, vt maiores in dies fructus ad Ecclesiã ex ipsius decretis, constitutionibusq. perueniant. Cũ autem ipsa S. Synodus pro sua erga Sedem Apost. reuerentia, antiquorũ ét Conciliorum vestigijs inhærens, decretorum suorum omnium, quæ nostro, & prædecessorum nostrorũ tẽpore facta sunt, cõfirmationem à nobis petierit, decreto de ea re in publica Sessione facto: Nos, ex Legatorũ litteris prius, deinde post reditum eorum ex ijs, quæ Synodi nomine diligenter retulerunt, postulatione ipsius Synodi cognita, habita super hac re cũ venerabilibus fratrib. nostris S.R.E. Cardinalib. deliberatione matura, sanctiq. Spiritus in primis auxilio inuocato, cum ea decreta omnia Catholica, & populo Christiano vtilia, ac salutaria esse cognouissemus, ad Dei omnipotentis laudem, de eorumdem fratrum nostrorum consilio, & aßensu, in Consistorio nostro secreto, illa omnia,

nia, & singula auctoritate Apostolica hodie confirmanimus, & ab omnibus Christi fidelibus suscipiēda, ac seruanda esse decreuimus; sicut harum quoque litterarū tenore ad clariorem omnium notitiam confirmamus, & suscipi, obseruariq. decernimus. Mandamus autem in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub pœnis à sacris Canonibus constitutis, alijsq. grauioribus etiam priuationis, arbitrio nostro infligendis, vniuersis & singulis, venerabilibus Fratribus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis & alijs quibusuis Ecclesiarū Prælatis, cuiuscunque status, gradus, ordinis, & dignitatis sint, etiam si Cardinalatus honore præfulgeant, vt eadem decreta, & statuta in Ecclesijs suis, Ciuitatibus, et Diœcesibus, et in iudicio, & extra iudicium diligēter obseruēt, & à subditis, quisque suis, ad quos quomodolibet pertinent, inuiolabiliter faciāt obseruari: cōtrafactores quoslibet, & contumaces per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, etiam in ipsius decretis contentas, appellatione postposita, compescendo, inuocato etiam, si opus fuerit, brachij sæcularis auxilio. Ipsum verò charissimum filium nostrum Imperatorem electum, cæterosq. Reges, Respublicas, ac Principes Christianos monemus, & p viscera misericordiæ Domini Nostri Iesu Christi obtestamur, vt, qua pietate Concilio per Oratores suos affuerunt, eadem pietate, ac pari studio, diuini honoris, & populorum suorum salutis causa, pro Sedis quoque Apostolicæ, & sacræ Synodi reuerētia, ad eisdem Concilij exequenda, et obseruanda decreta Prælatis, cum opus fuerit, auxilio & fauore suo adsint, neque aduersantes sanæ, ac salutari Concilij doctrinæ opi-

niones à populis ditionis suæ recipi permittāt; sed eas penitus interdicāt. Ad vitandum præterea peruersionem, & cōfusionē quæ oriri poßet, si vnicuique liceret, prout ei liberet, in decreta Concil. commētarios, et interpretationes suas edere; Apostolica auctorit. inhibemus omnibus tā Ecclesiasticis personis, cuiuscūque sint ordinis, cōditionis, & gradus, quā laicis, quocūque honore, ac potestate præditis, prælatis quidē sub interdicti ingressus Ecclesiæ, alijs verò, quicunque fuerint sub excōmunicationis latæ sententiæ pœnis, ne quis sine auctoritate nostra audeat vllos commentarios, glossas, annotationes, scholia, vllumve omninò interpretationis genus super ipsius Concilij decretis quocūque modo edere, aut quidquā quocūque nomine, etiam sub prætextu maioris decretorum corroborationis, aut executionis, aliòve quęsito colore statuere. Si cui verò in eis, aliquid obscurius dictū, et statutū fuisse, eamq. ob causam interpretatione, aut decisionē aliqua egere visū fuerit, ascēdat ad locum, quem Dominus elegit, ad Sedem videlicet Apostolicam, omnium fidelium magistram, cuius auctoritate etiam ipsa Sancta Synodus tam reuerēter agnouit. Nos enim difficultates, & cōtrouersias si quæ ex eis decretis ortæ fuerint, nobis declarādas, & decidendas, quemadmodum ipsa quoque S. Synodus decreuit, reseruamus; parati, sicut ea de nobis merito cōfisa est, omnium Prouinciarū necessitatibus ea ratione, quæ commodior nobis visa fuerit, prouidere. Decernentes nihilominus irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Vt hæc autem ad omnium notitiam

tiam perueniant, ne ve quis excusatione ignorationis vti possit, volumus, & mandamus, vt hæ litteræ per aliquos Curię nostræ Cursores in Basilica Vaticana Principis Apost. & in Ecclesia Latereranensi tūc, cum in ei populus, vt Missarum sollemnibus intersit cōgregari solet, palam & clara voce recitentur, et postquā recitatæ fuerint, ad valuas earum ecclesiarum, itemq. Cancellariæ Apostol. & loco solito Campi Floræ affigantur, ibique, vt legi, & omnibus innotescere possint, aliquantisper relinquantur. Cum autem inde amouebuntur, relictis de more ibidem exemplis in alma Vrbe ad impressorem tradentur, quo commodius per Christiani nominis Prouincias, et Regna diuulgari possint Transumptis quoque eorum, quę manu alicuius publici Notarij scripta, subscriptave, & sigillo, ac subscriptionē alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica cōstitutæ, munita fuerint, finem sine vlla dubitatione haberi mandamus atque decernimus. Nulli ergo omninō hominum liceat hāc paginam nostrę confirmationis, monitionis, inhibitionis, reseruationis, voluntatis mandatorum, & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostol. eius se nouerit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnat. Dominicæ 1563. 7. Kal. Februarij, Pontificatus nostri Anno Quinto.

Ego Pius, Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Ego F. Pisanus, Episc. Osti. Decanus.
Ego Fed. Card. Cæsius, Episc. Portuen.
Ego Io. Card. Moronus, Episc. Tusculanen.
Ego A. Card. Farnesius, Vicecanc. Episc. Sab.

. . . . . .

Ego Card. S. Angeli, maior Pæniten.

. . . . . .

Ego Io. Cad. S. Vitalis.
Ego Io. Michael, Card. Saracenus.

. . . . . .

Ego Io. Bapt. Cicada, Card. S. Clementis.
Ego Scipio Card. Pisarum.
Ego Io. Card. Romanus.
Ego F. M. G. Card. Alex.
Ego Clemens Card. Aracæli.
Ego Io. Card. Sabellus.

. . . . . .

Ego B. Card. Saluiatus.
Ego Ph. Card. Abburd.
Ego Lud. Simoneta.

. . . . . .

Ego F. Carp. Pacieccus, y de To.
Ego M. A. Card. Amullus.
Ego Io. Franc. Card. de Gambara.
Ego Carolus Card. Borromæus.
Ego M. S. Card. Constant.
Ego Alph. Card. Gesualdus.
Ego Hipp. Card. Ferrar.
Ego Franciscus Card. Gonzaga.

. . . . . .

Ego Gui. Asc. Diac. Camard.
Ego C. Vitellotius Card. Vitellius.
Ant. Florebellus Lauellinus.

H. Cumyn.

CA-

CATALOGVS

Legatorum, Patrum.

Oratorum, & Theologorum, qui ad Sacrosanctam œcumenicam Tridentinam Synodum conuenerunt à principio vsque ad finem, qui fuit die 4. Decemb. MDLXIII. sub Pio IV. Pont. Max.

Quorum nomina, & cognomina, & Patriç, & Dignitates infra continentur.

Hercules Gōzaga S. R. E. Presb. Card. tit. S. Mariæ Nouæ, Mantuanus, obijt Tridenti die 2. Martij, 1563. & sepultus est Mantuæ.

Hieronymus Seripandus S. R. E. Presb. Card. tit. S. Susannæ, Neapolitanus, obijt Tridēti. 18. Martij 1563. & ibi sepultus in Ecclesia S. Marci, Ordinis Fratrum Heremitarum S. Augustini, quorum olim fuerat Generalis.

Joannes Moronus, S. R. E. Card. Episcop. Prenestinus Mediolanensis, in de mortui S. R. E. Card. de Mantua locum missus.

Stanislaus Hosius S. R. E. Presb. Card. tit. S. Laurentij in Palisperna, Polonus, Uuarmien.

Ludouicus Symoneta S. R. E. Presb. Card. tit. S. Cyriaci in Therminis, Mediolan.

Marcus Siticus S. R. Eccles. Diaconus. Cardinal. Basilica

duodecim Apoſtolorum, de Altaemps. Germanus.
Bernardus Nauagerius S. R. E. Presby. Car. tit. S. Nic. inter imagines Venetus, inde mortui Cardinalis Seripandi, locum miſſus.

Cardinales non Legati.

Carolus à Lotharingia, S. R. E. Presby. Card. tit. S. Apollinaris, Princeps, & Archiepiſcopus Rhemenſis, Gallus.
Ludouicus Madrutius, S. R. E. Diaconus Card. electus Epiſcopus Tridentinus Germanus.

Oratores, quorum nomina hic deſcribentur, iuxta eorum loca, quæ in eadem ſacroſancta Synodo habuerunt.

Oratores Eccleſiaſtici ſedebant à manu dextera Legatorum, videlicet.

Antonius de Muglitio, Morauus, Archiep. Pragenſis, Orator Cæſareus.
Georgius Draſcouitius, Croatus, Epiſcopus quinque Eccleſiæ, Orator Cæſareus pro Regno Hungariæ.
Valentinus Herbutus, Polonus, Epiſcop. Præmiſcienſis, Orator Sereniſſimi Regis Poloniæ.
Marcus Antonius Bobba Caſalenſis, Epiſc. Auguſten. in Pedemontio, Excellentiſſimi Ducis Sabaudiæ Orator, nunc Cardinalis.

Hiero-

Hieronymus de Gaddis Florentinus, Episcop. Cortonensis, Orator Excellentissimi Ducis Florentiæ, missus in locum Ioan. Strozij.

Frater Martin⁹ Royas Portalrubeo, Hisp. Orator Relig. Hierosolimitanę.

Oratores sæculares sedebant à manu sinistra Legatorum.

Sigismundus à Tuun, Tridentinus, Orator Cæsareus.

Ludouicus de Lansac.
Renaldus Ferrerius Præsidens in Parlamen. Pariensi, &
Guida Faber, Iud. maior Tholosę — *Oratores Christian. Galliarum Regis.*

Ferdinandus Martineus Marzcarenus, Orator Serenissimi Regis Portugal.

Nicolaus de Ponte, Doctor & eques, &
Matthæus Dādalus, eques. — *Oratores Serenis. Dominij Venetorum.*

Melchios Lussi eques auratus, Orator septem Cantonum Heluetiorum.

Augustinus Pangratner I.V. D. de Monachio, Orator Excellentissimi Albertis, Ducis Bauariæ.

Claudius Fernandez Quignonij, Comes Lunensis, Orator Regis Catholici in locum Illustrissimi Ferdinandi de Aualos Marchionis Piscariæ missus, obijt Tridenti, die 20. Decembris 1562. post finem Concilij, ibique sepultus est.

Hic separatim ab alijs Oratoribus, sedebat apud Reue-

rendissimum Thelesinum Secretarium S. Synodi, ob contentionem super præcedentia rotam inter ipsum, & Oratores Regis Christianissimi.

Patriarchæ.

Antonius Helius Iustinopolitanus, Hierosolymitanus.
Daniel Barbarus, Venetus, electus Aquilegiensis.
Ioannes Triuisanus, Venetus, Venetiarum.

Archiepiscopi Pauli Tertij.

Ferdinãdus Annius, Neapolitanus, Archiepisc. Amalphitan. nunc Episc. Bouinus.
Petrus Landus, Venetus, Archiepisc. Creten.
Petrus Antonius de Capua, Neapolitanus, Archiepiscopus Hidruntinus.
Marcus Cornelius, Venetus, electus tunc Archiepiscopus Spalatrensis.
Sebastianus Leccauella, Grecus, Ord. Pręd. olim Archiepisc. Naxiensis, nunc Episc. Literan.
Petrus Guerrero, Hisp. Archiepisc. Granatens.
Antonius Altouitus, Florent. Archiepisc. Florent.
Cæsar Cibò Genuensis, Archiepisc. Taurinensis, obijt. Tridenti die 26. Decembr. 1562.

Archiepiscopi Iulij Tertij.

Paulus Æmilius Verallus, Roman⁹, olim Archiepisc. Rossanen. nunc Episc. Caputaquen.

Ioan.

Ioan. Brunus de Orchino, Macedo, Regis Seruię, Primas Archiepisc. Antibaren.

Joannes Baptista Castaneus, Romanus; Archiepiscopus Rossanen.

Ioannes Baptista Vrsinus, Romanus, Archiepisc. sanctę Seuerinæ.

Archiepiscopi Pauli Quarti.

Ludouicus Beccatellus, Bononien. Archiepiscopus Ragusinus.

Mutinus Calinius, Brixiensis, Archiepisc. Jadrensis.

Sigismundus Saracenus, Neapolitan. Archiepisc. Materanus.

Antonius Perrages de Castilegio, Hispanus, Archiepisc. Calaritanus.

Iulius Pauesius, Brixiensis, Ordin. Prędic. Archiepiscopus Surentinus.

Bartholomæus de Martyribus, Lusitanensis, Ord. Pręd. Archiepisc. Bracaren.

Augustinus Saluago, Genuensis, Ord. Prędic. Archiepiscop. Genuen.

Archiepiscopi Pij Quarti.

Philippus Mocenicus, Venetus, Regni Cypri Primas, & Legatus, Archiepisc. Nicosien.

Gulielmus d'Auason, Gallus, Archiepisc. Ebredonen.

Antonius Caucus, Venetus, Archiepisc. Corcirensis.

Ger-

Germanicus Bandinus, Senensis,, electus Arciepiscopus Senarum.

Marcus Antonius Columna, Romanus, Archiepisc. Tarentinus, nunc Card. tit.....

Gaspar de Fosso, Consentinus, Ordin. S. Francisci de Paula calab. Archiepiscopus Rhegynus.

Antonius de Muglitio, Morauus, Orator Cæsareus, Archiepiscopus Pragensis.

Maximus de Maximis, Romanus, Archiepiscopus Amalphitanus.

Gaspar Ceruantes de Garta, Hispanus, Archiep. Messan. nunc Salernitanus.

Leonardus Marinus, Genuensis, Ord. Præd. Archiepisc. Lancianens.

Octauianus Præconius, & Massanensis Ordin. Min. Conuent. S. Francisci, Archiepiscop. Panorm.

Nicolaus de Pelue, Gallus, Archiepisc.

Antonius Iustinianus, Hiensis, Ord. Præd. Græcus Archiepiscop. Naxien.

Antonius Puteus Nicenus, Archiepiscop. Baren.

Episcopi Leoni Decimi.

Vicentius Nicosantius de Fano, Episc. Arbensis.

Ioannes Franc. de Flisco, Ianuen. Episc. Adrien.

Ioan. Thomas de S. Felicio, Neapolit.

Episcopi Adriani Sexti.

Quintus de Rusticis, Romanus, Episcop. Milleten.

Epi-

Episcopi Clementis Septimi.

Lucas bizantius de Catharo, Episc. Catharen.
Aloysius Pisanus, Venetus, Episc. Patauin nunc Card.
Alexander Piccolominus, Senen. Episc. Pientin.
Dionysius Grecus, Ord. min. S. Francisci de Obseruantia, Episc. Millopotamen.
Gabriel de Veneur, Gallus, Episc. Ebroicensis.
Gulielmus de Monthas, Episc. Loctorensis.

Episcopi Pauli Tertij.

Antonius à Camera, sabaudus, Epis. Bellicen.
Nicolaus Maria Caracciolus, Neapolitanus, Episc. Catanien.
Bernardus Bonioannes, Romanus, Episc. Camerien.
Fabius Nirtus, Neapolitanus, Episc. Caiacen.
Scipio Bongallus, Romanus, Episc. Ciuitatis Castelane.
Georgius Cornelius, Venetus, Episc. Taruisinus.
Vincentius Durantius Brixiensis Episc. Thermularum.
Mauritius de Petra, Papien. Episc. Vigleuen.
Martius de Martijs, Medices, Florentinus, Episc. Marsicen.
Ioannes Vincentius Michaelius, Barolitanus, Episcopus Minerbinen.
Gabriel de Boueri, Gallus, Episc. Andegauen.
Leonardus Haller, Germanus, Episc. Philadelphien.
Lud. Vannius de Theodolis, Forli Episcop. Britonoriens.

obijt

obijt Tridenti die 11. mensis Ianuarij 1565.
Ægidius Falceta, Cingulanus, Episcop. Capsulanus, nunc Britoniorensis.
Iulius Contarenus, Venetus, Episc. Ciuitatis Bellunen.
Thomas Casellus, Rossanen. Ord. Prædic. Episc. Canen. iunior.
Hippolytus Ariuaben⁹, Mãtuanus, Episc. Hieragetren.
Hieronymus Machabæus, Rom. Episc. Castren.
Petrus Augustinus, Hispanus, Episcop. Oscen. & Iacensis.
Iacobus Naclantus, Florentinus, Ord. Prædic. Episcop. Clodiensis.
Bartholamæus Sirigo, Creten. Græcus, Episc. Castellaneten.
Thomas Stella, Venetus, Ord. Prædic. Episc. Iustinopolitan.
Petrus du Val, Gallus, Episc.
Ioan. Antonius Pantusa, Consentinus, obijt Tridenti, die 27. Octobr. 1560. Episc. Litterensis.
Ioannes Baptista de Grossis Mantuanus, Episcop. Regiensis.
Joannes Xuarez, Lusitanus, Ordin. sancti Augustini, Episc. Conimbricen.
Philippus Ricabella, Recanaten. Episc. Recanat.
Ioan. Iacobus Barba Neapolitan. Ord. S. Augustini, Episcop. Interampen.
Michael à Turre, Vtin. Episc. Ceneten.
Pompeius Xambeccarius, Bonon. Episc. Sulmonen.
Ioan. Beroaldus, Panormitanus, Episc. S. Agathæ.

An-

Antonius Scarampus, Aquensis, Episc. Nolanus.
Antonius de Comitibus, Genuen. Ord. Præd. Episcop. Brugnaten.
Cæsar Foggia, Rossanen. Episc. Vmbriticen.
Cæsar Comes à Gambara, Brixien. Episc. Tortonen.
Io. Baptista de Bernardis, Lucen. Episc. Adiacen.
Martinus Perezius de Ayala, Hisp. Episc. Sogobien.
Nicolaus Psalme, Gallus, Episc. Verdunen.
Alphonsus Rosettus, Ferrariensis, Episc. Comaclen. nūc Ferrarien.
Iulius Parisinus, de Tolentino, Episc. Ariminen.
Bartholomæus Sebastianus, Hisp. Epis. Patten.
Franciscus Lambertus, Sabaudus, Episc. Nicien.
Maximilianus Doria, Genuen. Episc. Naulen.
Eustachius du Bellay, Gallus, Episc. Parisien.
Bartholomæus de Capranica, Romanus, Episc. Carinen.
Ennius Massarius de Narnia, Episc. Feretranus.
Achilles Brancia, Neapol. Episc. Bouen.
Io. Franciscus Verdura, Messanen. Episc. Chironen.
Albertus Duimius de Gliricis, Ord. Prædic. de Catharo, Episc. Veglen.
Ioannes Antolizen de Bricianos de le Ribera, Hispanus, Episc. Iuuenacen.
Tristanus de Bizet, Gallus, Episc. Xantonen.

Episcopi Iulij Tertij.

Ascanius Gerardinus de Amelia. Episc. Cattacen.
Marcus Gonzaga, Mantuanus, Episc. Assueren.

Baldo-

Baldouinus de Baldouinis, Pisanus, Episc. Auersanen.

Petrus Franciscus Pallauicinus, Genuensis, Episc. Aleriensis.

Ægidius Fuscararius, Bonon. Ord. Prædic. Episcopus Mutinen.

Timotheus Iustinianus de Chio, Græcus, Ord. Præd. Episcop. Caiamonensis.

Didacus de Almansa, Hispanus, Episc. Corien.

Lactantius Rouerella, Ferrarien. Episc. Asculanus.

Ambrosius Monticula, Lunensis, Sarzanen. Episcopus Signinus.

Sebastianus Gualterius, Romanus, Episc. Viterben.

Honoratus Fascitellus, Monachus Ord. S. Bened. Neapolitanus, qui obijt Romę in Mense Martio 1564. Episc. Insulanus.

Petrus Camaianus, Aretinus, Episc. Ferularum.

Horatius Græcus, Troianen. Appulus, Episc. Lesinen.

Fabius Cuppelata Placentinus, Episc. Lacedonen.

Gaspar de Casal, Lusitanus, Ord. S. Aug. Episc. Leirien.

Bernardinus de Cuppis, Romanus, Episc. Auximanus.

Ioannes de Moruillier, Gallus, Episc. Aurelianen.

Iulius Gentilius Tortonen. Episc. Vultarien.

Adrianus Fuscouius, Romanus, Episc. Aquinus.

Antonius de S. Michaele, Hispanus, Ordin. S. Francisci de Obser. Episc. Montis Marani.

Hieronymus Melchiorius, Recanatensis, Episcopus Maceraten.

Petrus de Petris de Monte, Aretinus, Episc. Lucerinus.

Cæsar Iacomellus, Romanus, Episc. Bellocastren.

Iulius

Iulius Grittus, Venetus, Episc. Parentinus.
Iacobus Siluestrius Piccolominus de Cæluno, Episcop. Aprutinus.
Ludouicus de Bresze, Gallus, Episc. Melen.
Iacobus Magnanellus, Senen. Episc. Grossetan.
Io. Andr. Carcius de Tibure, Episc. Tyburtin.
Francisc. Ricardotus, Burgundus, Episc. Atrebaten.
Carolus Sicada Genuen. Episc. Albingan.
Franc. Maria Piccolominus, Sen. Episc. Ilicinen.
Acciscululus, Moya de Contreras, Hisp. Vicen.
Galeatius Roscius de Interanna, qui obijt Tridenti, die 16. Octobr. 1563. Episc. Assisien.
Iacob. Maria Sala, Bonon. Episc. Viuarien.
Gabriel de Monte S. Sabini Episc. Hesimus.
Marianus Sabellus, Rom. Episc. Eugubinus.
Agapitus, Bellomo, Rom. Episc. Casertatus.
Iulius Cananius, Ferrarien. Epis. Hadriens.
Iulius Galletus Pisanus, Episc. Alexanen.
Hieronymus Burgensis, Gallus, Episc. Cathalon.

Episcopi Pauli Quarti.

Scipio Æstensis, Ferrarien. Episc. Casalen.
Didacus Sarmiente de Sottomaior, Hispanus, Episcopus Astoreien.
Thomas Goduclus, Anglus, Episc. Asaphen.
Fructus Capharellus, Rom. Episc. Fundanus.
Bellissarius Baldinus, Neapol. Episc. Larienen.
Vrbanus Vigerius de Ruere, Genuen. Episc. Senogallien.
Iacobus Suretus, Græcus, Episc. Millopotemen. iunior.

Ioan.

Ioan. Baptista Osius, Romanus, Episc. Reatinus obijt die 12. Nouembr. 1562.
Marcus Laureus, Tropiensis Ord. Præd. Episc. Cāpanien.
Frāciscus de Beauquere, Gallus, Venetus, Episc. Metēsis.
Io. Franciscus Commēdonus, Venetus, Episc. Zacinthen. nunc Card.
Carolus de Grassis, Bonon. Episc. Montis Falisci.
Arias Gallego, Hisp. Episc. Gerunden.
Hieron. Gallego, Hisp. Episc. Oueten.
Hercules Rettinger, German. Episc. Lauentinus.
Iulius de Rubeis, Polian. Episc. S. Leonis, obijt Romæ in mense Martio 1564.
Ioan. de Munnatones, Hisp. Ord. Sancti Augustini, Episc. Segorbicen.
Franciscus Blanco, Hisp. Episc. Aurien.
Vincentius de Luchis, Bonon. Episc. Anconitanus.
Pompeius Picolhomineus de Aragonia, Episc. Topien.
Petrus Barbaricus, Venetus, Episc. Cursolen.
Franciscus Bachodinus, Sabaudien. Episc. Gebennen.
Carolus de Angennens, Gal. Episc. Cenoman.
Hieronym. de Nichisola, Veronen. Ord. Prædic. Episc. Theanen.
Marcus Antonius Bobba, Casalen. Episc. Augusten. nūc Cardinalis.
Iacobus Lomellius, Episc. Mazarien.
Donatus de Laurentij de Asculo, Appulus, Episcop. Arianen.
Petrus Contarenus, Venetus, Episc. Paphen.
Petrus Danesius, Gallus, Episc. Vauren.

Hiero-

Hieronymus Sauorgnanus, Forolinien. Episc. Sibinicen.
Philippus du Bec, Gallus, Episc. Veneten.
Carolus de Rouey, Gallus, Episc. Suessionem.
Georgius Drascouicius, Croatus, Episc. Quinque Eccles.
Franciscus de Aguirre, Episc. Crotonen.
Andreas de Cuesta. Hisp. Episc. Legionen.
Antonius Gorroinero, Hisp. Episc. Almerien.
Antonius Augustinus, Hispan. Episc. Ilerden.
Angelus Massallerus, & Septépedanus, Episc. Telensin.
Antonius Ciurelia, Barensis, Episc. Puduensis.
Dominicus Casablanca, Messan. Ord. Prædic. Episcopus Vicensis.
Petrus Faunus Costacciarius, Episc. Aquen.
Io. Carolus Bouis. Bonon. Episc. Ostunen. nunc Archiepisc. Brundusinus.
Hugo Bōcompagnus, Bon. Episc. Vestanus, nunc Car. tit. S. Six. deide Pon. Max. 1572. nūcupatus Greg. XIII.
Saluator Pacinus de Colle. Episc. Clusinus.
Lupus Martinez, Hisp. Elnen.
Carolus de Espinay, Gallus, Episc. Dolen.
Ægidius Spifame, Gallus, Episc. Niuernen.
Antonius Sebastianus Minturnus, de Traiect. Episcop. Vxentin.
Bernardus del Bene, Florentinus, Episc. Nemausen.
Dominicus Bollanus, Venetus, Episc. Brixien.
Io. Antonius Vulpius, Comet. Episc. Comen.
Ludouicus de Ginolbac, Gallus, Episc. Tutellen.
Philippus Maria Campeius, Bonon. Episc. Feltren.
Io. de Quignones, Hisp. Episc. Calaguritan.

Didacus Couarruuias de Leyua, Hisp. Episc. Ciuitaten.
Philippus Gerius, Pistorien. Episc. Isclanen. nunc Assisien.
Io. Antonius Fachinetus, Bonon. Episc. Neocbastren. Card. à Greg. XIII. 1582. 12. Dec. et postea Sum. Pōt.

Episcopi Pij Quarti.

Io. Fabritius Seuerinus, Neapolitanus, Episc. Aceren.
Martinus Rithouius, Flander. Episc. Ipren.
Antonius Hauetius, Ord. Prędicatorum, Flāder, Episc. Namurcen.
Costantius Bonellus, Feretran. Episc. ciuitatis Casteli.
Iulius Superchius, Ord. Carmelitarum, Mantuanus, Episcop. Accien. nunc Caprulan.
Matthæus de Concinis, Florentinus, Episcopus Cortonens.
Nicholaus Sfondratus, Mediolanēsis, Episcopus Cremonens. Card. à Greg. XIII. 1583. 12. Decemb. & Papa die 5. Decembr. 1590. appellatur Greg. XIV.
Ventura Buffalinus, Romanus Episcopus Massanens.
Ludouicus de Bueil, Episcopus Vencien.
Hieronymus Galleretus, Mediol. Episcopus Sutrinus.
Io. Petrus Delphinus, Venetus, Ord. Canon. Regularium Episcopus Zacinthi, & Cephaloniæ secūdus.
Io. Andreas Bellonius, Messanen. Episc. Massulubren.

.....

Federicus Cornelius, Venetus, Episcopus.
Stephanus Bouther, Gallus, Episcopus Corisopiten.
Io. Paulus Amanius, Cremens. Episcopus Auglonens.
Alexander Sfortia de S. Floria, Episc. Parmen. nunc Card.

Card. tit. S. Mariæ in Via.

Antonius le Cirier Gallus, Episc. Abrincien.

Andreas Mocenigus, Venetus, Episc. Nimosien.

Benedictus Saluinus, Firmanus, Episc. Verulanus.

Gulielmus Cassador, Hisp. Episc. Barchonien.

Petrus Gonzalez de Mendoza, Hispanus, Episc. Salamatin.

Martinus de Corduba de Mendoza, Hisp. Ordin. Prędic. Episc. Dertusen.

Julius Magnanus, Placentinus, Ord. Min. Conu. S. Fran. Episc. Caluen.

Valentinus Herbutus, Polonus, Episc. Præmisilien.

Simeon Aleotus Foroiulien. electus est Tridẽti die 20. Augusti 1592. Episc. Foroiulien.

Petrus de Xaque. Hisp. Ord. Præd. Episc. Niochen.

Prosper Rebiba Messanen. Episc. Troianus.

Melchior Auosmediano, Hisp. Episc. Guadiscen.

Hippolytus de Rubeis, Parmensis, Episc. Papien.

Didacus de Leon, Hisp. Ord. Carmel. Episc. Columbrien.

Annibal Saracenus, Neap. Episcop. Licien.

Paulus Iouius, Comen. electus Episc. Nucerien.

Hieronymus Triuisanus, Venetus, Ord. Præd. mortuus est Tridenti die 9. Septemb. 1562. Episc. Veronen.

Hieronymus Ragazzonus Venetus, Episc. Famagust.

Romulus de Valentinus, de Trebia, Episcop. Conuersan.

Lucius Maranta Venusinus, Episc. Lauellen.

Simon de Nigris, Genuen. Episc. Sarazanen. mortuus Cardinalis.

Theophillus Gallupus, Tropien. Episc. Oppiden.

Iulius Simoneta, Mediolanen. Episc. Pisauren.
Petrus de Alsiert, Gallus, Episc. Conuenarum.
Iacobus Guidius, Volaterranus, Episc. Pennen. Arien.
Didacus Ramirez, Hisp. Episc. Pampilonen.
Franciscus del Gado, Hisp. Episc. Lucen.
Ioannes Clausse, Gallus, Episc. Senecen.
Iacobus Gibertus de Nogueras, Hisp. Episc. Aliphan.
Ioannes Annius, Neapol. Episc. Hippolen. & Coadiutor Bouinus.
Antonius Maria de Saluiatis, Romanus, in Gallia, Episcopus S. Pauli. Card. à Greg. XIII. 1583.
Matthæus Priulus Venetus, Episc. Æmonien. nunc Vicentinus.
Thomas Lilius, Bonon. Episc. Soranus. deinde Plac.
Hieronymus Guerinus, Ferretranus, Episc. Imolen.
Thomas Oyerllaite, Hibernus, Episc. Rossen.
Franciscus Valete, Gallus, Episc. Vabren.
Fabius Pignatellus, Neapolitanus, Episcopus Monopolitanus.
Carolus de Vicecomitibus, Mediolanen. Episc. Vintimilien.

mortuus Card. tit......

Ioannes Colosaurinus, Hungarus, Ordin. Prædicat. obijt Tridenti die 24. Nouembris, Anno 1562. Episcopus Canadiensis.
Andreas Duditius Sbardellatus, Hungarus, Episc. Tinien. nunc Quinque Ecclesiæ.
Spinellus Bencius, Politianus, Episc. Montispolitiani.
Franciscus Abondius, Castillioneus, Episcopus Bobien. nunc

nunc Cardinalis tit....

Stanislaus Falesci, Polonus, Episc. Theodosius.

Eugenius Obairt, Hibern⁹, Ord. Præd. Episc. Achaden.

Donaldus Mangogial, Hibernus, Episc. Rapoten.

Guido Fererius, Pedamontanus, Episc. Vercellen. nunc Card. tit....

Io. Baptista Sighicellius, Bonon. Episc. Fauentinus.

Sebastianus Vantius de Arimino, Episc. Vrbeueta.

Io. Baptista Lomellius, Messanon. Episc. Grandien.

Io. Baptista Milanesius, Florent. Episc. Marsican.

Augusti. Mollignatus, Vercellensis. Episc. Triuicanen.

Carolus Grimaldus Genuen. Episcop. Sauonen.

Fabritius Landrianus, Mediolanen. Episc. S. Marci.

Bartholamæus Ferratinus, Amerinus, Episcopus Amerinus.

Petrus Fragus, Hisp. Episc. Usellen.

Hieronymus de Gadis, Florentinus, Episc. Cortonen.

Franciscus Contarenus, Venetus, Episc. Paphen.

Io. Delphinus, Venetus, Episc. Torcellanus.

Alexander Molus, Comen. Episc. Minoren.

Hieronymus Vielmus, Venetus, Ord. Prædic. Episc. Argolicen.

Franciscus Raguseus Ord. S. Francisci de Obser. Episc. Marchanen.

Abbates.

Hieronymus Gallus, Abb. Clarauallen.

Symplicianus Abb. Sancti Saluatoris Papiæ, de Vul-

tulina, Congregationis Cassinen.
Stephanus Catanius, Nouarien. Abb. S. Mariæ Gratiarum Placen. dictæ Congregat. Cassinen.
Augustinus Locus, Hispanus, Abb. S. Benedicti de Ferraria, Congregat. Cassinen.
Eutichius Cordes, Antuerpien. Abb. S. Fortunati apud Bassianum, Congreg. Cassinen.
Claudius Sainctes, Gallus, Abb. Luneuillan.
Cosmus Damianos Hortolanus, Hispan. Abb. Villebertrandi.

Generales.

Vincentius Iustinianus, Genuen. Generalis, Ord. Prędicatorum. Card. Pij V.
Franciscus Zamorra, Hispanus, Generalis Ord. Min. de Obseruantia.
Antonius de Sapientibus, Augustanus, Generalis Ord. Min. Conuentualium.
Christophorus Patauinus, Generalis Ord. Heremitarum S. Augustini.
Io. Baptista Migliauacca, Asten. Generalis Ord. S. Mariæ Seruorum.
Stephanus Fazinus, Cremen. Prouincialis Lombardiæ, pro Generali Carmelitarum.
Iacobus Laiuoz, Hispanus, Præpositus Generalis Societatis Iesu.
Thomas ... Ciuitatis de Castello, Generalis Capuccinorum.

Do-

Doctores Legum pro sacro Concilio.

Gabriel Paleotus, Bonon. Auditor Rotę, nunc Card. tit. S. Nerei & Achilei.

Scipio Lancellotus, Rom. Aduocatus Cōsistorialis, Card. à Greg. XIII. 1583.

Io. Bapt. Castelus, Bonon. Promot. deinde Episc. Arim.

Michael Thomasius, Maioricen. Doctor Decretorum.

Theologi à Summo Pontifice missi.

F. Petrus de Sotto, Ordin. Prędicatorum, Hisp. obijt Tridenti, mense Aprilis, 1563.

Alphon. Salmeron, Hisp. Societatis Iesu.

Franciscus Torensis, Doctor Theologus, Hispanus.

Antonius Solisius, Doctor Theologus, Hisp.

F. Camill⁹ Capegius, Pap. Inquisitor Ferrarię, Ord. pręd.

Fr. Hieronymus Brauo Hisp. Ord. Prædicatorum.

Fr. Andrianus Valenetinus, Venetus, Ord. Prędic. inde mortui F. Petri de Soto locum, nunc Illustriss. Dominij Veneti Inquisitor Generalis.

Doctores Theologiæ facultatis Parisiensis missi à Carolo X. Galliarum Reg. Christianiss.

Nicolaus Millard. Decanus facultatis Parisiensis.

Ioannes Peletier.

Antonius Demochares.

Nicolaus de Bris.

Iacobus Hugonis, Fraciscanus, idem etiam Procurator Reuer. Io. Vrsini Episcopi Trecorensis.

Simon Vigor.

Richardus du Pre.

Natalis Paillet, obiit Tridenti 7. Kal. Decembr. 1562.

Robertus Foruier.

Antonius Coquier.

Lazarus Broychot.

Claudius de Saintes, Canon. Regularis.

Theologi, missi à Philippo Rege Catholico.

Cosmas Damianus, Hortolanus, electus Abb. Villabertrandi.

Ferdinandus Tritius Doctor, Theologus, Canonicus Cautien.

Ferdinandus Vellosillus, Doctor Theologus, Canonicus Saguntinus.

Thomas Dassio I.V.D. Canonicus Valentinus.

Licentia, Antonius Couarruuias, Auditor Granaten.

Ferdinandus Menacacensis, Decretorum Doctor.

Frater Ioannes Ramirez, Hisp. Minister Prouin. Diui Iacobi.

Frater Alphonsus Contreras, Commissarius Ord. in curiæ Regis Hispaniæ.

Frater Michael de Medina, Hisp. Ord. Minor. S. Theologiæ Doctor.

Frater

Frater Io. Lobera. Hispan. S. Theologiæ Lector Salamãticæ missus in societatem ministri Prouincialis D. Iacobi sup. memorati.

Cosmus Palma Fonteyus S. Theologiæ Lector, Hisp. Ortolani Abb. discip. & comes.

Fr. Io. Gallo, Hisp. Ord. Prædicat.

Fr. Petrus Fernãdez, Hisp. Ord. Prædic. in societate Magistri Gallo.

Frater Desiderius de S. Martino, Panor. Ord. Carmelita.

Michael Baius ab Atho, S. Theologiæ Doctor.

Io. Heßeles, Louanij, S. Theologiæ Doctor.

Cornelius Iansenius, Hulstensis, S. Theologiæ Doctor.

Theologi missi à Rege Portugaliæ.

F. Franciscus Foriero, Ord. Prædic.

D. Iacobus à Payua de Andrade, Lusitanus, Doctor Theologus.

D. Melchior Cornelius, Decretorum Doctor, Senator Regis Portugaliæ.

Ab Excellentissimo Duce Bauariæ.

Ioannes Cauillonius, Flander ex societate Iesuitarum.

Procuratores Episcoporum absentium.

Merchantus, Doctor Theologus, pro Illustriß. Cardin-

de

de Mendoza, Episc. Burgen.
Io. Gothard.⁹ cle. sec. Germanus, pro R. Episc. Ratisbon.
Georgius Hochenuarter cler. sec. Doct. Theologus, Suffraganeus, pro Reuer. Episc. Basileensi.
Frater Felicianus Minguarda à Morbinio, Ord. Pred. pro Illustr. D. Salisburg. Orator.
Petrus cumes Doctor Theologus, Cano. Malacitanus, pro Reuer. Malacitano.
Io. Delgadus, Doctor Theolog. Cano. Tydensis, pro Do. Io. de S. Æmiliano Reuer. Episc. Tudensi.
Gaspar Cardillus, Villalpādeus, Segob. Doctor. Theolog. pro Reuer. Episc. Abulen.
Frater Io. de Ludemna, Doctor Theologus, Ord. Prædic. pro Reuer. Episc. Saguntino.
Fr. Franciscus Orantes, Lector Vallisoleti, Ord. Minorum pro Reuer. Episc. Palentino.
Cæsar Ferrantius Suessanus, Doctor Theologus, pro Reuer. Episc. Suessano apud Reuer. Ilerdensem.

Procuratores Ordinum.

Io. Coutignon Doctor Gallus, Prior, et Procurator, Ord. Cluniacensis.
Nicolaus Boucherat, Gallus Prior monasterij de Reclusa, Procurator Generalis Ord. Cistercien.

Theologi sæculares, & Doctores iuris Canonici.

Georgius Gerard. Gallus, Doct. Theol. cum R. Andegau.

Gen-

Gentianus Heruetus Gallus, cum Illustr. & R. Cardinale à Lotharingia.

Franciscus Sancius Decanus, facultatis Theologiæ, & Can. Salamantic. cum Reuer. Salam.

Matthæus Guerra, Consentinus, Calaber, presbyt. secularis cum Reuer. Episc. S. Marci.

Federicus Pendasius cum Illust. Card. de Mantua, Legato S. Concilij.

Io. Franciscus Lombardus, cum Illustr. Card. Seripādo, Legato S. Concilij.

Petrus Morcatus, Theologus, cum R. Vincensi.

Trigillus, Doctor Theologus, Canonicus Legionen. cum Reueren. Legion.

Sobano Doct. Theologus, cum R. Legionen.

Antonius Leitonus Doctor Theologus, cum Reuer. Coymbricensi.

Petrus Fontidonius, Doctor Theologus, cum Reuerendiss. Salmantino.

Joannes Villeta, Doctor Theologus, cum Reuerendiss. Barchinonen.

Jo. Fonseca, Doctor Theologus, cum Reuerendiss. Episcopo Granaten.

Michael Oroncuspe, Doctor Theologus, cum Reuer. Episcop. Pampilon.

Alphonsus Fernadez de la Guerra, Hisp. Doctor Theologus, cum Reuer. Gaudixien.

Michael Ytero D.V.I. cum R. Episc. Pampilon.

Iosephus Publa. Doct. Theolog. cum R. Episc. Ciuitaten.

Io. Cacbon. Doct. iuris Canonici, cum R. Episc. Almer.

Anto-

Antonius Garsias, Doctor Theologus, cum Reuerẽdiss. Episcop. Oueten.

Benedictus Arias, Montanus, Ord. S. Jacobi, Doctor Theologus, cum R. Sebogien.

Ioannes Barcellona Theologus, cum Reuerendiss. Episc. Vscellen.

Doctores Galli, Ordinis S. Benedicti.

Ioan. Carthougae, Doctor Theologus.

Ioan. de Verdum, Doctor Theolog.

Theologi Ord. F. Prædicatorum.

Angelus Ciosus Florentinus, cum Illustr. Card. Mantuano Legato.

Seraphinus Caballus, Brixia. Prouincialis terræ S. cum Reuerend. suo Generali.

Helisæus Capys, Venetus, Thelogus, cum Reuerend. Archiepisc. Pragen.

Petrus Ardien. Gallus, cum R. D. Cenomanen.

Bernardus Bernardi, Gallus, Inquisitor Auinioni, Vicar. Congreg. Franciæ, cum R. D. Nemausensi.

Ioan. Matthæus Xaldina, cum R. D. Taretino.

Petrus Martyr. Coma. Hisp. cum Reuerend. Dom. Gerundensi.

Petrus Zatores, Hisp. cum R. D. Detursensi.

Antonius de Grosupto, cum Reuerendiss. Dom. Viglianensi.

Au-

Aurelius de Chio cum Reuerendiss. D. Spalatrensi.
Adrianus Valenticus, Venetus, cum Reuerendis. D. Nicosiensi.
Marcus Medices, Veronen. cum Reueren. D. Ceneten.
Benedictus Herba, Mantuanus, cum Reuerend. D. Brixiensi.
Michael de Ast, Genuensis, Prior S. Laurentij.
Constantinus Coccianus, Isorella, cum Reuer. D. Montepolitiano.
Henricus de Sancto Hieronymo, cum Reuerend. D. Bracarensi.
Ludouicus de Sotto maior, cum Reuerendiss. D. Georgio de Tayde.
Baptista de Lugo, cum Reuerend. D. Veronensi.
Hieronymus Barolus, Papien.

Nomina Fratrum Theologorum B. Francisci de Obseruantia, cum suo Generali.

Aloysius de Burgo nouo, Placent. Sacræ Theol. Lector, Bononien. Commissarius Generalis, nunc Ordinis Generalis.
Thomas de Sogliano, Italus Prouinc. Bonon. Magist.
Æntonius de Padua, Lusitanus, Ordini Secretarius.
Bonifacius Raguseus Apostolicus Prædicator, Terræ S. gubernator nunc Episc. de Stagno in Dalmatia.
Angelus de Petriolo, Italus, Lector Sacræ Theologiæ Perusiæ.

Ange-

Angelus Iustinianus, Italus, Lector Sacræ Theologiæ Ianuæ.
Vincentius de Messina, Italus, Sacræ Theologiæ Lector Neapoli.
Iulius Passiranus, Vrcenus, Italus, Sacræ Theologiæ Lector Bergomi.
Iacobus Alani, Gallus, Theologus, cum Reuerendiss. Episcop. Veneten.

Nomina omnium Theologorum Ordinis F. Minorum Conuentualium existentium sacro Concilio, cum Reuer. patre Generali.

Marcus Ant. Gambaronus à Lugo, socius, Relig.
Bartholomeus Golphus de Pergula, Prædicator Illustriss.
Ioannes Tertius, Bergomen. Lector Theologiæ publicus in Gymnasio Papiensi.
Clemens Thomasinus de Florentia, Regens in Conuentu S. Crucis de Florentia.
Augustinus Balbus à Lugo.
Ioannes Baptista Ghisulphus, Ordin. Scriba.
Antonius de Grignano, Regens S. Antonij de Patauio.
Lucius Anguissola Placẽtinus, Regẽs S. Fran. Bononiæ.
Maximianus Benianus Cremen. Orator pro Religione, et Inquisitor Padue.
Octauius Charus de Neap. Regens S. Lauren. de Neap.
Antonius Posius de Monte Ilcino, Regens in Conuentu duodecim Apostolorum Romæ.

Bona-

Bonauentura Meldulen. Regens in Conuentu Parmæ.

Martialis Peregrinus, Galabet, Regens in Cõuentu Fer.

Antonius à Cubalo, Feltren.

Andreas Chynopius de Amandula, cum Reuer. Dom. Carthanzario.

Baltassar Crispius, Neapolitanus, cum Reuer. Dom. Tropien.

Theologi Ordinis Fratrum Heremitarum S. Augustini.

Thadæus Perusinus, cum Reuerend. Dom. Saluiato, nũc Generalis.

Io. Paulus Recanatensis, cum R. Do. Quinque Ecclesien. Oratore pro Regno Hungariæ.

Simon Florentinus, cum Illustr. Card. Seripando Legato.

Cherubinus Lauosius de Cassia, cum Reuerend. D. Vercellen.

Gabriel Verratellus, Anconitanus.

Ambrosius Veronensis, Prior Conuentus S. Marci in Vrbe Tridentina.

Io. Baptista Burgos, Valentinus, Hisp.

Antonius Modulphensis, qui est cum Reuerend. D. Pragen. Oratore.

Ægidius Volaterranus, cum Reueren. Episc. Thinien.

Eugenius Pisaurensis in præterita Quadrag. Conc. Predicator celeberrimus.

Adamantius Florentinus, qui est cum Illustr. Card. Madrutio.

Aure-

NVMERVS PRÆLATORVM cuiuscumque nationis, qui ad œcumenicam Tridentinam Synodum conuenere.

	Itali	187	*per Procuratores*	2
	Galli	26	*per Procuratores*	1
	Germani	2	*per Procuratores*	4
	Hispani	31	*per Procuratores*	4
	Lusitani	3		
Prælati	*Græci*	6		
	Poloni	2		
	Hungari	2		
	Angli	1		
	Hiberni	3		
	Flandri	2		
	Croati	1		
	Moraui	1		
	Illyrici	3		

IN-

INSCRIPTIONES DIVERSORVM OPERVM.

Quæ plerique eruditissimi, ijdemq. pijssimi Patres, durante Tridentino Concilio, vel suo Marte confecere, vel ex alijs congessere, seu vertere, vel penè obliterata restituere; cum auctorum nominibus, eo ordine disposite, quo ipsa Opera, vel primum emissa, vel denuò impressa fuerunt.

De Summi Pontificis auctoritate.

De residentia Episcoporum, & beneficioru͂ pluralitate.

De Pontificis Max. & Concilij Generalis auctoritate, ad Basileensium Oratorem responsio, cora͂ Sanctiss. D. Eugenio Papa IV. Sacro Cardinalium Senatu, ceterisq. Romanæ Curiæ proceribus, in Co͂cilio Florentino viua voce exhibita per Ioannem à Turre Cremata Presbyter. Cardinalem S. Xisti; nunc primum in lucem edita, Opera Camilli Campegij, Theologi Papiensis.

Constitutiones Sanctorum Apostolorum, Doctrina Cath. à Clemente Romano Episcopo, & ciue conscripta, libri octo. Francisci Turriani prolegomena, & explanationes apologeticæ; in easdem constitut. Græcè scriptæ.

De constitutionibus Apostolicis, Beato Cleme͂te Romano Auctore, libri octo nunc primum à tenebris eruti, & ad orthodoxam fidem astruendam apprimè vtiles.

Ioanne Carolo Bouio, Episcopo Ostunensium, nunc Ar-

Nicolaus de Bris.
Iacobus Hugonis, Frãciscanus, idem etiam Procurator Reuer. Io. Vrsini Episcopi Trecorensis.
Simon Vigor.
Richardus du Pre.
Natalis Paillet, obÿt Tridenti 7. Kal. Decembr. 1562.
Robertus Foruier.
Antonius Coquier.
Lazarus Broychot.
Claudius de Saintes, Canon. Regularis.

Theologi, missi à Philippo Rege Catholico.

Cosmas Damianus, Hortolanus, electus Abb. Villabertrandi.
Ferdinandus Tritius Doctor, Theologus, Canonicus Cautien.
Ferdinandus Vellosillus, Doctor Theologus, Canonicus Saguntinus.
Thomas Dassio I.V.D. Canonicus Valentinus.
Licentia, Antonius Couarruuias, Auditor Granaten.
Ferdinandus Menacacensis, Decretorum Doctor.
Frater Ioannes Ramirez, Hisp. Minister Prouin. Diui Iacobi.
Frater Alphonsus Contreras, Commissarius Ord. in curiæ Regis Hispaniæ.
Frater Michael de Medina, Hisp. Ord. Minor. S. Theologiæ Doctor.

Frater

Frater Io. Lobera. Hispan. S. Theologiæ Lector Salamāticæ missus in societatem ministri Prouincialis D. Iacobi sup. memorati.

Cosmus Palma Fonteyus S. Theologiæ Lector, Hisp. Ortolani Abb. discip. & comes.

Fr. Io. Gallo, Hisp. Ord. Prædicat.

Fr. Petrus Fernādez, Hisp. Ord. Prædic. in societate Magistri Gallo.

Frater Desiderius de S. Martino, Panor. Ord. Carmelita.

Michael Baius ab Atho, S. Theologiæ Doctor.

Io. Heßeles, Louanij, S. Theologiæ Doctor.

Cornelius Iansenius, Hulstensis, S. Theologiæ Doctor.

Theologi missi à Rege Portugaliæ.

F. Franciscus Foriero, Ord. Prædic.

D. Iacobus à Payua de Andrade, Lusitanus, Doctor Theologus.

D. Melchior Cornelius, Decretorum Doctor, Senator Regis Portugaliæ.

Ab Excellentissimo Duce Bauariæ.

Ioannes Cauillonius, Flander ex societate Iesuitarum.

Procuratorès Episcoporum absentium.

Merchantus, Doctor Theologus, pro Illustriss. Cardin.

de

de Mendoza, Episc. Burgen.
Io. Gothard.⁹ cle. sec. Germanus, pro R. Episc. Ratisboni.
Georgius Hochenuarter cler. sec. Doct. Theologus, Suffraganeus, pro Reuer. Episc. Basileensi.
Frater Felicianus Minguarda à Morbinio, Ord. Pred. pro Illustr. D. Salisburg. Orator.
Petrus cumes Doctor Theologus, Cano. Malacitanus, pro Reuer. Malacitano.
Io. Delgadus, Doctor Theolog. Cano. Tydensis, pro Do. Jo. de S. Æmiliano Reuer. Episc. Tudensi.
Gaspar Cardillus, Villalpãdeus, Segob. Doctor. Theolog. pro Reuer. Episc. Abulen.
Frater Jo. de Ludemna, Doctor Theologus, Ord. Prædic. pro Reuer. Episc. Saguntino.
Fr. Franciscus Orantes, Lector Vallisoleti, Ord. Minorum pro Reuer. Episc. Palentino.
Cæsar Ferrantius Suessanus, Doctor Theologus, pro Reuer. Episc. Suessano apud Reuer. Ilerdensem.

Procuratores Ordinum.

Io. Coutignon Doctor Gallus, Prior, et Procurator, Ord. Cluniacensis.
Nicolaus Boucherat, Gallus Prior monasterij de Reclusо, Procurator Generalis Ord. Cistercien.

Theologi sæculares, & Doctores iuris Canonici.

Georgius Gerard. Gallus, Doct. Theol. cum R. Andegau.
Gen-

Gentianus Heruetus Gallus, cum Illustr. & R. Cardinale à Lotharingia:

Franciscus Sancius Decanus, facultatis Theologiæ, & Can. Salamantic. cum Reuer. Salam.

Matthæus Guerra, Consentinus, Calaber, presbyt. secularis cum Reuer. Episc. S. Marci.

Federicus Pendasius cum Illust. Card. de Mantua, Legato S. Concilij.

Io. Franciscus Lombardus, cum Illustr. Card. Seripādo, Legato S. Concilij.

Petrus Morcatus, Theologus, cum R. Vincensi.

Trigillus, Doctor Theologus, Canonicus Legionen. cum Reueren. Legion.

Sobano Doct. Theologus, cum R. Legionen.

Antonius Leitonus Doctor Theologus, cum Reuer. Coymbricensi.

Petrus Fontidonius, Doctor Theologus, cum Reuerendiß. Salmantino.

Joannes Villeta, Doctor Theologus, cum Reuerendiß. Barchinonen.

Jo. Fonseca, Doctor Theologus, cum Reuerendiß. Episcopo Granaten.

Michael Oroncuspe, Doctor Theologus, cum Reuer. Episcop. Pampilon.

Alphonsus Fernadez de la Guerra, Hisp. Doctor Theologus, cum Reuer. Gaudixien.

Michael Ytero D.V.I. cum R. Episc. Pampilon.

Iosephus Publa. Doct. Theolog. cum R. Episc. Ciuitaten.

Io. Cachon. Doct. iuris Canonici, cum R. Episc. Almer.

Anto-

Antonius Garsias, Doctor Theologus, cum Reuerẽdiss. Episcop. Oueten.

Benedictus Arias, Montanus, Ord. S. Iacobi, Doctor Theologus, cum R. Sebogien.

Ioannes Barcellona Theologus, cum Reuerendiss. Episc. Vscellen.

Doctores Galli, Ordinis S. Benedicti.

Ioan. Carthougae, Doctor Theologus.

Ioan. de Verdum, Doctor Theolog.

Theologi Ord. F. Prædicatorum.

Angelus Ciosus Florentinus, cum Illustr. Card. Mantuano Legato.

Seraphinus Caballus, Brixia. Prouincialis terræ S. cum Reuerend. suo Generali.

Helisæus Capys, Venetus, Thelogus, cum Reuerend. Archiepisc. Pragen.

Petrus Ardien. Gallus, cum R. D. Cenomanen.

Bernardus Bernardi, Gallus, Inquisitor Auinioni, Vicar. Congreg. Franciæ, cum R. D. Nemausensi.

Ioan. Matthæus Xaldina, cum R. D. Taretino.

Petrus Martyr. Coma. Hisp. cum Reuerend. Dom. Gerundensi.

Petrus Zatores, Hisp. cum R. D. Detursensi.

Antonius de Grosupto, cum Reuerendiss. Dom. Vigliuanensi.

Au-

Aurelius de Chio cum Reuerendiss. D. Spalatrensi.

Adrianus Valenticus, Venetus, cum Reuerendis. D. Nicosiensi.

Marcus Medices, Veronen. cum Reueren. D. Ceneten.

Benedictus Herba, Mantuanus, cum Reuerend. D. Brixiensi.

Michael de Ast, Genuensis, Prior S. Laurentij.

Constantinus Coccianus, Isorella, cum Reuer. D. Montepolitiano.

Henricus de Sancto Hieronymo, cum Reuerend. D. Bracarensi.

Ludouicus de Sotto maior, cum Reuerendiss. D. Georgio de Tayde.

Baptista de Lugo, cum Reuerend. D. Veronensi.

Hieronymus Barolus, Papien.

Nomina Fratrum Theologorum B. Francisci de Obseruantia, cum suo Generali.

Aloysius de Burgo nouo, Placent. Sacræ Theol. Lector, Bononien. Commissarius Generalis, nunc Ordinis Generalis.

Thomas de Sogliano, Italus Prouinc. Bonon. Magist.

Antonius de Padua, Lusitanus, Ordini Secretarius.

Bonifacius Raguseus Apostolicus Prædicator, Terræ S. gubernator nunc Episc. de Stagno in Dalmatia.

Angelus de Petriolo, Italus, Lector Sacræ Theologiæ Perusiæ.

Ange-

Angelus Iustinianus, Italus, Lector Sacræ Theologiæ Ianuæ.

Vincentius de Messina, Italus, Sacræ Theologiæ Lector Neapoli.

Iulius Passiranus, Vrcenus, Italus, Sacræ Theologiæ Lector Bergomi.

Iacobus Alani, Gallus, Theologus, cum Reuerendiss. Episcop. Veneten.

Nomina omnium Theologorum Ordinis F. Minorum Conuentualium existentium sacro Concilio, cum Reuer. patre Generali.

Marcus Ant. Gambaronus à Lugo, socius, Relig.

Bartholomeus Golphus de Pergula, Prædicator Illustriss.

Ioannes Tertius, Bergomen. Lector Theologiæ publicus in Gymnasio Papiensi.

Clemens Thomasinus de Florentia, Regens in Conuentu S. Crucis de Florentia.

Augustinus Balbus à Lugo.

Ioannes Baptista Ghisulphus, Ordin. Scriba.

Antonius de Grignano, Regens S. Antonij de Patauio.

Lucius Anguissola Placẽtinus, Regẽs S. Fran. Bononię.

Maximianus Benianus Cremen. Orator pro Religione, et Inquisitor Paduę.

Octauius Charus de Neap. Regens S. Lauren. de Neap.

Antonius Posius de Monte Ilcino, Regens in Conuentu duodecim Apostolorum Romæ.

Bona-

Bonauentura Meldulen. Regens in Conuentu Parmæ.
Martialis Peregrinus, Galabet, Regens in Cõuentu Fer.
Antonius à Cubalo, Feltren.
Andreas Chynopius de Amandula, cum Reuer. Dom. Carthanzario.
Baltassar Crispius, Neapolitanus, cum Reuer. Dom. Tropien.

Theologi Ordinis Fratrum Heremitarum S. Augustini.

Thadæus Perusinus, cum Reuerend. Dom. Saluiato, nūc Generalis.
Io. Paulus Recanatensis, cum R. Do. Quinque Ecclesien. Oratore pro Regno Hungariæ.
Simon Florentinus, cum Illustr. Card. Seripando Legato.
Cherubinus Lauosius de Cassia, cum Reuerend. D. Vercellen.
Gabriel Verratellus, Anconitanus.
Ambrosius Veronensis, Prior Conuentus S. Marci in Vrbe Tridentina.
Io. Baptista Burgos, Valentinus, Hisp.
Antonius Modulphensis, qui est cum Reuerend. D. Pragen. Oratore.
Ægidius Volaterranus, cum Reueren. Episc. Thinien.
Eugenius Pisaurensis in præterita Quadrag. Conc. Predicator celeberrimus.
Adamantius Florentinus, qui est cum Illustr. Card. Madrutio.

Aure-

Aurelius Corinaltensis, cum Do. Or. Heluetiorum.
Balthassar Maßanus, cum R. Episc. Catanien.
Sebastianus Fanesius, eiusdem Ord. Scriba.
Christophorum de Sanctotis, Burgensis, Hisp.
Simon de Brazzolatis Patauinus.
Angelus Ferrus, Venetus, cum R. D. de Osma.
Petrus Lusitanus, cum R. Do. Leiriens.

Theologi Ordinis Fratrum Carmelitarum.

Io. Iacobus Cherecatus Vincentinus Prouin. Venetiarum, nunc Procurator Generalis Ord.
Theodorus Masius, Mãtuanus, cum Reuerend. Domino Cremonensi.
Syluester, Confeßor Illustr. Card. mantuani.
Lucretius Asolanus, cum Reueren. Dom. Patriar. Venetiarum.
Nicolaus Gallus, cum R. P. Generali.
Eraldus Gallus, cum R. P. Generali.
Laurentius Lauretus, Venetus, cum Reuer. Patre Generali.
Angelus Ambrosinus, Venetus.

Theologi Ord. Fratrum Minorum.

Stephanus Bonuntio, Aretinus.
Amans pro Cõgregatione Seruorum, cum Reuer. Dom. Sibinicen.

Offi-

Officiales S. Concilij Tridentini.

Episcopus Cauensis, Commissarius.
Episcopus Thelesinus, Secretarius.
Ludouicus Bondonus, Magist. Cærimoniarum.
Antonius Manellus, Depositarius.

Cantores Sacri Concilij.

Simon Bartolinus, Perusinus.
Joan. Aloysius de Episcopis, Neapolit.
Bartholomæus Conte, Gallus.
Matthias Albo, de Fulgineo.
Franciscus Bustamente, Hisp.
Io. Antonius Latinus, Beneuentan.
Franciscus Druda, Galliensis.
Lucas Longinquus, Gisonen.
Petrus Scorteccius Aretinus.

Notarij.

Marcus Antonius Peregrinus, Comensis, & Cynthius Pamphylus, de S. Seuerino.
Hieronym. Gambarus, Brixiensis, Forensis.

Cursores S. D. N. & Sacri Concilij.

Nicolaus de Matthæis, & Jacobus Carra. } *Allobroges.*

Z NV-

NVMERVS PRÆLATORVM cuiuscumque nationis, qui ad œcumenicam Tridentinam Synodum conuenere.

	Itali	187	*per Procuratores*	2
	Galli	26	*per Procuratores*	1
	Germani	2	*per Procuratores*	4
	Hispani	31	*per Procuratores*	4
	Lusitani	3		
Prælati	*Græci*	6		
	Poloni	2		
	Hungari	2		
	Angli	1		
	Hiberni	3		
	Flandri	2		
	Croati	1		
	Moraui	1		
	Illyrici	3		

IN-

INSCRIPTIONES DIVERSORVM OPERVM.

Quæ plerique eruditiſſimi, ijdemq. pijſſimi Patres, durante Tridentino Concilio, vel ſuo Marte confecere, vel ex alijs congeſſere, ſeu vertere, vel penè obliterata reſtituere; cum auctorum nominibus, eo ordine diſpoſite, quo ipſa Opera, vel primum emiſſa, vel denuò impreſſa fuerunt.

De Summi Pontificis auctoritate.

De reſidentia Epiſcoporum, & beneficiorũ pluralitate.

De Pontificis Max. & Concilij Generalis auctoritate, ad Baſileenſium Oratorem reſponſio, corã Sanctiß. D. Eugenio Papa IV. Sacro Cardinalium Senatu, ceteriſq. Romanæ Curiæ proceribus, in Cõcilio Florentino viua voce exhibita per Ioannem à Turre Cremata Presbyter. Cardinalem S. Xiſti; nunc primum in lucem edita, Opera Camilli Campegij, Theologi Papienſis.

Conſtitutiones Sanctorum Apoſtolorum, Doctrina Cath. à Clemente Romano Epiſcopo, & ciue conſcripta, libri octo. Franciſci Turriani prolegomena, & explanationes apologeticæ; in eaſdem conſtitut. Græcè ſcriptæ.

De conſtitutionibus Apoſtolicis, Beato Clemẽte Romano Auctore, libri octo nunc primum à tenebris eruti, & ad orthodoxam fidem aſtruendam apprimè vtiles.

Ioanne Carolo Bouio, Epiſcopo Oſtunenſium, nunc Ar-

chiepiscopo Brundusino, interprete.

Eiusdem Scholia in loca, quæ dubitationem aliquam habere videntur.

De Quadripartita Iustitia libri tres. De Sacrificio Missæ & sacrosanctæ Eucharistiæ celebratione, per Christum in cœna nouissima. De Cæna, & Calice Domini quo ad laicos, & Clericos non celebrantes, libri tres.

Auctore, Gaspare Casalio Lusitano, Legeriensium Episc.

Isaię Prophetæ vetus & noua ex Hebraico versio, cum commentario.

F. Francisco Forerio Vlyssiponensi, S. Theol. professore Dominicano, auctore.

Christiana Paræneſis, siue de recta in Deum fide, libri septem.

F. Michael Medina, Hispanus, Ord. Min. de Obseruantia, auctore.

Eiusdem disputationes de indulgentijs.

Locorum Catholicorum tum sacræ Scripturæ, tum etiam antiquorum Patrum, pro orthodoxa, & vetere fide retinenda libri septem.

F. Francisco Horantio, Hispano, Ord. Min. Regul. Obseruantię, auctore.

Petri Fontidonij Segobiensis, Doctoris Theologi, pro sacro œcumenico Concilio Tridentino, Aduersus Ioannem Fabricium Montanum, ad Germanos.

Orthodoxarum explicationum libri decem, in quibus omnia ferè de Religione capita, quæ his temporibus ab hęreticis in controuersiam vocantur apertè, & dilucidè explicantur, præsertim contra Martini Chemnici

pe-

petulantem audaciam.

Authore R. D. Diego Payua Andraido, Lusitano.

Commētarius in sacrum D. N. Iesu Christi Euangelium. secundum Matthæum.

A. P. Ioannes, Soarez, Episc. Conimbricensis, & Arganisi Comite, editus.

Thomę ab Argentina cōmentaria in 4. lib. Sentent. recognita, & à mēdis, quibus passim scatebāt, repurgata.

Suprascripti libri omnes ex officina Francisci Ziletti prodiere.

Aßertio fidei Catholicæ aduersus articulos vtriusque Confeßionis fidei Annæ Burgensis I. D. in Academia Aurelianens. olim profeßoris.

Auctore Feliciano Ninguarda à Morbinio, Dominicano Doct. Theol. Reuerendiß. & Illustriß. Archiepisc. ac Principis Salisburgen. Consiliario, & in sacro Tridentino Concilio Oratore.

Disputationes aduersus protestationem 35. Hęreticorum Augustanæ confeßionis.

Habitæ à Gasp. Cardillo Villulpandeo, Hisp. Segob. Doct.

Antonij Sebastiani Minturni, Episc. Vxentini de officijs Ecclesiæ præstandis.

D. Bonauenturæ in quattuor libros Sentent. lib. quattuor Item Opusculorum eiusdem Tomi duo, ab innumeris ferè mendis purgati, & Annotationibus, tam rerum memorabilium, quàm locorum Scripturæ, & Doctorum in margine nunc denuo decorati.

Iussu R. P. F. Francisci Zamorræ, totius Seraphici Ord. de Obser. General. Ministri.

BVLLA S. D. NOSTRI D. PII D. Prouidentia Papæ Quarti.

Super declaratione temporis ad obseruanda Decreta S. œcumenici, & Generalis Conc. Tridentini.

Pius Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

ICVT ad sacrorum Conciliorum decreta, ac Canones auctoritas atque cõfirmatio Apost. Sed. et debet, et solet accedere, ita si qua sup eis exorta sit dubitatio, eisdẽ Sed. iudicio, & declaratione tollenda est. Ad aures nostras peruenit multos esse qui dubitẽt, ex quo tẽpore cęperint decreta S. Generalis Cõc. Trid. ad reformationem, & ius positiuũ duntaxat spectantia eos, ad quos pertinẽt, obligare, illa presertim quæ tẽpora certa præstituũt ad Prouinciales, Diœcesanasq. Synodos celebrãdas, ad sacros ordines suscipiẽdos, ad relig. profitẽdã, ad Parochiales Ecclesias, aliaq. beneficia Ecclesiastica, quę eiusdẽ Cõcil. decretis retineri prohibitum sit, resignãdas, & ad complures res huiusmodi exequẽdas, ac alias, omnes ad prędictã reformationẽ, iusq. positiuum tãtum spectantes, quę obseruari, aut euitari debeant. Nos itaque vt omnis controuersia, dubitatioq. tollatur, Motu proprio eam rẽ, prout rationi, iuri, & ęquitati cõuenire censuimus, duximus declarandam. Nam etsi ipsius Concilij decreta etiã de venerabilium F. Nostrorũ S. R. E. Card. consilio, & assensu in Consistorio nostro secreto cõfirmata à nobis fuerunt sub finem mens. Ian. & ab eo etiã tẽpore apud hanc S. Sedem obseruari cæperũt, quia tñ nõ parum tẽporis in eis Romę diligenter, emendateq. imprimendis

mendis necessariò cõsumptũ fuit,& in iure etiã communi sancitũ est,vt Cõstitut. nouæ vim non nisi post certum tẽpus obtineant;æquũ nobis,& iustũ visum est:prædicta decreta oĩa ad dictam reformat.iusq. positiuum dũtaxat,spectãtia,à Kal. Maij proximè præteriti oẽs obligare cæpisse, neque post eam diem excusationem cuiusquam,quòd ea ignorauerit,admittendã,atque ita Apost.auctor.declaram⁹, ac definimus,& ab omnibus iudicari debere mãdam⁹, atque statuimus.Decernẽtes,irritũ,& inanè, si quid secus à quoquã quacũque dignitate,authoritate,& potestate prædito cõtigerit iudicari.Nõ obstã. Cõstitutionib. & ordinationibus Apostolicis, alijsq. in cõtrariũ faciẽtib. quibuscũque. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã nostrę declarationis,definitionis,mãdati,statuti, & decreti infringere,vel ei ausu temerario contraire.Si quis autem hoc attẽtare præsumpserit , indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri,et Pauli,Apost.eius,se nouerit incursurũ.

Dat.Romæ apud S. Petrũ anno Incarnat.Domin.1564. 15.Kal. Augusti,Pontific. nostri anno quinto.

Ferd. Card. Cæsius.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini 1564.Indictione 7.die verò 20.Mensis Iulij,Pont.Sãctiss.in Christo Patris,& Domini nostri, D. Pij, diuina prouidentia Papæ IV. anno quinto. Retroscriptæ litteræ affixæ,lectæ , & publicatę fuerunt in valuis Basilicarum Principis Apostolorum de Vrbe , & S. Ioan.Lateranen. necnon Cancellariæ Apost. & in Acie Campi Florę per nos Iacobum Carra,& Iulium Parinum prælibati Sanctiss. Domini nostri Papę Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII Diuina prouidentia Papæ Quarti.

Per quem deputātur octo Reuerendiss. Cardinales, qui faciant obseruari reformationes, ab ipso editas, necnon decreta sacri œcumenici, & generalis Concilij Tridentini.

PIVS PAPA IV.

MOTV Proprio, &c. Alias nonnullas constitutiones, & ordinationes, reformationē maioris Pœnitētiarij, ac sacræ Pęnitentiariæ nostræ, ac Vicarij nostri, ac eius officij, necnon Cameratij, & Cam. Apost. ac illius causarū auditoris, necnon Palatij Apost. causarū Audit. ac Gubernatoris, & Capitolinæ Curiarum, & contradictoriarū, aliorumq. almæ Vrbis nostrę, ac Rom. Cur. tribunaliū, & officiorum cōcernētes edidimus, quę tamen (vt intelleximus) ab eorumdem officiorum, & tribunalium præfectis, ac officialibus minus diligenter obseruātur. Cum autē enixæ nostræ volūtatis sit, vt illa, & pariter decreta Sacri Cōc. Trid. in his, quę ad eorum officia spectāt, ab eisdem omninò obseruentur; Nos propterea cōsiderātes, parum esse, iura condere, nisi sint, qui ea executioni demādari faciant, et in prę missis, ꝓut ex debito pastoralis officij nobis (meritis licet imparibus) iniuncti obligamur, salubriter, & vtiliter prouidere, pręfatasq. cōstitutiones, & ordinationes, ac decreta Concilij, quas, & quę hic haberi volumus pro expressis, inuiolabiliter obseruari volētes: Venerab. F. nostro Io. Episc. Tuscul. Morono. Io. Michaeli S. Anastasię Saraceno, ac Io. Bapt. S. Clementis Cicadę, necnō Michaeli S. Sabinę Alexandrino, Clemēti S. Marię in Araceli, & Ludouico S. Cyriaci in Thermis Simonetę, ac Carolo S. Martini ī mōtib. Borromęo Presb. necnō Vitellotio S. Marię in porticu Vitellio nuncupatis, titulorū, Diacono, Cardinalib. committimus,

timus,& mandamus quatenus ipsi; seu eorum maior pars coniunctum,vel diuisim,eorum arbitrio,& tanquã executores ad litterarum,constitutionum,& decretorũ pręd.cõstitutiones,et ordinationes,ac decreta pfata,iuxta tenores eorum , ac litterarum desuper cõfectarum pro quoscũque Pænitentiariæ,Vicariæ,& Camerę,ac Rotę,Curiarum,ac Tribunal.pręd.iudices,et officiales,sub excõmunicationis latæ sentẽtiæ,ac priuationis officiorũ, & alijs eisdẽ Card. bene visis,etiã pecuniarũ,eo ipso incurrendis pœnis firmiter obseruari faciãt,et cũ effectu,nisi tã ĩ executione dictorũ decretorum Concilij,quam dictarum litterarũ nostrarũ aliqua dubietas,aut difficultas emerserit, quo casu ad nos referãt,ĩuocato etiã ad hoc,si opus fuerit, auxilio brachij sęcularis,ac eos, qui litteris, & decretis pdictis, & eorũdẽ Card. mandatis nõ paruerint,ex tunc prout ex eadẽ die,& è cõtra,illorũ officijs priuatos necnõ ad illa, & alia Rom. Cur.officia in posterum obtinẽda inhabiles, ac ipsis ab eisdem officijs sic priuatis, illa tanquã per priuationem vacãtia à Datario nostro vendi,& à quibusuis personis idoneis pro precio conuenieti emi,liberè, & licitè posse auctoritate nostra curent,nunciẽt,decernãt, ac declarent,prout nos harũ serie nũciamus,decernimus,& declaramus.Non obstan.quibusuis Constit. & Ordinationibus Apost. ac Pęnitẽtiarię,& Curiar.necnõ Tribunal. pręd. statutis, &c.etiã iuramẽto,&c. roboratis priuilegijs quoque indultis, & litteris Apost. illis,ac dictis officialibus,& Tribunalibus sub quibuscũque tenoribus,& formis,ac cũ quibusuis clausulis,& decretis etiam motu simili,&c.& aliàs quomodocũque cõcessis,&c. Quibus omnibus,&c.illorũ tenores,&c. hac vice latissimè derogam⁹,eaq. aduersus præmissa nullatenus suffragari volumus.cęterisq. cõtrarijs quibuscũque.

Placet Motu Proprio. I.

Dat. Romæ apud S. Marcum,quarto Nonas Augusti. anno quinto.

BVL-

BVLLA S. D. NOSTRI D. PII D. Prouidentia Papæ Quarti.

Contra quoscunque Ecclesias, & beneficia Ecclesiastica quæcunque in confidentiam retinentes, siue recipientes.

Pius Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

ROMANVM Pontificem in excelsa militantis Ecclesiæ specula constitutum, vigiles mentis oculos, non solum in absentium extendere, sed potissimus in præsentium, domesticorumq. fratrum, & filiorum suorum mores diligenter perscrutando, aliquando reflectere, ac eos præsertim, quos in Apostol. sollicitudinis partem euocauit Altissimus, nedum ab omni pactionis illicitæ contagione, verum etiam ab eis omnimoda suspicione vacuos, & immunes conseruare decet; vt qui cæteros illustris officij sublimitate antecellunt, eosdem prisca etiam illa morum integritate præstare dignoscãtur. Sanè licet dudum, cum certam simoniacæ prauitatis speciem, quam beneficiorum confidentiam vocant in Rom. Cur. atque adeo in sacrum Venerabilium fratrum nostrorum S. Roman. Eccles. Cardinalium Collegium, quasi per cuniculos irrepsisse, ac nonnullos ex ipsis fratribus nimia quadam facilitate, seu potius importunis amicorũ, familiarumq. precibus adductos, beneficia Ecclesiastica

ſtica in confidentiã huiuſmodi recepiſſe, & frequẽter recipere, intelleximus; hãc illicitam beneficentiæ exercendæ, ſeu amicitiæ colendæ viam, à tanto ſaltem Collegio prorſus eliminare cupientes, eoſdem Fratres in Conſiſtorio noſtro ſecreto, non ſemel admonuerimus, huic aliena beneficia cuſtodiendi modo ne aſſueſcerent, neve illa hoc pacto reciperent, vtq. ſic recepta dimitterent: Nihilominus nuper ad aures noſtras peruenit, eorum aliquos monitionis noſtræ, imò potius ſuimet oblitos, ea, quæ cuſtodienda receperant, beneficia, nondum tamen dimiſiſſe. Et inſuper illos, & nonnullos alios etiam Patriarchas, Archiepiſcopos, & alios Epiſcopos, ac etiam Cameræ Apoſtolicæ Clericos Eccleſias, Monaſteria, dignitates, & alia beneficia huiuſmodi, in ſui fauorem reſignata, ceſſa, vel aliàs dimiſſa, acceptaſſe, aut de illis, per obitum, vel aliàs vacantibus, à nobis, & prædeceſſoribus noſtris, ſeu etiam ab Ordinarijs, & alijs inferioribus collatoribus, etiam ad patronorum præſentationem, ad alterius commodum ſibi prouideri obtinuiſſe, illaq., ac etiam alia aliter vacantia, ſibi in titulum, commendam, vel adminiſtrationem, aut aliàs dicta auctoritate concesſa quandoq. in reſignantium, vel cedentium, ſeu etiam aliorum fauorem ceſſiſſe, vel aliàs dimiſiſſe. Ac ſibi propterea penſiones annuas, ac fructus, redditus, & prouentus Eccleſiarum, Monaſteriorum, dignitatum, & aliorum beneficiorum huiuſmodi in toto, vel in parte, etiam aliquando cum facultate illas, & illos transferendi, ac etiam collationem, prouiſionem, præſentationem, & aliam diſpoſitionem beneficiorum Eccleſiaſtico-

sticorum, ad eorundē ecclesiarū, monasteriorū, & dignitatum Prælatos pro tempore existentes, ac alios huiusmodi beneficia pro tempore obtinentes pertinētium, necnon regressus, siue accessus, & ingressus ad ecclesias etiā cathedrales, monasteria, ac aliàs diuersa beneficia ecclesiastica sibi reseruari ꝓcurasse, & obtinuisse ad hoc, videlicet, vt confidētes sic decimarum Apostolicarum, vel cōmunis dicti Collegij & annatæ, aliorumq. iurium dictæ Cameræ debitorum solutionem eludāt, integrisque beneficiorum, etiā in mensibus Apostolicis vacātium, aut aliàs dispositioni Sedis Apost. generaliter reseruatorum collationib. ac interdū, vt beneficia ipsa, tēpore procedēte in aliquorum tūc forsan de iure inhabilium, & incapaciū, vel nondum adhuc natorū fauorem cedantur, seu resignētur, uel vt personæ inhabiles, & incapaces huiusmodi, etiā laici pensionibus, ac fructibus, redditibus, et prouētibus ecclesiasticis fruantur, & gaudeant, seu potius illis, & facultate trasferendi prædicta abutantur in animarum suarum periculum, & perniciosum exemplum. Quare nos hanc Cardinalium eorundem, in monitionibus nostris parēdo, incuriam, & tam illorum, quā cæterorum Prælatorum etiam clericorū, ac aliorū quorumcunque indignā fallaciā cōuenientib. oculis diutius minimè dissimulādā, sed huic errori, ne radices altius agat, occurrendū tādem esse censentes: Et quoniam hanc ipsorū, qui monitioni nostræ non parentes, beneficia hmōi in cōfidentiam, vt præfertur, retinuerūt et fructus ex eis indebitè, uel præcipiēdo, vel per alios nomine suo, etiā ꝑ simulatas illorū locationes, & fictas de receptis qetātias, ac donationes, et remissio-

missio-

missiones percipi sinẽdo, grauiter excesserũt Cardinalium metã; potius ex immoderata erga suos indulgẽtia, quam aliquo præceptorum nostrorũ spretu processisse facilè reputamus: idcirco oẽs, & singulos, Ecclesias, etiã Metropolitanas, & alias Cathedrales, ac Monasteria, ẽt Cõsistorialia, prioratus, præposituras, præpositatus, dignitates, etiã maiores, & principales, etiã Conuentuales, personatus, administrationes, & officia, cæteraq. beneficia Ecclesiastica, cũ cura, & sine cura, sæcularia, et quorũuis Ordinũ regularia, ẽt de iure patronatus, ẽt laicorũ, etiam nobiliũ, & illustrium, etiã ex fundatione, & dotatione existentia, per eiusdẽ Romanæ Ecclesiæ, etiam Episc. Cardinales, & quoscunque alios etiã Patriarchas, Archiepiscopos, et alios Episcopos, ac etiã eiusdẽ Cameræ Clericos, in titulum, cõmendam, vel administrationẽ, aut aliàs in huiusmodi cõfidentiam iure probibitã, cuiusuis personæ, vt præfertur, cõtemplatione, vel intuitu, quouis modo recepta, illorũ liberam collationem, et dispositionem nobis, & Sedi Apostolicæ, horũ serie reseruantes, ipso iure à die receptionis eorundẽ vacuiße, & vacare: Ac fructuum, & pensionum reseruationes, ac facultates trãsferẽdi, & collationis beneficiorum concessionis eis, vt præmittitur, factas, ac regressus siue accessus & ingreßus cõcessos huiusmodi cessasse, et cessare, ac extinctos esse; & eosdẽ Cardinales, seu quosuis alios, à prima die receptionis beneficiorum hmõi, citra fructus, & redditus; & prouẽtus earundẽ Ecclesiarũ, Monasteriorũ, dignitatũ, & aliorũ beneficiorũ, ac pẽsiones prædictas indebitè percipere, suosq. facere nõ potuisse, neque debuisse: sed illos oẽs, & singu-

los

los ad Cameram eamdem deuolutos fuisse, & esse, illiq. deberi, ac ipsos Cardinales, & alios, ad quorum manus quomodolibet peruenerunt, & eorũ hæredes ad integrã illorum restitutionem in vtroque foro teneri, & ad id opportunis iuris remedijs cõpelli debere, auctoritate Apostolica tenore presentium decernimus, & declaramus. Et insuper vniuersis, & singulis tã eiusdem Ro. Eccl. Cardinalib. etiam Episc. quã Prælatis, & Clericis, & alijs prędictis, præsentibus, & futuris, ne deinceps vllo vnquam tẽpore aliquas Ecclesias, Monasteria, dignitates, vel alia beneficia, etiã de dicto iure patronatus, vti ꝑfertur, existẽtia, aut fructus, vel pẽsiones, aut regressus, seu accessus in cõfidentiã prædictã, aut ad effectũ reseruationũ huiusmodi, sibi postmodum cedẽtibus procurãdarum recipere præsumant. Cardinalib. verò & alijs Prælatis huiusmodi in virtute sãctæ Obediẽtię, & sub interdicti ingressus Ecclesiæ, reliquis verò sub maioris excommunicationis latę sentẽtiæ pęna per cõtrafacientes eo ipso incurrẽda, à qua, nisi à nobis, aut à Rom. Põtifice pro tẽpore existẽte præterquam in mortis articulo constituti, absolui nequeãt districtius inhibemus. Ac quascunque collationes, prouisiones, prefectiones, commẽdas, reseruationes, facultates, ẽt trãsferendi, ac regrediẽdi, siue accedẽdi, & ingrediendi, ac alias dispositiones de ecclesijs, monasterijs, dignitatib. & alijs beneficijs, eorumq. fructib. & beneficiorum collationib. per nos, & alios Romanos Pontifices successores nostros, etiam motu proprio, seu Consistorialiter, ac etiam per Ordinarios, & alios inferiores collatores, & ad patronorum eorumdẽ præsentationem, & aliàs quomodolibet

cum

cum interuentu confidentiæ huiusmodi, expressè, siue occultè, ac de iure præsumptæ, & aliàs cõtra præmissas pro tẽpore factas nullas, & inualidas, nulliusq. roboris, vel momẽti fore, neque cuiquã suffragari, sed Ecclesias, Monasteria, dignitates, ac alia beneficia huiusmodi, ipso iure vacare, ac nostræ, & Sedis Apostolicæ dispositioni reseruata, fructusq. & pẽsiones Cameræ Apost. applicatos, vt præfertur esse, & cẽseri: Sicq. in præmissis oĩb. & singulis, per quoscunque Iudices, & Cõmissarios, etiam ipsius Ecclesiæ Romanæ Cardinales, sublata eis quauis aliter interpretãdi, et iudicãdi facultate, ẽt per prçsumptiones, & coniecturas legitimas, et eorũ arbitrio (cũ alias confidentias huiusmodi in lucem erui, & probari non posse constet) procedẽdo iudicari, & definiri debere. Ac quicquid secus super his à quoquã, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter, attentari cõtigerit, irritum, & inane similiter decernimus. Non obstantib. fel. rec. Bonifacij, Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & Cõcilij generalis, de duabus dietis, ac alijs cõstitutionibus Apostolicis, nec nõ Collegij p̃fati iuramẽto, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & cõsuetudinibus cõtrarijs quibuscunque. Aut si aliquib. cõmuniter, vel diuisim, ab eadem sit Sede indultũ ꝙ interdici, suspendi, vel excõmunicari non possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenã, & expressã ac de verbo ad verbũ, de indulto huiusmodi mẽtionem. Et ne quispiã vllo vnquam tempore præsentium ignorantiam prçtendere possit, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quòd ipsæ præsentes litteræ ad Basilicæ Principis Apostolo-

rum

rum de Vrbe valuas, & per aliquem ex Cursoribus nostris, aliarum copia ibi affixa, & ibi dimissa, & etiam in Cancellaria Apost. de more publicentur; Ac in eiusdem Cancellariȩ quinterno, ad maiorem partium, illas in iudicio producere volentium, commoditatem describantur. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ reseruationis, declarationis, inhibitionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare prȩsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. Rom. apud S. Petrum, Anno Incar. Domin. 1564. 16. Kal. Nouemb. Pont. nostri anno quinto.

Visa de Curia M. de Enciso.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini 1564. Indict. 7. die verò 4. mensis Decembr. Pōtificatus Sanct. in Christo Patris, & D. N. Pij, diuina prouidentia Papæ IV. anno quinto, suprascriptæ litteræ Apost. publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, et Cancellariæ Apostolicæ, ac in Acie Campi Floræ, dimissis ibidem in suprascriptis locis suprascriptarum litterarum copijs affixis, vt moris est, per nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium, prælibati Sanctiss. Domini nostri Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

BVL-

BVLLA S. D. N. D. PII
Diuina prouidentia Papæ Quarti.

Super forma iuramenti professionis fidei.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

INIVNCTVM nobis Apost. seruitutis officiū requirit vt ea, quę Dn̄s omnipotens ad prouidā Ecclesię suę directionem sanctis Patribus, in nomine suo cōgregatis, diuinitus inspirare dignatus est, ad eius laudem, et gloriā incunctanter exequi properemus. Cum itaque iuxto Concilij Trid. dispositionem, oēs, quos, deinceps cathedralibus, & superioribus ecclesijs pręfici, vel quib. de illarū dignitatib. canonicatib. & alij quibuscunque beneficijs ecclesiasticis, curā animarū habētibus prouideri continget, publ. orthodoxę fidei professionē facere, seq. in Rom. Ecclesię obediētia permansuros spondere, & iurare teneantur. Nos volentes, et per quoscunq; quibus de monasterijs, cōuentib. domibus, & alijs quibuscunq; locis regularium quorumcunque ordinum, et Militiarū, quocunque nomine, vel titulo prouidebitur, idem seruari, & ad hoc, vt vnius eiusdē fidei professio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaque & certa illius forma cunctis innotescat, nostrę sollicitudinis partes, in hoc alicui minimè desiderari, formā ipsam pręsentib. annotatā, publicari, & vbique gentium per eos, ad quos ex decretis ipsius Concilij, & alios prędictos spectat recipi, & obseruari, ac sub pœnis per Conc. ipsum in contrauenientes, latis, iuxta hanc, & non aliā formam, professionem pręd

dictam solẽniter fieri auctoritate Apost. tenore pręsẽtiũ districtè pręcipiẽdo mandamus, hmõi sub tenore. Ego N. firma fide credo, & profiteor oĩa, & singula, quę cõtinẽtur in Symbolo fidei, quo S. R. E. vtitur, videlit; Credo in vnũ Deũ patrem omnipotentem, factorem cęli & terrę, visibiliũ oĩum, et inuisibiliũ: & in unũ Dominũ Iesum Christũ filiũ Dei unigenitũ, et ex Patre natũ ante oĩa secula, Deum de Deo, lumẽ de lumine, Deũ verũ de Deo vero, genitũ, nõ factũ, consubstantialẽ Patri, per quẽ oĩa facta sunt, qui propter nos homines, & propter nostrã salutẽ descẽdit de cœlis: & incarnatus est de Spiritu sãcto ex Maria Virgine, & homo factus est: crucifixus ẽt pro nobis sub Põtio Pilato, passus, & sepultus est, et resurrexit tertia die secundũ scripturas: et ascendit in cœlum, sedet ad dexteram patris: & iterũ venturus est cũ gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius regni nõ erit finis: et in Spiritum sanctũ Dominũ, & viuificantẽ, qui ex Patre, Filioq. procedit, qui cum Patre, & Filio simul adoratur, et conglorificatur; qui locutus est per Prophetas: & vnam sanctam catholicam, et Apostolicam Ecclesiam. Cõfiteor vnum baptisma in remissionẽ peccatorũ, et expecto resurrectionẽ mortuorũ: & vita vẽturi seculi. Amen. Apostolicas, et ecclesiasticas traditiones, reliquasq. eiusdẽ ecclesię obseruationes, et constitutiones firmissimè admitto & amplector. Itẽ sanctã Scripturã iuxta eũ sensũ quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione sacrarũ scripturarũ admitto, nec ea nunquã nisi iuxta unanimẽ consensũ Patrũ accipiã, et interpretabor. Profiteor quoq; septẽ esse verè,

& pro-

& propriè Sacraméta nouæ legis à Iesu Christo D.N. instituta, atque ad salutē humani generis, licet nō oĩa singulis necessaria. s. Baptismũ, Confirmationē, Eucharistiã, Pœnitentiã, Extremã vnctionē, Ordinē, & Matrimoniũ, illaq. gratiã cōferre, & ex his Baptismũ, Cōfirmationē, & Ordinē sine sacrilegio reiterari nō posse. Receptos quoque et approbatos Eccl. Cath. ritus, in supradictorũ oĩum Sacramētorũ solēni administratione recipio, et admitto; oĩa et singula, q̃ de peccato originali, & de iustificatione in sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerũt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo verũ propriũ et propitiatoriũ sacrificium pro viuis, et defunctis, atque in sanctiss. Eucharistiæ Sacramēto esse verè, realiter, et substantialiter corpus, & sanguinē, vna cum aĩa, et diuinitate Dñi nostri Iesu Christi, fieriq. conuersionē totius substãtię panis in corpus, et totius substãtiæ vini in sanguinem, quã conuersionē Catholica Ecclesia trãsubstãtiationē appellat. Fateor ēt sub altera tm̃, specie, totũ, atque integrũ Christũ, verũq. Sacramentũ sumi: Cōstanter teneo Purgatoriũ esse, animasq. ibi detētas fideliũ suffragijs iuuari: Similiter & Sãctos, vnà cũ Christo regnantes, venerandos, atque inuocãdos esse, eosq. orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias esse venerandas: Firmissimè assero imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, necnon aliorũ Sanctorũ habendas, et retinēdas esse, atque eis debitũ honorem ac uenerationem impertiendã; Indulgētiarum ēt potestatem, à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumq. vsum Christiano populo maximè salutarē esse: Affirmo,

 S. Ca-

S. Catholicam, & Apost. Rom. Eccl. omnium Ecclesiarũ matrem, & magistrã agnosco; Romanoq. Pontifici, beati Petri Apost. principis successori, ac Iesu Christi Vic. verã obedientiã spondeo, ac iuro: cetera item oĩa à sacris Canonib. & œcumenicis Cõciliis, ac præcipuè à sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, et declarata indubitanter recipio, atq; profiteor, simulq. contraria oĩa, atq; hæreses quascumque ab Ecclesia dãnatas, & reiectas, et anathematizatas, ego pariter damno, reiicio, & anathematizo. Hanc verã Cath. fidem extra quã nemo saluus esse põt, q̃ in præsenti sponte profiteor, & ueraciter teneo. eandem integrã, & inuiolatã, vsque ad extremum vitæ spiritum costantissimè (Deo adiuuante) retinere, & confiteri, atque à meis subditis: uel illis, quorũ cura ad me i munere meo, spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantũ in me erit, curaturum. Ego idem N. spondeo, uoueo, ac iuro. Sic me Deus adiuuet, & hæc sancta Dei Euãgelia.

Volumus autẽ, q̃ præsẽtes litteræ in Cãcel. nostra Apostolica, de more, legantur: Et ut omnibus facilius pateãt, in eius quinterno describantur, ac ẽt imprimãtur. Nulli ergo omnino hominum liceat hãc paginam nostræ volũtatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationẽ omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1564. Idib. Nouemb. Pont. nostri anno quinto.

Fed. Card. Cæsius.

Cæs. Glorierius.

L: Ste,

Lectę, & publicatę fuerunt supradictę litterę, Romę in Cancell. Apost. anno incarnationis Dominicę 1564. die verò Sabbati 9. mensis Decemb. Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pij Papę IV. anno quinto.

A. Lumellinus Cust.

Declaratio, quòd gratiæ de non residendo, & percipiendo fructus ratione studij, non valeant sine consensu Ordinarij.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & D. N. D. Pius Diuina prouidētia Papa IV. cuius aures nuper peruenit, nōnullos curata, uel alios sacros Ordines, aut personalem residentiam requirentia beneficia obtinentes, sub pretextu, ꝙ litteris operam dare cupiebant, post confirmationem Concilij Tridentini, per Sanctitatē suam factam & publicatam secū, vt litterarum Studio in loco, vbi illud vigeat generale, actu insistendo ratione beneficiorum, per eos obtentorū huiusmodi vsque ad quinquennium, vel aliud tempus, tunc expreßum, dummodo infra primum illius annū Subdiaconi fierent, ad reliquos Ordinis promoueri minimè teneantur, & tam ijdem interim, quam alij, etiā ad eosdem ordines, vel eorum aliquem, seu aliquos promoti, quod similiter studentes beneficijs per eos obtentis per Vicarios idoneos per locorum Ordinarios, ét congrua fructuum beneficiorum huiusmo-

trimonij inter eos, suasque ecclesias, solemniter cõtracti, iura confundẽtes, sponsas suas in lõga quasi viduitate relictas, ac prędictas eccles. quocunq; sibi cõcessas inuisere, & apud illas, vt probos, & prouidos patresfamilias decet, residere non curent in perditionem animarum suarũ, & subditorum suorum, ac pernitiosum exẽplum, et scandalum plurimorum. Nos hanc illorum contumaciã alicuius ẽt temporalis pœnę metu frangendã, seu conuincendam esse censentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apost. potestati, plenitudine, oĩb. & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis prędictis, ac alijs quibuscunq; ẽt quauis auctoritate, dignitate, gradi, vel pręminentia pręfulgentibus, prędictas ecclesias in cõmẽdam, vel administrationẽ, aut alio quouis noĩe obtinentib. & alijs quibuscunque beneficiatis curã animarum habentibus, qui iuxta decreti super residentia in Concilio prędicto promulgati tenorẽ personalẽ in suis ecclesijs residentiã facere tenentur: in virtute sanctę obedientię, & vltra pęnas in dicto decreto Cõcilij cõtentas, ẽt sub priuationis eorum à regimine, et administratione Ecclesiarum suarum, ac alijs nostro, & pro tpe existentis, Romani Pontificis successoris nostri arbitrio imponendis pœnis, distinctè pręcipiendo per Apostolica scripta mandamus, quatenus omni mora cessante in eisdem suis ecclesijs, iuxta formã, et tenorem dicti Concilij personaliter resideant. Et nihilominus, si quos mandato nostro huiusmodi (quod absit) non parere contigerit, ne ẽt talis absentes, melioris in hac parte cõditionis, quã cęteris suis Ecclesijs residentes existant, hac nostra per-

petuò valitura sanctione, per prȩsentes statuimus, & ordinamus, quod deinceps omnia, et singula mobilia, et immobilia, etiã in Vrbe, vel eius districtu existentia, & se mouentia, res, & bona, iura, et actiones cuiuscunq; qualitates, quantitatis, et valoris, ac vbicunq; locorum consistant, ad Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos, & alios quoscumq; ẽt quauis auctoritate, dignitate, gradu, & prȩeminentia prȩfulgentes ecclesias prȩdictas in titulum, uel cõmendam, siue administrationẽ, aut alio quouis noĩe obtinentes, et alio quoscunq; beneficiatos curã animarum habentes, qui extra prȩdictas Ecclesias, & Diœc. etiam in Romana Curia aut alibi degẽtes, & iuxta Decretum, & formã Concilij huiusmodi nõ residentes deceßerint pertinentia, & per illos suarum Ecclesiarũ, ac quorũcunque Monasteriorum, Prioratuum, Prȩposituratum, et aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura sȩcularium, & regularium, quȩ illi quolibet obtinuerint, ac fructuum, reddituum, & prouentuum Ecclesiasticorum, nec non pensionum annuarum sibi super similibus fructibus, redditib. & prouentibus reseruatarum, et assignatarum occasione quȩsita, ẽt si facultatem specialẽ de illis, aut eorum parte testãdi, & aliàs liberè disponẽdi à nobis, et quibusuis alijs Romanis Pontificibus prædeceßoribus, & successoribus nostris, etiam cum clausulis, quòd facultates huiusmodi reuocari, nequeant, alijsq. irritantibus decretis obtinuerit, & in vim illarum litterarum desuper confectarum de rebus, & bonis huiusmodi iam disposuerint, tanquam spolia ad Cameram Apostolicam legitimè pertineant: li-

ceatq.

los ad Cameram eamdem deuolutos fuisse, & esse, illiq. deberi, ac ipsos Cardinales, & alios, ad quorum manus quomodolibet peruenerunt, & eorũ hæredes ad integrã illorum restitutionem in vtroque foro teneri, & ad id opportunis iuris remedijs cõpelli debere, auctoritate Apostolica tenore presentium decernimus, & declaramus. Et insuper vniuersis, & singulis tã eiusdem Ro. Eccl. Cardinalib. etiam Episc. quã Prælatis, & Clericis, & alijs prędictis, præsentibus, & futuris, ne deinceps vllo vnquam tẽpore aliquas Ecclesias, Monasteria, dignitates, vel alia beneficia, etiã de dicto iure patronatus, vti pfertur, existẽtia, aut fructus, vel pẽsiones, aut regressus, seu accessus in cõfidentiã prædictã, aut ad effectũ reseruationũ huiusmodi, sibi postmodum cedẽtibus procurãdarum recipere præsumant. Cardinalib. verò & alijs Prælatis huiusmodi in virtute sãctæ Obediẽtię, & sub interdicti ingressus Ecclesiæ, reliquis verò sub maioris excommunicationis latę sentẽtiæ pęna per cõtrafacientes eo ipso incurrẽda, à qua, nisi à nobis, aut à Rom. Põtifice pro tẽpore existẽte præterquam in mortis articulo constituti, absolui nequeãt districtius inhibemus. Ac quascunque collationes, prouisiones, prefectiones, commẽdas, reseruationes, facultates, et trãsferendi, ac regrediẽdi, siue accedẽdi, & ingrediendi, ac alias dispositiones de ecclesijs, monasterijs, dignitatib. & alijs beneficijs, eorumq. fructib. & beneficiorum collationib. per nos, & alios Romanos Pontifices successores nostros, etiam motu proprio, seu Consistorialiter, ac etiam per Ordinarios, & alios inferiores collatores, & ad patronorum eorumdẽ præsentationem, & aliàs quomodolibet

cum

cum interuentu confidentiæ huiusmodi, expreßè, siue occultè, ac de iure præsumptæ, & aliàs cõtra præmissas pro tẽpore factas nullas, & inualidas, nulliusq. roboris, vel momẽti fore, neque cuiquã suffragari, sed Ecclesias, Monasteria, dignitates, ac alia beneficia huiusmodi, ipso iure vacare, ac nostræ, & Sedis Apostolicæ dispositioni reseruata, fructusq. & pẽsiones Cameræ Apost. applicatos, vt præfertur esse, & cẽseri: Sicq. in præmissis oĩb. & singulis, per quoscunque Iudices, & Cõmissarios, etiam ipsius Ecclesiæ Romanæ Cardinales, sublata eis quauis aliter interpretãdi, et iudicãdi facultate, ẽt per præsumptiones, & coniecturas legitimas, et eorũ arbitrio (cũ alias confidentias huiusmodi in lucem erui, & probari non posse constet) procedẽdo iudicari, & definiri debere. Ac quicquid secus super his à quoquã, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter, attentari cõtigerit, irritum, & inane similiter decernimus. Non obstantib. fel. rec. Bonifacij, Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & Cõcilij generalis, de duabus dietis, ac alijs cõstitutionibus Apostolicis, nec nõ Collegij p̃fati iuramẽto, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & cõsuetudinibus cõtrarijs quibuscunque. Aut si aliquib. cõmuniter, vel diuisim, ab eadem sit Sede indultũ ꝙ interdici, suspendi, vel excõmunicari non possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenã, & expreßã ac de verbo ad verbũ, de indulto huiusmodi mẽtionem. Et ne quispiã vllo vnquam tempore præsentium ignorantiam prætendere possit, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quòd ipsæ præsentes litteræ ad Basilicæ Principis Apostolo-

rum

rum de Vrbe valuas, & per aliquem ex Cursoribus nostris, aliarum copia ibi affixa, & ibi dimissa, & etiam in Cancellaria Apost. de more publicentur; Ac in eiusdem Cancellarię quinterno, ad maiorem partium illas in iudicio producere volentium, commoditatem describantur. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ reseruationis, declarationis, inhibitionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. Rom. apud S. Petrum, Anno Incar. Domin. 1564. 16. Kal. Nouemb. Pont. nostri anno quinto.

Visa de Curia M. de Enciso.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini 1564. Indict. 7. die verò 4. mensis Decembr. Pōtificatus Sanct. in Christo Patris, & D. N. Pij, diuina prouidentia Papæ IV. anno quinto, suprascriptæ litteræ Apost. publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, et Cancellariæ Apostolicæ, ac in Acie Campi Floræ, dimissis ibidem in suprascriptis locis suprascriptarum litterarum copijs affixis, vt moris est, per nos Julium Parinum, & Bernardinum Andreutium, prælibati Sanctiss. Domini nostri Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

BVL-

BVLLA S. D. N. D. PII
Diuina prouidentia Papæ Quarti.

Super forma iuramenti professionis fidei.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

INIVNCTVM nobis Apost. seruitutis officiũ requirit vt ea, quę Dñs omnipotens ad prouidã Ecclesię suę directionem sanctis Patribus, in nomine suo cõgregatis, diuinitus inspirare dignatus est, ad eius laudem, et gloriã incunctanter exequi properemus. Cum itaque iuxto Concilij Trid. dispositionem, oẽs, quos, deinceps cathedralibus, & superioribus ecclesijs pręfici, vel quib. de illarũ dignitatib. canonicatib. & alij quibuscunque beneficijs ecclesiasticis, curã animarũ habẽtibus prouiderĩ contingет, publ. orthodoxę fidei professionẽ facere, seq. in Rom. Ecclesię obediẽtia permansuros spondere, & iurare teneantur. Nos volentes, ẽt per quoscunq; quibus de monasterijs, cõuentib. domibus, & alijs quibuscunq; locis regularium quorumcunque ordinum, ẽt Militiarũ, quocunque nomine, vel titulo prouidebitur, idem seruari, & ad hoc, vt vnius eiusdẽ fidei professio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaque & certa illius forma cunctis innotescat, nostrę sollicitudinis partes, in hoc alicui minimè desiderari, formã ipsam pręsentib. annotatã, publicari, & vbique gentium per eos, ad quos ex decretis ipsius Concilij, & alios prędictos spectat recipi, & ob seruari, ac sub pœnis per Conc. ipsum in contrauenientes, latis, iuxta hanc, & non aliã formam, professionem prę-

dictam soléniter fieri auctoritate Apost. tenore presētiū districtè precipiēdo mandamus, hmōi sub tenore. Ego N. firma fide credo, & profiteor oīa, & singula, quę cōtinētur in Symbolo fidei, quo S. R.E. vtitur, videlit; Credo in vnū Deū patrem omnipotentem, factorem cęli & terrę, visibiliū oīum, et inuisibiliū: & in unū Dominū Iesum Christū filiū Dei unigenitū, et ex Patre natū ante oīa secula, Deum de Deo, lumē de lumine, Deū verū de Deo vero, genitū, nō factū, consubstantialē Patri, per quē oīa facta sunt, qui propter nos homines, & propter nostrā salutē descēdit de cœlis: & incarnatus est de Spiritu sācto ex Maria Virgine, & homo factus est: crucifixus ēt pro nobis sub Pōtio Pilato, passus, & sepultus est, et resurrexit tertia die secundū scripturas: et ascendit in cœlum, sedet ad dexteram patris: & iterū venturus est cū gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius regni nō erit finis: et in Spiritum sanctū Dominū, & viuificantē, qui ex Patre, Filioq. procedit, qui cum Patre, & Filio simul adoratur, et conglorificatur; qui locutus est per Prophetas: & vnam sanctam catholicam, et Apostolicam Ecclesiam. Cōfiteor vnum baptisma in remissionē peccatorū, et expecto resurrectionē mortuorū: & vita vēturi seculi. Amen. Apostolicas, et ecclesiasticas traditiones, reliquasq. eiusdē ecclesię obseruationes, et constitutiones firmissimè admitto & amplector. Itē sanctā Scripturā iuxta cū sensū quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione sacrarū scripturarū admitto, nec ea nunquā nisi iuxta unanimē consensū Patrū accipiā, et interpretabor. Profiteor quoq; septē esse verè,

& pro-

& propriè Sacraméta nouæ legis à Iesu Christo D.N. institituta, atque ad saluté humani generis, licet nō oīa singulis neceßaria.s.Baptismū, Confirmationē, Eucharistiā, Pœnitentiā, Extremā vnctionē, Ordinē, & Matrimoniū, illaq. gratiā cōferre, & ex his Baptismū, Cōfirmationē, & Ordinē sine sacrilegio reiterari nō posse. Receptos quoque et approbatos Eccl.Cath.ritus, in supradictorū oīum Sacramētorū soléni administratione recipio, et admitto; oīa et singula, q̃ de peccato originali, & de iustificatione in sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerūt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo verū propriū et propitiatoriū sacrificium pro viuis, et defunctis, atque in sanctiss. Eucharistiæ Sacramēto esse verè, realiter, et substantialiter corpus, & sanguinē, vna cum aīa, et diuinitate Dñi nostri Iesu Christi, fieriq. conuersionē totius substātię panis in corpus, et totius substātiæ vini in sanguinem, quā conuersionē Catholica Ecclesia trāsubstātiationē appellat. Fateor ēt sub altera tm̄, specie, totū, atque integrū Christū, verūq. Sacramentū sumi: Cōstanter teneo Purgatoriū eße, animasq. ibi detētas fideliū suffragijs iuuari: Similiter & Sāctos, vnà cū Christo regnantes, venerandos, atque inuocādos eße, eosq. orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias eße venerandas: Firmissimè assero imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, necnon aliorū Sanctorū habendas, et retinédas esse, atque eis debitū honorem ac uenerationem impertiendā; Indulgétiarum ēt potestatem, à Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumq. vsum Christiano populo maximè salutaré esse: Affirmo,

S. Catholicam, & Apost. Rom. Eccl. omnium Ecclesiarū matrem, & magistrā agnosco; Romanoq. Pontifici, beati Petri Apost. principis successori, ac Iesu Christi Vic. verā obedientiā spondeo, ac iuro: cętera item oīa à sacris Canonib. & œcumenicis Cōciliis, ac præcipuè à sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, et declarata indubitanter recipio, atq; profiteor, simulq. contraria oīa, atq; hæreses quascumque ab Ecclesia dānatas, & reiectas, et anathematizatas, ego pariter damno, reiicio, & anathematizo. Hanc verā Cath. fidem extra quā nemo saluus esse pōt, q̄ in præsenti spontè profiteor, & ueraciter teneo. eandem integrā, & inuiolatā, vsque ad extremum vitæ spiritum cōstantissimè (Deo adiuuante) retinere, & confiteri, atque à meis subditis: uel illis, quorū cura ad me ī munere meo, spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantū in me erit, curaturum. Ego idem N. spondeo, uoueo, ac iuro. Sic me Deus adiuuet, & hæc sancta Dei Euāgelia.

Volumus autē, q̄ præsētes litteræ in Cācel. nostra Apostolica, de more, legantur: Et ut omnibus facilius pateāt, in eius quinterno describantur, ac ēt imprimātur. Nulli ergo omnino hominum liceat hāc paginam nostræ volūtatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationē omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1564. Idib. Nouemb. Pont. nostri anno quinto.

Fed. Card. Cæsius.

Cæs. Glorierius.

Li. Ste,

Lectę, & publicatę fuerunt supradictę litterę, Romę in Cancell. Apost. anno incarnationis Dominicę 1564. die verò Sabbati 9. mensis Decemb. Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pij Papę IV. anno quinto.

A. Lumellinus Cust.

Declaratio, quòd gratiæ de non residendo, & percipiendo fructus ratione studij, non valeant sine consensu Ordinarij.

ANCTISSIMVS in Christo Pater, & D. N. D. Pius Diuina prouidētia Papa IV. cuius aures nuper peruenit, nōnullos curata, uel alios sacros Ordines, aut personalem residentiam requirentia beneficia obtinentes, sub prętextu, quod litteris operam dare cupiebant, post confirmationem Concilij Tridentini, per Sanctitatē suam factam & publicatam secū, vt litterarum Studio in loco, vbi illud vigeat generale, actu insistendo ratione beneficiorum, per eos obtentorū huiusmodi vsque ad quinquennium, vel aliud tempus, tunc expreßum, dummodo infra primum illius annū Subdiaconi fierent, ad reliquos Ordinis promoueri minimè teneantur, & tam ijdem interim, quam alij, etiā ad eosdem ordines, vel eorum aliquem, seu aliquos promoti, quod similiter Studentes beneficijs per eos obtentis per Vicarios idoneos per locorum Ordinarios, ét congrua fructuum beneficiorum huiusmodi

portione illis assignata, vel aliàs deputandos in diuinis deseruiendo animarum curam illis imminentem exercẽdo, & alia incũbentia onera supportãdo, vsque ad simile tempus personaliter in eisdem beneficijs residere non teneretur, & nihilominus interea oẽs eorundem beneficiorum fructus percipere possent per ordinariã Sanctitatis suæ Signaturam seu Pœnitentiariæ suæ officiũ dispensari, sibique pariter indulgeri obtinuerunt, nullum in his, vel fraudi, vel circũuentioni locũ, pręsertim quò ad absentes à Romana Curia, de quorum qualitatibus facilis notitia haberi non potest, quantũ humana ratione prouideri põt, relinquere uolens, Concilij etiam Tridentini decretis inhærendo, huiusmodi dispensationes, & indulta hactenus concessa, ac tam ipsius Pęnitẽtiarię quàm Apostolicas, & alias desuper confectas, & conficiendas litteras, processusq. habitos, & habendos per easdem dictis absentibus, nullatenus suffragari, nisi singulorum Ordinariorum locorum, in quibus singula beneficia huiusmodi consistunt, consensus gratis præstandus ad id accedat Apostolica auctoritate declarauit decernens irritum, &c.

Placet. Publicetur, & describatur I.

Lecta, & publicata fuit suprascripta Regula Romæ in Cancellaria Apostolica anno Incarnationis Dom. 1564. die verò Veneris 24. Mensis Nouembris, Pontificatus præfati S. D. N. Papæ, anno quinto.

A. Lomellinus Custos.

BVL-

BVLLA S. D. N. D. PII Diuina prouidentia Papæ Quarti.

Super Residentia Prelatorum, & Parochialium, et aliorum curam animarum habentium, & residere debentium.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

IN suprema militantis Ecclesię specula, meritis licet insufficientibus, diuina dispositione constituti, cunctos non solum vigilantię nostrę commissos Dominicos greges, sed etiam singulorum pastorum suorum actus intensa nostrę mentis acię collustrantes studium efficax, operamq. sedulam ad hoc omnino statuimus adhibere, vt quemadmodum operosum sacri Concilij Triden. progressum, felicemq. exitum Domino cooperāte, præstitimus, ita sanctissima illius decreta, ipsorū pręsertim, qui in Apostolicę sollicitudinis partē vocati sunt, Pastorum officium concernentia, non tepidè, neque dissimulāter exequamur. Sanè licet in Cōcilio pręfato saluberrima fuerit ordinatione decretum, quod omnes, et singuli venerabiles fratres nostri, Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, & Epi, & alij Beneficiati, apud Ecclesias sponsas suas residere teneantur, nonnulli tamen quod non sine animi nostri mærore referimus. adeò sui, gregiūque quos olim deperditos, Saluator noster proprio sāguine redimere dignatus est sibi creditorū obiti sunt, vt ēt nunc in Alma Vrbe, vel alibi cōmorātes, et sacrosancta spiritualis ma-

trimonij inter eos,suasque ecclesias,solemniter cõtracti, iura confundẽtes, sponsas suas in lõga quasi viduitate relictas,ac prędictas eccles.quocunq; sibi cõcessas inuisere, & apud illas,vt probos,& prouidos patresfamilias decet,residere non curent in perditionem animarum suarũ, & subditorum suorum,ac pernitiosum exẽplum,et scandalum plurimorum. Nos hanc illorum contumaciã alicuius ẽt temporalis pœnę metu frangendã,seu conuincendam esse censentes,Motu proprio, & ex certa scientia nostra,ac de Apost. potestati,plenitudine,oĩb. & singulis Patriarchis, Primatibus,Archiepiscopis, & Episcopis prefatis,ac alijs quibuscunq; ẽt quauis auctoritate, dignitate,gradi, vel pręminentia pręfulgentibus, prędictas ecclesias in cõmẽdam, vel administrationẽ,aut alio quouis noĩe obtinentib. & alijs quibuscunque beneficiatis curã animarum habentibus, qui iuxta decreti super residentia in Concilio prędicto promulgati tenorẽ personalẽ in suis ecclesijs residentiã facere tenentur: in virtute sanctę obedientię, & vltra pęnas in dicto decreto Cõcilij cõtentas,ẽt sub priuationis eorum à regimine,et administratione Ecclesiarum suarum,ac alijs nostro,& pro tpe existentis,Romani Pontificis successoris nostri arbitrio imponendis pœnis, distinctè pręcipiendo per Apostolica scripta mandamus, quatenus omni mora cessante in eisdem suis ecclesijs,iuxta formã,et tenorem dicti Concilij personaliter resideant. Et nihilominus,si quos mandato nostro huiusmodi(quod absit)non parere contigerit, ne ẽt talis absentes,melioris in hac parte cõditionis,quã cęteris suis Ecclesijs residentes existant, hac nostra per-

perpetuò

petuò valitura sanctione, per presentes statuimus, & ordinamus, quod deinceps omnia, et singula mobilia, et immobilia, etiã in Vrbe, vel eius districtu existentia, & se mouentia, res, & bona, iura, et actiones cuiuscunq; qualitates, quantitatis, et valoris, ac vbicunq; locorum consistant, ad Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos, & alios quoscumq; et quauis auctoritate, dignitate, gradu, & preeminentia presulgentes ecclesias predictas in titulum, uel cõmendam, siue administrationẽ, aut alio quouis noĩe obtinentes, et alio quoscunq; beneficiatos curã animarum habentes, qui extra predictas Ecclesias, & Diœc. etiam in Romana Curia aut alibi degẽtes, & iuxta Decretum, & formã Concilij huiusmodi nõ residentes deceßerint pertinentia, & per illos suarum Ecclesiarũ, ac quorũcunque Monasteriorum, Prioratuum, Prepositurarum, et aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura secularium, & regularium, que illi quolibet obtinuerint, ac fructuum, reddituum, & prouentuum Ecclesiasticorum, nec non pensionum annuarum sibi super similibus fructibus, redditib. & prouentibus reseruatarum, et assignatarum occasione quesita, et si facultatem specialẽ de illis, aut eorum parte testãdi, & aliàs liberè disponẽdi à nobis, et quibusuis alijs Romanis Pontificibus prædeceßoribus, & successoribus nostris, etiam cum clausulis, quòd facultates huiusmodi reuocari, nequeant, alijsq. irritantibus decretis obtinuerit, & in vim illarum litterarum desuper confectarum de rebus, & bonis huiusmodi iam disposuerint, tanquam spolia ad Cameram Apostolicam legitimè pertineant: liceatq.

ceatq. dilectis filijs moderno, & pro tpe existẽte Cõmissario nostro generali, et suis, dictęq. Cameræ deputatis, in euentũ decessus hmõi solitũ inuentariũ sup reb. & bonis pręfactis cõficere, illaq. prout de reliquis clericorũ spolijs fierit solet, ad dilecti filij nostri moderni, & p tpe existẽtis generalis Thesaurarij manus redigere, dictæq. Cameræ applicare, cuiusuis licẽtia desuper minimè reqsita. Ac facultates, & desuper cõfectas litteras pdictas ẽt motu, & scientia similib. ẽt in recompensam laborum, & obsequiorũ, ẽt nobis, et Eccles. Rom. dictęq. Sedi impẽsorum, quomodolibet concessas, et ẽt iteratis vicib. approbatas, illarum omnium tenore, præsentib. pro sufficiẽter expressis, et ad verbum insertis habentes in euentũ obitus huiusmodi, etiam si in Vrbe, aut eius districtu, vel alibi extra suas Ecclesias, ut præfertur, contigerit ex nunc prout ex tunc et è contra in dictæ contumaciæ pœnam eiusdem potestatis plenitudine, & tenore reuocamus, cassamus, et annullamus. Ac tam eas quàm earũ prætextu quomodolibet pro tempore condita, factaq. testamenta, codicillos, legata, donationes, et alias dispositiones quaslibet, etiã ad pias causas, vel in remunerationem seruitiorũ, nulla, & inualida, nulliusq. roboris, vel momenti fore, neque quidquam contra præsentiũ tenorẽ suffragari. Et sic per quoscumque Iudices, et Commissarios quauis auctoritate fungẽtes ẽt S. Rom. Ecclesiæ Cardinales, in quauis instãtia sublata eis, et eorum cuilibet quauis aliter iudicãdi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiri debere. Ac quidquid secus à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari cõtigerit, irritum, et inane

decer-

decernimus. Per hoc autem nostris, & Romanorũ Pontificum prædeceßorum nostrorũ ordinationibus, reseruationibus, et decretis, quò ad Prælatorũ, et aliorum beneficiatorum, ẽt in suis Ecclesijs, aut Diœc. residentium, et ibi decedentium, quæ ẽt ampliamus, & extendimus ad habẽtes Ecclesias in Vrbis districtu, ibique residẽtes, et decedẽtes spolia Cameræ Apostolicæ applicata, hactenus emanatis nullatenus præiudicare, neque quidquam ĩ eis alterare intendimus, sed ea in suo robore, vt antea manere volumus præterquã, quò ad eos, qui in suis Ecclesijs iuxta formam prædicti Concilij residerint, & specialem licentiam testandi habuerint: hanc. n. tantum saluam eis esse volumus. Ita vt generalis licentia testandi eis, quãquam residẽtibus minimè suffragetur, sed sola speciali, si quam habuerit, tueri se possint. Cæterum, vt præceptum, mãdatum, statutum, ordinatio, reuocatio, cassatio decretum, & alia præmißa, præsentesq. litteræ ad eorũ, quorum interest, notitiam deducãtur, nullusq. possit aliquam illorum ignorantiã prætẽdere, vel excusationem allegare, sed illa perpetuò firma, et illibata permaneant: volumus, & mandamus, ꝙ eædẽ præsentes in Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ nostræ valuis, ac Acie Campi Floræ per aliquem ex Cursoribus nostris affixæ copia illarũ ibi dimißa, ab ea die oẽs perinde arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Non obstantibus præmissis, ac in fauorem curialium per fel. recordat. Sixtum IV. Leonem X. Iulium III. et quoscũque alios Romanos Pontif. prædecessores nostros, ac etiã per nos editis, & approbatis; Necnon alijs litteris, constitutioni-

tionibus, & ordinationib. Apostolicis, cæterisq. contrariis quibuscũque. Nulli verò omninò hominũ liceat hanc paginam nostri præcepti, mandati, statuti, ordinationis, reuocationis, cassationis, annullationis, decreti, ampliationis, extensionis, intentionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Dat. Rom. apud S. Petrum, Anno Incar. Domin. 1564. 17. Kal. Decemb. Pont. nostri anno quinto.

Cæs. Glorierius.

Visa de Curia M. de Enciso.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini 1564. Indic. 7. die verò 20. mensis Iulij, Pontificatus Sanct. in Christo Patris, & D. N. Pij, diuina prouidentia Papæ IV. anno quinto, Retroscriptæ litteræ Apost. publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe, & valuas Cancell. Apost. & in Acie Campi Floræ, dimissis in prefatis locis pręsentium retroscriptarum litterarum copijs affixis, vt moris est, per nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium, prelibati Sanctiss. Domini nostri Papę Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

MO-

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII Diuina Prouidentia Papæ Quarti.

Super executione Concilij, & litterarum eiusd. Sanctiss. contra Archiepiscopos, Episc. Prelatos, & alias personas Ecclesiasticas non residentes in eorum Ecclesiis.

PIVS PAPA IV.

OTV proprio, &c. cũ tam per sacrosanctum œcumenicum Conciliũ Tridẽtinum, quàm etiã per nostras litteras, siue bullas, etiam desuper emanatas, & inter alias sub Datũ Romę apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicę 1564. 7. Kalen. Decemb. Pontificatus nostri anno quinto, Mandatum sit omnibus Episcopis, Archiepiscopi, & alijs, quib. aĩarum cura cõmissa est, oues suas agnoscere, pro eis sacrificiũ offerre; verbiq. diuina prædicatione, Sacramentorum administratione, ac bonorum omnium exẽplo pascere: pauperum, aliarumq. miserabilium personarũ curam paternã gerere, et signanter, munera pastoralia, & eis diligenter incumbere, et assistere, aliaq. facere, quę in dicto sacro Concilio, & dictis nostris litteris, siue bullis continentur. Quę omnia nequaquam ab eis pręstari, & adimpleri possunt, cum gregibus suis non inuigilant, neque assistant, sed mercenariorum more oues suas deserunt, & propterea debuißent, & deberent omnes, et singuli Episcopi, Archiepiscopi, & alij in dignitatibus Ecclesiasticis constituti; et prefecti, et quibus

bus aīarū cura existit, iuxta diuina præcepta, et prædicti œcumenici Cōcilij, ac præd. nostrarū litterarū, seu Bullarū vim, formā, cōtinentiā, & tenorē ad eorū respectiuè Eccles. Diœc. ac alia beneficia, quib. psonalis residētia requiritur ad effectū in eis personalē residentiam faciendi, sese cōtulisse ac oīa, et singula in eisdē præceptis, Concilio, & litteris, siue bullis respectiuè cōtenta adimpleuisse, et obseruasse. Attamē sicut accepimus, multi, & multi pfat. præceptorū, et mādatorū cōtēptores, animarūq. suarum, propriæq. salutis immemores: in dictis dignitatib. Ecclesiasticis, quib. cura animarum imminet, ac Epalib. et Archiepiscopalib. respectiuè constituti præmissa facere, & adimplere hactenus minimè curarūt, sed distulerunt, & differūt in graue animarum suarum, gregiumq. sibi commissorū periculum, et ouium suarū perniciosum exēplum & scādulum: sentētias, censuras, & pœnas propterea sibi inflictas temerè, & damnabiliter incurrēdo. Quæ omnia cum non sint cōtinentibus oculis, aut impunè prætermittenda; sed grauiter, vt cæteris transeant in exēplū, cum iam per tot mēses inobediētes fuerint cēsuras præfat. sustinēt. Motu proprio, & ex certa nostra sciētia, deque potestatis nostræ plenitudine. Dilecto filio nostro Alexādro Riario, Cameræ Apost. generali Auditori, cui aliàs etiā, seu prædecessori, seu viuæ vocis oraculo commisimus, vt dictos Episcopos, Archiepiscopos, & alias personas Ecclesiasticas, animarum curā habētes, nō residētes, pœnas præfatas in dicto Concilio, & litteris, siue Bullis nostris contentas incurrisse declararet, & ad illarum effectualem executionē, aliaq. grauiora procederet: tamen quia

non-

nõnulla monitoria cõtra certos Episc. & alias p̄sonas p̄fatas in vim cõmissionis nostræ hmõi sibi factæ tũc decreuerat, & relaxauerat, ne in posterũ de illius iurisdictione dubitari cõtingat, denuò eidem Auditori nostro nunc officiũ Auditoratus exercẽte author. nostra cõmittimus, et mãdamus, quatenus statim cõtra Episc. Archiep. et alios quoscũque Prælatos, tã in Vrbe, q̃ alibi, et vbique locorũ existen. & in proprijs Diœc. non residen. cõstito sibi quãtũ sufficere videbitur summariè simpliciter, & de plano, sola veritate inspecta, et manu regia de inobedientia propria vsque ad sententiã exclusiuè procedat, et deinde nobis referat, vt nos in Cõcistorio nostro secreto de fratrum nostrorũ consilio, vt moris est, ad sententiã priuationis, et depositionis, Prelatorum inobedientium hmõi procedere valeamus, p̃ut p̃cedere intẽdimus: quo verò ad alios curã aĩarũ habẽ. vsque ad sñiam inclusiuè procedat, et exequatur, iuxta formã, & tenorẽ d. Cõcilij, & litterarũ nostrarũ præd. cum eisdẽ facultatib. vt sup. ac aliàs faciat & exequatur, prout in dictis litteris, siue bullis continetur, cũ potestate citãdi, inhibẽdi, excõicandi, suspendendi à diuinis, declarãdi, interdicendi, aggrauãdi, reaggrauãdi, carcerãdi, & brachiũ sæculare decernẽdi, relaxãdi, et exequendi, aliaq. faciendi necessaria quolibet, et opportuna, contrarijs quibuscũque nõ obstan. & quod præsẽtis nostri motus proprij soli signatura sufficiat; ac vbique fidẽ faciat in iudicio, & extra regula contraria, & alijs quibuscunque, quibus omnib. expressè derogamus, non obst.

Placet Motu proprio I.

Præsentetur B. Amerin. Regens.

BVL-

BVLLA S. D. N. D. PII PAPÆ IIII.

Reuocatoria priuilegiorum, exemptionum, immunitatum, facultatum, conseruatoriarum, indultorum, confessionialium, maris magni, & aliorum quorumcunq; similium gratiarũ, quibuscumque locis, & personis concessarum, in his, in quibus statutis, & decretis sacri Conc. Trid. contrariantur.

Pius Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

IN Principis Apostolorum Sede, meritis licet imparibus diuina dispositione constituti, nihil neque vniuersali Ecclesiæ, curæ, & sollicitudini nostræ commissæ salubris, neque iniuncto nobis Apost. seruitutis officio decentius præstare possumus, quam quòd prouidentiæ nostræ ministerio œcumenicum Concilium Tridentinum, sicut nostris potissimum auspicijs, summaq. sanctorum Patrum cõcordia per Dei misericordia feliciter absolutum fuit; ita per vniuersos, qui Christiana pietate censentur vbiq. suscipiatur, & remotis quibuslibet obstaculis ab omnibus æqualiter obseruetur. Cum itaque in eodem Concilio quãplurima salubria, & ad vniuersalem morum reformationẽ valdè vtilia decreta, atque statuta maturo p̃sentium ipsorũ examine præcedente, sint edita, quib. multa, atq; diuersa priuilegia, exẽptiones, immunitates,

tates, dispensatione, facultate, cõseruatoriç indulta, et ut vocant confessionalia, & Mare magnum, et aliæ gratiç, quæ varijs tam cathedralibus etiã Metropolitan. quam collegiatis Ecclesijs Monasterijs, Conuentib. & alijs Religiosis, etiam Fr. Mendicantiũ, domiq. ordinibus, nec non sancti Spiritus in Saxia, S. Io. Lateranẽsis, ac incurabiliũ de Vrbe, S. Antonij Viẽnen. & S. Bernardi Iurem. alijsq. Hospitalib. Militijs, eorumq. Capitulis, & Conuẽtib. ac Vniuersitatibus etiam Studiorum generaliũ Collegijs, tam sæcularib. quã ecclesiasticis, Confraternitatibus, Societatib. & tam Principis Apostol. de Vrbe, quã alijs Fabricis, S. Cruciatæ, alijsq. pijs locis, & operibus, nec nõ Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Prçlatis, Abbatibus, Abbatissis, Prioribus, Præpositis, & alijs Ecclesiasticis, tã sçcularibus, quã diuersorũ ordinum, & militiarũ, regularib. ac etiã laicis cuiuscunque dignitatis, & status, ac gradus, & excellentiæ, ac etiã Ducali, Regia, & imperiali dignitate fulgentibus vtriusque sexus personis, necnon aliquibus Notarijs, et etiã de Latere Legatis, atq; Nuncijs, tam perpetuo, quã ad tẽpus per plures Rom. Pont. prædecess. nostros, ac nos, ac Sedem Apostolicam, eisq. Legatos hactenus etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, seu etiã Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum contemplatione, & intuitu, etiam de Fratrũ consilio, diuersimodè, varijsq. temporibus in genere, vel specie, ex quauis etiam honesta causa concessa, & etiã pluries cõfirmata, & innouata fuerunt, in plerisque contrariantur. Nos, quibus in primis cordi est tam san-

cta, & Ecclesiæ Dei saluberrima decreta, vt par est, effectus vbiq. consequi, & ab omnibus obediēter obseruari, Priuilegiorū, Exemptionum, Immunitatū, Facultatum, Conseruatoriarum, Indultorum, Confessionalium, Maris magni, et aliarū gratiarum prædictarum, ac quarumcunque Apost. & aliarum litterarum desuper confectarum, processuumq., decretorum, et aliorum inde secutorū tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentib. pro sufficienter expressis, et plenè insertis habētes: Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apost. potestatis plenitudine, quod eadē oīa, & singula priuilegia, & exēptiones, immunitates, facultates, dispēsationes, cōseruatoriȩ. Indulta, Cōfessionalia, Mare magnum, & aliæ gratiæ in his omnibus, & singulis, in quib. illa statutis, et decretis Cōcilij huiusmodi cōtrariātur, ipsō iure reuocata, cassata, & annullata, ac ad ipsius Conc. terminos, atq; limites reducta sint, & esse censeantur, nec quidquā aduersus ipsa decreta, & statuta, quominus vbique & apud oēs obseruētur, in aliquo suffragari posse, sed ea perinde haberi, & reputari debere, ac si vnquam emanassent, auctoritate Apost. tenore prȩsentium declaram⁹, ac ēt statuimus, & ordinamus. Decernētes nihilominus oīa, & singula quæ vigore priuilegiorū, exemptionum, immunitatum, & dispensationum, facultatū, Cōseruatoriarum, Indultorum, confessionaliū, & aliarum quarumcunq; gratiarū hmōi post id tēpus, quo Concilium obligare cœpit, facta, & gesta quomodolibet fuerunt, & in posterum fient, & in his in quib. dicti Cōcilij decretis aduersātur, nulla, inualida, & irrita esse, & censeri, ac nemini, etiam quātumlibet,

vt

vt præfertur, qualificato, tã in foro (quod aiũt) fori, quã conscientię suffragari posse, et debere. Et ita per quoscunque locorum Ordinarios, aliosq. Iudices, & Cõmissarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinalis, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate, in utroq; foro iudicari, et definiri debere, ac quicquid secus à quoquã quauis auctoritate sciẽter, vel ignoranter attentari cõtigerit irritum, & inane decernimus. Non obstantib. premissis, ac cõstitutionibus et ordinationib. Apostolicis, cæterisq. cõtrarijs quibuscũque. Nulli ergo hoĩum liceat hanc paginam nostræ declarationis, statuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostoli eius, se nouerit incursurum.

Dat. Rom. apud S. Petrum, Anno Incar. Dom. 1565. 13. Kal. Martij, Pont. nostri anno sexto.

Cæs. Glorierius.

P. Episc. Narnien.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini 1565. Ind. 6. die verò 28. mensis Febr. Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. Pij, Diuina prouidentia Papæ IV. Anno eius 6. Retroscriptæ litteræ Apost. publicatæ, & affixæ fuerũt in Acie campi Floræ, & valuis Cancellariæ Apostolicæ per nos Nicolaum de Matthæis, & Camillum Cherubinum, Sanctiss. Domini nostri Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

ORATIO HABITA IN SESSIONE nona, & vltima sacri Concilij Tridentini.

Celebrata duobus continuis diebus 3. & 4. Decembris, 1563. sub Pio Quarto Pont. Max.

A R.D. Hieronymo Ragazono, Veneto, Episcopo Nazianzeno, & Coadiutore Famagust.

Hic summatim recensentur omnia in Concilio Tridentino definita, quæ ad piè credendum, & ad benè viuendum pertinent.

AVdite hæc omnes Gentes, auribus percipite oēs qui habitatis orbem: Tridentinum Cōcil. iamdiu cœptum, aliquādo intermissum distractū variè atq; diuulsum, nunc demū singulari Dei omnipotētis beneficio, summa atq; incredibili omnium ordinum, ac nationum voluntate connectitur, atq; perficitur. Dies hæc quidē felicissima Christiano populo illuxit, in qua templū Domini disturbatum frequenter, ac dissipatum reficitur, & absoluitur: & nauis hæc vna bonorum omniū ex maximis, ac diuturnis turbinibus, atque fluctibus tuta in portu collocatur, quā utinam conscēdere nobiscum ij uoluissent, quorum in primis gratia hęc ipsa nauigatio instituta fuit, atque ędificij huius construendi participes extitissent, qui hoc nobis negotium exhibuerant: maioris nunc profectò lætitiæ causam haberemus. Sed nostra id certè culpa non accidit.

Nos Vrbē hanc in germanię faucib. idest, in domibus illorum ferè limine positum elegimus, nos custodiā nullam

lum nobis ne suspicionē illis aliqua minus liberi loci daremus, adhibuimus, nos eam fidem publicā illis cōcessimus quam sibi cōposuerunt, nos hic illos perdiu expectauimus: neq; hortari, ac rogare vnquam destitimus, ut ad veritatis lucem cognoscēdam accederent. Verum illis et absentibus, satis, vt puto, à nobis consultum est. Etenim cum duo essent, in quibus ægris, atq; infirmis illorū animis medicina fuit adhibēda, alterum fidei Catholicæ, ac veræ Euangelicæ illis in rebus, quæ in dubium ad ipsis vocantur, quæq. opportunæ his temporibus viderentur, explicata, & confirmata, disiectis omnibus, ac dissipatis errorum tenebris, doctrina, alterum disciplinæ ecclesiasticæ, cuius potissimum deprauatione illi se à nobis defecisse affirmant, restitutio, utrumque quātū in nobis fuit, pro temporum horum ratione, cumulatè præstitimus.

Principio enim sancta hæc Synodus (facta ex laudabili maiorum nostrorum cōsuetudine suæ fidei professione) vt quoddam, quasi fundamentum futuris actionibus poneret, & quibus testimonijs atq; præsidijs in dogmatib. sanciēdis nitendum esset, ostenderet, veteris, si à noui Testamēti libros, qui essent sine ulla dubitatione recipiēdi, antiquorum Conciliorum probatissimorum exemplo, piè, & prudenter enumerauit; ac, ne de verbis quidem vlla ex uarijs inuersionibus oriri poßet difficultas, certam, ac definitam de Græcis, & Hebræis trāslationem approbauit. Hinc omniū hæresum caput, atque arcem aggrediēs, de humanæ naturæ corruptis initijs ea statuit, q̄ veritas ipsa, si loqui posset exprimeret. De iustificatione deinceps (res magna, & cū ab antiquis, tum à nostri tēporis hæ-

reticis mirum in modũ oppugnata) ea definiuit, quib. & perniciosissimis eo in genere opinionibus occurreretur, et rectè sentiēdi ratio miro quodā ordine, atque admirabili sapientia (vt in illis Dei spiritum facilè agnoscas) demōstraretur. Præstantissimo hoc post hominum memoriā decreto hæreses ferè vniuersæ iugulātur, et quasi caligo Sole, discutiũtur, ac dispelluntur: eaq. claritas, isq. splendor veritatis appareat, vt tātũ lumē quin videat, dissimulare iā nemo possit. Subsecuta est salutaris septē diuinorum Ecclesiæ Sacramentorũ tractatio: primũ simul de omnibus, post de vnoquoq; separatim. Hic verò quis nō uidet quàm distinctè, explicatè, abũdāter illuminate, et (quod caput est) verè tota cœlestiũ horum mysteriorũ ratio cōtineatur? Quis in tam magna multiplicíq. doctrina, quid aut sequendum, aut fugiendum sit, potest vllo modo desiderare? quis in illis omnibus errandi locum, aut occasionem inueniet? quis denique de Sacramentorũ horum vi, atque virtute dubitare in posterum poterit: cum gratiā illam, quæ illis ipsis, quibusdam quasi stillicidijs in fideliũ quotidie mentes illabitur, tunc nobis affuisse tam copiosè perspiciatur? Accesserunt ad hæc de sacrosancto Missæ sacrificio, & de Cōmunione sub vtraq; specie, & paruulorum decreta; quibus quidē nihil sanctius, nihil utilius, ut de cælo lapsa, nō hominibus composita uideatur. Adiungitur his hodie certa de Indulgentijs, de Purgatorio, de Sanctorum ueneratione, inuocatione, imaginibus, & reliquis doctrina, qua non solum hæreticorũ fraudibus, & calumnijs obsistetur, sed piorum etiam Catholicorum conscientijs planè satisfiet.

Hæc

Hæc de rebus ad salutem nostram pertinentibus, quæ dogmata appellantur, faustè, ac feliciter erunt peracta: neque aliud quicquam preterea, eo in genere, à nobis hoc tempore expectabatur.

In eorum aũt quibusdã administrandis, cum nonnulla essent: quę nõ ritè omninò, ac rectè seruarẽtur, accuratissimè, Patres amplissimi, curastis, vt purè illa, & castè atq; ex more, institutoq. maiorum tractarẽtur. Ita omnem superstitionẽ, oẽm quæstum, oẽm (vt dicũt) irreuerentiam à diuina Missarũ celebratione abstulistis; vagis, ignotis, & criminosis sacerdotib. sanctum hoc offerre sacrificium interdixistis, rei huius sacratissimæ vsum à priuatis domibus, & profanis in sacra, & religiosa loca reuocastis, molliores cantus, & symphonias, deambulationes, colloquia negotiationes, à tẽplo Dñi sũmo, uetuistis. Ita Ecclesiastico vnicuique gradui leges illæ à vobis præscriptæ sunt, vt traditio illis diuinitus ordine abutẽdi nullus uti que locus relinquatur. Ita nonnulla Matrimonij impedimẽta, quæ ansam, quasi quandã ad violãdã Ecclesiæ præcepta dare uidebãtur: remouistis: facilẽ ueniæ cõsequẽdæ viã minus legitimè cõnubij fedus ineũtib. interclusistis. Quid de fortuitis, tenebricosisq. matrimonijs cõmemorẽ? Et quidẽ ita sentio si alia nulla causa cõuocãdi Conc. fuissent (quæ multæ, & maximæ fuerunt) propter vnam hanc id oĩno fuisse faciendũ. Nam cũ res hæc ad oẽs spectet, neque vllus in Orbe terrarũ vniuerso angulus reperiatur, quẽ labes hæc non inuaserit: curãdũ merito fuisset, vt cõi huic malo, communi etiam consilio prouideretur. Innumerabiliũ Patres sanctissimi, & grauissimorũ

 de-

delictorum, ac scelerũ occasio, prudẽtissima ista uestra, ac propè diuina sanctione penitus ablata est, & Christianæ Reip. gubernationis sapientissimè cõsultum. Accedet ad hæc vtilis in primis ac necessaria multorum in Purgatorij, Sanctorum venerationis, inuocationis, imaginum, & Reliquiarum, atque etiam Indulgentiarum ratione abusiuum interdicto, qui rerum ipsarum pulcherrimã faciẽ inquinare, atque turpe mirum in modum videbantur.

Altera verò pars, in qua de labenti, ac propè cadenti ecclesiastica disciplina fulcienda erat agendum diligentissimè etiam absoluta fuit, atque perfecta. Eligentur in posterum ad Ecclesiastica munera obeunda, qui virtute, non ambitione præstent, quique populi commodis, nõ suis inseruiant, & prosint, potius quam pręsint. Enunciabitur, atque explanabitur frequentis, & studiosius verbum Domini, ancipiti gladio penetrantius.

Aderunt suis gregibus, & inuigilabũt Epi, cęteriq. quibus animarũ cura cõmissa est, neq; extra creditã sibi custodiã vagabuntur. Nihil cuiquã proderũt, aut ad impurè, & flagitiosè viuẽdum, aut ad malè, & perniciosè docendũ priuilegia, nullũ sine pęna crimen, nulla sine pręmio virtus relinquetur. Pauperũ, & mendicantiũ sacerdotum multitudini optimè prouisum est: certę vnusquisque ecclesię, statutoq. operi, vnde alij possit, ascribetur.

Auaritia, quo nullum vitium est tetrius, pręsertim in domo Dei, ab eò omnino tolletur: gratis Sacramẽta omnia, vt par est conferẽtur. Ex vna Ecclesia plures ex pluribus vna vt populi commodum & ratio postulabit, constituentur. Eleemosynarum Quęstores (vt appellant) qui

sua,

sua, non quæ Iesu Christi, quærentes, magnum nostræ religioni dānum, magnam infamiam afferebāt, ex omni hominū memoria (quod summæ felicitatis loco ponendū est) penitus euellentur. Hinc nostra præsens calamitas sumpsit exordium: hinc serpere infinitum malum, manareq. in dies latius non desistebat, neque occurri illi adhuc multorum Conciliorum cautionibus, ac prouisionibus potuit. Quamobrem quis non nisi sapientissimè factū dixerit; ut membrum hoc, in quo sanādo diu: ac multum frustra laboratum est, ne reliquo corpori noceret, excideretur?

Porrò Deo cultus tribuetur purius, & accuratius, atque ita, qui fuerunt vasa Domini: mūdabuntur, vt ad sui imitationē alios trahāt. In quo præclarè illud, fuit excogitatū, vt qui sacris essēt initiādi, ijs morib⁹, atq; litteris in vnaquaque ecclesia à prima ætate instituerentur, vt quodā quasi virtutū oīum Seminariū illud existeret. Iā verò ꝓuincialib. Synodis restitutis, Visitationib. ad populorum vtilitatē, non ad querelam, et sumptum renouatis tradita Pastorib. regendi suos, atq; pascendi commodius facultate: Pœnitētia publica in vnum reuocata: Hospitalitate tū ecclesiasticis hominibus, tū pijs locis indicta: In curatis sacerdotijs conferēdis, memorabili, ac penè cælesti rōne constituta Beneficiorū (vt aiunt) pluralitate sublata, hæreditaria sanctuarij Dei possessione probibita. Modo excōmunicationib. imposito, ac terminato: Primis iudicijs ijs in locis, vbi lites oriūtur, assignatis: Singularib. certaminibus interdictis: Omnium hominum, ac sacrorū in primis luxuriæ cupiditati, atque licentiæ freno, quasi quodam, quod excuti nō facilè possit, iniecto: Regibus, ac

Prin-

Principibus sui muneris diligẽter admonitis, alijsq. reb. huiusmodi prudẽtissimè sancitis, qs nõ videt vestras vos P. optimi, hac etiam in re partes cumulatissimè executos? Actũ sæpe est in superiorib. Conc. de fide nostra explicanda, moribusq. corrigendis, sed nescio, an unquã diligẽtius atq; distinctus. Hic, presertim hoc biennio, ex omniũ populorũ, ac nationũ, in quib. catholicæ Religionis veritas agnoscitur, non solũ Patres, sed Oratores habuimus. At quos viros? Si doctrinã spectemus, eruditissimos: si usũ, peritissimos: si ingenia, perspicacissimos: si pietatem, religiosissimos: si vitã, innocẽtissimos. Numerꝰ is quoq; fuit, vt, si presentes Christiani orbis cõsiderẽtur angustię, frequentissima hæc omniũ, quę antea fuerũt, Synodus appareat. Hic singula omniũ vulnera detecta, mores expositi fuere, nihil dissimulatum est: nostrorũ aduersariorũ argumẽta, et rões ita tractatę, vt eorum, tũ causa, nõ nostra agi videretur. Tertiũ nonnulla, atq; ẽt quartum discußa: summa sępe contentione certatũ: eo. s. consilio, vt queadmodũ igne aurum, ita quibusdam quasi luctationib. veritatis vires, ac nerui probarentur. Quę enim inter idem sentientes, idemque spectantes discordia potuit existere?

Quæ cum ita sint, licet optandum (vt initio dicebam) summoperè fuißet, vt vna cum illis hæc agerẽtur, quorũ potissimum causa tractata sunt; absentiũ tamen etiam incolumitati, atq; saluti ita prouisum est, vt alia rõne prouideri, si affuissent, non potuisse videatur. Legãt illi, quæ de fide nostra statuimus, vt Christianũ hoiem decet, humiliter, & si lumẽ eis aliquod fulserit, ne faciẽ auertãt, &, si vocem Domini audierint, corda sua non obdurẽt.

Ac.

Ac, si ad cōem matris Ecclesiæ cōplexum, unde se illi distraxerunt, redire uoluerint; clementiā sibi omnē, ac misericordiam tribuendā nō dubitent. Sed præcipua illa rō est, P. A. discentientes à nobis animos cōciliandi consētientes in fide, atque officio retinendi: si, quæ hoc in loco uerbis sancimus, re ipsa in nostris ecclesijs præstemus Leges, & si optimè sunt, muta tamen res est. Quid Hebræo populo Dei ipsius ore latę leges profuerunt? Quid Lycurgi Leges Lacedæmonijs, Solonis Ateniensibus ad libertatē retinendam, quā ob causam erant cōscriptæ, utilitatis attulere? Sed cur externa, atq; antiqua nimis cōmemoro? Quæ ad bene, beateq. viuēdū instituta, atq; pręcepta ex vnius Christi Domini nostri vita, atq; doctrina desiderare, aut possumus, aut debemus? Quid item fuit à maiorib. nostris omissum, quod cum ad rectè sentiendum, tū ad præclare agendum pertineret? Medicamentum quidē salutare cōpositum, ac paratum iamdiu habemus. Verū si morbum debet expellere, sumēdum est ac per venas in omne corpus diffundendū. Poculo hoc salutis nos primū inebriemur, Charissimi, et uiuę, atq; loquētes leges, simus & norma, ac quasi quędā regula, ad quā aliorū actiones, et studia dirigatur, atq; ita sibi vnusquisq; persuadeat nihil è Christianę Reip. commodo, ac dignitate successurū, nisi, quātū in se sit, studiosè præstiterit. Id curādum nobis cū antea, fuit, tū multo erit in posterū accuratius. Etenī si magistri nostri, ac Saluatoris exēplo facere prius debebamus, quā docere, postquā docuimus, quin faciamus, quæ esse poterit excusatio? Quis ferre nos, ac pati poterit, si cū nō furādū esse demonstrauerimus, ipsi furemur? si cū non

mæchandũ, mæcemur? Sãctos à Sãcto Cõcilio innocentes, atque integros ab integritatis præceptis, & innocentiæ firmos in fide, atque constantes à fidei nostræ firmata doctrina discedere minimè conuenit. Ac tales quidẽ expectant nos populi nostri, qui nostrum iãdiu reditũ sustinentes, ea se ipsi rõne consolabantur fore, vt hãc tpis vsurã maiori præsẽtes studio sarciremus. Sed fiet id à nobis, vt spero, Patres Sanctiss. diligẽter, & quemadmodũ hoc in loco fecistis, ita etiã domi satis Deo, atque hoĩbus facietis. Nunc (quod huius tpis est) Deo primũ ipsi maximo, atq; immortali maximas, atque immortales gratias, & agamus, & habeamus, qui nõ secundũ peccata quæ fecimus nos, neque secundũ iniquitates nostras retribuit nobis, sed diẽ hunc lætissimũ quẽ uidere multi concupierũt nobis nõ solũ videndũ, sed ẽt celebrandum, incredibili cũ totius Christiani populi assensu, atque approbatione, sua magna benignitate cõcessit. Pio deinde IV. Sũmo nostro, atque Opt. Pont. gratiæ perpetuæ, ac singulares habendæ sunt; qui cũ primum B. Petri sedẽ ascendit, tãto Synodũ hanc instaurãdi desiderio exarsit, vt in eo suas oẽs curas, & cogitationes defigeret. Nuncios statim viros probatissimos ad indicendum illis Nationibus, atque Prouinciis Concilium misit, pro quorũ in primis salute conuocabatur. Hi Aquilonis partes propè oẽs peregrarunt, rogarũt, obsecrarũt, obtestati sunt tuta oĩa, atque amica promiserũt, atque id etiã egerũt, vt in Angliam traiicerent Legatos postmodum pietate, ac doctrina præstantissimos, cum itéresse ille Synodo; ut mirum in modum capiebat, nõ posset, huc misit, ex quib. duos (quorũ memoria in bene-

nedi-

nedictione est)statuta die, tametsi nulli ferè Episcopi cõuenissent, hic esse voluit. Hi, atq; additus eis paulò post tertius nouem menses, atq; eò amplius iustum ad Synodũ instituendã Episc. numerum hoc in loco nihil agẽtes expectauerunt, cum interea nihil aliud Pontifex ipse aut ageret, aut meditaretur quam, ut Patres quamplurimi, quã optimi, & quamprimum huc accederẽt, & Christiani nominis Reges oẽs, ac Principes suos huc Oratores mitterent, ut cõi oĩum voto, atq; cõsilio cõis hæc causa grauissima oĩum, atq; maxima tractaretur. Quid verò postea omni cura, sollicitudine, sumptibus prætermisit, quod ad Concilij huius amplitudinem, libertatẽ, et cõmodũ pertinere aliquo modo videretur? O singularẽ Pastoris, ac patris nostri pietatem, atq; prudentiam: ò summã ẽt eiusdẽ felicitatẽ cuius auctoritate, atq; auspicijs iactatum hoc diu, & agitatum Concilium constitit, & conquiescit. Te Paulum III. te Iulium mortuos appello, quamdiu, quantoq. studio videre, quod nos videmus, exoptastis? quot in eam rem sumptus, quot laborem insumpsistis? Quamobrem verè tibi, atque ex animo, Piè sanctiss. ac beatiss. gratulamur, quod tantam tibi lætitiam, tantam tuo nomini laudem (id quod maximũ diuinæ in te beneuolentiæ argumento est) Dominus reseruauit, quem nos precibus oĩbus, ac votis supplices oramus, vt te nobis incolumen, pro Ecclesiæ suæ sanctę cõmodo atque ornamẽto, et quam citissimè reddat, & quã diutissimè conseruet. Serenissimo etiã Imper. gratias agere, et gratulari iure optimo debemus. Ille potẽ tiss. morũ Cęsarum, qui propagãdę Christianæ Religionis miro quodam desiderio flagrarũt

animum, vt locũ, referens, vrbẽ hanc oĩ periculo liberã conseruauit, et nos, vt tutã, tranquillãque pacem trahe-remus, sua vigilãtia perfecit, magnãq. nostris animis se-curitatẽ assidua trium suorũ Legatorum summorum vi-rorum præsentia, ac propè pignore attulit. Ille de nostris his rebus pro sua eximia pietate sollicitus mirificè fuit. Ille à se, atque à nobis dissentiẽtes hoĩes ex obscurissimis in quibus versantur tenebris, eruere, atq; ad sanctæ hu-ius Synodi clarissimã lucem aspiciendam adducere maxi mopere laborauit. Regum præterea Christianorũ, ac Prin cipum in Concilio hoc amplissimis suis Legationibus or-nando, & suos vestræ auctoritati fasces submittendo, pia maximè volũtas grata nobis memoria prosequenda est. Iam verò quis est Illustrissimi Legati, et Cardinales, qui se vobis debere plurimum nõ fateatur. Vos nostrarũ actionum duces optimi, ac moderatores extitistis. Vos, ne nostra, aut in dicendo, aut in decernendo libertas violari qua ex parte videretur, incredibili patiẽtia, ac diligẽtia curastis. Vos nulli corporis labori, nulli animi contẽtioni pepercistis, vt ad optatũ, res exitũ, quod alij multi uestri similes frustra tentauerũt, quãprimùm perduceretur. In quo præcipuã quandam, ac propriã lætitiã habere, tu Mo rone Illustriss. atq; ornatissimè debes; qui cum vigesimo ab hinc anno primũ præclaro huic ædificio lapidẽ posue-ris: extremam nunc manum post alios multos huic operi architectos adhibitos feliciter pro summa tua, ac propè diuina sapientia impones. Factum hoc vnum egregiũ, ac singulare oĩum sermone. ꝑpetuo celebrabitur, neq; vlla vnquã ætas de tuis his laudib. conticescet. Quid de vo-

bis

bis dicam Pater sanctiss. quam benè de Christiana Rep. vestris his præstantissimis actionibus meruistis? quanta vestrum vniuscuiusq; nominis cōmendatio: quāta gloria à Christiano populo uniuerso tribuetur. Vos uerè Patres, verè pastores, et agnoscent omnes, & prædicabūt: vobis suā vnusquisq; vitam, atque salutē acceptam libentissimè refert. O diem illam populis nostris iucundissimam, atq; lętissimā in qua primū reuisere illos, nos, atque amplecti à templi Domini ædificatione redeūtes contigerit.

Sed fac, tu Domine Deus noster, vt tam eximię de nobis opinioni egregijs factis respondeamus, & semen, hoc, quòd in agro tuo seminauimus, uberem fructum afferat, fiuatq. vt ros eloquium tuum: atque, quod fore aliquando pollicitus es, fiat temporibus nostris, vt vnum sit omnium ouile, & vnus Pastor atque is potissimum Pius IV. in tui nominis gloriam sempiternam. Amen.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII Diuina prouidentia Papæ Quinti.

De veritate exprimenda, &c. in dispensationibus matrimonialibus, & alijs gratijs, sub pœna falsi.

PIVS PAPA V.

Motu proprio, &c. Cum sicut accepimus, nōnulli suæ cōscientię prodigi, ac proprię salutis immemores, vt facilius à nobis, & sede Apostolica dispensationes matrimoniales, & alias gratias, & concessiones obtineāt gradus consanguinitatis, vel affinitatis, aut cognationis

tionis spiritualis, ac scientiã illorũ aliter, quã eis à principio ab ipsis partib. significatũ, vel narratũ fuerit exponũt, & si matrimonia hmõi adhuc contracta non fuerint pro cõtractis narrata, ac alias diuersimodè uerã facti specie tã in ipsis dispensationib. matrimonialib. quã pro alijs quibuscũque gratijs, & concessionib. obtinẽdis, immutẽt ac propterea cum non solum in impetrationib. hmõi falsitas narretur, verũ ẽt in partib. plerumque pro verificatione gratiarũ hmõi ueritas immutetur, & falsitas committatur. Nos igitur huiusmodi abusibus, & erroríb. obuiare cupientes. Motu proprio, &c. oẽs, & singulos procuratores tam officij sacræ Pœnitentiariæ, seu cõtradictoriarum, quã alios, quoscũq; sollicitatores, & scriptores, quos Copistas vocant, qui veritatẽ facti à narratione, q̃ ab ipsis partibus habuerunt, quo ad substãtialia, & qualitates necessariò exprimẽdas, diuersam faciũt, seu quoquomodo inuertunt, aut immutant, deprauãt, et per subreptionem, et obreptionem gratiã à nobis extorquẽt pœnam falsi incurrere, & ea puniri omninò debere decernimus, & declaramus. Mandantes propterea Almæ Vrbis Gubernatori. Cameræ Apostol. Auditori, & Vicario quatenus in præmissis reos, & culpabiles repertos pœna falsi, ut permittitur, puniant, cum potestate citandi etiã per edictum, constito summariè de non tuto accessu, aliqua dicendi, & faciẽdi in præmissis necessaria, seu q̃uolibet opportuna. Non obstan. præmissis constitutionibus et ordinationibus Apostolicis, cæterisq. contrarijs nequaquam obstantibus: irritum quoq; & inane, & cap. dicique, etc. iudicari, et definiri debere, et sublata, etc. decernentes

nentes. Et quòd pręsentis Motus proprij, & absque data & registratura, sola signatura sufficiat, & vbique fidem faciat in iudicio, & extra, regula cõtraria nõ obst. eiusq. transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadẽ prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forẽt exhibitę, vel ostẽsę: quodque Cameræ, & Cancel. Apost. ac Audientiæ causarũ Palatij Apostolici valuis, & in acie campi Florę dimissis inibi copijs affixis omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Placet Motu proprio M.

Die 5. Decemb. 1566. Suprascr. litterę Apost. affixę, & publicatæ fuerũt in locis suprascript. dimissis in eiusdem locis copijs affixis, per me Nicol. de Matthæis curs.

Io. Guerardi, Mag. Curs.

BVLLA S. D. N. PII DIVINA Prouidentia Papæ V.

Super declaratione Decreti Concilij Tridẽtini de Cognatione spirituali inter maritum, vel vxorem suscipientis, & baptizatũ, baptizatiq. patrem, & matrem, & quascunque alias personas tam ex parte suscipientis, quàm baptizantis, & baptizati.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

CVM illius vicem, licet minimè suffragãtibus meritis geramus in terris, de cuius vultu prodit iudicium, & vident oculi ęquitatem, officij nostri debitã prosequimur actionẽ, si obscuros sacrorum Canonum sensus, ita aperire studemus, vt pijs Christi fidelium mẽtib. nulla dubitãdi occasio relinquatur. Sanè licet

cet ex eo ꝙ in Cõc. Trid. decret. fuerit, cognationẽ spiritualem inter eos tantũ cõtrahi, qui suscipiunt baptizatũ de Baptismo, ac baptizatũ ipsum, & illius patrem, & matrẽ, necnõ baptizantem, & baptizatũ, baptizatiq. patrẽ, & matrẽ; sin reliquis personis, quę p antiquos Canones occasione cognationis huiusmodi contrahere prohibentur, omne impedimẽtum sublatũ esse videatur; adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an saltẽ impedimentũ cognationis spiritualis, hmõi inter maritũ, vel vxorẽ suscipiẽtis, & baptizatum necnon inter maritũ, vel vxorem suscipiẽtis, & patrẽ, ac matrem baptizati vigeat, propterea ꝙ prohibitum de vno coniuge, de altero & prohibitum esse videatur. Nos piarum mentium quieti, & matrimoniorum fauori (quantum ex alto nobis permittitur) consulere volentes, a præcisis verbis Concilij minimè discedendum in præmissis esse censuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognationis huiusmodi subesse decernimus, & declaramus, quo minus inter dictos maritum, vel vxorem suscipientis & baptizatum, baptizatiq. patrem, & matrem, et quascunque alias personas tam ex parte suscipientis, quam baptizantis, & baptizati, in dicto Concilio nominatim nõ expressas, matrimonium liberè, & licitè contrahi possit, & ita ab omnibus iudicari debere mãdamus, atque statuim⁹, decernentes irritum, & inane, si quid secus a quoquam quacunque dignitate, auctoritate, & potestate prædito contingerit iudicari. Non obstan. Constitutionibus, & ordinationib Apostolicis, alijsq. contrarijs quibuscũque. Volumus aũt, quod præsentes litterę in Cancellaria nostra Apostolica, & in acie Campi Florę de more publicẽtur, & inter Cõstitutiones perpetuo valituras describantur. Et, quia difficilè foret, præsentes ad singula quæque loca deferri, quod earum transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quę pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo omnino hominum liceat

hanc

hanc paginam nostræ declarationis, decreti, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum anno Incarn. Domin. 1566. 4. Kal. Decembr. Pontific. nostri anno primo.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn.

Visa de Curia Io Barengus.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini 1566. Indict. 9. die verò 19. mensis Decemb. Pont. S.D.N. Pij diuina Prouid. Papæ V. anno eius primo, retroscriptæ litteræ Apost. affixę, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancell. Apost. & in Acie Campi Floræ, per nos Antonium Clerici, & Io. Andream Rogerium, præfati Sanctiss. Domini nostri Papæ Cursores.

Stephanus de Olea Magist. Curs.

BVLLA S. D. N. PII DIVINA Prouidentia Papæ V.

Super declaratione Concilij Tridentini de impediment. affinitatis ex fornicatione prouenientis.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum Pont. spectat Canonicas sanctiones, quæ expressiorem sensum postulare videntur, re diligẽter perspecta, ita declarare, et aliàs prouidere, vt omnis dubietas de pijs Christi fidelium mentibus reuellatur. Sanè postquam ex eo, quod Trid. Synodus impedimẽtũ affinitatis ex fornicatione proueniens, per quod non solum Matrimoniũ, contrahi prohibetur, sed etiam postea factum dirimitur, ad eos tantum restrinxit, qui primo, & secundo gradu coniunguntur, in vlte-

rioribus verò gradibus statuit Matrimonium, postea factũ non dirimi, à plurib. Christi fidelibus, vt accepimus, est dubitatũ, an, liceat in vlterioribus gradib. huiusmodi Matrimoniũ contractũ non dirimatur, adhuc tñ iuxta antiquos Canones contrahi prohibeatur. Et propterea nos oẽm ambiguitatẽ tollere, & animarũ tranquillitati ac matrimonij libertati, quantum cũ Deo possumus, consulere volẽtes, declaramus, & Apost. auctoritate decernimus, nullum hodie impedimentũ remanere, quo minus in vlteriorib. gradibus huiusmodi liberè, & licitè matrimoniũ contrahi possit, & ita ab oĩb. iudicari debere mandamus, atque statuimus, decernẽtes irritũ, & inane, si q̃d secus à quoquã quacũque dignitate, auctoritate, & ptãte prędito cõtigerit iudicari. Nõ obst. cõstitutionib. & ordinationib. Apost. alijsq. cõtrarijs quibuscunque. Volumus aũt, q̄ pręsentes litterę in Cãcell. nostra Apost. & in acie Cãpi Floræ de more publicẽtur, & inter Cõstit. perpetuo valituras describãtur. Et quia difficile foret, pręsẽtes ad singula quęq. loca deferri, q̄ earũ transũptis, ẽt impressis, manu alicui' Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadẽ prorsus fides adhibeat, q̃ pręsẽtib. adhiberetur, si forẽt exhibitæ, vel ostẽsæ. Nulli ergo oĩno hominũ liceat, hãc paginã nostræ declarationis, decreti, mãdati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario cõtraire. Si quis aũt hoc attẽtare pręsũpserit, idignationẽ oĩpotẽtis Dei, ac beatorũ Petri, & Pauli Apo. ei'. se nouerit incursurũ. Dat. Romę apud S. Petri, an. Inc. Do. 1566. 4. Kal. Dec. Pont. nostri anno primo. *Cas. Glorierius.*

Visa de Curia Io. Barengus.

Registrata apud Casarem Secretarium.

Anno à Nat. Do. 1566 indict. 9. die verò 19. mẽs. Decẽb. Pont. Sanctiss. D. N. D. Pij diuina Prou. Papæ V. anno eius primo, retroscriptæ litteræ Apost. affixæ, & pub. fuerũt Romæ in valuis Cãc. Apost. & in acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Io. And. Rogerium, & Camillum Cherũ. Curs.

Stephanus de Olea, Mag. Cursorum.

D Es

DECLARATIO CONCILII Tridentini, de compaternitate, & affinitate.

Ex Fornicatione, ac Matrimonijs desuper contractis, & contrahendis.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & D. N. D. Pius Diuina Prouidẽtia Papa V. ad cui⁹ notitiã peruenit, quod cũ in decretis S. Cõcilij Tridentini certę tãtũ personę enumerẽtur, inter quas duntaxat cognatio deinceps cõtrahatur, ab aliquib. reuocat̃ in dubiũ, an q̃ vltra personas in dictis decretis enumeratas, quo quomodo cognatione spirituali, ante cõfirmationẽ dicti Cõcilij cõiũcti, erãt absq. dispẽsatione Apostolica, Matrimoniũ post dictam confirmationem cõtrahere potuerint, ac hodie, & de cętero contrahere possint, cum ante prædictam confirmationem, id facere de iure minimè liceret. Et insuper, cum in eisdem decretis statuatur, affinitatem, quæ ex fornicatione cõtrahitur, in illis solummodo attendi debere, qui primo, vel secũdo affinitatis gradu coniunguntur, ab aliquibus pariter dubitatur. An matrimonia inter personas, quæ ante confirmationẽ dicti Cõcilij, tertio, vel vlteriori huiusmodi affinitatis gradu cõiunctæ erant, post confirmationẽ eiusdem Concilij absque dispensatione Apostol. contracta, & quæ deinceps contrahi contigerit, dirimi debeant. Sanctitas sua ad tollendum omne dubium, eos, qui ante confirmationem prædicti Concilij cognationem spiritualem contraxerunt (dummodo nõ sint ex personis in dictis decretis enumeratis, & inter quas tantum Concilium voluit deinceps contrahi hanc cognationem spiritualem) matrimonij vinculo inter se absq. dispensatione aliqua liberè, & licitè copulari posse, ac matrimonia etiam post confirmationem huiusmodi, absq. dispẽsatione Sedis Apostolicę inter eas iam cõtracta valere,

plenamq. roboris firmitatem obtinere: Et similiter Matrimonia post confirmationem Concilij absque dispensatione Apost. secuta, & quæ de cætero sequētur, inter personas, quæ ante dictam confirmationem affinitatem (infra tamen secundum gradum ex fornicatione prouenientem) contraxerant, propter huiusmodi affinitatem dirimi non debere, sed valida, & efficacia existere declarauit. Sicq. per quoscũque Iudices, & Commissarios, etiam S.R.E. Card. sublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & definiri debere, ac quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit irritum, & inane decreuit.

Placet, publicetur, & describatur.

Lecta, & publicata fuit suprascripta Regula Romæ in Cancell. Apostol. anno Incarnationis Domini, 1566. die verò Martis 20. mensis Aug. Pont. Præfati S.D.N.D. Pij Papæ V. anno primo.

A. Lomellinus Cust.

DECLARATIO REGVLÆ Pij Quarti,

Super expressione gradus propinquioris in dispensationibus Matrimonialibus.

SANCTISSIMVS in Christo Pater, & D.N.D. Pius Diuina Prouidētia Papa V. Attendēs per quādā cōstitutionē dudū per fel. recor. Piū Papam IV. Sanctitatis suæ prædecessorē editā, qua cauetur, quod in dispēsationibus Matrimonialibus ꝓ diuersis cōsanguinitatis, seu affinitatis ex eodem stipite prouenientibus gradibus cōiunctis, non remotioris solum, prout olim fieri solebat, sed etiam propinquioris graduum expressa mentio fieri debeat, alioquin dispēsationes, ac desuper confecta litteræ nullius sint roboris, vel momenti, prout in d. Cōstitutiones plenius cō-

tinetur,

tinet, à dispositione iuris cõis, & laudabili, ac antiquo Ro. Cur. stylo nimirũ recidi; ac fauorem matrimonij debitũ restringi. Volensq. propterea iuri, & stylo prædictis necnon piæ memoriæ Greg. XI. Clemẽtis VI. Rom. Pont. etiam Sanctitatis suæ prædecessorũ vestigijs inhærendo, Sacramento, & libertati matrimonij, quãtum cũ Deo põt, fauere: Statuit, & ordinauit, q̃ de cætero in quibuscunque dispẽsatio nibus, quas pro matrimonijs contractis, aut cõtrahẽdis inter viros, & mulieres inuicem diuersis prohibitis cõsangui nitatis, seu affinitatis, aut mixtis ex cõmmuni, seu ab eodẽ stipite surgẽtibus, quicũque illi sint, dummodo primũ quoquomodo nõ attingãt, cũ in eo Sãctitas sua nunquã dispensare intẽdat, gradibus cõiunctos, ab eadẽ Sanctitate sua, & pro tpe existente Rom. Pont. aut Sede Apost. impetrari, vel aliàs cõcedi, cõtigerit, ac litteris, cõmissionibusq. desuper et locorũ Ordinarijs faciẽdis, gradus remotior attẽdatur, trahatq. secũ ꝓpinquiorẽ, ac ob id sufficiat remotiorẽ tñ gradũ exprimere, obtẽtis tñ postea sup ꝓpinquiore litteris declaratorijs, iuxta Greg. & Clem. præd. hmõi cõstitutiones, quas quo ad hoc innouauit, & inuiolabiliter obseruari mãdauit, dispensationesq., seu dispensandi cõmissiones, ac desuper cõfectas litteras, & processus habitos p easdẽ dispensati, seu his cũ quib. dispẽsari mãdatur pp proximioris gradus hmõi non expressionẽ, de surreptionis, vel obreptionis vitio, seu intẽtionis defectu notari nõ posse, sed ĩ oĩbus, & per omnia suffragari, perinde ac si in litteris, seu cõmissionibus huiusmodi de proximiore, seu vtroque gradu specialis, & expressa mẽtio facta fuisset. Sitq. per quoscunque Iudices, & Cõmissarios, etiam S.R.E. Cardinales, sublata eis quauis aliter iudicãdi, & interpretãdi facultate iudicari, & definiri debere, ac quidquid secus super his a quocunque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari cõtigerit, irritum, & inane decreuit, constitutiones Pij præd. huiusmodi, cæterisq. contrarijs nõ obstantibus quibuscũque.

Placet publicetur, & describatur M.

Lecta, & publicata fuit suprascripta Regula Romæ in Canc. Apost. anno Incarn. Dom. 1566. die verò Martis, 20. mēsis Aug. Pōt. præfati S.D.N.D. Pij Papæ V. anno primo.

BVLLA S. D. NOSTRI D. PII D. Prouidentia Papæ Quinti.

Per quam declaratum Decreti Sacri Concilij Tridentini, super impedimento publicæ honestatis editum.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

AD Romanum spectat Pontificem sua sollicitudine diligenter prouidere, vt sacrorum Conciliorum decreta, ita suæ declarationis adminiculo dilucidētur, ꝙ nulla desuper dubitandi occasio cuiqua relinquatur. Sanè ad aures nostras peruenit, multos esse, qui dubitēt, an Decretū æcumenici Conc. Tridēt. Sess. 24. de reformatione Matrimonij, tertiū, quo cauetur, impedimentum publicę honestatis, vbi spōsalia valida nō fuerint prorsus tolli: vbi verò valida fuerint, non excedere primū gradum, cū in vlterioribus gradib. non possit huiusmodi prohibitio seruari; de spōsalibus per verba (vt aiunt) de futuro tantū conceptis intelligatur, vel etiam Matrimonia per verba de præsenti contracta, non tamen consummata, quæ interdum spōsalia appellātur, comprehendat, ita vt etiam eo casu impedimētum inde prouenìens sublatum fuerit. Nos itaque, vt omnis difficultas, & dubitatio tollatur, attendentes, ꝙ Spōsaliorum appellatione, quæ d. Conciliū vtitur, non nisi impropriè Matrimoniū verbis de præsenti conceptis cōtractū continetur, quodq. agitur de correctione Iuris veteris, quo casu secundū ꝓprietatem verborū duntaxat procedendū est, prçsertim cū lon-

gè

gè maiorē rōnem prohibitionis in Matrimonio per verba de præsenti cōtracto,quam in Spōsalib. de futuro vigere à nemine dubitetur. Idcirco Motu ꝓprio auctoritate Apost. tenore pręsentiū declaramus,& definimus,decretū Cōcilij huiusmodi omnino intelligendū esse,& procedere in Sponsalib. de futuro dūtaxat,nō aūt ī Matrimonio sic(vt pręfertur)cōtracto,sed in eo durare adhuc impedimentū in omnib. illis casibus,& gradibus,quib. de iure veteri ante prædictū Decretū Concilij introductū erat,& ita ab omnib. iudicari debere mandamus,atque statuimus. Non obstantib. Constitutionib.& Ordinationib. Apostolicis,alijsq. cōtrarijs quibuscunque. Volumus aūt,quod præsentes litterę in Cancellaria nostra,& in acie campi Floræ de more publicentur:inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et,quia difficile foret,præsentes ad singula quæque loca deferri,volumus,& ēt declaramus,ꝙ earū transumptis, ēt impressis,manu alicuius Notarij subscriptis,ac sigillo alicuius Prælati munitis,eadē prorsus fides adhibeatur, quæ præsentib.adhiberetur,si forent exhibitæ,vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis,definitionis,mandati,statuti,& voluntatis infringere,vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit,indignationem omnipotentis Dei, ac Beat. Petri,& Pauli Apost. eius,se nouerit incursurum. Dat. Rom. apud S. Petrum anno Incar. Domin. 1568. Kal. Iulij,Pontific. nostri anno 3. *Cæs. Glorierius.*

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuit. Dom. 1565. Indict. 6. die verò 24. mens. Feb. Pōt. Sanctiss. in Christo P.& D.N.D. Pij,diuina ꝓuid. Papæ V. anno VI. Retroscriptę litterę Apo. lectę,& affixę, & pub. fuerūt ad valuas Cācel. Apost. & in Acie cāpi Floræ,vt moris est,dimissis ibid. pręsentib. litteris per aliquātulum tēporis spatiū affixis,& deinde amotis per nos Iul. Parinum Cle. Ter. & Io. Bonorum prælib. S. D.N. Pap. Curs.

Camillus Cherubinus, Mag. Curs.

Constitutio.

De trium votorum professione, ab ijs emittenda, qui in Congregationibus sub obedientia voluntaria viuunt, quorum habitus à sæcularibus Presbyteris est distinctus.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

LVBRICVM vitæ genus eorum veriti, qui regulariũ formã præseferentes, nec proprijs renũciãt, nec vllam profitentur ex Regulis approbatis: quãdo horum plerique proprio instituti obsequentes, alij odio incensi, alij, dum quod ambiunt, minus consequũtur; alij, vel dilapidatis, vel interuersis rebus, & ad sese, vel propinquos translatis, vt ratiocinia effugiant. quidam etiã in suos ipsorum mores inquisitum iri pręsentientes, quasi impunitatem adepturi, e sodalitio suo vt lubet, exiliunt, eiectisq. illius insignibus, vestem recipiunt sæcularem. Hinc graues, & periculosæ quotidie offensiones in populos cõcitantur, dum quos disciplinæ regulari perpetuo mãcipatos credunt, rursus eos, etiam vbi consueuerint, contẽpto post tot annos, & relicto, ĩdignis sępè modis, eius, cui sese dederant, vitæ institutio, liberos vidẽt, & solutos in sęculo euagari, cum igitur conueniat, vt cuius arma induit, eã miles militiam persequatur, hanc de prædictis rõnem capere instituimus, vt vel permanendi, vel abscedẽdi facultate semel singulis proposita, certus deinceps, et immobilis disciplinę regularis cultus debeat in ipsis sodalitatibus perpetuò obseruari. itaq. de nobis attributę potestatis plenitudinę, statuimus vt omnes, & singuli Priores, Prępositi, & alij Pręsidentes, Generales Prouinciales, & Cõuentuales, necnõ Canonici, & Fratres S. Georgijs in Alga Venetiarũ, ac Eremitarum Sãcti Hieronymi, alias B. Petri Pisarum, & omnium,

ac

ac quarumcunque aliarũ Cõgregationũ,necnõ Ecclesiarũ, Domorũ,& Conuentuũ in cõi,& sub obediẽtia volũtaria, & extra votũ solẽne religionis viuẽtes, quorũ habitus à secularib. Presbyteris est distinctus,qui religionẽ amplecti,et professionẽ regularẽ solemnẽ emittere voluerint,id in suis quisq. Cõuentib. & Domibus intra 24.horarũ spatiũ,postquam Delegatus noster præsentes litteras eis significauerit,palã,& spõte deliberent,declarent: inde cõuocato quã primum per singulas hmõdi congregationes,Generali,vel alio supremo,iuxta morẽ cuiusq. Cõgregationis,Capitulo ibiq. electa vna sub degãt,ex regulis approbatis,in quã maior pars vocũ ipsius Capituli cõsenserit;triũ votorũ substantialiũ professionẽ regularẽ,intra mensem solemniter emittant; & in eã tam ipsi,q̃ illã deinceps ingressuri,atque professuri,perpetuũ ferãt Altissimo famulatũ: sicq. professi,vel in suis quisq. Prioratib. præposituris,p̃sidẽtijs,administrationibus,& officijs cõfirmentur,vel ad aliã transferantur, prout cuiq. cõgregationi,& Superiorib. suis videbitur vtilius expedire. Qui verò,excurso iã anni spatio,in ipsa Congregatione morati,refugerint intra tp̃s prędictum profiteri: detracto religionis habitu,ac redditis etiam in vinculis, si opus sit,receptorũ,& administratorum oĩum rõnib. eijciantur: nec deinceps patiantur in illis eiusdem Congregationibus,Domibus,seu Cõuentib. amplius cõuersari. Quocirca mandamus vniuersis,& singulis Prioribus, Præpositis,Generalibus, Prouincialibus,& Conuẽtualibus,ac alijs cuiuscunque dignitatis,& nominis Ministris,necnon Conuentibus, Canonicis,Fratribus, & personis Cõgregationũ huiusmodi,vt statutum nostrum prędictum, nõ expectata alia iussione,aut mentis nostrę declaratione,humiliter recipiant,& studiosè obseruare procurẽt. Quod si fortè aliquã in eo,quo nunc sunt statu(quem omninò tollimus,& abolemus) contra nostrum hoc statutum persistere contenderint,singulos omni dignitate,officio,administratione,& beneficio priuamus,& ad futura perpetuo indignos decernimus,

nimus, excõmunicationis quoque sententia innodamus eo ipso. Nõ obst. fundationibus, & institutionib. ac statutis, et consuetudinib. Congregationũ, Domorũ, & Conuentuum prædictorum, iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque exemptionibus & indultis Apost. illis, eorũq. Superioribus, & personis, ad eorũ singulis per quoscũque Rom. Pont. prædecessores nostros, ac nos, & Sedẽ Apost. etiã per modum statuti perpetui, ac initi, & stipulati, contractus ac alias sub quibuscũq. tenoribus, & formis, ac cũ quibusuis clausulis, & decretis in genere, & in specie concessis, & confirmatis, ac etiã alijs reformationibus quotiescunque, ac quocunque tpe factis & promulgatis, & quibuslibet alijs Indulgẽtijs, & litteris Apost. specialibus, & generalibus, quorumcũque tenorum existant, per quæ præsentib. non expressa, vel totaliter non inserta effect⁹ earũ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quib. quorumq. totis tenoribus habẽda sit in nostris litteris mentio specialis, quæ omnia tanquã abrogata contra earundẽ præsentiũ tenorẽ nolumus cuiquã in aliquo suffragari. Ceterũ mandamus, præsẽtes ad valuas Basil. Principis Apost. de Vrbe, & Canc. Apost. ac in acie Capi Floræ publicari, & earũ exempla de more applicari. Ac et volumus, ꝙ ipsarũ præsentiũ exẽpla etiã impressa, & Prælati Ecclesiastici, vel ei⁹ curię sigillo, et Notarij publici manu obsignata, eandẽ illã fidẽ vbiq. locorũ in iudicio, & extra illud faciãt, ꝗ ipsæ pręsentes facerẽt, si ibi ostẽderẽtur, aut exhiberẽtur. Nulli ergo oĩno hominũ liceat hanc paginã nr̃æ sublationis abolitionis, priuationis, statuti, mãdati, innodationis, & volũtatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beator. Petri, & Pauli Apost. eius, se nouerit incursurũ. Dat. Rom. apud S. Petr. anno Incarn. Domin. 1568. 15. Kal. Decẽb. Pont. nostri anno tertio.

Cæs. Glorierius.

H. Cumyn

Anno

Anno à Natiuitate Domini 1568. Indictio. 11. die verò 4. mensis Decembr. Pontif. Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. Pij diuina Prouidentia Papę V. anno tertio, Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Florę, dimissis in omnib. supradictis locis earundem retroscriptarum litterarum copijs affixis, vt est moris, per nos Ioannem Freile, & Iulium Parinum prelibati S.D.N. Papę Curs.

Christianus de Monte, Mag. Curs.

SANCTISS. D. N. D. PII PAPÆ V.

Extensio Decreti Concilij Trident. Sess. 21. cap. 2. Quod incipit, Cum non deceat, loquentis de Clericis sæcularibus, ac Clericis regularibus non professis: quod nõ promoueantur ad sacros Ordines, nisi seruata forma dicti Decreti.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

ROMANVS Pontif. sacrorum Conciliorum auctor & interpres, illa, quæ in huiusmodi Concilijs à prudentibus Patribus, in Spiritu Sancto legitimè congregatis salubriter sancita sunt, pro sui pastoralis officij debito, dũ æquitas, honestas, & decus suadet, sicuti declarare, & moderari, ita etiam ad alios casus extendere consueuit. Sanè cum non deceat diuino ministerio ascriptos cum Ordinis dedecore mendicare, aut sordidum aliquem quęstum exercere, à sacro Tridentino Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps Clericus secularis, quãuis aliàs moribus, scientia, & ętate esset

ide-

idoneus,ad sacros Ordines promoueretur,nisi prius legitimè constaret,eum beneficiū Ecclesiasticum,q sibi ad victū honestè sufficeret,pacificè possidere,vel alias ordinari non posse,nisi iuxta Decreti ab ipso Concilio desuper editi formā,& tenore. Cū aut nulla in huiusmodi Decreto religiosorū Clericornm mentio facta fuerit,ac propterea nonnulli (vti moleste accepimus) certorū Ordinum religiosi, seu Canonici,vel Clerici intra claustra Monasteriorū,seu Domorum more regulariū in cōi viuentes,qui nunquā,seu nō nisi ad certum tps professionē emittūt,et ex claustro exire, vel dimittit,& ad sæculū redire liberè,& licitè possunt,religionis prętextu absq. titulo sufficiētis beneficij,nec iuxta d.Decreti tenore,ad sacros Ordines se promoueri prætendat,& à nōnullis Episcopis passim promoueātur,atque inde plerūque illud incōueniens eueniāt,vt sic promoti,& è claustro exeūtes,& per sæculū vagantes,vel mēdicare, vel sordidū quæstū exercere,non sine ipsorū dedecore, ac Ordinis vilipēdio,& quā plurimorū Christi fidelium scādalo cogātur. Nos igitur,qui singulorū Dei Ministrorū honorē, & decus(quantū in nobis est)sinceris exoptamus affectib. motu proprio, & ex certa nostra scientia, deq. Apostolicæ potestatis plenitudine hac perpetuo valitura sanctione,decretū prædictū de Clericis sæcularib. loquens,ad oēs,& singulos et cuiuscunque Ordinis Clericos Religiosos,siue sæculares morte religiosorū viuentes in cōi nō professos, harum serie extendimus,& ampliamus. Ac religiosis,& alijs prædictis nō professis,vt ad sacros Ordines pmoueri; necnō omnib. & singulis venerabilib. Fratrib. nostris,Patriarchis,Archiepiscopis,& Episcopis gratiā, & cōmunionē Sedis Apostolicę habentib. vt Ordines ipsos hmōi Religiosis psonis impēdere,nisi obseruata forma dicti Decreti,nō valeāt,i virtute sāctę Obedietię,& sub indignationis nostræ pęna interdicimus,& prohibemus, ac contra facientes per annum à præstatione taliū Ordinum ipso iure suspēdimus. Statuentes,& decernentes, promotiones quorumlibet religio-

ligiosarum personarum prędict. ad Ordines hmōi cōtra ipsius decreti Conc. Trid. formam, etiam cuiusuis licentię ab Apost. Sede, vel illarum superioribus cuiuscunque dignitatis, status gradus, & præeminentiæ existant, etiam si Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honore pręfulgeant, concessę, prętextu factas, executione prędictorum Ordinum omnino carere, nullasq. prorsus, & irritas existere, sicq. promotas personas in altaris ministerio ministrare non posse. Quinimò ministrantes priuilegijs exemptionibus, immunitatib. & alijs gratijs Clericis cōcessis omnino priuari. & irregularitatis, aliasq. indicto Decreto contentas, pęnas eo ipso incurrere, à quibus nisi à Rom. Pont. vel in mortis articulo minimè absolui possint. Non obst. quibusuis Cōstitutionib. & ordinationib. Apostolicis, ac quorūuis monasteriorū, ordinū, et iuramento, & cōfirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alias roboratis, statutis, & consuetudinib. & priuilegijs atque indultis, et litteris Apostolicis illis, illorumq. superioribus, & personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatorum derogatorijs, alijsq. efficacioribus efficacissimis, restitutiuis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie, ac aliàs quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis, & innouatis. Quib. omnibus etiam si alias pro illorum sufficienti derogatione de illis illorumq. totis tenoribus specialis specifica, expressa, & indiuidua, nō aūt per clausulas generales idē importantes mentio, seu quęuis alia expressio habēda, aut aliqua alia exequuta forma ad hoc seruanda foret illorum tenores, formas datas, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur, pręsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permāsuris: hac vice dūtaxat specialiter, & expressè derogamus, cęterisq. contrarijs quibuscūque. Et vt pręsentes litterę ad omnium notitiam perueniant, neve quis illarum ignorātia excusari possit, volumus, & Apost. auctoritate decernimus,

præsentes litteras ad valuas Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellar. Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ publicari, & earum exempla affigi, & imprimi, illarumq. exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici, & sigillo Prælati Ecclesiastici, vel eius curiæ obsignatis, eandem prorsus fidem adhiberi, quę ipsis pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hāc paginam nostræ extensionis, ampliationis, interdicti, prohibitionis, suppositionis, statuti, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Dat. Romæ apud S. Petrum, anno Incarnat. Dom. 1568. pridie Idus Octobr. Pontificatus nostri anno tertio.

Cas. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini 1568. Indict. 11. die verò 12. mensis Nouembr. Pontif. Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pij, diuina prouid. Papæ V. anno tertio, retroscriptæ litteræ Apost. affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe Cancell. Apostolicæ, & in acie cāpi Florę, dimissis in superius expressis locis pręsentibus litteris per aliquantulum temporis spatium affixis, & deinde, vt moris est, amotis per nos Thomam Gallarum, & Iulium Parinum, prælibati Sanctiss. D. N. P. Papæ V. ac S. Sedis Apostolicæ Cursores.

Christianus de Monte Magister Curs.

FINIS.